KALLELSE/FÖREDRAGNINGSLISTA

Instans: KOMMUNFULLMÄKTIGE

Tid: Tisdag den 5 april kl 18.30

Plats: Kommunhusets sessionssal

Protokollsjustering: Administrations- och kommunikationsenheten,
tisdag 2016-04-12 kl. 15.30

Kent Johansson
Ordförande

Marie Nordqvist
Sekreterare

Nr	*Ärende*	*DNR*	*Kommentar*
1	Allmänhetens frågestund	KS 004/2016 910	
2	Svar på medborgarförslag för lekpark vid Mörlandaskolan	KS 134/2014 363	
3	Revisionsberättelse för år 2015 – ansvarsfrihet för styrelse och nämnder för år 2015	KS 129/2016 912	
4	Bokslut år 2015 för Herrljunga kommun	KS 086/2016 942	
5	Hantering av nämndernas över- och underskott 2015	KS 112/2016 942	
6	Ombudgetering av investeringsmedel från 2015	KS 113/2016 942	
7	Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola	KS 105/2015 942	
8	Ansökan om utökad borgensram för nybyggnation på kvarter Styrbjörn	KS 094/2016 287	
9	Godkännande av riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020	KS 149/2015 280	
10	Framtidens Herrljunga – Vision 2035	KS 064/2016 101	
11	Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	KS 085/2016 901	
12	Ansökan om att sälja fastighet Vreta 6:19 från Herrljunga Industrilokaler	KS 103/2016 264	
13	Förändring av taxor och avgifter 2016 för socialnämndens verksamhet	KS 098/2016 170	
14	Rappertering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2015-12-31	KS 010/2015 730	
15	Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2016	KS 044/2016 901	
16	Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016	KS 045/2016 901	

Nr	*Meddelande*	*DNR*	*Kommentar*
1	PM och rapportering avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända	KS 092/2016 109	
2	Årsredovisning Herrljunga Elektriska AB, 556006-9816	KS 133/2016 912	
3	Årsrdovisning Herrljunga Vatten AB, 556739-5347	KS 134/2016 912	
4	Årsredovisning Herrljunga Elkraft AB, 556525-9206	KS 135/2016 912	
5	Årsredovisning Herrljunga Bostäder AB,556508-0909	KS 131/2016 912	
6	Årsredovisning Herrljunga Hotellfastighets AB, 556078-7573	KS 132/2016 912	
7	Årsredovisning Nossan Förvaltningsaktiebolag, 556637-5746	KS 136/2016 912	

KS § 52 DNR KS 134/2014 363

Svar på medborgarförslag för lekpark vid Mörlandaskola

Sammanfattning
Medborgarförslag inkom från Christina Johansson, Mörlanda, 2014-06-24. Förslaget, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, innebär en lekplats med annorlunda lekredskap som syftar till att barn kan träna koordination och få stimulans. En lämplig lokalisering i anslutning till elljusspåret i Mörlanda, har tagits fram tillsammans med en offert från upphandlad leverantör av lekplatsutrustningar. Kostnaden uppgår till 250 tkr inklusive belysning och anpassning av anslutning för gångtrafik. Kommunstyrelsen behandlade medborgarförslaget i form av ett tilläggsäskande avseende investeringsbudget för 2016 med 250 tkr. Kommunstyrelsen beslutade då, § 4/2016-01-18, att investeringsäskande avseende Lekpark vid Mörlandaskolan skulle hänskjutas till budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Tekniska nämnden § 95/2015-11-05

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Finns utrymme inom tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
- Medborgarförslaget anses härmed besvarat.

Johnny Carlsson (C) föreslår att *Medborgarförslaget anses härmed besvarat* ändras till *Medborgarförslaget beviljas*.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut med Johnny Carlssons (C) ändringsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Finns utrymme inom tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
2. Medborgarförslaget beviljas.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
JOHNNY CARLSSON

ORDFÖRANDESKRIVELSE
2016-03-03
DNR KS 134/2016 363

Bygg en annorlunda lekpark vid Mörlandaskolan

Sammanfattning

Medborgarförslag inkom från Christina Johansson, Mörlanda, 2014-06-24. Förslaget, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, innebär en lekplats med annorlunda lekredskap som syftar till att barn kan träna koordination och få stimulans. En lämplig lokalisering i anslutning till elljusspåret i Mörlanda, har tagits fram tillsammans med en offert från upphandlad leverantör av lekplatsutrustningar. Kostnaden uppgår till 250 tkr inklusive belysning och anpassning av anslutning för gångtrafik. Kommunstyrelsen behandlade medborgarförslaget 2016-01-18 i form av ett tilläggsäskande avseende investeringsbudget för 2016 med 250 tkr. Kommunstyrelsens beslut 2016-01-18, Investeringsäskande avseende Lekpark vid Mörlandaskolan hänskjuts till budgetprocessen 2017-2019.

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut

1. Finns utrymme inom Tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
2. Medborgarförslaget anses härmed besvarat.

Johnny Carlsson
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till Förslagsställaren, kommunfullmäktige

TN § 95 DNR TK 128/2015 367

Svar på medborgarförslag: Bygg en annorlunda lekpark vid Mörlandaskola

Sammanfattning

Följande medborgarförslag inkom från Christina Johansson, Mörlanda, 2014-06-24;
"Bygg en annorlunda lekplats vid Mörlanda.

De vanliga lekredskapen utnyttjas flitigt på skolans lekplats men, en lite annorlunda lekpark kan utmana barnen ännu mer. Allmänt är att allt fler barn har koordinationssvårigheter och behöver stimulans av olika slag. Lite annorlunda redskap kan vara en sån sak. Kan man sedan använda det som finns i naturen som en aktiv del i lekparken behöver inte kostnaden skjuta iväg. Om sedan lekparken kan placeras i anslutning till Mörlandaskolan kan den säkert bli ett uppskattat inslag i lekarna för förskola, skola och fritids. Som spontanaktivitet bland barnen blir det något annorlunda än gungor och klätterställning.

Låt oss kalla den "Inte-nudda-marken-parken". Jodå, ni har rätt. Idén har jag stött på flera gånger vid utlandsresor och när jag sedan fick se ett utförande vid Kypesjön i Borås kom tanken att det vore på sin plats med något åt de hållet i Mörlanda. Skogsområdet vid el-ljusspåret vore perfekt. Jag har tagit några bilder på aktiviteter som kan passa men jag är övertygad om att kommunens personal kan komma på ännu fler och spännande stationer.

Vårt förslag är; Bygg en annorlunda lekpark i Mörlanda.

Kanske går idén att exportera till andra områden i kommunen"

Förslaget, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, innebär en lekplats med annorlunda lekredskap som syftar till att barn kan träna koordination och få stimulans.

En lämplig lokalisering, i anslutning till elljusspåret i Mörlanda, har tagits fram tillsammans med en offert från upphandlad leverantör av lekplatsutrustningar. Kostnaden uppgår till 250 tkr inklusive belysning och anpassning av anslutning för gångtrafik.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2015-10-23
Medborgarförslag, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, inkommen 2014-06-24
Lekparkritning, daterad 2015-09-04
Karta

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja medborgarförslaget.
2. Kommunfullmäktige föreslås tillskjuta tekniska nämnden 250 tkr i investeringsmedel för 2016.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja medborgarförslaget.
2. Kommunfullmäktige föreslås tillskjuta tekniska nämnden 250 tkr i investeringsmedel för 2016.

Revisorerna i Herrljunga kommun 2016-03-22

Till
Fullmäktige i Herrljunga kommun
organisationsnummer 212000-1520

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Kommunstyrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter avseende kommunens företag samt revisionsberättelser för dessa redovisas i bilaga till revisionsberättelsen. I bilaga redovisas även sakkunnigs rapport avseende granskningen av årsredovisningen 2015, vilket även gäller övriga revisionsrapporter som avser revisionsåret 2015.

Granskningsförutsättningar

I bilaga 1 (Revisorernas redogörelse) redovisas väsentliga fakta avseende revisionsåret 2015.

Särskilda granskningsiakttagelser

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen ett särskilt ansvar att övervaka nämndernas ställning och resultat, samt när så är påkallat ta nödvändiga initiativ. Vi bedömer att kommunstyrelsens rutiner för att fullgöra denna del av uppdraget utvecklats på ett positivt sätt. Vi har noterat att kommunstyrelsen som ett led i detta renodlat sin roll med betoning på övergripande och principiella ansvarsområden.

Kommunstyrelsen är tillika ansvarig för kommunens årsredovisning. Vi har i vår granskning noterat att det ekonomiska resultatet redovisas på ett tillfredsställande sätt, men det finns kvalitetsbister i årsredovisningen. Då vi i tidigare revisionsberättelser påtalat brister i kommunens årsredovisning är vi kritiska till att rättelse inte skett. Vi förutsätter att kommunstyrelsen vidtar nödvändiga åtgärder.

Socialnämnd

Nämnden har aktivt arbetat med att nå en budget i balans samt förändra attityden till ekonomiska avvikelser. Nämnden uppvisar för 2015 ett positiv resultat.

Den förändrade situationen avseende antalet nyanlända har haft stor inverkan på nämndens ansvar och arbete.

Svårigheterna att rekrytera och behålla vissa yrkesgrupper såsom socionomer och sjuksköterskor kvarstår.

I delar av verksamheten är omsättningen på chefer fortfarande mycket hög, vilket försvårar utvecklings- och förändringsarbete. I den granskning som vi förtroendevalda revisorer genomfört framkommer att nämnden arbetar aktivt med olika åtgärder för att förbättra enhetschefernas arbetssituation.

Väntetiden för plats i särskilt boende har i några fall överstigit sex månader.

Ett antal utredningar inom IFO barn och familj uppfyller inte kravet enligt gällande handläggningstid.

Sjukfrånvaron har minskat något, men är detta till trots förhållandevis hög.

Bildningsnämnden

Även Bildningsnämndens verksamhet har, liksom socialnämndens, till betydande del påverkats av det förändrade antalet nyanlända.

Nämnden redovisar ett ökat behov av förskoleplatser, vilket i sin tur påverkar lokalbehovet. Nämnden arbetar aktivt med att tillgodose behovet av platser inom den så kallade "fyramånadersregeln".

Gymnasieskolan har gjort betydande anpassningar av verksamheten. Målet att 60 procent av kommunens egna ungdomar skall välja "Kunskapskällan" nås inte fullt ut (52 procent).

Nämnden har haft kontinuitet på ledningssidan och rekryteringen av pedagoger har lyckats väl. Vissa svårigheter med att rekrytera skolpsykolog noteras.

Föreligger rapport från Arbetsmiljöverket med 11 påtalanden/krav.

Teknisk nämnd

Vid vår granskning av internhyresavtalen framkommer vissa brister avseende uppdatering och tillämpning. Vidare framkommer att det saknas incitament i avtalen som medverkar till effektivt lokalutnyttjande och kostnadseffektiv förvaltning. Vi noterar att nämnden redovisat förslag till nya internhyresavtal.

Efterfrågan på de tomter som bjuds ut är god.

Naturens krafter i form av stormen Egon förorsakade omfattande skadegörelser på vissa av kommunens fastigheter.

Det finns identifierat underhåll som kräver betydande insatser.

Bygg- och miljönämnd

Då verksamheten har liten omfattning får vakanser genast effekter. Detta har fått vissa konsekvenser inom räddningstjänsten med ökade kostnader för introduktion och utbildning av nyrekryterade.

Rekrytering av byggnadsinspektör pågår.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

Vi har noterat att det under året arbetats febrilt med att synkronisera verksamheten med Vårgårda kommun.

Servicenämnd Ekonomi/Personal

Vissa svårigheter avseende gemensam personalpool har förevarit. Samverkan på just detta område har upphört tills vidare. Nämndens underskott är till stor del en följd av konsultkostnader.

Vår bedömning

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelse, nämnder och beredningar i Herrljunga kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att nedan nämnda styrelse, nämnder och beredningar samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för 2015:

- **Kommunstyrelse**
- **Socialnämnd**
- **Bildningsnämnd**
- **Teknisk nämnd**
- **Bygg- och miljönämnd**
- **Valnämnd**
- **Servicenämnd IT/Växel/Telefoni**
- **Servicenämnd Ekonomi/Personal**
- **Valberedning**

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2015 godkänns.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Herrljunga kommun 2016-03-22

Erik Nilstad Sture Johansson Jan-Olof Olsson,

Jan-Erik Frodelius Anne-Christine Snygg, Roland Oscarsson

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna (1-15)

Revisorernas redogörelse (nr 1)

De sakkunnigas rapporter: (nr 2 - 5)

Enhetschefernas arbetssituation - Socialnämnden

Internhyror - Teknisk nämnd

Övergripande ansvar för den interna kontrollen - Kommunstyrelsen

Granskning av årsredovisning 2015

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna: (nr 6 - 10)

Nossan förvaltningsaktiebolag. Organisationsnummer: 556637-5746

Herrljunga Hotellfasighets AB. Organisationsnummer: 556078-7573

Herrljunga Elektriska AB. Organisationsnummer: 556006-9816

Herrljunga Vatten AB. Organisationsnummer: 556739-5347

Herrljungabostäder AB Organisationsnummer: 556508-0909

Revisionsberättelser från: (nr 11 - 16)

*Nossan förvaltningsaktiebolag. Organisationsnummer: 556637-5746 **

*Herrljunga Hotellfasighets AB. Organisationsnummer: 556078-7573**

*Herrljunga Elektriska AB. Organisationsnummer: 556006-9816**

*Herrljunga Vatten AB. Organisationsnummer: 556739-5347**

*Herrljungabostäder AB. Organisationsnummer: 556508-0909**

*Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Organisationsnummer: 864000-0892**

Revisionsberättelser från: (nr 17)

Sjuhärads kommunalförbund. Organisationsnummer: 222000-1008

Revisionsberättelsen från: (nr 18)

Sjuhärads samordningsförbund. Organisationsnummer: 222000-2105

* Revisionsberättelsen finns under meddelanden i kommunfullmäktiges handlingar.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNFULLMÄKTIGE
Kent Johansson
Uno Sanfridsson
Kerstin Johansson

Tjänsteskrivelse
2016-03-29
DNR KS 129/2016 912

Revisionsberättelse Herrljunga kommun 2015 - ansvarsfrihet för styrelse och nämnder för år 2015

Sammanfattning

Revisorerna har granskat kommunens verksamheter under år 2015 och resultatet presenteras för kommunfullmäktige i den årliga revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen, som även innehåller ett uttalat stöd, för eller emot, ansvarsfrihet eller anmärkning för styrelsen, nämnd eller beredning i sin helhet, eller för enskild ledamot/ersättare i nämnd eller beredning. Det är det s.k. revisionsansvaret som granskas och prövas. Kommunallagen gör inte någon skillnad på styrelse, nämnd eller beredning. Revisorerna ska kontrollera att verksamheten sker enligt kommun-fullmäktiges beslut, riktlinjer och mål, samt enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheterna ska bedrivas på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll. Ansvaret för detta är i grunden kollektivt för alla i styrelsen eller i en nämnd, men även individuellt i styrelsen eller nämnd. Alla har samma möjlighet/skyldighet att väcka ärenden. Fullmäktiges presidium har tagit del av revisionsrapporten för verksamhetsåret 2015 och ser att inga anmärkningar föreslås för styrelsen, någon nämnd eller beredning, även om kritik framförs.

Styrelse, samtliga nämnder och beredning föreslås få ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport och revisionsberättelse för verksamhetsåret 2015.

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut:

Kommunfullmäktige ställer sig bakom revisorernas rapport i sin helhet och nedan-stående styrelse, nämnder och beredning, samt de enskilda fortroendevalda i dessa organ, beviljas ansvarsfrihet för år 2015.

- Kommunstyrelse
- Socialnämnd
- Bildningsnämnd
- Teknisk nämnd
- Bygg- och miljönämnd
- Valnämnd
- Servicenämnd IT/Växel/Telefoni
- Servicenämnd Ekonomi/Personal
- Valberedning

Kent Johansson	Uno Sanfridsson	Kerstin Johansson
Ordförande	1:a vice ordförande	2:a vice ordförande

KS § 44 DNR KS 112/2016 942

Över- och underskottshantering

Sammanfattning

Enligt kommunens ekonomistyrprinciper ska nämndernas under- respektive överskott överföras till kommande år. Vid fastställande av belopp ska hänsyn tas till orsaker till över/underskott och om beslutad verksamhet uppnåtts. Om ett underskott överförts till nämnd ska detta inarbetas under kommande treårsperiod. Ett överfört överskott är inte nivåhöjande. Ovanstående regler tillämpas i den omfattning som det budgetmässiga läget tillåter.
Ett överfört överskott får tas i anspråk först efter kommunstyrelsens godkännande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-06

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförs till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande.
- Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförs till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande.

Fortsättning KS § 44

2. Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
ANDERS STOLTZ

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-03-06
KS 112/2016 942

Hantering av nämndernas över- och underskott från 2015

Beslutsunderlag

Ekonomistyrprinciper
Enligt kommunens ekonomistyrprinciper skall nämndernas över- respektive överskott överföras till kommande år. Vid fastställande av belopp skall hänsyn tas till orsaker till över/underskott och om beslutad verksamhet uppnåtts. Om ett underskott överförts till nämnd skall detta inarbetas under kommande treårsperiod. Ett överfört överskott är inte nivåhöjande. Ovanstående regler tillämpas i den omfattning som det budgetmässiga läget tillåter.

Ett överfört överskott får tas i anspråk först efter kommunstyrelsens godkännande.

Redovisade över- respektive underskott
Enligt upprättad årsredovisning för 2015 uppgår nämndernas avvikelser till totalt plus 6 607 tkr enligt följande:

Nämndernas budgetavvikelse, tkr	Bokslut	Budget	Över- resp underskott
Kommunfullmäktige	-1 459	-1 444	-15
Kommunstyrelse	-33 029	-34 621	1 630
Servicenämnd IT	-5 264	-5 463	199
Servicenämnd Ek/pers	-11 137	-10 900	-237
Bildningsnämnd	-224 162	-224 364	202
Socialnämnd	-179 991	-181 064	1 073
Bygg- och miljönämnd	-13 261	-13 720	459
Teknisk nämnd, skattefinansierad	-15 574	-18 870	3 296
			6 607

Analys av nämndernas över- respektive underskott
Nedan lämnas analys över nämndernas över- och underskott. För ytterligare information hänvisas till kommunens årsredovisning.

Kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på -15 tkr. Beroende på underskottets låga värde föreslås att underskottet ej överförs till 2016.

Kommunstyrelsen
Av kommunstyrelsens (ex servicenämnder) resultat på 1 630 tkr föreslås att 0 tkr förs över till över/underskotts redovisningen.

Kommunstyrelsens positiva avvikelse härleds i första hand till politiska prioriteringar. 2016 har kommunstyrelsen cirka fyra miljoner i budget för nya politiska prioriteringar. Eftersom politiska prioriteringar inte ses som ramhöjande åtgärder föreslås att kommunstyrelsen inte får med sig någon del av 2015 års överskott.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni
Reglementet för servicenämnderna fastslår att ett eventuellt över- eller underskott överförs till följande verksamhetsår. Av servicenämndens resultat på 199 tkr förs därför 199 tkr över till 2016.

Servicenämnd Ekonomi/Personal
Reglementet för servicenämnderna fastslår att ett eventuellt över- eller underskott överförs till följande verksamhetsår. Av servicenämndens resultat på minus 237 tkr förs därför ett underskott på 237 tkr över till 2016.

Bildningsnämnden
Av Bildningsnämndens resultat på 202 tkr föreslås att 188 tkr förs över till överskottsredovisningen.

Bildningsnämndens resultat för 2015 summeras till plus 202 tkr. Det innebär en positiv avvikelse med cirka 0,1% av den totala budgeten som uppgick till 224 364 tkr.

Bildningsnämnden fick 400 tkr extra i budget 2015 för att genomföra frukost i skolan. Kostnaderna har inte uppgått till samma nivå som den politiska prioriteringen. Resultatet minskas därför med 400 tkr. I budget 2015 fick Bildningsnämnden 3 138 tkr i demografimodellen som kompensation för volymökningar. Analysen av utfallet visar att Bildningsnämnden borde fått 3 524 tkr i kompensation.

Sammantaget förändras bildningsnämndens resultat från 202 tkr med minus 400 tkr för frukost i skolan och plus 386 tkr för volymökningar. 188 tkr föreslås därför föras över till överskottsredovisningen.

Socialnämnden
Av socialnämndens resultat på 1072 tkr föreslås att 1 276 tkr förs över till överskottsredovisningen.

Av resultatet har avräknats det tilläggsanslag som beviljades, 1 200 tkr. Socialnämnden fick i budget 2015 1 048 tkr i demografimodellen som kompensation för volymökningar. Analysen av utfallet visar att socialnämnden borde fått 2 927 tkr i kompensation, en avvikelse på 1 879 tkr. Överskott pga mindre antal placeringar samt avslutade LSS-placeringar görs inget anspråk på att få ta med till 2016.

Bygg- och Miljönämnden
Av Bygg- och Miljönämndens resultat på 459 tkr föreslås att 459 tkr överförs till överskottsredovisningen.

Efter att 2015 stängts har en faktura för arkivinredning som beställdes och levererades 2015 inkommit. Fakturan är på 109 400 kr (inkl moms) 87 520 kr (exkl moms). Bygg- och miljönämnden önskar använda denna summa från 2015 års resultat för att betala fakturan

Tekniska nämnden
Av Tekniska nämndens resultat på 3 296 tkr föreslås att 484 tkr överförs till överskottsredovisningen.

Utfallet är + 3 296 tkr, 2 400 tkr är planerat p.g.a. de nya reglerna för komponentredovisning. Av resterande överskott beror 412 tkr på en felaktigt fördelad lönepott, även köp- och säljverksamhet fick del av lönepotten. ”Verkligt överskott” är +484 tkr, den historiskt sett tekniska verksamheten +675 tkr och fritidsverksamheten -191 tkr.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförts till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande. Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

Anders Stoltz
Ekonomichef

KS § 45 DNR KS 113/2016 942

Ombudgetering av investeringsmedel från 2015

Sammanfattning

Enligt bokslut 2015 framgår att av tillgängliga investeringsmedel på 43 107 tkr förbrukades 27 329 tkr. Den främsta orsaken till att hela investeringsbudgeten inte nyttjades under 2015 är att några större projekt löper över en längre period och kommer att avslutas under 2016/2017. För att kunna slutföra dessa projekt behöver outnyttjade investeringsmedel från 2015 ombudgeteras till 2016.
I sammanställningen nedan framgår de projekt vars investeringsmedel föreslås ombudgeteras till 2016.

tkr

Projekt	Budget	Förbrukat	Återstår	Förslag till ombudgetering
Hagen 3	7 500	5 669	1 831	1 831
Molla skola/förskola	6 600	61	6 539	6 539
Exploatering Södra Horsby Etapp 1	3 000	581	2 419	2 419
Kvarteret Linden	250	0	250	250
Summa	**17 350**	**6 311**	**11 039**	**11 039**

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-06

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
ANDERS STOLTZ

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-03-06
KS 113/2016 942

Ombudgetering av investeringsmedel från 2015

Beslutsunderlag

Enligt bokslut 2015 framgår att av tillgängliga investeringsmedel på 43 107 tkr förbrukades 27 329 tkr. Den främsta orsaken till att hela investeringsbudgeten inte nyttjades under 2015 är att några större projekt löper över en längre period och kommer att avslutas under 2016/2017. För att kunna slutföra dessa projekt behöver outnyttjade investeringsmedel från 2015 ombudgeteras till 2016.

I sammanställningen nedan framgår de projekt vars investeringsmedel förslås ombudgeteras till 2016.

(tkr)

Projekt	**Budget**	**Förbrukat**	**Återstår**	**Förslag till ombudgetering**
Hagen 3	7 500	5 669	1 831	1 831
Molla skola/förskola	6 600	61	6 539	6 539
Exploatering Södra Horsby Etapp 1	3 000	581	2 419	2 419
Kvarteret Linden	250	0	250	250
Summa	**17 350**	**6 311**	**11 039**	**11 039**

Kommentarer till projekten

Projekten Hagen 3, Molla skola/förskola och Exploatering Södra Horsby etapp 1 är pågående. Hagen 3 och exploatering Södra Horsby etapp 1 planeras att slutföras under 2016. Däremot kommer Molla skola/förskola att färdigställas under 2017.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

Anders Stoltz
Ekonomichef

KS § 46 DNR KS 105/2015 942

Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde i november 2015 investeringsbudget för 2016-2018. Utredningar och ny information medför ett behov av att ompröva tidigare beslut. En utredning om den beslutade modul-lösningen för förskolan i Horsbyområdet har genomförts i syfte att undersöka de ekonomiska konsekvenserna av en modullösning jämfört med en permanent lösning. Utredningens resultat är att en modullösning blir betydligt dyrare än en permanent lösning
En investering för en permanentlösning innebär att investeringsbudgeten ökar med cirka 33 miljoner. För att klara de finansiella målen behöver antingen investeringstakten minskas de närmaste åren alternativt behöver resultatet höjas. Ovanstående konsekvenser ses som ett bättre alternativ än modullösningen eftersom en dyrare lösning sätter mer press på det tillgängliga kommunbidraget.
En permanentlösning på Horsbyområdet förskjuter investeringen Hagen etapp 4. Det beror på att förskolan inte kan lämna lokalerna i Hagen förens Horsbyprojektet är avslutat.
Förslaget innebär att investeringsmedel för 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola. Samtidigt föreslås att beslutade investeringar för 2016 som avser ombyggnation av Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017- 2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Powerpoint Modul vs permanent lösning
Planskiss Horsbyområdet

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
- Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
2. Altorpskolan med 75 00tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019

Fortsättning KS § 46

Anteckning
Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna deltar inte i beslutet.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Anders Stoltz

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR 2015-105

Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde i november 2015 investeringsbudget för 2016-2018. Utredningar och ny information medför ett behov av att ompröva tidigare beslut.

En utredning om den beslutade modul-lösningen för förskolan i Horsby-området har genomförts i syfte att undersöka de ekonomiska konsekvenserna av en modullösning jämfört med en permanent lösning. Utredningsens resultat är att en modullösning blir betydligt dyrare än en permanent lösning. Utredningen finns med i underlaget i form av en Powerpoint.

Kommunens ledningsgrupp har arbetat fram en planskiss för en permanent lösning för horsbyområdet. Planskissen omfattar förskola, grundskola samt kök och matsal på horsbyområdet.

En investering för en permanentlösning innebär att investeringsbudgeten ökar med cirka 33 miljoner. Det innebär att kapitalkostnaderna kommer att öka i framtiden vilket medför att det tillgängliga kommunbidraget kommer att påverkas negativt. För att klara de finansiella målen behöver antingen investeringstakten minskas de närmaste åren alternativt behöver resultatet höjas. Ovanstående konsekvenser ses som ett bättre alternativ än modullösningen eftersom en dyrare lösning sätter mer press på det tillgängliga kommunbidraget.

En permanentlösning på Horsbyområdet förskjuter investeringen Hagen etapp 4. Det beror på att förskolan inte kan lämna lokalerna i Hagen förens Horsbyprojektet är avslutat.

Förslaget innebär att investeringsmedel för 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola. Samtidigt föreslås att beslutade investeringar för 2016 som avser ombyggnation av Altorspskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-03-03
Powerpoint Modul vs permanentlösning
Planskiss Horsby-området

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Anders Stoltz

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR 2015-105

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

- Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
- Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017- 2019

Namn: Anders Stoltz
Titel: Ekonomichef

Expedieras till: Kommunfullmäktige

Modullösning eller en permanent lösning för förskolan i horsbyområdet?

Nuvarande plan

- Våren 2016: Upphandling av modullösning, markarbeten och förberedelser
- Sommar 2016: Hagens förskola flyttar till en modullösning
- Höst 2016: Hagen etapp 4 påbörjas
- Vinter 2016: Hagen etapp 4 är färdigställd
- 20xx och framåt – Horsby matsal och grundskola börjar renoveras
- Xx – Horsbyprojektet avslutas med att förskolan renoveras och byggs till
- Xx Modullösningen avetableras

Ekonomisk jämförelse 1

Årskostnaden är 1,3 miljoner högre för modullösningen.

Jämförelse 1	Modullösning	Permanent	Skillnad
Investering	3550	30000	26450
			0
Avskrivning	355	909	554
Internränta	53	450	397
Hyra moduler	2040	-210	-2250
Summa	2448	1149	-1299

*Avskrivningstid är tio år för modullösning och 33 för permanent.

Ekonomisk jämförelse 2

Årskostnaden är 1,7 miljoner högre för modullösningen om internräntan räknas bort

Jämförelse 2	Modullösning	Permanent	Skillnad
Investering	3550	30000	26450
			0
Avskrivning	355	909	554
Internränta	0	0	0
Hyra moduler	2040	-210	-2250
Summa	2395	699	-1696

*Avskrivningstid är tio år för modullösning och 33 för permanent.

Ekonomisk jämförelse 1-8

En permanent lösning leder till besparingar på mellan 8 och 20 miljoner. Hur stor besparingen blir beror på hur länge modullösningen används, om paviljongen på ugglan kan rymmas vid den permanenta lösningen och om internräntan används eller inte.

Användningstid	Total besparing med ränta	Total besparing utan ränta
5 år	8250 tkr	10250 tkr
5 år minus ugglan	9750 tkr	11750 tkr
10 år	13000 tkr	17000 tkr
10 år minus ugglan	16000 tkr	20000 tkr

Två utmaningar med en permanent lösning

- Hur kan en investering på 30 miljoner rymmas i investeringsbudgeten 2016-2018?
- En permanent lösning tar längre tid, hur kan vi lösa lokalbehoven under byggnationen utan en dyr modullösning?

20m

KS § 49 DNR KS 94/2016 287

Ansökan om utökad borgensram för nybyggnation på kvarter Styrbjörn

Sammanfattning

Herrljunga Bostäder AB har till fullmäktige inkommit med ansökan om utökad borgen på 7 000 tkr för nytt lån som avser nybyggnation av ett fyravåningshus på kvarteret Styrbjörn omfattande totalt 16 stycken lägenheter.
Herrljunga kommun har en tydlig tillväxtvision som uttrycker Våga, Vilja, Växa och en befolkning på 10 000 invånare år 2020. En grundläggande förutsättning för tillväxt är att det byggs nya bostäder i kommunen. Herrljunga Bostäders byggnation av ett fyravåningshus stämmer väl överens med Herrljunga kommuns tillväxtvision.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-08
Herrljunga Bostäders ansökan om utökad bogen 2016-03-03

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 tkr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 tkr.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE
Anders Stoltz

Tjänsteskrivelse
2016-03-08
DNR KS 94/2016 287

Ansökan från Herrljunga Bostäder om utökad borgensram

Sammanfattning

Herrljunga Bostäder har till fullmäktige inkommit med ansökan om utökad borgen på 7 000 000 kronor för nytt lån som avser nybyggnation av ett fyravåningshus på kvarteret Styrbjörn omfattande totalt 16 stycken lägenheter.

Herrljunga kommun har en tydlig tillväxtvision som uttrycker Våga, Vilja, Växa och en befolkning på 10 000 invånare år 2020. En grundläggande förutsättning för tillväxt är att det byggs nya bostäder i kommunen. Herrljunga Bostäders byggnation av ett fyravåningshus stämmer väl överens med Herrljunga kommuns tillväxtvision.

Ekonomisk analys

Herrljunga Bostäder ägs till 100 procent av Nossan Förvaltnings AB som i sin tur ägs till 100 procent av Herrljunga kommun. För 2015 redovisar Herrljunga Bostäder ett resultat på 977 912 kronor. Det egna kapitalet uppgår till 25 257 176 kronor, varav fritt eget kapital på 10 194 922 kronor. Soliditeten uppgår till 13,7 procent. Bolaget har en låg vakansgrad som för 2015 uppgick till under 1 procent. Min bedömning är att bolaget har en stabil och välskött ekonomi. Kommunens risk till följd av utökad borgen på 7 000 000 kronor till Herrljunga Bostäder förefaller som mycket låg.

Beslutsunderlag

Herrljunga Bostäders ansökan om utökad borgen 2016-03-03.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 000 kronor.

Anders Stoltz
Ekonomichef

Ärende 8

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -03- 03
Dnr 311/2016 | Beteckning 287

HERBO

Kommunstyrelsen
Herrljunga kommun

Herrljunga 2016-03-03

Utökad kommunal borgen för Nybyggnation på kv.Styrbjörn

Herrljungabostäder AB ansöker om utökad borgen av Herrljunga Kommun på 7 000.000 kr för nytt lån som avser nybyggnation av ett fyravåningshus med totalt 16 st lägenheter.
Tilläggsansökan avser byggnation av ytterligare ett våningsplan(4) som möjliggjorts genom ny framtagen detaljplan.

Herrljungabostäder AB

Birger Sjöberg
Vd

Herrljungabostäder AB
Torget 2 d
524 30 Herrljunga

0513-222 60
www.herbo.se

556508-0909
Protokoll nr 1

2016-02-15

§ 1 Ordförande förklarar mötet öppnat.

§ 2 Kent Johansson utses till justeringsman.

§ 3 Fastställande av dagordning

§ 4 Föregående protokoll gicks igenom och läggs till handlingarna.

§ 5 Årsredovisning 2015-12-31

Vd presenterar årsredovisning för 2015-12-31 samt bifogad lekmannarevisorernas granskningsrapport .
Slutrevision äger rum 2016-02-22.

BESLUT

Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att godkänna föredragen årsredovisning för 2015-12-31 samt att lägga granskningsrapport till handlingarna.
Bilaga 1

§ 6 Styrbjörn 1,2,3 Kombohus 4 våningar 16 lgh.

Kalkylunderlag samt skissförslag presenteras.

6:1 BESLUT

Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att ansöka om utökad kommunal borgen på 7 miljoner.
Bilaga 2

Ke

Ärende 8

KS § 50 DNR KS 149/2015 280

Godkännande av riktlinjer för bostadsförsörjning 2015-2020

Sammanfattning

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2015-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan.
Förslaget har varit på remiss till interna såväl som externa aktörer enligt lagkrav och politisk vilja och inkomna synpunkter har i vissa avseenden föranlett ändringar i förslaget. Dokument som förtydligar vilka ändringar som gjorts bifogas ärendet, liksom analys-, underlags- och kartbilagor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-03
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BOSTADSPOLITIK (Bilaga 1 KS § 50/2016-03-21)
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYS (Bilaga 2 KS § 50/2016-03-21)
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 POLITIKDEL Bearbetning efter samråd ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYSDEL Bearbetning efter samråd ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 KARTBILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 Samrådsredogörelse

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas, med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden, av kommunstyrelsen som föreslår kommunfullmäktige att anta detsamma.

Ronnie Rexwall (KV) föreslår följande tillägg under Avsnitt Hållbarhet, rubrik Ekonomisk hållbarhet, målpunkt 3:

- *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.*

Tony Niva (SD) bifaller Ronnie Rexwalls (KV) förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 50

Ordföranden frågar om Ronnie Rexwalls (KV) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas (bilaga 1 och 2 KS § 50/2016-03-21), med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden samt följande tillägg under avsnitt Hållbarhet, rubrik Ekonomisk hållbarhet, målpunkt 3:
   - *Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.*

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Janna Petersson

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR KS 149/2015 280

Riktlinjer för bostadsförsörjning 2015-2020

Sammanfattning

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2015-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan.
Förslaget har varit på remiss till interna såväl som externa aktörer enligt lagkrav och politisk vilja och inkomna synpunkter har i vissa avseenden föranlett ändringar i förslaget. Dokument som förtydligar vilka ändringar som gjorts biläggs ärendet, liksom analys-, underlags- och kartbilagor.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BOSTADSPOLITIK

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYS
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 POLITIKDEL Bearbetning efter samråd_ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYSDEL Bearbetning efter samråd_ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 KARTBILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 Samrådsredogörelse

Förslag till beslut

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas, med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden, av Kommunstyrelsen som föreslår Kommunfullmäktige att anta detsamma.

Janna Petersson
Planeringssekreterare

Expedieras till: Samtliga nämnder och kommunala bolag
För kännedom till: Samtliga förvaltningschefer

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Janna Petersson

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR KS 149/2015 280

Bakgrund
Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Ekonomisk bedömning
För att förslaget ska kunna genomföras fullt ut krävs utökade personalresurser, främst för plan- och byggverksamheterna. Det är dock investeringar som ger flerfalt tillbaka i form av ökat skatteunderlag. Resursbehoven kan bara delvis mötas med hjälp av konsultinsatser.

Juridisk bedömning
Lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommunen varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Med liten marginal missade kommunen att efterleva detta under den senaste mandatperioden.

Miljökonsekvensbeskrivning
Förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen avser att ha ett tydligt hållbarhetsperspektiv utifrån aspekterna ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet, bland annat genom att riktlinjerna främjar resurssnål samhällsplanering. Utbyggnad får alltid någon form av negativ miljöpåverkan men ambitionen och bedömningen är att föreliggande förslag till riktlinjer i hög grad kompensenserar för denna och sammantaget får övervägande positiva miljökonsekvenser.

Samverkan
Förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen har varit på samråd, i enlighet med lagkrav. Samtliga kommunala nämnder och styrelser, liksom grannkommuner, region och länsstyrelse, har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget under samrådsperioden som varade i två hela månader. Inkomna yttranden är diarieförda i ärendet och har även sammanställts i en särskild samrådsredogörelse.

Motivering av förslag till beslut
Det är både ur behovssynpunkt och ur juridisk synvinkel hög tid för kommunen att besluta om nya riktlinjer för bostadsförsörjningen. Kommunens vision om att växa befolkningsmässigt kräver en konkret handlingsplan för att kunna förverkligas. Bostadsförsörjningen är den viktigaste faktorn för kommunens befolkningstillväxt och därför krävs väl förankrade och centralt beslutade mål, strategier och riktlinjer för bostadsförsörjningen som vägleder kommunens samhällsbyggande.

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAST REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Förord

Innehåll

INLEDNING 2

Bakgrund 2

Process 2

Avgränsning 2

BOSTADSPOLITIK 3

Mål 3

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer 4

MÅL 4

RIKTLINJER 4

Strategier 6

Verktyg för genomförande 7

Åtgärder, ansvar, tidsplan 9

Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer 10

Framtidsalternativ 11

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjnings-ansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokuments upplägg omfattar: mål, riktlinjer, strategier samt genomförande, medan analyser och underlag har sammanställts i en bilaga.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

www.bobygget.se

BOSTADSPOLITIK

Mål

Kommunens mål av relevans för bostadsförsörjningen:

Bostadsbyggande

- Totalt 50 nya bostäder påbörjas (markarbeten) per år till år 2020, varav:
    - 25 nya hyresrätter per år, i snitt inom femårsintervall
    - 25 nya villor/bostadsrätter/äganderätter per år, i snitt inom femårsintervall
- Bostadsbyggande ska i huvudsak ske i kommunens tätorter och småorter (>60% av alla påbörjade bostadslägenheter)
- Bostadsbyggande på landsbygden ska i huvudsak ske i närhet av annan bebyggelse, kollektivtrafikhållplatser, skolor (>80% av alla påbörjade bostadslägenheter)

Planberedskap

- Minst ett 20-tal avstyckade kommunala villatomter på detaljplanelagt område
- Utpekade områden för flerbostadshus där detaljplan kan påbörjas omgående ska finnas i alla utvecklingsområden

Markreserv

- Kommunägd mark med goda lägeskvaliteter som totalt rymmer minst ett 50-tal villatomter
- Kommunägd mark lämplig för flerbostadshus ska finnas i alla utvecklingsområden

Bostadsbehov

- Viss nyproduktion ska direkt anpassas för de i analysen identifierade befolkningsgrupper med särskilda bostadsbehov som inte marknaden tillgodoser
- Vid nyproduktion av hyreslägenheter ska nytillskottet på bostadsmarknaden medge ett utrymme i det befintliga hyresrättsbeståndet där lägenheter öronmärks för de grupper som nämns ovan

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer

Social hållbarhet:

MÅL

- Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen
- Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra
- Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation
- Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter
- Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare

MÅL

- Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper
- Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet
- Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering

RIKT-LINJER

- Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor
- Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter
- Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt

Miljömässig hållbarhet:

MÅL

- Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav
- I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd
- Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad
- Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar

RIKTLINJER

- Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation
- Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar
- Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse
- Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas

MÅL

- Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv
- Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning

RIKTLINJER

- Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden
- Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder
- Naturområden ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv

Ekonomisk hållbarhet:

MÅL

- Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto
- Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering

RIKT-LINJER

- Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas
- Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer

MÅL

- Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att underlag för detta upprätthålls.
- Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll
- Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt

www.herbo.nu

Strategier

- ***Flyttkedjor*** – fokusera kommunalt byggande på bekväma lägenheter som lockar dels äldre husägare med utflyttade barn att sälja sina villor till yngre familjer, dels hyresgäster med betalningsförmåga att byta sina äldre billigare lägenheter till nya dyrare vilket frigör lämpliga lägenheter för t.ex. ungdomar.
- ***Blandade upplåtelseformer*** – för en dialog med byggherrar om lämpliga upplåtelseformer vid varje exploateringstillfälle för att åstadkomma en blandning av upplåtelseformer i alla bostadsområden.
- ***Förtätning*** – bygg tätare i redan tätbebyggda lägen för att optimera värdet av de tillgångar som finns, inte minst infrastruktur.
- ***Livsstilsboenden*** – locka inflyttare med möjligheten att kombinera särskilda intressen eller behov med boendet.
- ***Kvalitet och identitet*** – locka inflyttare med en tydlig lokal prägel och hög kvalitet på bebyggelse och den bebyggda miljön.
- ***Handel och service*** – säkerställ att kommersiell och offentlig service bevaras och utvecklas för att behålla och stärka attraktiviteten som tillgången till service ger, i kombination med det lantliga boendet.
- ***Natur och kultur*** – värna befintliga, och möjligheten till nyskapande av, natur- och kulturvärden för en attraktiv och stimulerande livsmiljö.
- ***Regional samverkan*** – driv en bred samverkan med grannkommuner och regionala aktörer för att skapa gemensamma nyttor.
- ***Pendling, infrastruktur och kollektivtrafik*** – driv en aktiv och kontinuerlig politik i regionen och kommunalförbundet för att säkerställa ett vidmakthållande och en utveckling av både infrastruktur och kollektivtrafik som stärker Herrljunga som pendlingskommun.

www.bygggemenskap.se

Verktyg för genomförande

Det finns stora skillnader i vad kommunen som aktör kan påverka i bostadsbyggnadsprocessen – den största möjligheten till styrning finns i de tidiga skedena i processen med planberedskap, planläggning och exploatering. När det sedan kommer till byggande tar marknaden vid om det inte är det kommunala bostadsaktiebolaget som bygger, vilket uppskattningsvis bör gälla i drygt hälften av nyproducerade lägenheter enligt målsättning för bostadsbyggandet de kommande fem åren.

Följande är rekommendationer för hur kommunen bör nyttja verktygen för att skapa förutsättningar för måluppfyllelse.

Samhällsbyggnadsprocess

Det är en lång process som ska fungera från det att ett bostadsbehov uppstår eller blir känt till det att inflyttning kan ske. Kommunen är den centrala aktören i den processen stillsammans med andra myndigheter och privata intressenter. Även inom kommunen finns en rollfördelning där olika uppgifter är fördelade och det interna arbetsflödet är i sig en komplicerad process. För att optimera den interna processen bör den kartläggas och dokumenteras som en rutin i samförstånd mellan alla inblandade parter.

Det finns även ett stort behov av att strukturera informationen som finns om planer och byggrätter, på kommunal mark såväl som på privatägd mark, för att bättre ta tillvara markens potential. Detta arbete måste ske digitalt och centralt så att informationen blir tillförlitlig och enkelt kan hållas aktuell.

Strategiskt markförvärv

Kvaliteten (användbarhet, läge etc.) och kvantiteten på kommunens markinnehav påverkar i hög grad hur kommunen kan omsätta sina planer och strategier i praktiken och skapa det samhälle som utmålats i mål och visioner. Därför bör ett strategiskt arbete bedrivas när det gäller kommunens markpolitik.

Planberedskap

Genom det kommunala planmonopolet i Sverige råder kommunen helt och hållet själv över planläggningen, och det gäller därför att kommunen för en proaktiv planpolitik för att något ska hända. Kommunens suveränitet i frågan innebär också att det är viktigt att föra en god dialog och samverkan med övriga aktörer i samhällsbyggnadskedjan för ett ändamålsenligt resultat och så att processen kan fungera smidigt. Arbete med översiktsplan och planprogram bör användas för att åstadkomma detta.

Bygglov

Det är vid bygglovsskedet som detaljerna för ny bebyggelse avgörs och för att riktlinjerna för bostads-försörjningen och den bebyggda miljön ska kunna omsättas i praktiken måste de vara konkreta men också kända och accepterade.

Tomtkö och bostadskö

Vid ett ökat tryck på tomtförsäljningen i Herrljunga kommun kan det bli aktuellt att inrätta en tomtkö. Till lägenheterna i allmännyttan finns en bostadskö som förvaltas av det kommunala bostadsbolaget.

Kommunalt bostadsaktiebolag

Nuvarande ägardirektiv för kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder AB är i stora delar stödjande för föreslagna riktlinjer för bostadsförsörjningen, men kan i vissa avseenden behöva skarpare formulering för att kommunen bättre ska kunna möta vissa behov.

Utformning av bebyggelse

Det nya förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen har ett större fokus på boendemiljöer i sin helhet

och mindre på enskilda byggnader, jämfört med tidigare riktlinjer, därför bör detta tydligare framgå i ägardirektivet vid en kommande revidering, förslagsvis genom att ordet ”bostadsområden” införs jämte ordet ”byggnader”.

Bostadssociala frågor

För att säkerställa att alla i kommunen får möjlighet att leva i goda och ändamålsenliga bostäder är ägardirektivet till det allmännyttiga bostadsbolaget ett av de viktigaste verktygen kommunen har att tillgå. Det är därför av stor vikt att formuleringen är tillräckligt tydlig för att bli tillämpbar och att uppdraget är väl förankrat hos alla inblandade parter. I det avseendet behöver kommunledning, social-förvaltning och bostadsbolag komma överens om en rimlig och ändamålsenlig nivå.

Med utgångspunkt i analysen i detta dokument förordas att formulering rörande bostadssociala frågor utvecklas mot en mer konkret beskrivning och att åtgärder så som exempelvis förturssystem för särskilda grupper kan stödjas genom den nya formuleringen.

www.bobygget.se

Åtgärder, ansvar, tidsplan

Åtgärd	Ansvar	Tidsplan
Följa upp de bostadspolitiska målen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Årligen
Kartlägga den befintliga samhällsbyggnadsprocessen och besluta om hur den ska se ut i fortsättningen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen Kommunala bostadsbolaget Herrljunga elektriska &Vatten	2016
Ta fram strategi för kommunens markförvärv	Kommunstyrelsen	2016/2017
Strukturera och tillgängliggöra informationen om planer och byggrätter	Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen	2016/2017
Arbeta med planprogram för komplexa utvecklingsområden	Bygg- och miljöförvaltningen på uppdrag av Kommunstyrelsen	Löpande
Föra en rullande prioriteringslista över nya detaljplaner	Bygg- och miljöförvaltningen	Löpande
Ta fram detaljplaner i proaktivt syfte	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Kvartal
Följa upp hur riktlinjerna används	Kommunstyrelsen	Årligen
Förnya ägardirektiven till det kommunala bostadsaktiebolaget	Kommunstyrelsen Kommunala bostadsbolaget Socialförvaltningen	2016

Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer

Organisation:

ÖP, FÖP Översiktsplan, fördjupad översiktsplan – KS (Kommunstyrelsen) ansvar och utförande

PP, DP Planprogram, detaljplan – KS ansvar, BMN (Bygg- och miljönämnden) utförande

BL Bygglov – BMN ansvar och utförande

EX, drift Exploatering, anläggningsdrift – TN (Tekniska nämnden) ansvar och utförande

	MÅL	RIKTLINJER	GENOM-FÖRANDE
1.	Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav	Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation	ÖP, FÖP, PP, DP
2.	I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd	Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar	PP, DP
3.	Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad	Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse	ÖP, FÖP, PP, DP
4.	Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor	Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort	FÖP, PP, DP, EX, drift
5.	Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar	Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas	DP, BL, EX
6.	Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv	Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder, samt ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv	ÖP, FÖP, PP, DP, BL
7.	Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning	Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden	PP, DP, BL
8.	Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto	Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas	FÖP, PP, DP, BL
9.	Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering	Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
10.	Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att	Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida	ÖP, FÖP,

	underlag för detta upprätthålls.	transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll	PP, DP, BL
11.	Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential	Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt	PP, DP, BL, EX
12.	Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen	Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
13.	Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra	Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare	PP, DP, BL, EX, drift
14.	Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper	Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation	DP
15.	Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper	Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor	PP, DP, BL, EX, drift
16.	Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet	Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter	FÖP, PP, DP, BL, EX
17.	Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering	Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt	PP, DP, BL, EX, drift

Framtidsalternativ

Nollalternativet

Med nuvarande tendenser för befolkningsutveckling och bostadsbyggande i kommunen är det mest troliga scenariot att det först uppstår en bostadsbrist som leder till att befolkningstillväxten åter stagnerar och sakta minskar till följd av åldersstrukturen i kommunen. En sådan utveckling får på sikt stora konsekvenser för den kommunala ekonomin och i förlängningen hela den kommunala servicen.

Utvecklingsalternativet

Om kommunen för en proaktiv plan- och byggpolitik samt bygger i enlighet med befolknings-prognoserna möjliggörs för en växande befolkning och ökat skatteunderlag. Genom att inrikta byggnationen mot den största behovsgruppen – den ökande andelen äldre – så möjliggörs så kallade flyttkedjor, vilket i det här fallet innebär generationsskiften i äldre småhus som blir tillgängliga på bostadsmarknaden och kan attrahera barnfamiljer. Risken med en snabb utbyggnadstakt kan vara att kvantitet går före kvalitet och att ett tillräckligt planeringsunderlag inte hinner tas fram som kan innebära bristfälliga miljöer och stadsrum, med konsekvenser för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAS T REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

ANALYSBILAGA

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen - ANALYSBILAGA, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

INLEDNING 2
Bakgrund 2
Process 2
Avgränsning 2
OMVÄRLDSANALYS 3
Trender och tendenser 3
Relevanta nationella och regionala mål, planer och program 4
Herrljunga kommuns egna mål 6
KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR 8
Befolkningsutveckling och demografi 8
Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål 11
Bostadsbestånd och byggande 12
Marknadsförutsättningar och efterfrågan 13
KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV 16
Bostadsbehov 16
Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen – *möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000* 18

ANALYSBILAGA

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokument är en analysbilaga som innehåller analyser och underlag, medan mål, riktlinjer, strategier samt genomförande redovisas i ett rent politiskt dokument som utgör de faktiska riktlinjerna för bostadsförsörjningen.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

ANALYSBILAGA

OMVÄRLDSANALYS

För att kunna hantera utmaningarna med bostadsförsörjning gäller det att förstå omvärlden och det sammanhang som kommunen befinner sig i. Herrljunga kommun har under våren 2015 tillsammans med Vårgårda kommun gjort en omvärldsanalys för kommunernas framtid i stort och delar i denna är högst relevanta för arbetet med bostadsförsörjning. Dessa delar är inkluderade i nedan analys, som är mer inriktad på just Herrljunga kommuns bostadsförsörjning. +/– markerar om trenden i huvudsak är positiv eller negativ i detta avseende.

Trender och tendenser

Följande omvärldsfaktorer bedöms påverka Herrljunga kommuns arbete med bostadsförsörjning på olika sätt, både positivt och negativt i förhållande till kommunens mål och viljeriktning.

- Urbanisering
  – Människors flytt från lands-/glesbygd till städer leder till en demografisk och ekonomisk urholkning av landsbygden, vilket riskerar att fortgå i en negativ spiral.

- Regionförstoring
  + Människor arbetspendlar allt längre distanser vilket innebär en bredare arbetsmarknad för fler och samtidigt större friheter vid val av bostadsort – goda kommunikationer är då av stor vikt.

- Ökade flyktingströmmar
  +/– Konflikter i världen tvingar människor på flykt, deras behov av skydd måste mötas och deras förmågor tillvaratas och förvaltas för en tillfredsställande integration. Boendet är grundläggande.

- Segregation
  – Segregation kan uppstå på olika nivåer, lokalt såväl som regionalt, t ex flytt mellan stadsdelar eller från land till stad, och är effekten av att människor med likartat kapital (ekonomiskt/socialt) söker sig till varandra och lämnar områden som befolkas av människor med mindre valfrihet.

- Marknadsanpassning
  +/– Bostadsmarknaden påverkar, och är starkt påverkad av, framför allt urbanisering och segregation vilket leder till stora skillnader i pris på olika platser. Låga priser kan vara attraktivt i sig, men hämmar samtidigt nyproduktion, vilket kan bidra till en redan negativ spiral.

- Klimat- och miljömedvetenhet
  + Kunskapen om klimat- och miljöproblemen är väl utbredd och även viljan att förändra sin livsstil mot en mer hållbar, t ex genom att resa kollektivt, handla ekologiskt och närproducerat.

- Självförsörjning, småskalighet och hantverksvurm
  + Med kunskaper om miljöproblemen växer motrörelser och intresset för självförsörjande, hemmaodling och en jordnära livsstil ökar, i kontrast till urbaniseringstrenden.

- Identitetsbyggande
  + Identitetsskapande är centralt i dagens samhälle och boendet är en viktig beståndsdel i detta, vilket ökar kraven på bostäder och boendemiljöer. Medvetenhet om detta kan skapa möjligheter.

ANALYSBILAGA

Relevanta nationella och regionala mål, planer och program

Regeringens strategi för hållbar utveckling identifierar fyra strategiska utmaningar som samtliga kan relateras till bostadsförsörjning på något sätt:

- Bygga samhället hållbart
- Stimulera en god hälsa på lika villkor
- Möta den demografiska utmaningen
- Främja en hållbar tillväxt.

Genom att planera för bostadsförsörjningen med dessa utmaningar i åtanke skapas goda förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling.

Följande nationella mål är särskilt relevanta för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

Nationellt mål	Målområde
Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.	*Målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet*
Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	*Målet för bostadsmarknadspolitiken*
Långsiktigt hållbara byggnadsverk. En väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn.	*Delmål för byggande*
Underlätta studenters och ungas boende. Fortsätta bredda stödet för boendelösningar för äldre så att fler äldre får möjlighet att välja en fungerande boendeform t.ex. i form av trygghetsbostäder eller särskilt boende	*Delmål för bostadsmarknadspolitiken*
Anpassa byggnader och byggda miljöer till kretsloppssamhällets krav och kraven på sund inomhusmiljö och god tillgänglighet för alla. Skapa bättre livsvillkor i utsatta bostadsområden. Förstärka olika orters attraktionskraft för människor och företag. Utveckla markanvändningsmönster som främjar städernas kretsloppsanpassning.	*FN:s Habitatdeklaration (1996)*
Kvalitet och skönhetsaspekter skall inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden. Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer skall tas till vara och förstärkas. Offentligt och offentligt stött byggande, inredande och upphandling skall på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.	*Övergripande mål för politikområdet arkitektur, form och design*

ANALYSBILAGA

Hållbar bebyggelsestruktur	Kulturvärden i bebyggd miljö	*Miljömålet God bebyggd miljö, preciseringar (2012)*
Hållbar samhällsplanering	God vardagsmiljö	
Infrastruktur	Hälsa och säkerhet	
Kollektivtrafik, gång och cykel	Hushållning med energi och naturresurser	
Natur och grönområden	Hållbar avfallshantering	
Attraktiv tätortsnära natur Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling Skyddade områden som resurs för friluftslivet Friluftsliv för god folkhälsa		*Mål för friluftslivspolitiken*
Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.		*Målet för jämställdhetspolitiken*
Samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.		*Mål för funktionshinderspolitiken*
Ett effektivt system för mottagande och introduktion för nyanlända		*Mål för integrationspolitiken*
En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet.		*Mål för tillväxtpolitiken*
Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning. Barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet, och vistas i trafikmiljöer, ökar. Förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel förbättras.		*Mål för transportpolitiken*

Boverket har nyligen (november 2015) föreslagit sju uppföljningsbara mål för en hållbar fysisk samhällsplanering, i stället för de drygt 100 mål som finns i dag inom den fysiska samhällsplaneringen, och som ovanstående tabell är ett urval av. De sju föreslagna målen täcker in samtliga 21 politikområden som bedöms påverka fysisk samhällsplanering och lyder:

- Bostäder efter människors behov
- Attraktiva livsmiljöer
- God tillgänglighet i vardagen
- Bättre resurshushållning
- Långsiktig livsmedelsförsörjning
- En funktionell grönstruktur
- Färre olyckor

ANALYSBILAGA

Regionala planer och program med relevans för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

”*Västra Götaland 2020- Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020*” är regionens RUP, regional utvecklingsplan, och utgör ramarna för det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet. Utgångspunkt för strategin är ”Vision Västra Götaland – det goda Livet” som Västra Götalandsregionen antog år 2005. Visionen och strategin fokuserar inte specifikt på bostadsförsörjning, men konstaterar att befolkningsutvecklingen är central för de olika tillväxtområdena.

”Regionalt serviceprogram i Västra Götaland 2014-2018” ska stimulera till en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service på landsbygden och glesbefolkade områden, vilket direkt hänger samman med bostadsutvecklingen på landsbygden och i dess serviceorter. Detta förhållande är en avgörande fråga för en landsbygdskommun som Herrljunga.

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland har övergripande målet att kollektivtrafikens marknadsandel ska öka samt ett antal stödjande mål, som att själva kollektivtrafikresandet ska dubblas till år 2025 samt ökad tillgänglighet och nöjdhet och minskad klimatpåverkan. Ett hållbart resande kräver en hållbar samhälls- och infrastruktur där lokaliseringsprinciper för nya bostäder är en viktig faktor.

”*Klimatstrategi för Västra Götaland”* är ett regionalt strategidokument som ska stimulera till att regionala parter tecknar överenskommelser för ett klimatfrämjande arbete. Det första av sex strategiska fokusområden i strategin är Effektiv energianvändning i bostäder och lokaler.

”Regionala miljömål för Västra Götaland” är regionala tilläggsmål till de nationella miljömålen och ska lyfta fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser. Av särskild relevans för bostadsplaneringen är tilläggsmålen under miljömålet God bebyggd miljö.

Resonemang

Ur ett hållbarhetsperspektiv så utgör boendet en betydande påverkansfaktor för utvecklingen av klimat, miljö och sociala, kulturella och ekonomiska värden.

Boendet är grunden för ett fungerande samhälle och strukturer måste skapas och underhållas för att främja en önskvärd utveckling. Bostadsförsörjning är i hög grad en regional angelägenhet och det gäller att kommunen i sin bostadsplanering har ett vidare geografiskt perspektiv.

Herrljunga kommun ligger geografiskt centralt i Västra Götaland och har, med järnvägsknuten och dess järnvägsanslutningar till regionens alla delcentra, ett mycket strategiskt läge för etableringar, både när det gäller boende och verksamheter/mötesplatser, i allt ökande grad i takt med trenden med regionförstoring.

Herrljunga kommuns egna mål

Herrljunga kommuns vision heter ” Växtkraft 10 000 – Våga, vilja, växa” med ett övergripande mål om att ha ett invånarantal om 10 000 år 2020 samt 4+1 visionspunkter:

Vår vision är att Herrljunga år 2020 är en kommun:

- Där det är "gott att leva".
- Som tagit flera steg närmare en långsiktigt hållbar kommun.
- Med en tydlig och välkomnande VI-känsla i kommunen.
- Med ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv.

För att skapa möjlighet att förverkliga de fyra visionspunkterna krävs dessutom:

- En välskött kommunal ekonomi

ANALYSBILAGA

Hållbar utveckling

Begreppet Hållbar utveckling, som är centralt i planeringen, kräver en särskild diskussion och definition för att kunna vara användbart i kommunens praktiska planering och myndighetsutövning. Det finns många olika förhållningssätt att välja på men minsta gemensamma nämnare, nationellt och globalt, är att det rör sig om:

- ett samspel mellan tre dimensioner; den sociala, den ekologiska och den ekonomiska,
- att de tre dimensionerna ska vägas samman,
- att det långsiktiga perspektivet med nästkommande generationer i åtanke ska vara i fokus

Främst behöver vi ta ställning till punkt två – hur ska dimensionerna vägas samman i vår definition? I Herrljunga kommuns lokala miljömål (2014) beskrivs förhållandet så här: ”den ekologiska/miljömässiga hållbarheten anses överordnad den sociala och ekonomiska därför att den första utgör förutsättning för de två andra”. En vidareutvecklad version av den definitionen beskriver ekologin/miljön som förutsättning, ekonomin som vägen och den sociala dimensionen som målet – vilket passar väl ihop med kommunens visionsmål, se nedan:

Strukturerat i vår hållbarhetsmodell förhåller sig målen enligt följande:

Miljömässig hållbarhet: ***RAMEN***

I lokala miljömål anges att: ”byar och tätorter planeras och bebyggs på ett sådant sätt att resurser kan användas effektivt, en hållbar livsstil kan gynnas och en god hälsa kan främjas – en bilfri livsstil ska vara möjlig samt gynnas vid planering och byggande” samt att: ”natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas”

Ekonomisk hållbarhet: ***VÄGEN***

Herrljunga kommuns övergripande visionsmål är att vara 10 000 invånare år 2020, för att det innebär en ökad ekonomisk robusthet genom dels ökade skatteintäkter, dels ökat kundunderlag men också berikande i form av vidgade kunskaper, erfarenheter och kontakter.
För att ha möjlighet att förverkliga kommunens vision krävs också en välskött kommunal ekonomi.

Social hållbarhet: ***MÅLET***

Med orden ”Lagom, lugnt och lantligt” beskrivs kommunens första inriktningsmål ”Där det är gött att leva” – ”människor i kommunen lever inte bara ett längre utan även ett bättre och friskare liv”. Tredje inriktningsmålet ”Med en tydlig och välkomnande VI-känsla” betonar vikten av sammanhållning och öppenhet för ett hållbart samhälle.

ANVISNINGAR

KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR

Befolkningsutveckling och demografi

Kunskap om kommunens befolkningsmängd och -sammansättning, demografi, är grundläggande för att kommunen ska kunna prioritera sina resurser rätt. Det är viktigt att förstå hur demografin påverkar befolkningsutvecklingen på sikt för att kunna planera relevanta insatser.

Historik och nuläge

Herrljungas folkmängd har i ett längre perspektiv varit stabil, se *diagram 1* från scb.se nedan. En tydlig pik med drygt 9800 invånare nåddes år 1993.

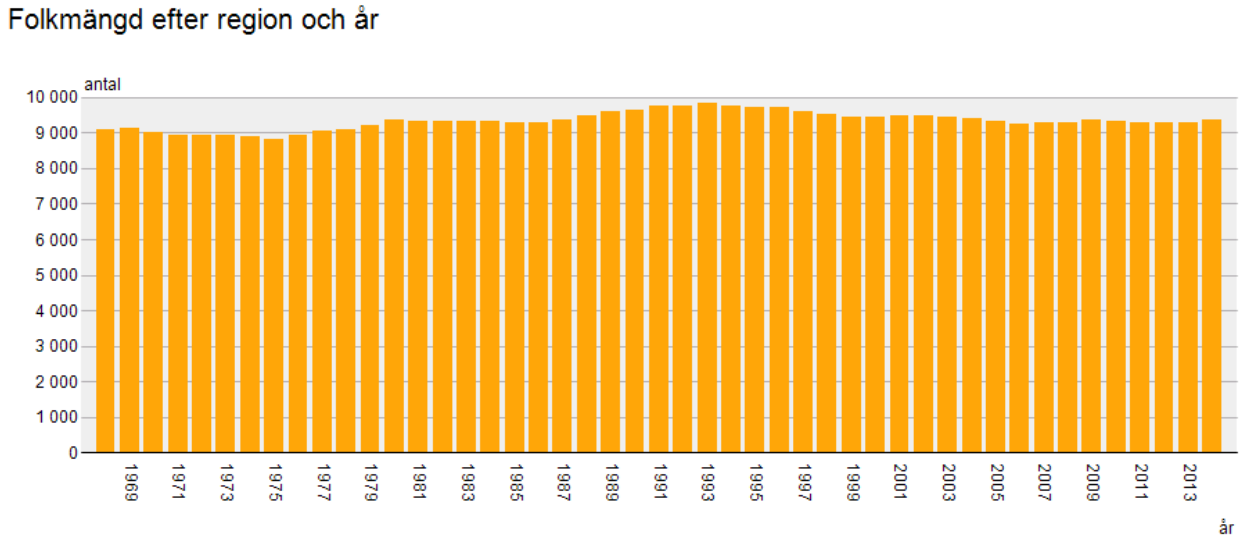

Diagram 1. Källa: SCB

Diagram 2 nedan är beskuret och visar därmed tydligare förändringarna i befolkningsmängd mellan 1968 och 2014. Av kurvan kan utläsas två perioder med drastisk befolkningsökning. Den största ökningen som skett under perioden är 137 personer mellan åren 1979-1980, kulmen på en period av befolkningsökning.

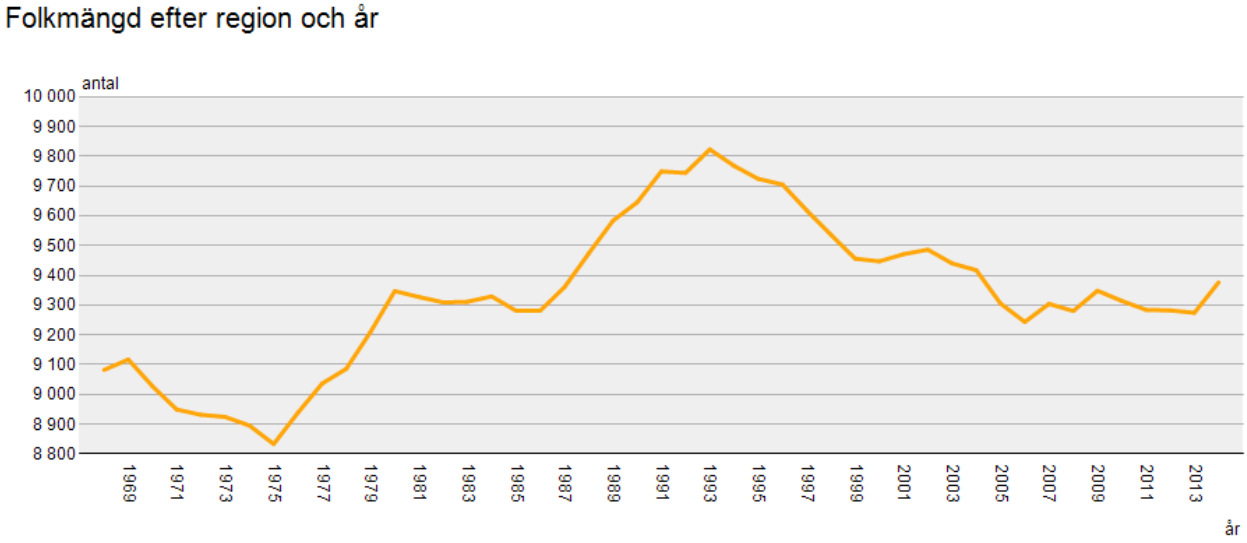

Diagram 2. Källa: SCB

Diagram 3 nedan visar befolkningsutvecklingen uppdelad på kön. Andelen kvinnor är lägre än andelen män men skillnaden har minskat. Diagrammet är beskuret.

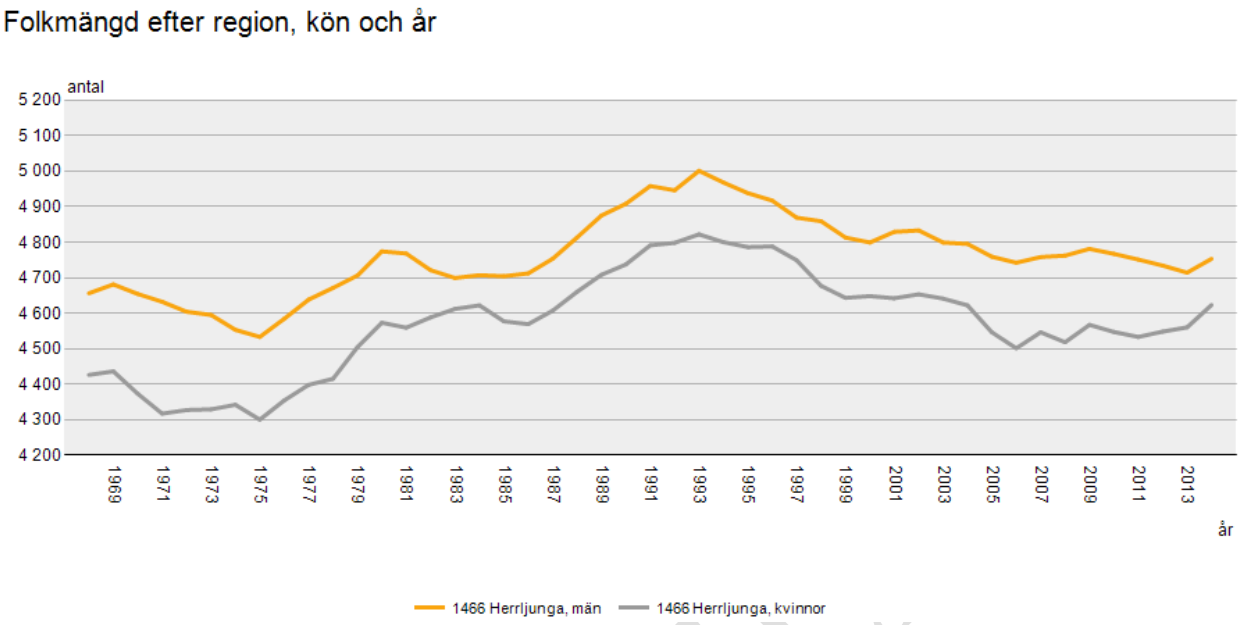

Diagram 3. Källa: SCB

Demografisk sammansättning

Herrljungas befolkningsmål ska utgå ifrån en modell som tagits fram av Nordregio och presenteras i publikationen *Att möta demografiska förändringar* (2012), se mer i bilaga. Modellen anger tio indikatorer med tröskelvärden som tillsammans ger en bild av kommunens demografiska sårbarhet *på lång sikt.* Det innebär att om befolkningsutvecklingen konstant ligger på fel sida tröskelvärdena så kan populationen inte bevaras utan kommer att successivt minska och försvinna. Vissa sårbarheter kan kompensera för andra men det kan istället få konsekvenser för förvaltningen av samhällets resurser.

Demografi Herrljunga 2014-12-31 (åldersindelning och könsfördelning enligt Nordregios modell)

	0 år - 14 år	**15 år - 24 år**	**25 år - 54 år**	**55 år - 64 år**	**65 år - 115 år**	**Total**
Män	766	619	1709	636	1023	4753
Kvinnor	768	524	1622	614	1095	4623
Total	1534	1143	3331	1250	2118	9376
Andel	**16,4 %**	**12,2 %**	**35,5 %**	**13,3 %**	**22,6 %**	**49,3 %**
Förändring jämf. 2013	↗	↘	↗	↘	↗	↗

Tabell 1. Källa: SCB

ANALYSBIL

Fördelning 2014-12-31 Herrljunga

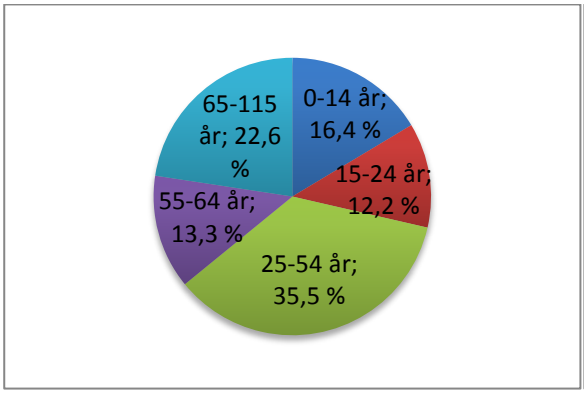

Diagram 4. Källa: SCB

Eftersträvad fördelning

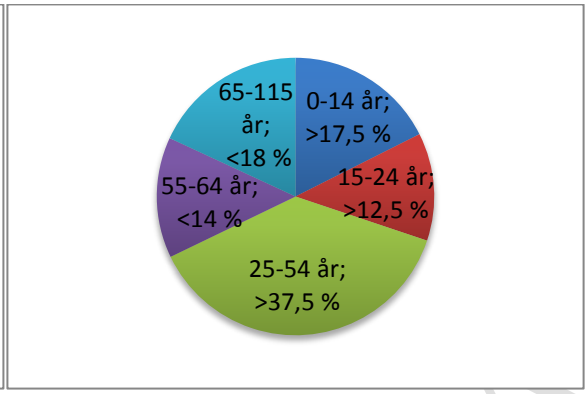

Diagram 5. Källa: Nordregio

Framtidsscenarier – Befolkningsprognoser

Befolkningsprognoser är användbara men alltid osäkra. Här presenteras två olika prognoser för samma tidsperiod men med helt olika resultat. Detta beror på värdet av de parametrar, *antaganden*, som prognosen beräknats utifrån. Att värdet för innevarande år, 2015, inte riktigt stämmer med verkligheten är också ett exempel på detta – redan i närtid har alltså ett antagande visat sig vara en felbedömning.

Herrljunga kommuns senaste befolkningsprognos togs fram baserad på befolkningsdata från 2013-12-31. Av denna framgår att en trolig befolkningstillväxt fram till år 2020 är 3 % och fram till år 2033 4,5 %. Riktlinjer för bostadsförsörjningen tas i första hand fram för den närmaste mandatperioden varför fokus i detta sammanhang kommer att ligga på prognosresultatet för 2020, detta är dessutom av naturliga skäl ett säkrare resultat än det längre perspektivet 2033. Prognosen anger att befolkningen år 2020 uppgår till 9557 personer. Den största delen av tillväxten utgörs av flyttningsnetto medan ett marginellt bidrag kommer från födelseöverskott.

Västra Götalandsregionen har tagit fram en befolkningsprognos för perioden 2015-2025 där det framgår att Herrljunga kan väntas ha en befolkningsmängd på 9787 personer år 2020, vilket är klart fler än vad som väntas enligt den prognos som kommunen själv beställt – se *tabell 2* nedan.
Västra Götalandsregionens prognos är också den som i nuläget ligger längst ifrån verkligheten.

Prognostiserad befolkningsutveckling, alternativa scenarier

År	Västra Götalandsregionens prognos	Herrljunga kommuns prognos
2015	9 446	9 401
2016	9 528	9 447
2017	9 601	9 486
2018	9 676	9 506
2019	9 732	9 530
2020	9 787	9 557
2021	9 830	9 571
2022	9 880	9 587
2023	9 928	9 603
2024	9 978	9 620
2025	10 022	9 636

Tabell 2. Källa:Västra Götalandsregionen, Herrljunga kommun och SCB

ANALYSBILAGA

Herrljunga kommuns prognos fördelat på åldersgrupper, indexerat diagram

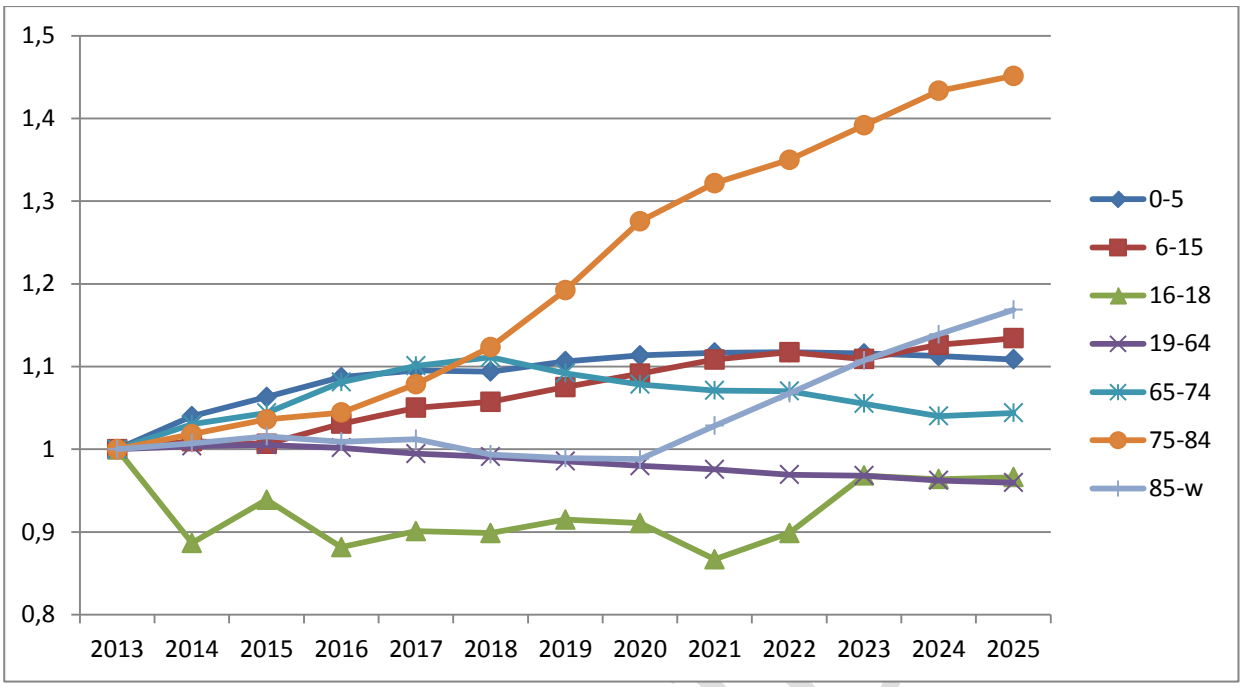

Diagram 6. Källa: SCB

Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål

Enligt kommunens vision **Våga, vilja växa** ska kommunen ha 10 000 invånare år 2020, men för att uppnå det målet måste kommunen slå sitt rekord i befolkningstillväxt över en femårsperiod (från perioden 1976-1980, då befolkningen växte med ca 500 invånare med ett snitt om 103 nya invånare per år). Med utgångsläge 2015-12-31 om 9349 invånare måste befolkningen öka med minst 163 personer om året till år 2020. Mellan sista december åren 2014 och 2015 så minskade befolkningen med 27 personer.

ANALYSBILAGA

Bostadsbestånd och byggande

Bostadsbeståndet i kommunen berättar en del om lokalsamhällets karaktär, identitet och tradition, vilket är viktiga hänsyn vid nybyggande. Tillsammans med kunskap om utvecklingen av behov och efterfrågan kan bostadsbyggandet anpassas till de lokala förutsättningarna och bidra till ett robust, hållbart samhälle.

Historik och nuläge

Bostadsbeståndet i kommunen utgörs till mer än ¾ av småhusbebyggelse. I kommunens centralort bor drygt 60% av invånarna i småhus medan motsvarande andel på landsbygden runt omkring är 98%. Kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder, kallat Herbo, har lägenheter på fyra orter i kommunen: Herrljunga, Ljung, Annelund och Od. På senare år har bolaget satsat på att bygga bostäder med varierande lägenhetstyp och upplåtelseform, såsom exempelvis småhus som kooperativ hyresrätt. 2015 påbörjar Herrljungabostäder för första gången på cirka 25 år nybyggnation av flerbostadshus, vilket sker centralt i Herrljunga tätort.

Bostadsbeståndets ålder i kommunen – mängderna avser inte antal byggnader utan antal boende i lägenheterna. Stapeldiagrammet visar åldersfördelningen bland bostadsbeståndets byggnader som andelar i respektive församlingsgrupp, tabell med exakta siffror finns i bilaga. 2013-12-31. Källa: scb.se.

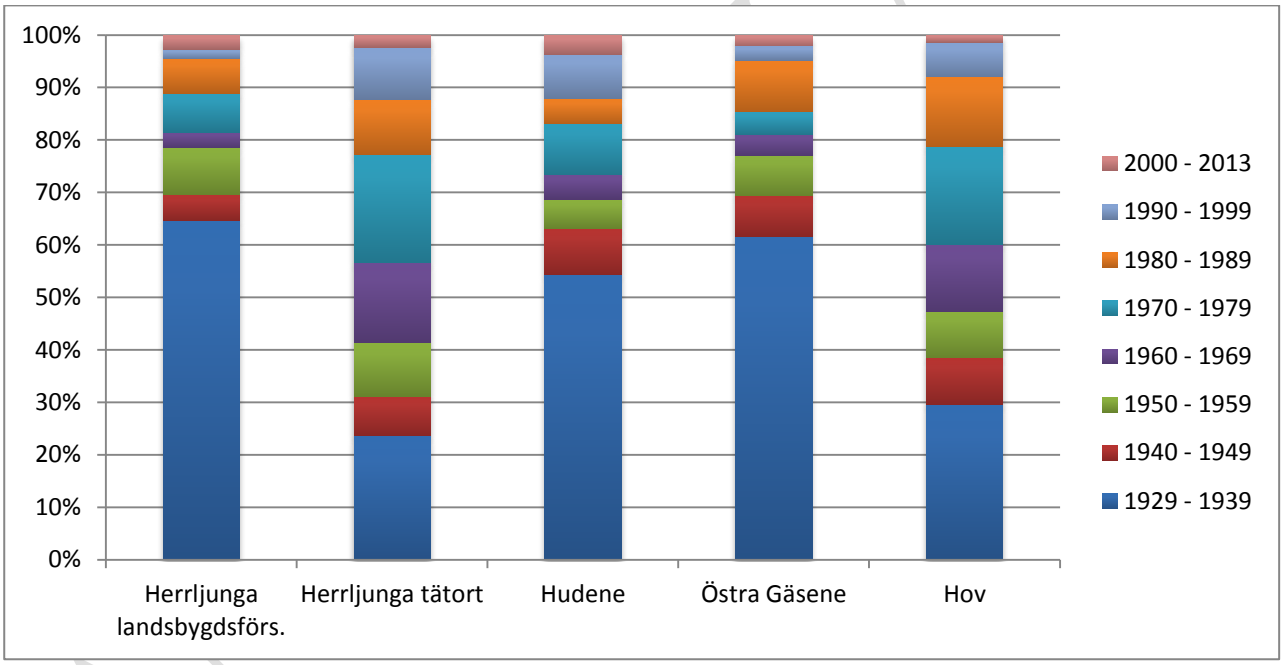

Diagram 7.

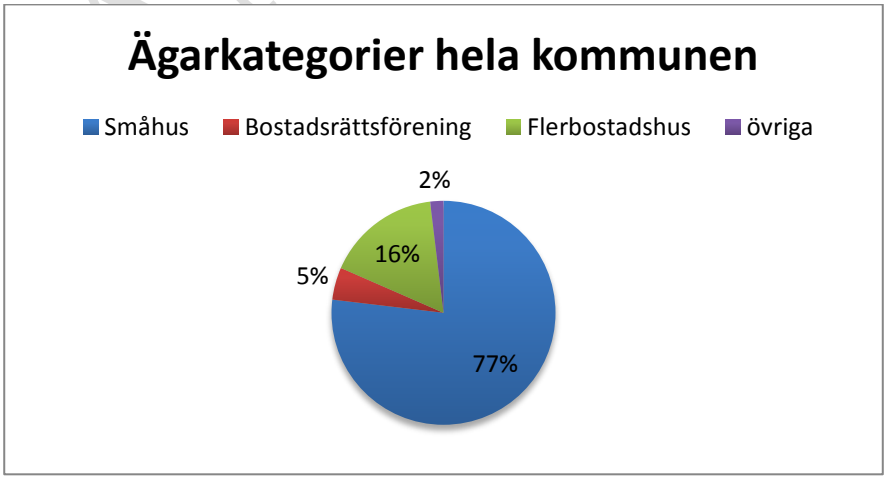

Diagram 8.

2013-12-31 *Källa: SCB*

Lägenhetsfördelning Herrljungabostäder

	2009	2015	Skillnad
1 rok	108	108	0
2 rok	253	253	0
3 rok	172	181	+9
4 rok	59	67	+8
5 rok	1	1	0
Totalt	593	610	+17

Genomsnittlig hyresnivå	
2009	740kr/kvm
2015	830kr/kvm

Planerat bostadsbyggande Herrljungabostäder (uppgift från januari 2016)

Flerbostadshus Kombohus Planerat bostadsområde: kvarteret Styrbjörn i Herrljunga. Flerbostadshus om 4 våningar och 16 lägenheter. 2–3-rums- lägenhet: 60,5/72 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 7.100/8.700:-.	**Flerbostadshus Kombohus Plus** Planerat bostadsområde: kvarteret Linden i Herrljunga. Flerbostadshus om 5 våningar och 20 lägenheter. 2–3-rumslägenhet, 54–67 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 6.500–8.100:-.
Typhus ”Oxeln” Parhus Planerat bostadsområde: Nya Horsby i Herrljunga. Parhuslägenhet på 71 kvm. 3-rumslägenhet med carport. Upplåtelseform hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 6.800:-.	**Typhus ”Herbo” Mindre villa** Planerat bostadsområde: Kvarteret Ugglan och Nya Horsby i Herrljunga. Mindre villa 90 kvm, 3–4 rum med carport. Upplåtelse- form hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 7.750:-.

Tabell , 4 och 5. Källa: Herrljungabostäder

Marknadsförutsättningar och efterfrågan

I hela Sverige har bostadspriserna stigit under en längre tid vilket även märks i Herrljunga trots inte lika hett marknadsläge. I Herrljunga var köpeskillingen för ett småhus år 2013 i snitt 869 000 kronor, år 2000 var snittet hälften, 432 000 kronor (källa: scb.se). Under juli till september år 2015 anger Svensk mäklarstatistik att snittpriset för en villa i Herrljunga var 970 000 kronor och 8059 kronor/kvm.

Priset per kvadratmeter gör det lättare att jämföra prisskillnader mellan olika kommuner, till exempel var motsvarande pris/kvm i grannkommunerna Vårgårda 13318 kronor, Essunga 7461 kr, Vara 6572 kr, Falköping 8473 kr, Ulricehamn 11349 kr, Borås 16136 kr (Alingsås 20858 kr och Göteborg 36118 kr).

ANALYSBILAGA

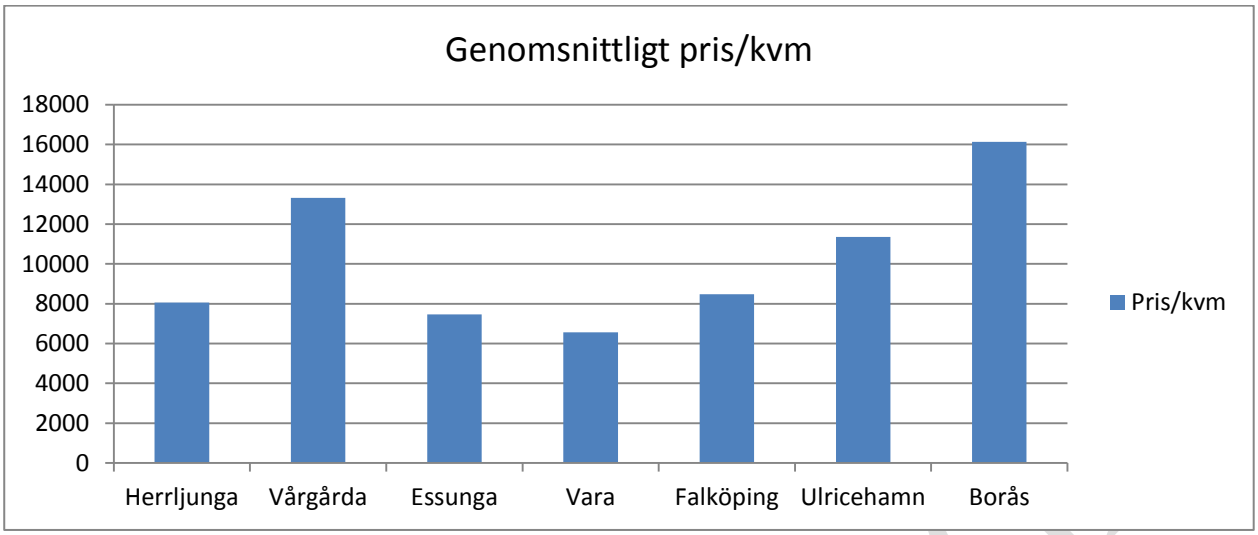

Diagram 9. Källa: Svensk mäklarstatistik

Generellt kan nybyggda villor i Herrljunga idag inte säljas för priser som når upp till byggkostnaden. Att bygga en villa i egen regi är därmed ett långsiktigt projekt även med hänsyn till att driftskostnaderna för en nybyggd villa är lägre än de för en äldre på grund av lägre energiförbrukning.

Efterfrågan

Efterfrågan är dock inte ett statiskt begrepp. Den kan delvis stimuleras med rätt åtgärder som med allt annat utbud av varor och tjänster. God arkitektur, intressanta planlösningar, tilltalande läge med vackra omgivningar, nära tillgång till service och allmänna kommunikationer och låg energiförbrukning är faktorer som kan utnyttjas i marknadsföringen. Att kommunen tillhandahåller god skolundervisning, god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg samt ett levande kultur- och föreningsliv likaså. Herrljunga som ort kan erbjuda närhet och småskalighet med småstadskvaliteter till låga boendekostnader med ett centralt läge i regionen som genom järnvägen ger möjlighet att nå en stor del av regionens arbetsmarknad inom en timme.

Marknadsläge

Marknadsläget gör det svårt att bedöma storleken av den reella efterfrågan. Behovet är dock större än den synliga efterfrågan, särskilt ur ett regionalt perspektiv.

När det gäller upplåtelseform är bostadsrätt för lägenheter i flerbostadshus ett obeprövat koncept i Herrljunga där det är svårt att bedöma om marknaden är mottaglig för detta. Hyresrätt eller kooperativ hyresrätt (med en insats som återbetalas vid avflyttning) är alternativ som har prövats och fallit väl ut.

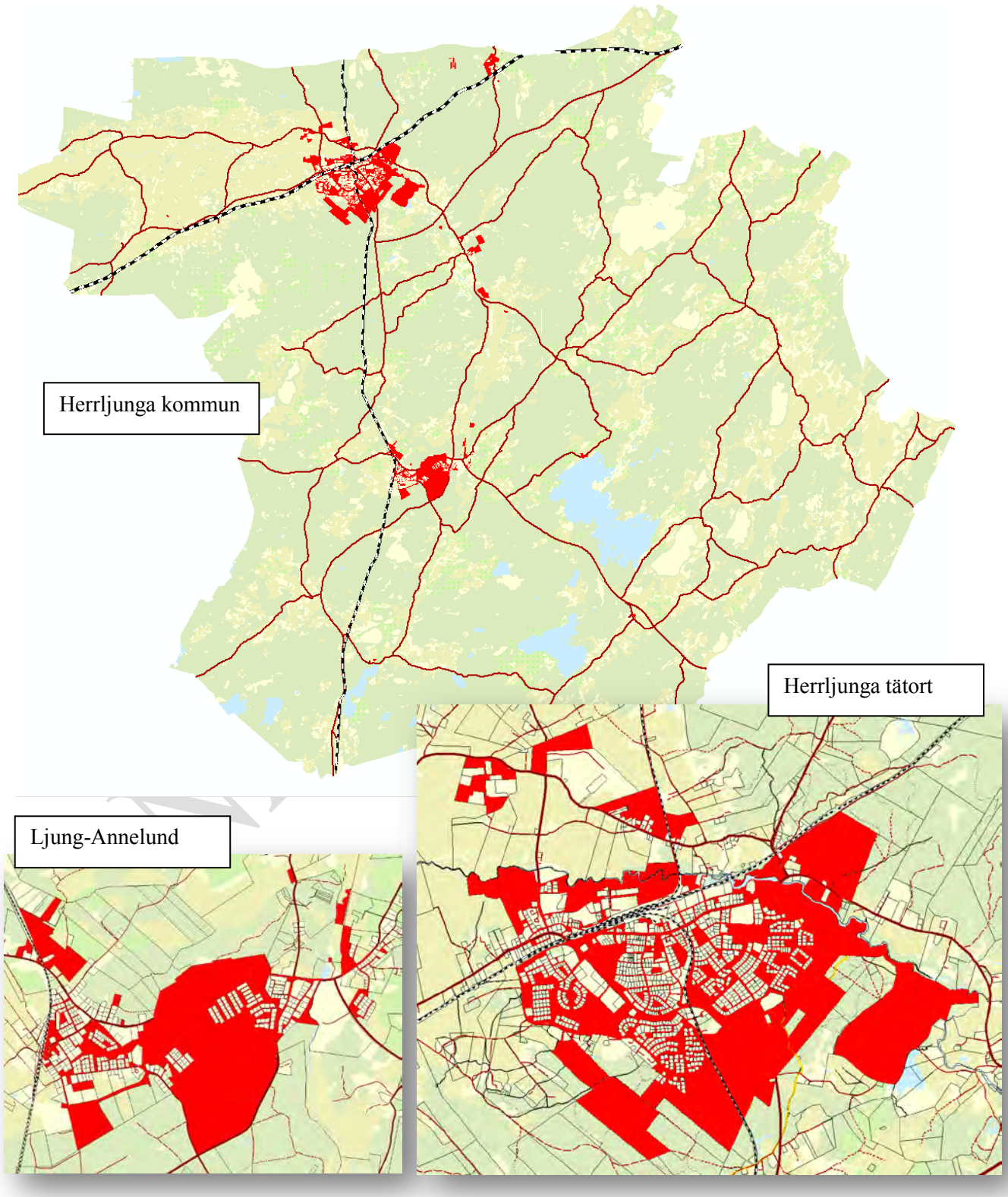
Planberedskap och markreserv

Kommunen har i dagsläget lediga tomter för småhusbebyggelse i alla tätorter men det är i huvudsak lucktomter som finns kvar i de större tätorterna. I Hudene sydost om Herrljunga tätort finns dock en hel gata med sju byggklara tomter sedan flera år. I Herrljunga tätort har en detaljplan för småhusbebyggelse som vann laga kraft 2014 möjliggjort för ca 30 nya tomter, vilka visats relativt stort intresse och antas vara slutsålda inom ett par år.
När det gäller flerbostadshus så finns inga kända byggrätter inom detaljplan i dagsläget, förutom de planer som kommunen just nu arbetar aktivt med eller där byggnation redan påbörjats, vilket gäller två planer i centrala Herrljunga tätort.

ANALYSBILAGA

Kommunen har en relativt god markreserv i anslutning till tätorterna. För att kommunen ska kunna utvecklas enligt ambitioner för långsiktig hållbarhet så finns det dock anledning att förvärva ytterligare mark i mer strategiska lägen.

Karta över kommunens markreserv 2016-03-03:

KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV

Bostadsbehov

I Herrljunga finns några definierbara befolkningsgrupper som har särskilda bostadsbehov som inte tillgodoses via bostadsmarknaden och kommunen har ett ansvar för att dessa grupper får möjlighet att leva i goda bostäder.
Det faktum att kommunens befolkning är åldrande och att kommunen kunde hysa över 9800 personer år 1993 visar på att bostadsbeståndet idag är underutnyttjat och att ett generationsskifte i villabebyggelsen inom kommunen kan innebära stora möjligheter för den demografiska utvecklingen.

Särskilda grupper

Äldre	Nyanlända	Ungdomar	Exkluderade
Som analysen över befolkningsutvecklingen och demografin visar, står kommunen inför utmaningen med en åldrande befolkning de kommande tio åren. Även om tendensen har varit att många kommuninvånare föredrar att bo kvar i sitt hem livet ut eller så länge det är möjligt så innebär den ökande kvantiteten av äldre i befolkningen att **bostäder anpassade för äldre måste byggas i större omfattning än vad som gjorts hittills**.	Som omvärldsanalysen pekar på, skapar just nu oroligheter, krig och förföljelse en omfattande migration till Europa och Sverige. Prognoserna är osäkra men det mesta talar för ett fortsatt ökande bostadsbehov för nyanlända under en lång tid framöver. Nationellt diskuteras nu hur en rimlig fördelning mellan landets kommuner kan göras. **Herrljunga behöver ha en beredskap för ett ökat mottagande jämfört med tidigare**.	För Herrljungas del så är det vanligt att unga lämnar kommunen för studier, arbete eller upplevelser på annan ort efter gymnasietiden, en del återvänder sedan vid familjebildning. Men det gäller inte alla och för att kommunen ska kunna behålla de som vill stanna är det viktigt att det finns bostäder till dem. **Ungdomar och unga vuxna är generellt inte en köpstark grupp och efterfrågar därför ofta mindre och billiga hyreslägenheter.**	Det finns alltid en grupp människor som av olika anledningar, så som sjukdom, missbruk eller kriminalitet, inte kan bo i det ordinarie bostadsbeståndet. För denna grupp behöver finnas ett bostadsutbud som är integrerat i samhället utan att negativt påverka kvaliteten i befintliga bostadsområden. **Bostaden är en grund för ett fungerande liv och kommunen bör ha en bostadsreserv i allmännyttan för exkluderade personer.**

Ett särskilt behov som sannolikt kommer att öka den närmsta framtiden sett till utvecklingen i omvärlden är bostäder för *unga nyanlända,* alltså en kombination av två av grupperna beskrivna ovan.

Särskilda bostäder

Bostadsanpassning är ett stöd för personer som har en funktionsnedsättning och som har behov av att ändra sin bostad och närmiljö så att den blir så funktionell som möjligt. Personer som har funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i sin egen bostad så långt det är möjligt.

ANMÄLAN

I Herrljunga finns **trygghetsboende** på Gäsenegården i Ljung som riktar sig till personer äldre än 70 år. På ett trygghetsboende är boendet en egen lägenhet med hög tillgänglighet samtidigt som det finns gemensamhetsutrymmen för social samvaro samt bemannas av personal under begränsade tider.

I Herrljunga kommun finns olika **särskilda boende tillgängliga för äldre**, så kallat vård- och omsorgsboende, så som **vårdboende** och **korttidsplats**.

Personer med en funktionsnedsättning och ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov kan ha rätt till **bostad med särskild service**. Det finns två nivåer av service: Gruppbostad eller Servicebostad. **Gruppbostad** är avsett för personer som har omfattande behov av stöd och service, med närvaro av personal dygnet runt. Boendeformen är organiserad så att ett mindre antal lägenheter är grupperade kring gemensamma utrymmen. **Servicebostad** passar personer som inte behöver så omfattande stöd som ges i gruppbostäder. Organiseras med ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och personal inom ett nära gångavstånd.

Ibland kan det bli så att barn och ungdomar, under kortare eller längre perioder inte kan bo hos sina föräldrar – de kan behöva bo i en annan familj, i ett så kallat **familjehem**.

Herrljunga kommun har två **boenden (HVB) för ensamkommande barn**, ett i Herrljunga tätort och ett i Ljung. Boendena är avsedda för ungdomar mellan 15-17 år. I nuläget är boendena inriktade på olika skeden i asylprocessen (före/efter PUT – permanent uppehållstillstånd) men detta är något flexibelt inför framtiden.

Kommunala bostadsbolagets roll

Den 1 januari 2011 trädde en ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag i kraft. Den innebär att bostadsföretagen måste drivas enligt affärsmässiga principer, men i kombination med samhällsansvar.

Herrljungabostäder AB är kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag och följande framgår av ägardirektiven antagna i Kommunfullmäktige 2012-12-11 § 156:

Verksamhetsmål

- Bolagets fastighetsbestånd ska präglas av ett brett utbud med hyresrätter och med stor valfrihet beträffande storlek, standard och läge.
- För att uppnå valfrihet för de boende kan, i begränsad omfattning, även försäljning och ombildning till bostadsrätt genomföras liksom bildande av så kallade kooperativ hyresrätt.
- Bolaget ska främja byggande av flerbostadshus och förtätning av centralorterna.
- Bolaget ska med sitt fastighetsbestånd vara en del i det kommunala mottagandet av nyanlända flyktingfamiljer och ensamkommande barn, i syfte att öka integrationen.
- Alternativa energikällor så som t.ex. solceller, ska användas som energialstrande komplement i alla de fall där så är rimligt och möjligt.
- Byggnader ska utformas i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Herrljungabostäder verkar för att bostäder anpassas i enlighet med socialtjänstlagens krav.

ANALYSBILAGA

Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen

– möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000

Nedan sammanställning visar på att det i kommunen finns goda möjligheter att bygga för den önskvärda befolkningsutvecklingen. Tidsplanen i tabellen utgår dock ifrån "best case scenario" och kräver dessutom utökade resurser för handläggning (uppskattningsvis en tredubbling av befintliga personalresurser). Med befintliga resurser kan planen användas som stöd för prioriteringar. Föreslagna områden har valts ut med hänsyn till både begränsande faktorer, såsom markägande och detaljplanestatus, och drivande faktorer, såsom marknadsintresse och politisk vilja, samt utifrån de mål och riktlinjer för hållbar utveckling som utgör kärnan i detta förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning.

Pp=Planprogram Dp=Detaljplan Ex=Exploatering By=Byggnation
FBH=Flerbostadshus MBH=Markbostadshus Blandat=Blandat V=Villa

Herrljunga

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Linden	Ex	By					20	FBH
Horsby etapp1	Ex	By	By				Ca 25	V/MBH
Horsby etapp2			Dp	Ex	By	By	Ca 20	V/MBH
Styrbjörn	Dp	By					Ca 10	FBH
Lyckan	Dp/By	By?	By?	By?	By?	By?	Ca 20	FBH
Parkgatorna		Pp/Dp	Ex	By	By		Ca 40-60	FBH
Vreta etapp1		Pp	Dp	Ex	By		Ca 20	V/MBH
Vreta etapp2		Pp		Dp	Ex	By	Ca 40	MBH
Vreta etapp3		Pp			Dp	Ex	Ca 50	FBH

Ljung- Annelund

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Klövervägen		Dp	Ex	By			4-6	FBH
Hjältes väg		Dp	Ex	By			2-5	MBH
Havrevägen		Ex	By				8	V
Mörlanda park"		Pp	Dp	Ex	By	By	8-24	Blandat
Parkvägen södra			Pp	Dp	Ex	By	10-30	Blandat

ANTAGBILAGA

Hudene

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Trollabo etapp1	By	By	By				7	V
Trollabo etapp2			Ex	By	By		10	V
Trollabo etapp3					Ex	By	16	V

Molla

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Kyrke			Pp	Dp	Ex	By	>80	Blandat

Od

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Prästegården 1:5		Dp?	Ex	By			4-8	MBH
Stenlyckan 1 o 2			Dp?	Ex	By	By	13	V/MBH
Holmen (Od 6:2)				Dp?	Ex	By	5	MBH
Sannum Sjövy”		By	By	By	By	By	16	V/MBH

Eggvena, Eriksberg, Fåglavik, Remmene samt övrig landsbygd

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
	By	By	By	By	By	By	20?	V

Områdenas lokalisering finns schematiskt redovisad i kartbilaga.

ANSLAGSBILAGA

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Planerings-sekreterare

BILAGA

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen - BILAGA, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

BILAGOR 1

Lagtext 1

Nationell och regional politik 3

Statistiskt underlag 6

Nordregios modell för beräkning av demografiska svagheter 8

Mål för Hållbarhet – miljömässig, ekonomisk och social 9

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer 10

BILAGOR

Lagtext

Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar lyder som följer:

1 § Kommunens bostadsförsörjning

Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Förändras förutsättningarna för de antagna riktlinjerna ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige.

[2013:866]

2 § Riktlinjer för bostadsförsörjningen

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet,

2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och

3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar.

BILAGA

[2013:866]

3 § Länsstyrelsens uppgift

Länsstyrelsen ska lämna kommunerna i länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ska uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd.

[2013:866]

4 § Vägledning vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 PBL

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 plan- och bygglagen (2010:900).

[2013:866]

5 § Uppgifter om bostadsförsörjningsplanering

En kommun ska lämna regeringen de uppgifter om kommunens bostadsförsörjningsplanering som regeringen begär.

[2013:866]

6 § Saknad uppgift i riktlinjer

Om kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen saknar någon sådan uppgift som avses i 2 § första stycket 3, får regeringen förelägga kommunen att anta nya riktlinjer.

[2013:866]

7 § Bostadsförmedling

Om det behövs för att främja bostadsförsörjningen ska en kommun anordna bostadsförmedling. Om två eller flera kommuner behöver gemensam bostadsförmedling, ska dessa kommuner anordna sådan bostadsförmedling.

Regeringen får förelägga en kommun att anordna kommunal bostadsförmedling enligt första stycket.

[2013:866]

8 § Kötid och köavgift

En kommunal bostadsförmedling som förmedlar lägenheter i turordning efter kötid får, utöver sådan förmedlingsersättning som får tas ut vid yrkesmässig bostadsförmedling enligt 12 kap. 65 a § jordabalken, ta ut en avgift för rätten att stå i kö (köavgift) av den hyressökande. Kravet på förmedling efter kötid ska inte hindra att ett begränsat antal lägenheter som är tillgängliga för kön fördelas enligt ett förturssystem.

Köavgiften får tas ut för högst ett år i taget. Kommunen får bestämma avgiften och grunderna för hur den ska tas ut.

[2013:866]

BILAGA

Nationell och regional politik

*Målet för **samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet*** är att

- ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.

*Målen med särskild relevans för **samhällsplanering** är*:

- En tydlig roll för fysisk planering i arbetet för en hållbar utveckling av städer, tätorter och landsbygd.
- Ett regelverk och andra styrmedel som på bästa sätt tillgodoser kraven på effektivitet samtidigt som rättssäkerhet och medborgerligt inflytande säkerställs.
- Goda förutsättningar för byggande av bostäder och lokaler, etablering av företag och för annat samhällsbyggande samtidigt som en god livsmiljö tryggas.
  (prop.2011/12:1)

*Målet för **bostadsmarknadspolitiken** är*:

- Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

*Mål för **byggande** är*:

- Långsiktigt hållbara byggnadsverk.
- Effektiva regelverk och andra styrmedel som utifrån ett livscykelperspektiv verkar för effektiv resurs- och energianvändning samt god inomhusmiljö i byggande och förvaltning.
- En väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn.

*Mål för **bostadsmarknadspolitiken*** med särskild betydelse för planeringen inkluderar:

- överväga möjligheterna att stärka hyresrättens ställning på bostadsmarknaden
- fortsätta utvecklingsarbetet med stadsdelar med brett utanförskap i samverkan med boende, fastighetsägare och berörda kommuner
- underlätta studenters och ungas boende
- förenkla byggreglerna för att skapa möjligheter att bygga fler och billiga bostäder för unga
- fortsätta bredda stödet för boendelösningar för äldre så att fler äldre får möjlighet att välja en fungerande boendeform t.ex. i form av trygghetsbostäder eller särskilt boende
- inom ramen för den fortsatta boendesatsningen, ge stimulansmedel till kommuner som erbjuder lösningar för äldre att fortsätta bo tillsammans

Sverige har åtagit sig att verka för att uppfylla ***FN:s Habitatdeklaration (1996)*** omfattande följande mål:

- Utveckla en allmän social bostadspolitik efter nya förutsättningar.
- Anpassa byggnader och byggda miljöer till kretsloppssamhällets krav och kraven på sund inomhusmiljö och god tillgänglighet för alla.
- Skapa bättre livsvillkor i utsatta bostadsområden.
- Förbättra integrationen av invandrare i landets olika delar.

BILAGA

- Konsolidera kommunernas kapacitet och handlingsutrymme.
- Förstärka olika orters attraktionskraft för människor och företag.
- Utveckla markanvändningsmönster som främjar städernas kretsloppsanpassning.
- Utveckla den lokala demokratin.

Miljömålet God bebyggd miljö har av regeringen tillförts tio preciseringar varav några har särskild relevans för bostadspolitiken i Herrljunga kommun:

- Hållbar bebyggelsestruktur
- Hållbar samhällsplanering
- Infrastruktur
- Kollektivtrafik, gång och cykel
- Natur och grönområden
- Kulturvärden i bebyggd miljö
- God vardagsmiljö
- Hälsa och säkerhet
- Hushållning med energi och naturresurser

*Övergripande mål för **politikområdet arkitektur, form och design***:

- Arkitektur, formgivning och design ska ges goda förutsättningar för sin utveckling.
- Kvalitet och skönhetsaspekter skall inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden.
- Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer skall tas till vara och förstärkas.
- Intresset för hög kvalitet inom arkitektur, formgivning, design och offentlig miljö ska stärkas och breddas.
- Offentligt och offentligt stött byggande, inredande och upphandling skall på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.
- Svensk arkitektur, formgivning och design ska utvecklas i ett fruktbart internationellt samarbete.

*Tio mål för **friluftslivet***:

- Tillgänglig natur för alla
- Starkt engagemang och samverkan
- Allemansrätten
- Tillgång till natur för friluftsliv
- Attraktiv tätortsnära natur
- Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
- Skyddade områden som resurs för friluftslivet
- Ett rikt friluftsliv i skolan
- Friluftsliv för god folkhälsa
- God kunskap om friluftslivet

Folkhälsoarbetet i Sverige har elva övergripande målområden vilka anger centrala bestämningsfaktorer för hälsan. De mest relevanta målområdena utifrån ett planeringsperspektiv är:

1. delaktighet och inflytande i samhället
2. ekonomiska och sociala förutsättningar
3. barn och ungas uppväxtvillkor
5. miljöer och produkter
9. ökad fysisk aktivitet

BILAGA

*Målet för **jämställdhetspolitiken** är*: Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Delmål med särskild betydelse för planeringen:

- En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
- Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

*De nationella målen för **funktionshinderspolitiken** är*:

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund,
- att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet,
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionshinder.

*Målet för **integrationspolitiken** är*: Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Delmål med särskild betydelse för planeringen:

- ett effektivt system för mottagande och introduktion för nyanlända,
- en positiv utveckling i stadsdelar med utbrett utanförskap.

***Tillväxtpolitiken** har åtta prioriterade områden. Tre av dessa som har särskild bäring på planeringen är*:

- En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet.
- Ökat fokus på demografiska utmaningar, internationalisering och hållbarhet med särskilt stärkt fokus på miljö, klimat och energi, jämställdhet, folkhälsa samt integration och mångfald i det regionala tillväxtarbetet.
- Regionala strategier och program som genomförs i partnerskap och i samspel med nationell och europeisk nivå i syfte att stärka det lokala och regionala tillväxtarbetet

*Precisering av funktionsmålet Tillgänglighet under det övergripande målet för **transportpolitiken***:

- Arbetsformerna, genomförandet och resultaten av transportpolitiken medverkar till ett jämställt samhälle.
- Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning.
- Barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet, och vistas i trafikmiljöer, ökar.
- Förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel förbättras.

BILAGA

Statistiskt underlag

Ägarkategorier i kommunen
– siffrorna visar antal boende i de olika ägarkategorierna, 2013-12-31. Källa: scb.se.

Område	**Uppgift saknas**	**Småhus** *med fysisk ägare eller dödsbo*	**Bostadsrätts-förening**	**Flerbostads-hus (ej BRF)**	**Övriga**	**Total**
Herrljunga landsbygdsförs.	-	681	-	8	5	694
Herrljunga tätort	3	2580	340	1155	102	4180
Hudene	1	1128	45	6	14	1194
Östra Gäsene	1	1004	-	12	2	1019
Hov	-	1733	48	352	54	2187
Total	**5**	**7126**	**433**	**1533**	**177**	**9274**

Bostadsbeståndets ålder i kommunen
– siffrorna avser inte antal byggnader utan antal boende i lägenheterna, 2013-12-31. Källa: scb.se.

Område	**1929 - 1939**	**1940 - 1949**	**1950 - 1959**	**1960 - 1969**	**1970 - 1979**	**1980 - 1989**	**1990 - 1999**	**2000 - 2013**	**Total**
Herrljunga lands-bygdsförsamling	447	34	62	20	51	46	12	19	691
Herrljunga tätort	964	305	414	622	836	432	403	94	4070
Hudene	644	105	66	56	114	58	100	43	1186
Östra Gäsene	619	79	77	41	43	98	28	21	1006
Hov	637	191	190	273	402	285	142	29	2149
Total	**3311**	**714**	**809**	**1012**	**1446**	**919**	**685**	**206**	**9102**

BILAGA

Statistikens områdesindelning på karta.

BIL

Nordregios modell för beräkning av demografiska svagheter

Nordregio står för ”Nordic Centre for Spatial Development”. Följande modell är del av resultatet av uppdraget att producera en demografisk handbok, vilket Nordregio fick av den Nordiska ämbetsmannakommittén för regionalpolitik (ÄK-R) under Nordiska Ministerrådet år 2011.

Den komplexa demografiska verkligheten består av ett antal grundläggande element. De grundläggande demografiska beståndsdelarna som inkluderas i den demografiska profilen är följande: ålder, kön, födelsetal, dödstal och migration (se gruppering nedan). Om det under en längre tid råder obalans mellan de olika komponenterna finns risk för att demografin blir så svag att populationen inte kan upprätthållas.

	Component	Definition	Vulnerability
Åldersgrupper	Age group 0-14	Total number of people aged 0-14 years as a % share of total population	Share below 17.5%
	Age group 15-24	Total number of people aged 15-24 years as a % share of total population	Share below 12.5%
	Deficit of age group 25-54	Total number of people aged 25-54 years as a % share of total population	Share below 37.5%
	Surplus of age group 55-64	Total number of people aged 55-64 years as a % share of total population	Share above 14.0%
	Surplus of age group 65+	Total number of people aged 65 years and over as a % share of total population	Share above 18.0%
Kön	Female < male	Total number of females per 100 males	Under 100
	Female < male (age group 15-64)	Total number of females in age group 15-64 years per 100 males in age group 15-64 years	Under 95
Födda	Crude birth rate	Total number of life births per 1000 inhabintants	Below 11.0
Döda	Crude death rate	Total number of deaths per 1000 inhabintants	Above 10.0
Migration	Net migration	Difference between in- and outmigrated persons as a % share of total population	Below 0.0%

Att möta demografiska förändringar;

En handbok för inspiration till handling
i nordiska kommuner och regioner 2012

Website: www.nordregio.se/handbook

Nordregio Report 2012:4

ISBN 978-91-89332-96-6

ISSN 1403-2503

© Nordregio 2012

First edition (June 2012)

Mål för Hållbarhet – miljömässig, ekonomisk och social

Miljömässig hållbarhet: ***RAMEN***

Ur lokala miljömål: ”byar och tätorter planeras och bebyggs på ett sådant sätt att resurser kan användas effektivt, en hållbar livsstil kan gynnas och en god hälsa kan främjas – en bilfri livsstil ska vara möjlig samt gynnas vid planering och byggande”

- Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav
- I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd
- Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad
- Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar

Ur lokala miljömål: ”natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas”

- Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv
- Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning

Ekonomisk hållbarhet: ***VÄGEN***

Herrljunga kommuns övergripande visionsmål är att vara 10 000 invånare år 2020, för att det innebär en ökad ekonomisk robusthet genom dels ökade skatteintäkter, dels ökat kundunderlag men också berikande i form av vidgade kunskaper, erfarenheter och kontakter.

- Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto
- Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering

För att ha möjlighet att förverkliga kommunens vision krävs också en välskött kommunal ekonomi.

- Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att underlag för detta upprätthålls.
- Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential

Social hållbarhet: ***MÅLET***

Med orden ”Lagom, lugnt och lantligt” beskrivs kommunens första inriktningsmål ”Där det är gött att leva” – ”människor i kommunen lever inte bara ett längre utan även ett bättre och friskare liv”. Tredje inriktningsmålet ”Med en tydlig och välkomnande VI-känsla” betonar vikten av sammanhållning och öppenhet för ett hållbart samhälle.

- Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen
- Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra
- Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper

Genom undertecknande av avsiktsförklaring ”För ett Jämställt Västra Götaland 2014-2017” samt en samverkansöverenskommelse med polismyndigheten arbetar kommunen för ett jämställd och tryggt samhälle, detta integreras i den fysiska planeringen med följande målområden för bostadsplaneringen:

- Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper
- Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet
- Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer

Social hållbarhet:

Med orden ”Lagom, lugnt och lantligt” beskrivs kommunens första inriktningsmål ”Där det är gött att leva” – ”människor i kommunen lever inte bara ett längre utan även ett bättre och friskare liv”. Tredje inriktningsmålet ”Med en tydlig och välkomnande VI-känsla” betonar vikten av sammanhållning och öppenhet för ett hållbart samhälle.

MÅL

- Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen
- Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra
- Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation
- Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter
- Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare

Genom undertecknande av avsiktsförklaring ”För ett Jämställt Västra Götaland 2014-2017” samt en samverkansöverenskommelse med polismyndigheten arbetar kommunen för ett jämställd och tryggt samhälle, detta integreras i den fysiska planeringen med följande mål och riktlinjer för bostadsplaneringen:

MÅL

- Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper
- Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet
- Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering

RIKT-LINJER

- Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor
- Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter
- Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt

Miljömässig hållbarhet:

Ur lokala miljömål: ”byar och tätorter planeras och bebyggs på ett sådant sätt att resurser kan användas effektivt, en hållbar livsstil kan gynnas och en god hälsa kan främjas – en bilfri livsstil ska vara möjlig samt gynnas vid planering och byggande”

MÅL

- Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav
- I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd
- Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad
- Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar

RIKTLINJER

- Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation
- Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar
- Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse
- Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas

BILAGA

Ur lokala miljömål: ”natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas”

MÅL

- Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv
- Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning

RIKTLINJER

- Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden
- Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder
- Naturområden ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv

Ekonomisk hållbarhet:

Herrljunga kommuns övergripande visionsmål är att vara 10 000 invånare år 2020, för att det innebär en ökad ekonomisk robusthet genom dels ökade skatteintäkter, dels ökat kundunderlag men också berikande i form av vidgade kunskaper, erfarenheter och kontakter.

MÅL

- Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto
- Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering

RIKT-LINJER

- Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas
- Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer

För att ha möjlighet att förverkliga kommunens vision krävs också en välskött kommunal ekonomi.

MÅL

- Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att underlag för detta upprätthålls.
- Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential

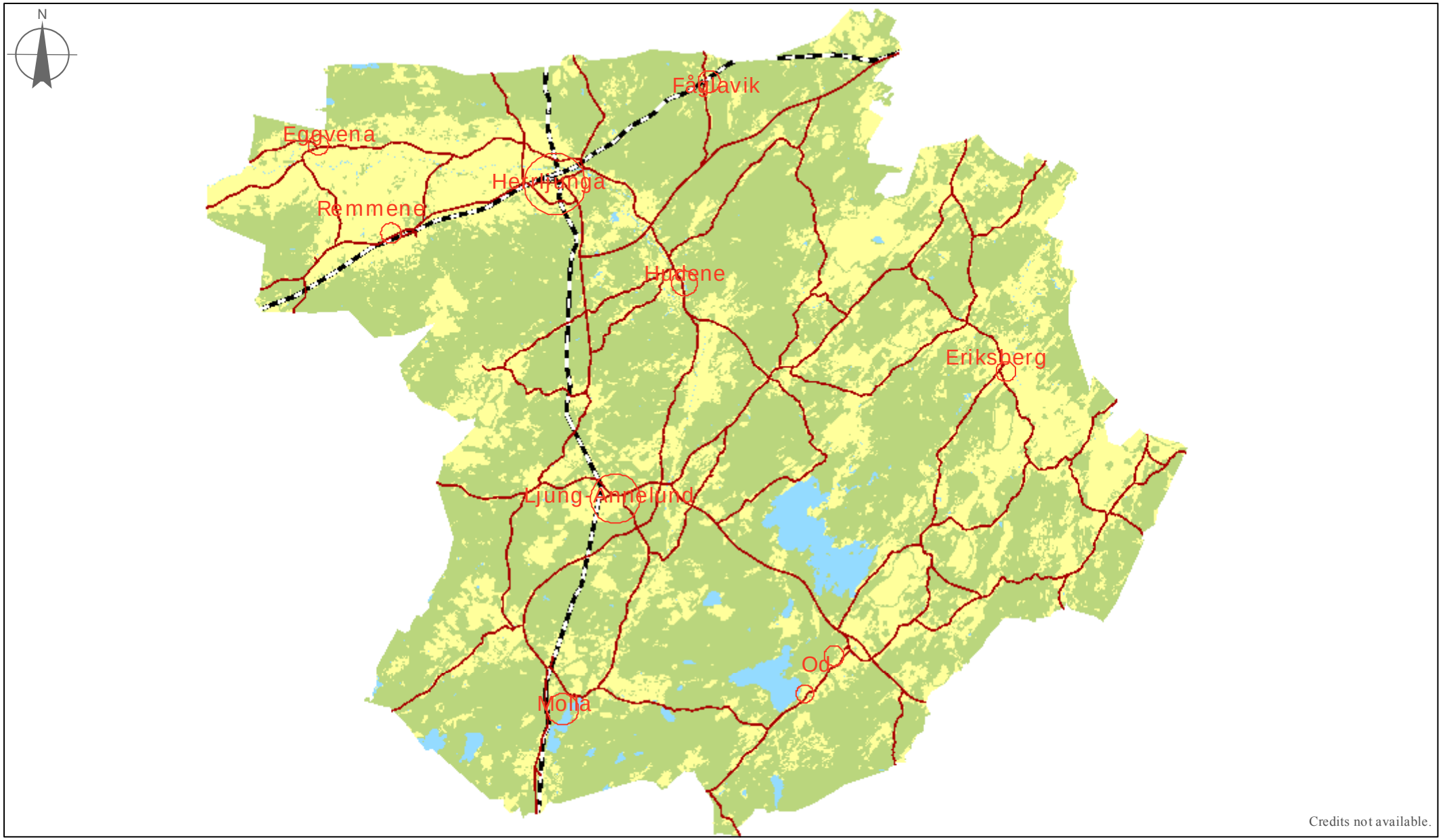
RIKTLINJER

- Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll
- Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt

BILAGA

Utbyggnadsområden Herrljunga kommun 2015-2020

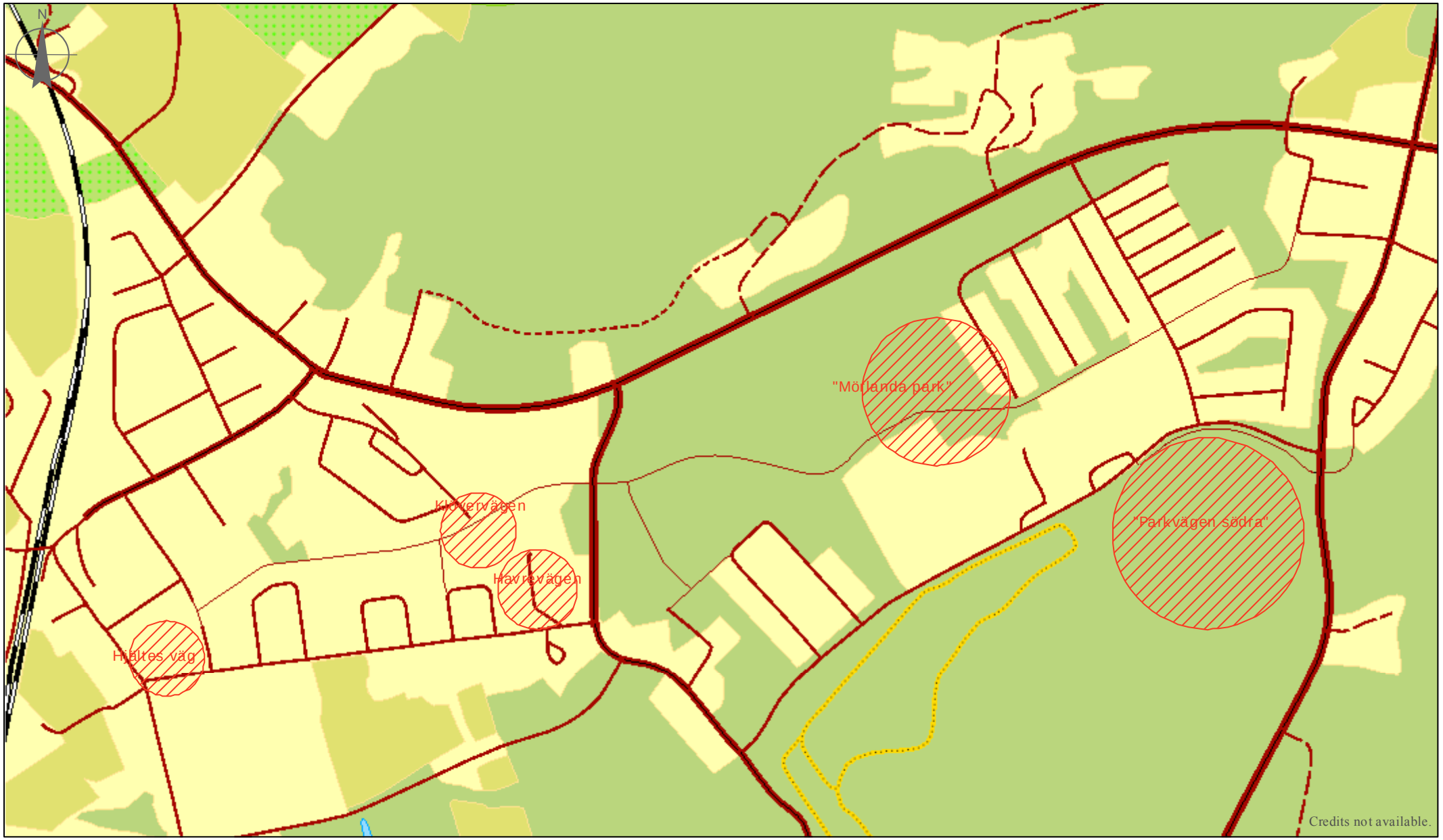
november 16, 2015

Ärende 9

Ljung-Annelund

november 16, 2015

Utbyggnadsområden Herrljunga kommun 2015-2020

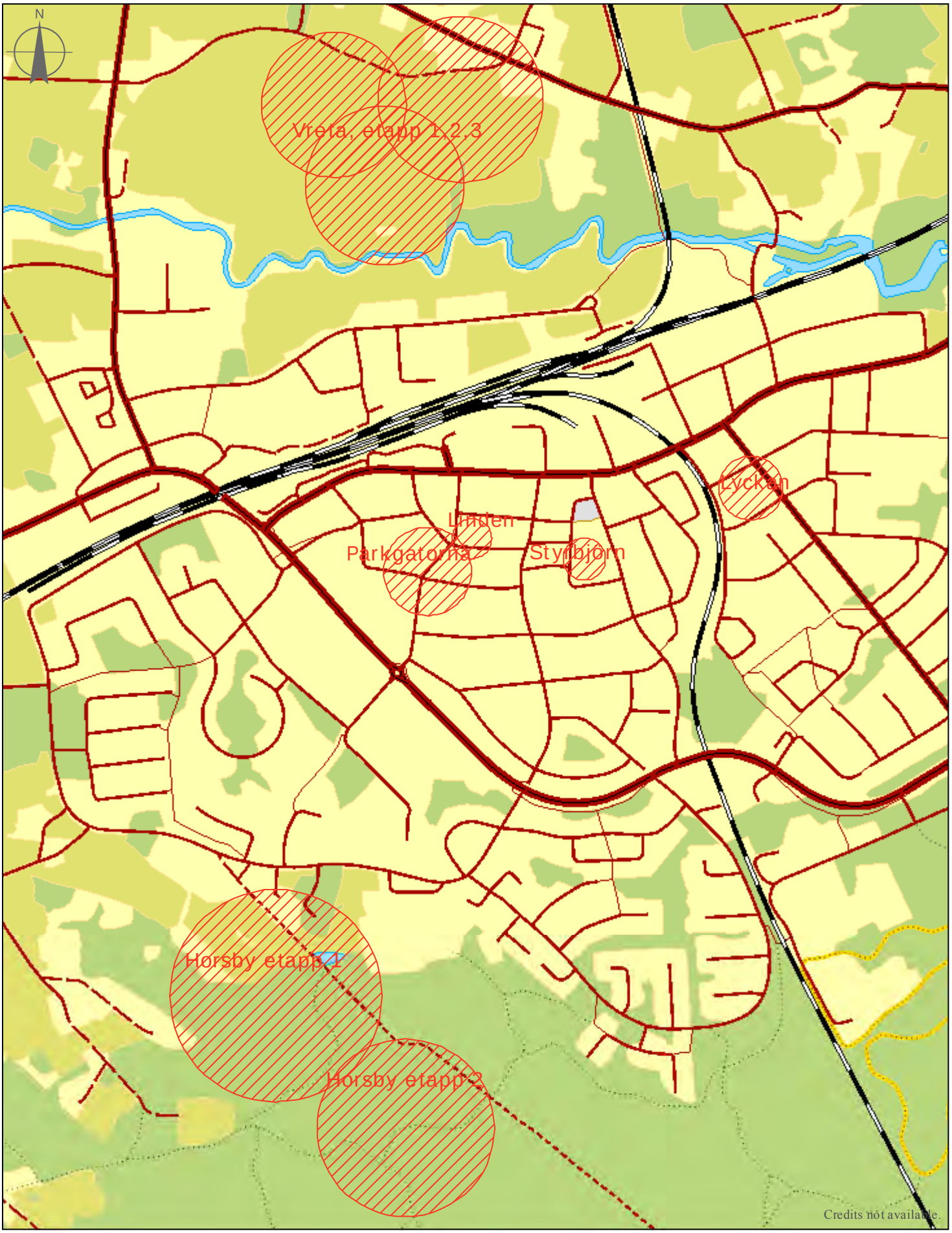
50 0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 550 600 650 700 [m]

1:7 500

Ärende 9

Herrljunga tätort

november 16, 2015

Utbyggnadsområden Herrljunga kommun 2015-2020

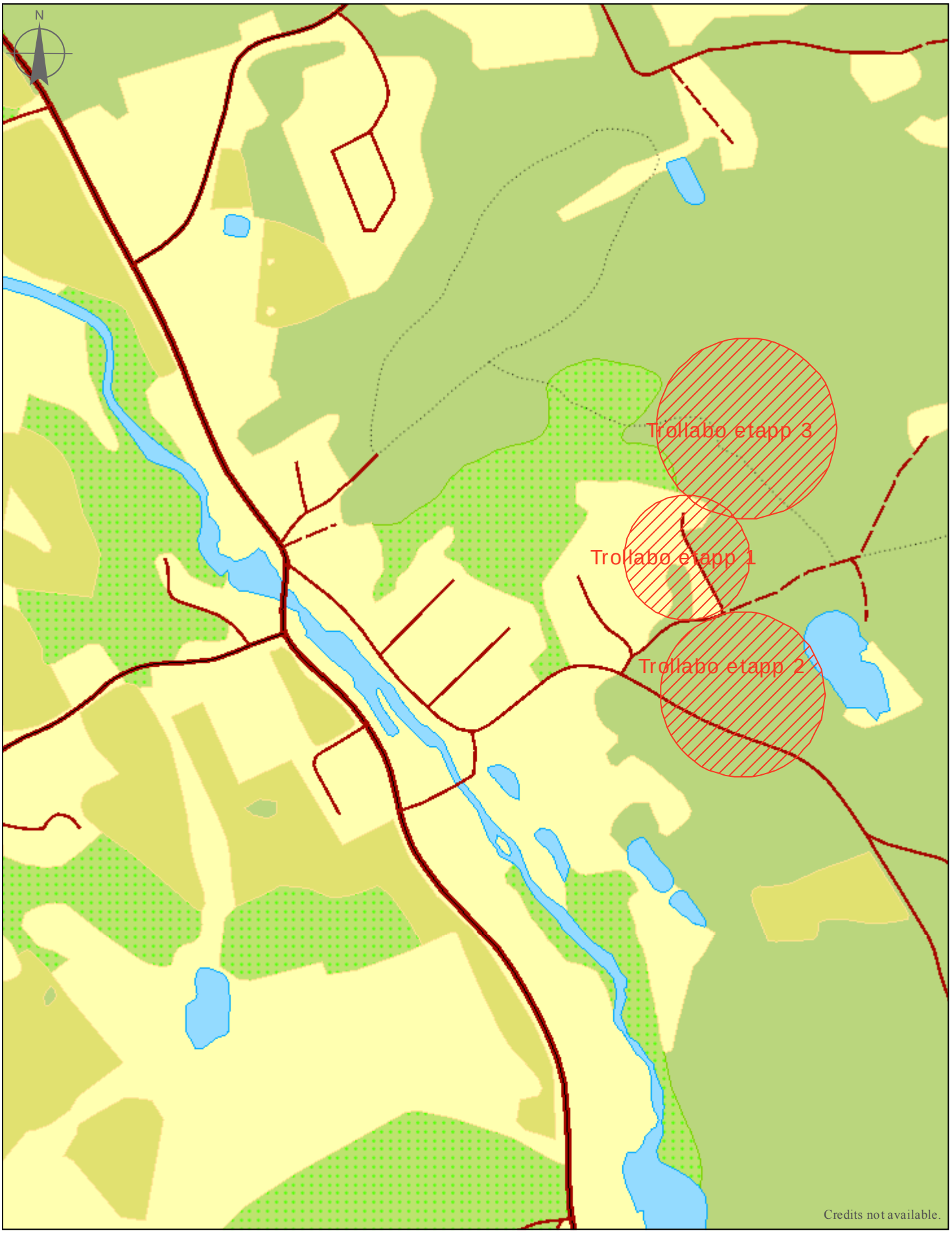
50 0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 550 600 650 700 750 800 850 900 950 [m]

1:10 000

Ärende 9

Hudene

november 16, 2015

Utbyggnadsområden Herrljunga kommun 2015-2020

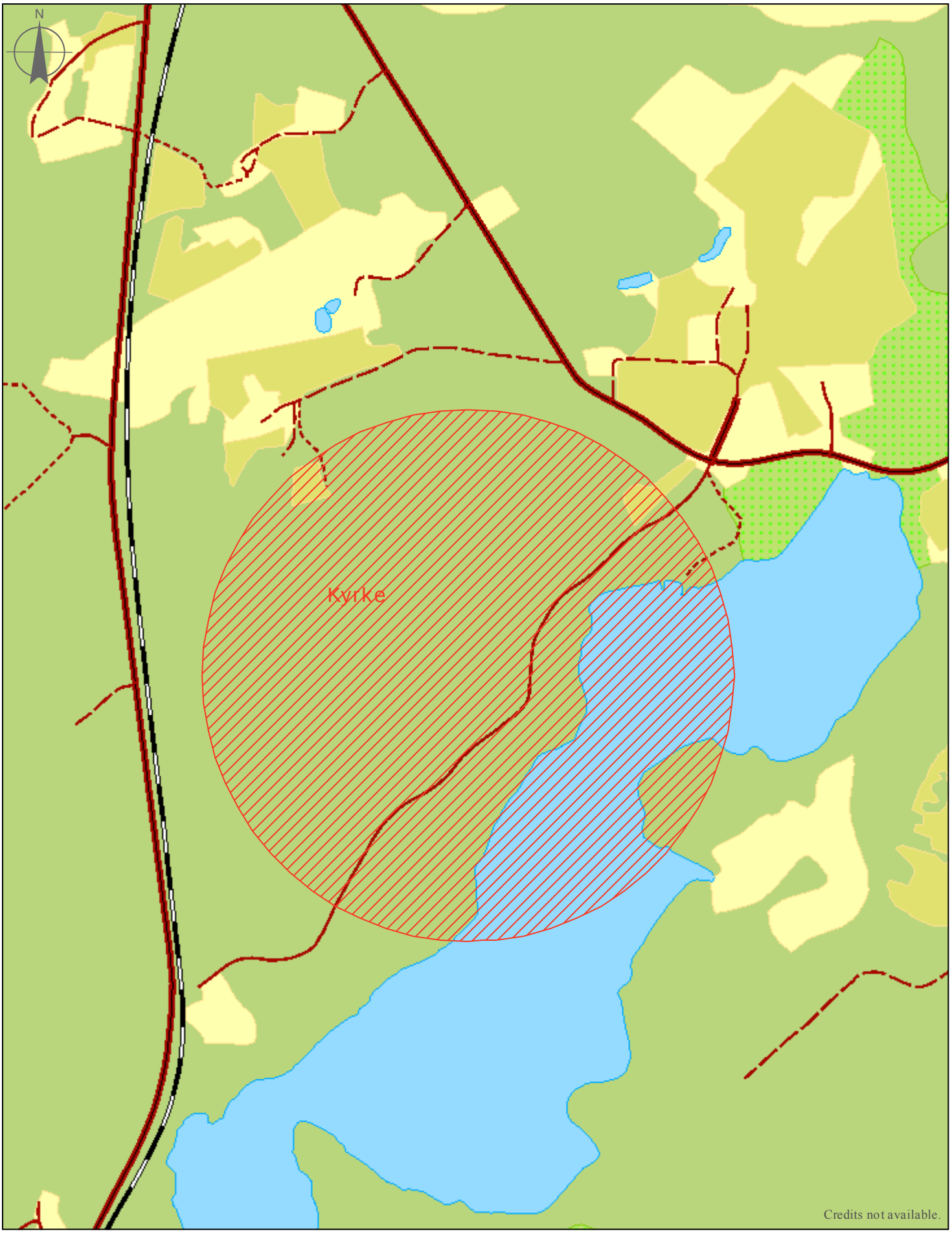
50 0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 [m]

1:5 000

Molla

Ärende 9

november 16, 2015

Utbyggnadsområden Herrljunga kommun 2015-2020

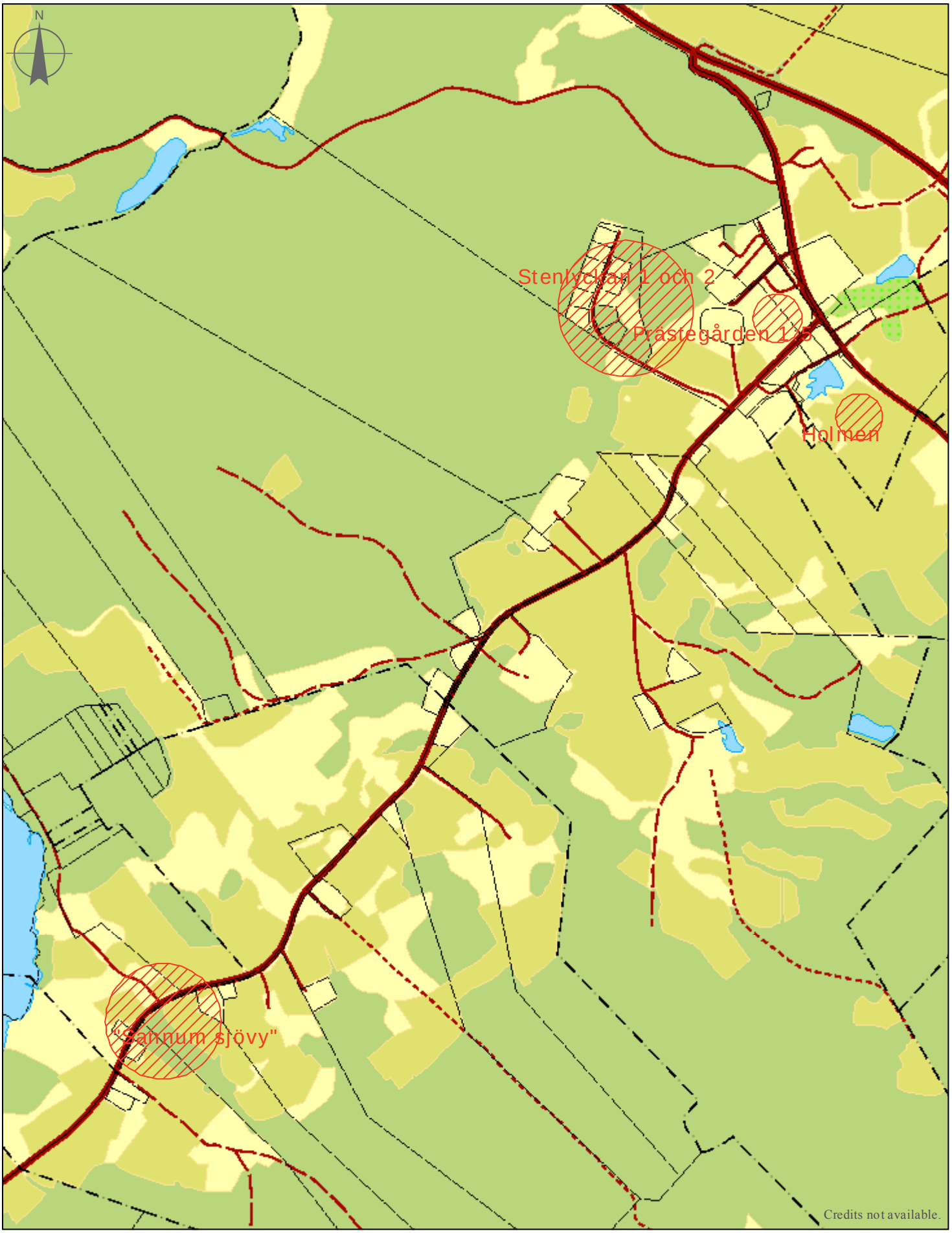
50 0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 550 600 650 700 [m]

1:7 500

Od

Ärende 9

november 16, 2015

Utbyggnadsområden Herrljunga kommun 2015-2020

50 0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 550 600 650 700 750 800 850 900 950 [m]

1:10 000

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAS T REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

ANALYSBILAGA

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen - ANALYSBILAGA, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

INLEDNING 2
Bakgrund 2
Process 2
Avgränsning 2
OMVÄRLDSANALYS 3
Trender och tendenser 3
Relevanta nationella och regionala mål, planer och program 4
Herrljunga kommuns egna mål 6
KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR 8
Befolkningsutveckling och demografi 8
Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål 11
Bostadsbestånd och byggande 12
Marknadsförutsättningar och efterfrågan 13
KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV 16
Bostadsbehov 16
Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen – *möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000* 18

ÄNDRINGAR EFTER SAMRÅD ÄR MARKERADE I GULT

ANALYSBILAGA

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjnings-ansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokument är en analysbilaga som innehåller analyser och underlag, medan mål, riktlinjer, strategier samt genomförande redovisas i ett rent politiskt dokument som utgör de faktiska riktlinjerna för bostadsförsörjningen.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planeringsarbetet och utvecklingsarbete, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

ANALYSBILAGA

OMVÄRLDSANALYS

För att kunna hantera utmaningarna med bostadsförsörjning gäller det att förstå omvärlden och det sammanhang som kommunen befinner sig i. Herrljunga kommun har under våren 2015 tillsammans med Vårgårda kommun gjort en omvärldsanalys för kommunernas framtid i stort och delar i denna är högst relevanta för arbetet med bostadsförsörjning. Dessa delar är inkluderade i nedan analys, som är mer inriktad på just Herrljunga kommuns bostadsförsörjning. +/– markerar om trenden i huvudsak är positiv eller negativ i detta avseende.

Trender och tendenser

Följande omvärldsfaktorer bedöms påverka Herrljunga kommuns arbete med bostadsförsörjning på olika sätt, både positivt och negativt i förhållande till kommunens mål och viljeriktning.

- Urbanisering
  – Människors flytt från lands-/glesbygd till städer leder till en demografisk och ekonomisk urholkning av landsbygden, vilket riskerar att fortgå i en negativ spiral.

- Regionförstoring
  + Människor arbetspendlar allt längre distanser vilket innebär en bredare arbetsmarknad för fler och samtidigt större friheter vid val av bostadsort – goda kommunikationer är då av stor vikt.

- Ökade flyktingströmmar
  +/– Konflikter i världen tvingar människor på flykt, deras behov av skydd måste mötas och deras förmågor tillvaratas och förvaltas för en tillfredsställande integration. Boendet är grundläggande.

- Segregation
  – Segregation kan uppstå på olika nivåer, lokalt såväl som regionalt, t ex flytt mellan stadsdelar eller från land till stad, och är effekten av att människor med likartat kapital (ekonomiskt/socialt) söker sig till varandra och lämnar områden som befolkas av människor med mindre valfrihet.

- Marknadsanpassning
  +/– Bostadsmarknaden påverkar, och är starkt påverkad av, framför allt urbanisering och segregation vilket leder till stora skillnader i pris på olika platser. Låga priser kan vara attraktivt i sig, men hämmar samtidigt nyproduktion, vilket kan bidra till en redan negativ spiral.

- Klimat- och miljömedvetenhet
  + Kunskapen om klimat- och miljöproblemen är väl utbredd och även viljan att förändra sin livsstil mot en mer hållbar, t ex genom att resa kollektivt, handla ekologiskt och närproducerat.

- Självförsörjning, småskalighet och hantverksvurm
  + Med kunskaper om miljöproblemen växer motrörelser och intresset för självförsörjande, hemmaodling och en jordnära livsstil ökar, i kontrast till urbaniseringstrenden.

- Identitetsbyggande
  + Identitetsskapande är centralt i dagens samhälle och boendet är en viktig beståndsdel i detta, vilket ökar kraven på bostäder och boendemiljöer. Medvetenhet om detta kan skapa möjligheter.

ANALYSBILAGA

Relevanta nationella och regionala mål, planer och program

Regeringens strategi för hållbar utveckling identifierar fyra strategiska utmaningar som samtliga kan relateras till bostadsförsörjning på något sätt:

- Bygga samhället hållbart
- Stimulera en god hälsa på lika villkor
- Möta den demografiska utmaningen
- Främja en hållbar tillväxt.

Genom att planera för bostadsförsörjningen med dessa utmaningar i åtanke skapas goda förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling.

Följande nationella mål är särskilt relevanta för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

Nationellt mål	Målområde
Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.	*Målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet*
Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	*Målet för bostadsmarknadspolitiken*
Långsiktigt hållbara byggnadsverk. En väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn.	*Delmål för byggande*
Underlätta studenters och ungas boende. Fortsätta bredda stödet för boendelösningar för äldre så att fler äldre får möjlighet att välja en fungerande boendeform t.ex. i form av trygghetsbostäder eller särskilt boende	*Delmål för bostadsmarknadspolitiken*
Anpassa byggnader och byggda miljöer till kretsloppssamhällets krav och kraven på sund inomhusmiljö och god tillgänglighet för alla. Skapa bättre livsvillkor i utsatta bostadsområden. Förstärka olika orters attraktionskraft för människor och företag. Utveckla markanvändningsmönster som främjar städernas kretsloppsanpassning.	*FN:s Habitatdeklaration (1996)*
Kvalitet och skönhetsaspekter skall inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden. Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer skall tas till vara och förstärkas. Offentligt och offentligt stött byggande, inredande och upphandling skall på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.	*Övergripande mål för politikområdet arkitektur, form och design*

ANALYSBILAGA

Hållbar bebyggelsestruktur	Kulturvärden i bebyggd miljö	*Miljömålet God bebyggd miljö, preciseringar (2012)*
Hållbar samhällsplanering	God vardagsmiljö	
Infrastruktur	Hälsa och säkerhet	
Kollektivtrafik, gång och cykel	Hushållning med energi och naturresurser	
Natur och grönområden	Hållbar avfallshantering	
Attraktiv tätortsnära natur Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling Skyddade områden som resurs för friluftslivet Friluftsliv för god folkhälsa		*Mål för friluftslivspolitiken*
Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.		*Målet för jämställdhetspolitiken*
Samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.		*Mål för funktionshinderspolitiken*
Ett effektivt system för mottagande och introduktion för nyanlända		*Mål för integrationspolitiken*
En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet.		*Mål för tillväxtpolitiken*
Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning. Barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet, och vistas i trafikmiljöer, ökar. Förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel förbättras.		*Mål för transportpolitiken*

Boverket har nyligen (november 2015) föreslagit sju uppföljningsbara mål för en hållbar fysisk samhällsplanering, i stället för de drygt 100 mål som finns i dag inom den fysiska samhällsplaneringen, och som ovanstående tabell är ett urval av. De sju föreslagna målen täcker in samtliga 21 politikområden som bedöms påverka fysisk samhällsplanering och lyder:

- Bostäder efter människors behov
- Attraktiva livsmiljöer
- God tillgänglighet i vardagen
- Bättre resurshushållning
- Långsiktig livsmedelsförsörjning
- En funktionell grönstruktur
- Färre olyckor

ANALYSBILAGA

Regionala planer och program med relevans för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

”*Västra Götaland 2020- Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020*” är regionens RUP, regional utvecklingsplan, och utgör ramarna för det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet. Utgångspunkt för strategin är ”Vision Västra Götaland – det goda Livet” som Västra Götalandsregionen antog år 2005. Visionen och strategin fokuserar inte specifikt på bostadsförsörjning, men konstaterar att befolkningsutvecklingen är central för de olika tillväxtområdena.

”Regionalt serviceprogram i Västra Götaland 2014-2018” ska stimulera till en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service på landsbygden och glesbefolkade områden, vilket direkt hänger samman med bostadsutvecklingen på landsbygden och i dess serviceorter. Detta förhållande är en avgörande fråga för en landsbygdskommun som Herrljunga.

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland har övergripande målet att kollektivtrafikens marknadsandel ska öka samt ett antal stödjande mål, som att själva kollektivtrafikresandet ska dubblas till år 2025 samt ökad tillgänglighet och nöjdhet och minskad klimatpåverkan. Ett hållbart resande kräver en hållbar samhälls- och infrastruktur där lokaliseringsprinciper för nya bostäder är en viktig faktor.

”*Klimatstrategi för Västra Götaland”* är ett regionalt strategidokument som ska stimulera till att regionala parter tecknar överenskommelser för ett klimatfrämjande arbete. Det första av sex strategiska fokusområden i strategin är Effektiv energianvändning i bostäder och lokaler.

”Regionala miljömål för Västra Götaland” är regionala tilläggsmål till de nationella miljömålen och ska lyfta fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser. Av särskild relevans för bostadsplaneringen är tilläggsmålen under miljömålet God bebyggd miljö.

Resonemang

Ur ett hållbarhetsperspektiv så utgör boendet en betydande påverkansfaktor för utvecklingen av klimat, miljö och sociala, kulturella och ekonomiska värden.

Boendet är grunden för ett fungerande samhälle och strukturer måste skapas och underhållas för att främja en önskvärd utveckling. Bostadsförsörjning är i hög grad en regional angelägenhet och det gäller att kommunen i sin bostadsplanering har ett vidare geografiskt perspektiv.

Herrljunga kommun ligger geografiskt centralt i Västra Götaland och har, med järnvägsknuten och dess järnvägsanslutningar till regionens alla delcentra, ett mycket strategiskt läge för etableringar, både när det gäller boende och verksamheter/mötesplatser, i allt ökande grad i takt med trenden med regionförstoring.

Herrljunga kommuns egna mål

Herrljunga kommuns vision heter ” Växtkraft 10 000 – Våga, vilja, växa” med ett övergripande mål om att ha ett invånarantal om 10 000 år 2020 samt 4+1 visionspunkter:

Vår vision är att Herrljunga år 2020 är en kommun:

- Där det är "gott att leva".
- Som tagit flera steg närmare en långsiktigt hållbar kommun.
- Med en tydlig och välkomnande VI-känsla i kommunen.
- Med ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv.

För att skapa möjlighet att förverkliga de fyra visionspunkterna krävs dessutom:

- En välskött kommunal ekonomi

ANALYSBILAGA

Hållbar utveckling

Begreppet Hållbar utveckling, som är centralt i planeringen, kräver en särskild diskussion och definition för att kunna vara användbart i kommunens praktiska planering och myndighetsutövning. Det finns många olika förhållningssätt att välja på men minsta gemensamma nämnare, nationellt och globalt, är att det rör sig om:

- ett samspel mellan tre dimensioner; den sociala, den ekologiska och den ekonomiska,
- att de tre dimensionerna ska vägas samman,
- att det långsiktiga perspektivet med nästkommande generationer i åtanke ska vara i fokus

Främst behöver vi ta ställning till punkt två – hur ska dimensionerna vägas samman i vår definition? I Herrljunga kommuns lokala miljömål (2014) beskrivs förhållandet så här: ”den ekologiska/miljömässiga hållbarheten anses överordnad den sociala och ekonomiska därför att den första utgör förutsättning för de två andra”. En vidareutvecklad version av den definitionen beskriver ekologin/miljön som förutsättning, ekonomin som vägen och den sociala dimensionen som målet – vilket passar väl ihop med kommunens visionsmål, se nedan:

Strukturerat i vår hållbarhetsmodell förhåller sig målen enligt följande:

Miljömässig hållbarhet: ***RAMEN***

I lokala miljömål anges att: ”byar och tätorter planeras och bebyggs på ett sådant sätt att resurser kan användas effektivt, en hållbar livsstil kan gynnas och en god hälsa kan främjas – en bilfri livsstil ska vara möjlig samt gynnas vid planering och byggande” samt att: ”natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas”

Ekonomisk hållbarhet: ***VÄGEN***

Herrljunga kommuns övergripande visionsmål är att vara 10 000 invånare år 2020, för att det innebär en ökad ekonomisk robusthet genom dels ökade skatteintäkter, dels ökat kundunderlag men också berikande i form av vidgade kunskaper, erfarenheter och kontakter.
För att ha möjlighet att förverkliga kommunens vision krävs också en välskött kommunal ekonomi.

Social hållbarhet: ***MÅLET***

Med orden ”Lagom, lugnt och lantligt” beskrivs kommunens första inriktningsmål ”Där det är gött att leva” – ”människor i kommunen lever inte bara ett längre utan även ett bättre och friskare liv”. Tredje inriktningsmålet ”Med en tydlig och välkomnande VI-känsla” betonar vikten av sammanhållning och öppenhet för ett hållbart samhälle.

ARBETSMATERIAL

KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR

Befolkningsutveckling och demografi

Kunskap om kommunens befolkningsmängd och -sammansättning, demografi, är grundläggande för att kommunen ska kunna prioritera sina resurser rätt. Det är viktigt att förstå hur demografin påverkar befolkningsutvecklingen på sikt för att kunna planera relevanta insatser.

Historik och nuläge

Herrljungas folkmängd har i ett längre perspektiv varit stabil, se *diagram 1* från scb.se nedan. En tydlig pik med drygt 9800 invånare nåddes år 1993.

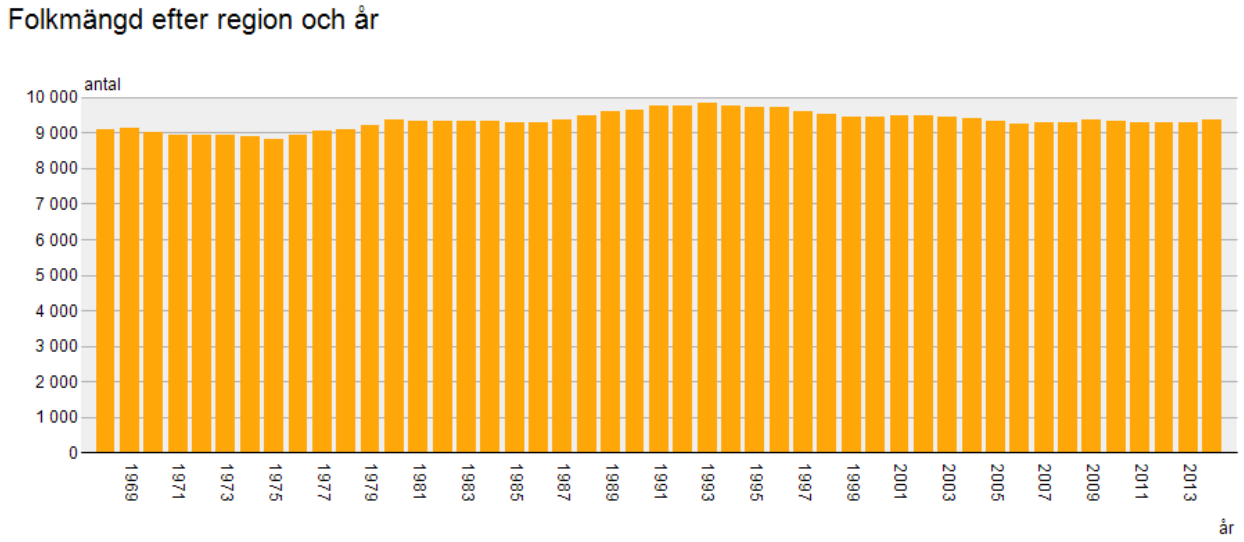

Diagram 1. Källa: SCB

Diagram 2 nedan är beskuret och visar därmed tydligare förändringarna i befolkningsmängd mellan 1968 och 2014. Av kurvan kan utläsas två perioder med drastisk befolkningsökning. Den största ökningen som skett under perioden är 137 personer mellan åren 1979-1980, kulmen på en period av befolkningsökning.

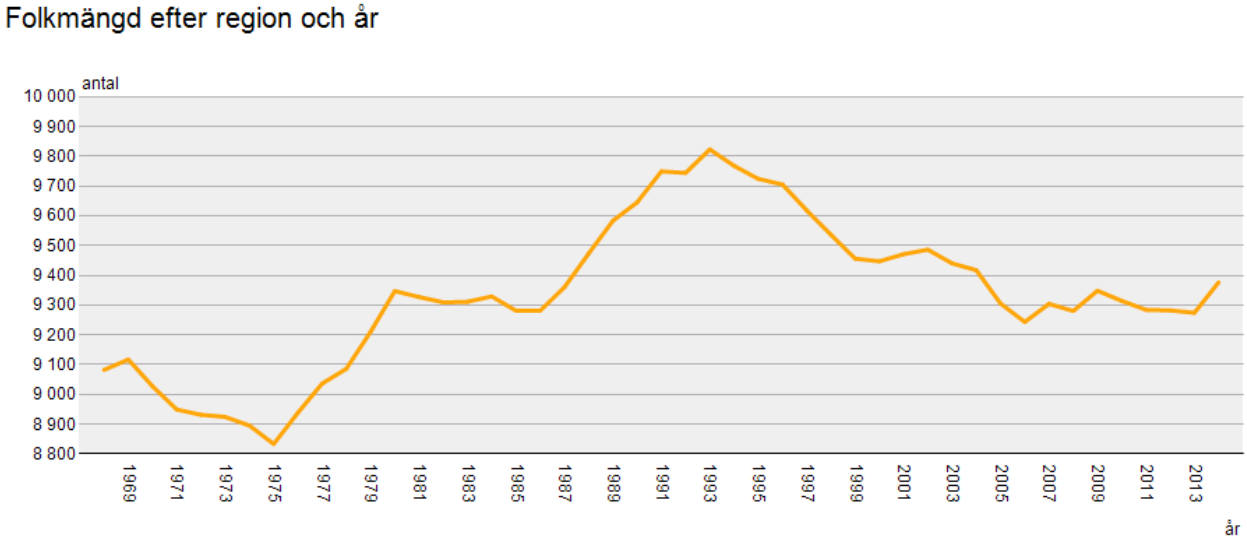

Diagram 2. Källa: SCB

Diagram 3 nedan visar befolkningsutvecklingen uppdelad på kön. Andelen kvinnor är lägre än andelen män men skillnaden har minskat. Diagrammet är beskuret.

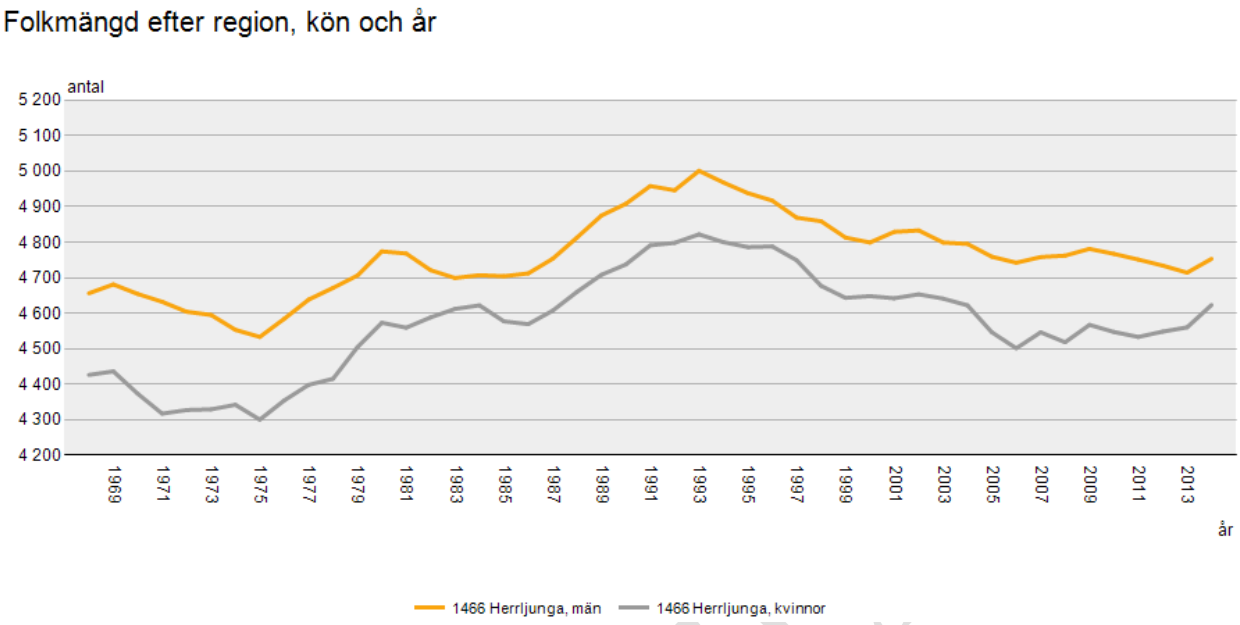

Diagram 3. Källa: SCB

Demografisk sammansättning

Herrljungas befolkningsmål ska utgå ifrån en modell som tagits fram av Nordregio och presenteras i publikationen *Att möta demografiska förändringar* (2012), se mer i bilaga. Modellen anger tio indikatorer med tröskelvärden som tillsammans ger en bild av kommunens demografiska sårbarhet *på lång sikt.* Det innebär att om befolkningsutvecklingen konstant ligger på fel sida tröskelvärdena så kan populationen inte bevaras utan kommer att successivt minska och försvinna. Vissa sårbarheter kan kompensera för andra men det kan istället få konsekvenser för förvaltningen av samhällets resurser.

Demografi Herrljunga 2014-12-31 (åldersindelning och könsfördelning enligt Nordregios modell)

	0 år - 14 år	**15 år - 24 år**	**25 år - 54 år**	**55 år - 64 år**	**65 år - 115 år**	**Total**
Män	766	619	1709	636	1023	4753
Kvinnor	768	524	1622	614	1095	4623
Total	1534	1143	3331	1250	2118	9376
Andel	**16,4 %**	**12,2 %**	**35,5 %**	**13,3 %**	**22,6 %**	**49,3 %**
Förändring jämf. 2013	↗	↘	↗	↘	↗	↗

Tabell 1. Källa: SCB

ANALYSBIL

Fördelning 2014-12-31 Herrljunga

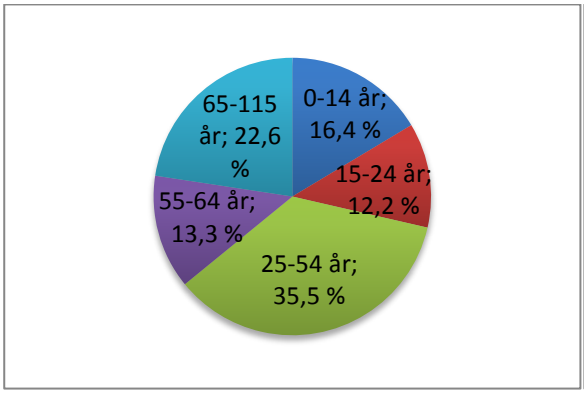

Diagram 4. Källa: SCB

Eftersträvad fördelning

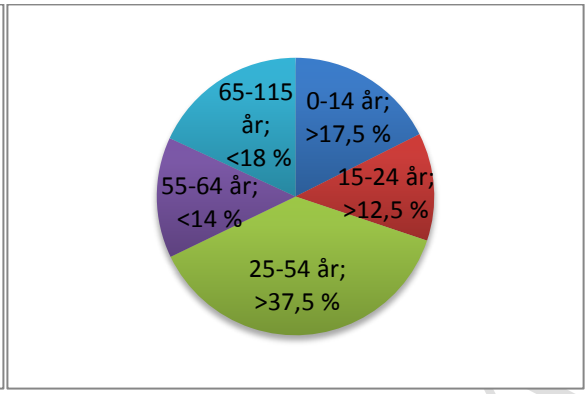

Diagram 5. Källa: Nordregio

Framtidsscenarier – Befolkningsprognoser

Befolkningsprognoser är användbara men alltid osäkra. Här presenteras två olika prognoser för samma tidsperiod men med helt olika resultat. Detta beror på värdet av de parametrar, *antaganden*, som prognosen beräknats utifrån. Att värdet för innevarande år, 2015, inte riktigt stämmer med verkligheten är också ett exempel på detta – redan i närtid har alltså ett antagande visat sig vara en felbedömning.

Herrljunga kommuns senaste befolkningsprognos togs fram baserad på befolkningsdata från 2013-12-31. Av denna framgår att en trolig befolkningstillväxt fram till år 2020 är 3 % och fram till år 2033 4,5 %. Riktlinjer för bostadsförsörjningen tas i första hand fram för den närmaste mandatperioden varför fokus i detta sammanhang kommer att ligga på prognosresultatet för 2020, detta är dessutom av naturliga skäl ett säkrare resultat än det längre perspektivet 2033. Prognosen anger att befolkningen år 2020 uppgår till 9557 personer. Den största delen av tillväxten utgörs av flyttningsnetto medan ett marginellt bidrag kommer från födelseöverskott.

Västra Götalandsregionen har tagit fram en befolkningsprognos för perioden 2015-2025 där det framgår att Herrljunga kan väntas ha en befolkningsmängd på 9787 personer år 2020, vilket är klart fler än vad som väntas enligt den prognos som kommunen själv beställt – se *tabell 2* nedan.
Västra Götalandsregionens prognos är också den som i nuläget ligger längst ifrån verkligheten.

Prognostiserad befolkningsutveckling, alternativa scenarier

År	Västra Götalandsregionens prognos	Herrljunga kommuns prognos
2015	9 446	9 401
2016	9 528	9 447
2017	9 601	9 486
2018	9 676	9 506
2019	9 732	9 530
2020	9 787	9 557
2021	9 830	9 571
2022	9 880	9 587
2023	9 928	9 603
2024	9 978	9 620
2025	10 022	9 636

Tabell 2. Källa:Västra Götalandsregionen, Herrljunga kommun och SCB

ANALYSBILAGA

Herrljunga kommuns prognos fördelat på åldersgrupper, indexerat diagram

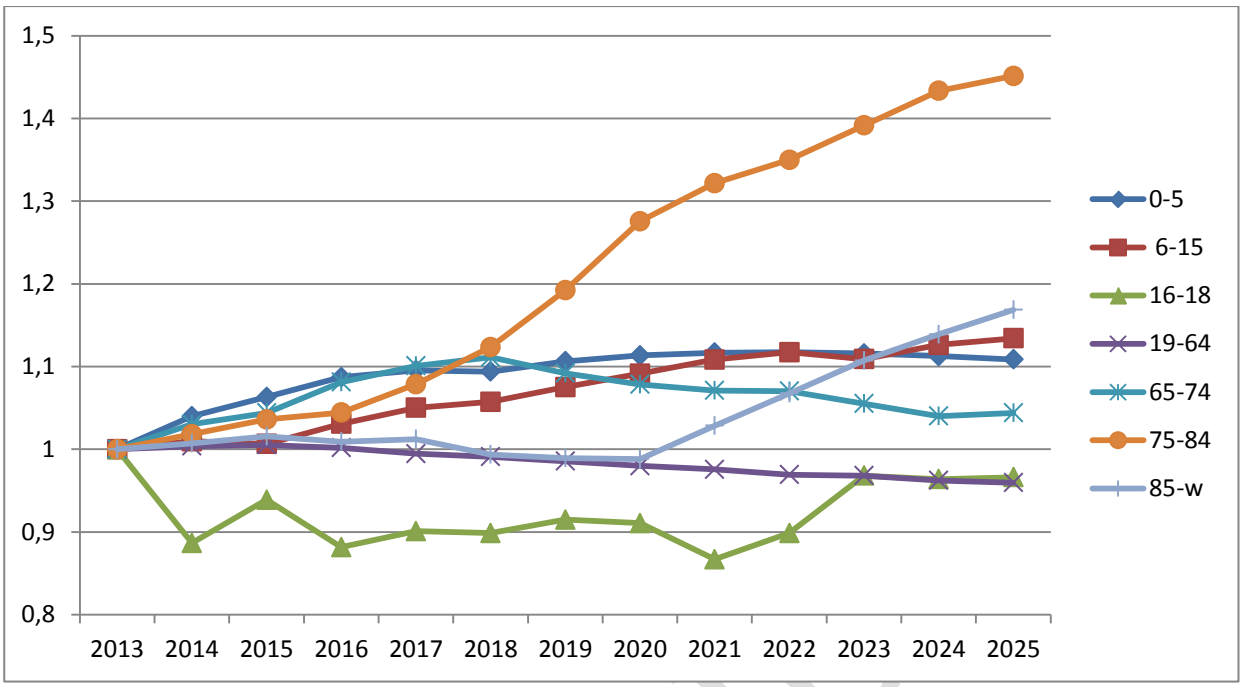

Diagram 6. Källa: SCB

Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål

Enligt kommunens vision **Våga, vilja växa** ska kommunen ha 10 000 invånare år 2020, men för att uppnå det målet måste kommunen slå sitt rekord i befolkningstillväxt över en femårsperiod (från perioden 1976-1980, då befolkningen växte med ca 500 invånare med ett snitt om 103 nya invånare per år). Med utgångsläge 2015-12-31 om 9349 invånare måste befolkningen öka med minst 163 personer om året till år 2020. Mellan sista december åren 2014 och 2015 så minskade befolkningen med 27 personer.

ANALYSBILAGA

Bostadsbestånd och byggande

Bostadsbeståndet i kommunen berättar en del om lokalsamhällets karaktär, identitet och tradition, vilket är viktiga hänsyn vid nybyggande. Tillsammans med kunskap om utvecklingen av behov och efterfrågan kan bostadsbyggandet anpassas till de lokala förutsättningarna och bidra till ett robust, hållbart samhälle.

Historik och nuläge

Bostadsbeståndet i kommunen utgörs till mer än ¾ av småhusbebyggelse. I kommunens centralort bor drygt 60% av invånarna i småhus medan motsvarande andel på landsbygden runt omkring är 98%. Kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder, kallat Herbo, har lägenheter på fyra orter i kommunen: Herrljunga, Ljung, Annelund och Od. På senare år har bolaget satsat på att bygga bostäder med varierande lägenhetstyp och upplåtelseform, såsom exempelvis småhus som kooperativ hyresrätt. 2015 påbörjar Herrljungabostäder för första gången på cirka 25 år nybyggnation av flerbostadshus, vilket sker centralt i Herrljunga tätort.

Bostadsbeståndets ålder i kommunen – mängderna avser inte antal byggnader utan antal boende i lägenheterna. Stapeldiagrammet visar åldersfördelningen bland bostadsbeståndets byggnader som andelar i respektive församlingsgrupp, tabell med exakta siffror finns i bilaga. 2013-12-31. Källa: scb.se.

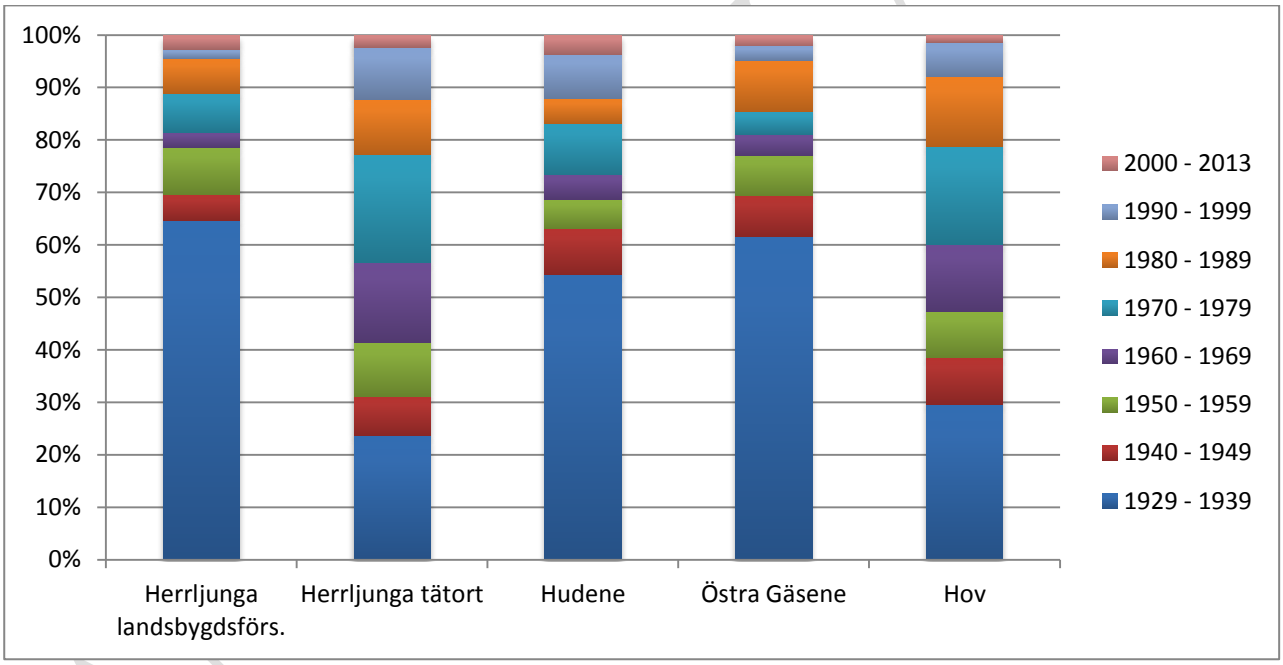

Diagram 7.

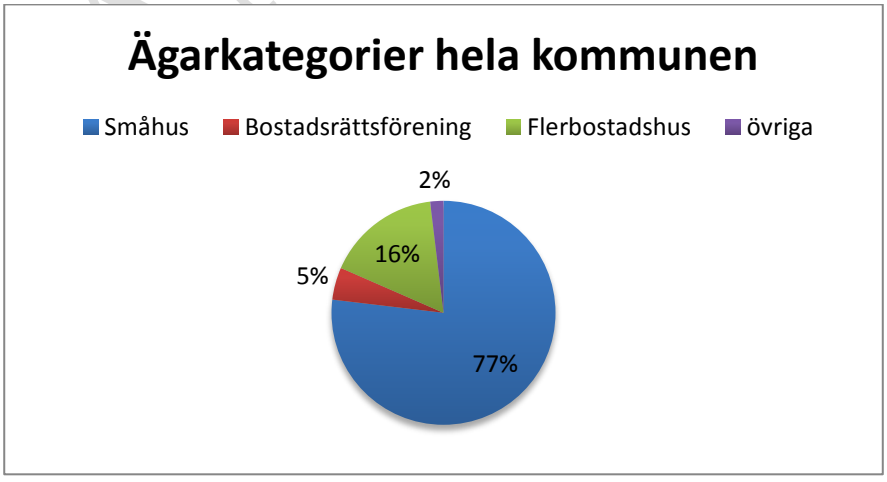

Diagram 8.

2013-12-31 *Källa: SCB*

Lägenhetsfördelning Herrljungabostäder

	2009	2015	Skillnad
1 rok	108	108	0
2 rok	253	253	0
3 rok	172	181	+9
4 rok	59	67	+8
5 rok	1	1	0
Totalt	593	610	+17

Genomsnittlig hyresnivå	
2009	740kr/kvm
2015	830kr/kvm

Planerat bostadsbyggande Herrljungabostäder (uppgift från januari 2016)

Flerbostadshus Kombohus Planerat bostadsområde: kvarteret Styrbjörn i Herrljunga. Flerbostadshus om 4 våningar och 16 lägenheter. 2–3-rums- lägenhet: 60,5/72 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 7.100/8.700:-.	**Flerbostadshus Kombohus Plus** Planerat bostadsområde: kvarteret Linden i Herrljunga. Flerbostadshus om 5 våningar och 20 lägenheter. 2–3-rumslägenhet, 54–67 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 6.500–8.100:-.
Typhus ”Oxeln” Parhus Planerat bostadsområde: Nya Horsby i Herrljunga. Parhuslägenhet på 71 kvm. 3-rumslägenhet med carport. Upplåtelseform hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 6.800:-.	**Typhus ”Herbo” Mindre villa** Planerat bostadsområde: Kvarteret Ugglan och Nya Horsby i Herrljunga. Mindre villa 90 kvm, 3–4 rum med carport. Upplåtelse- form hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 7.750:-.

Tabell , 4 och 5. Källa: Herrljungabostäder

Marknadsförutsättningar och efterfrågan

I hela Sverige har bostadspriserna stigit under en längre tid vilket även märks i Herrljunga trots inte lika hett marknadsläge. I Herrljunga var köpeskillingen för ett småhus år 2013 i snitt 869 000 kronor, år 2000 var snittet hälften, 432 000 kronor (källa: scb.se). Under juli till september år 2015 anger Svensk mäklarstatistik att snittpriset för en villa i Herrljunga var 970 000 kronor och 8059 kronor/kvm.

Priset per kvadratmeter gör det lättare att jämföra prisskillnader mellan olika kommuner, till exempel var motsvarande pris/kvm i grannkommunerna Vårgårda 13318 kronor, Essunga 7461 kr, Vara 6572 kr, Falköping 8473 kr, Ulricehamn 11349 kr, Borås 16136 kr (Alingsås 20858 kr och Göteborg 36118 kr).

ANALYSBILAGA

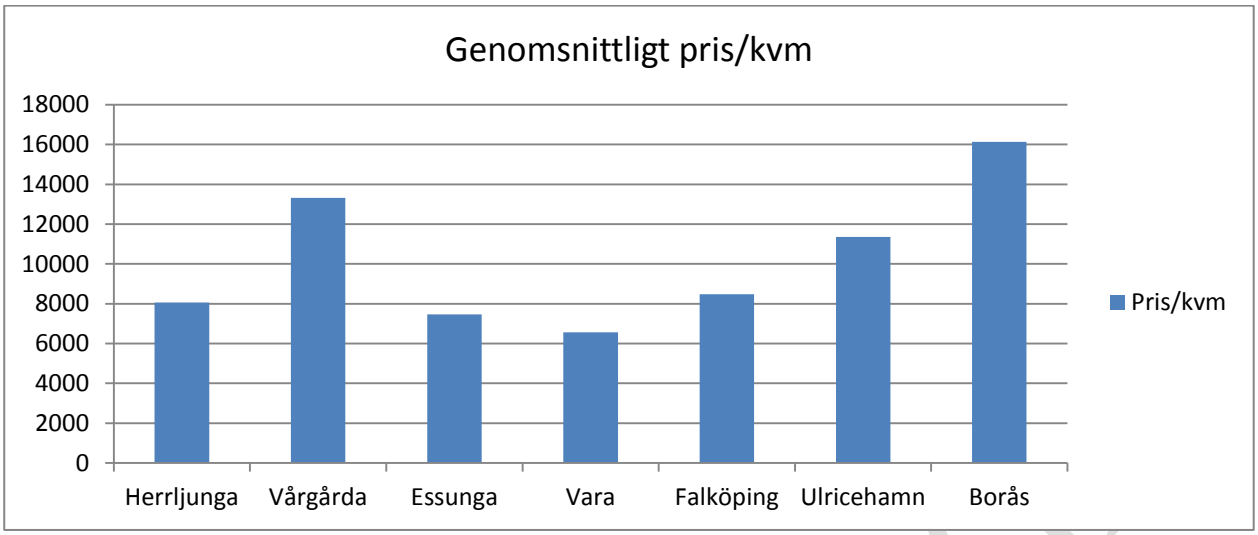

Diagram 9. Källa: Svensk mäklarstatistik

Generellt kan nybyggda villor i Herrljunga idag inte säljas för priser som når upp till byggkostnaden. Att bygga en villa i egen regi är därmed ett långsiktigt projekt även med hänsyn till att driftskostnaderna för en nybyggd villa är lägre än de för en äldre på grund av lägre energiförbrukning.

Efterfrågan

Efterfrågan är dock inte ett statiskt begrepp. Den kan delvis stimuleras med rätt åtgärder som med allt annat utbud av varor och tjänster. God arkitektur, intressanta planlösningar, tilltalande läge med vackra omgivningar, nära tillgång till service och allmänna kommunikationer och låg energiförbrukning är faktorer som kan utnyttjas i marknadsföringen. Att kommunen tillhandahåller god skolundervisning, god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg samt ett levande kultur- och föreningsliv likaså. Herrljunga som ort kan erbjuda närhet och småskalighet med småstadskvaliteter till låga boendekostnader med ett centralt läge i regionen som genom järnvägen ger möjlighet att nå en stor del av regionens arbetsmarknad inom en timme.

Marknadsläge

Marknadsläget gör det svårt att bedöma storleken av den reella efterfrågan. Behovet är dock större än den synliga efterfrågan, särskilt ur ett regionalt perspektiv.

När det gäller upplåtelseform är bostadsrätt för lägenheter i flerbostadshus ett obeprövat koncept i Herrljunga där det är svårt att bedöma om marknaden är mottaglig för detta. Hyresrätt eller kooperativ hyresrätt (med en insats som återbetalas vid avflyttning) är alternativ som har prövats och fallit väl ut.

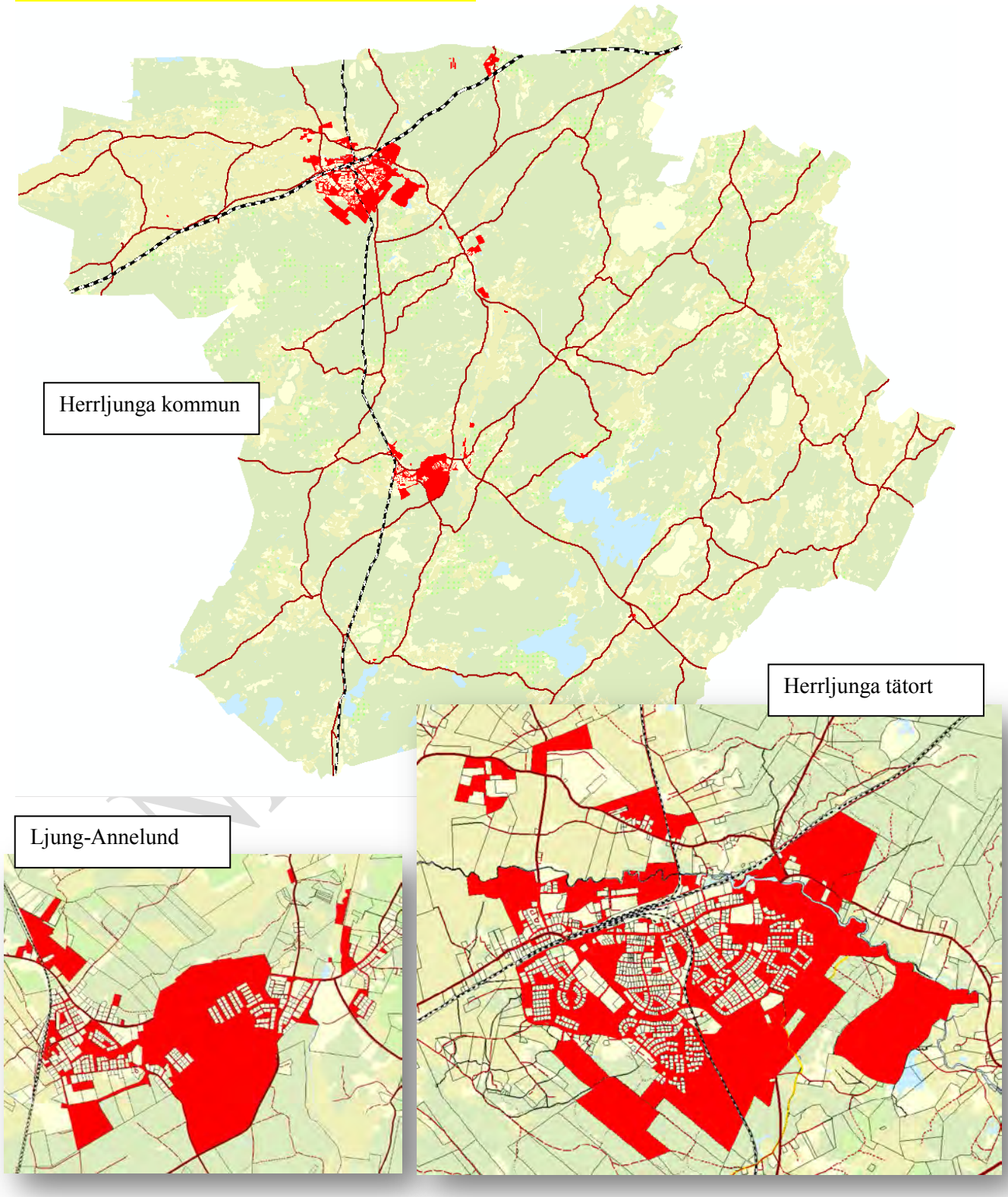
Planberedskap och markreserv

Kommunen har i dagsläget lediga tomter för småhusbebyggelse i alla tätorter men det är i huvudsak lucktomter som finns kvar i de större tätorterna. I Hudene sydost om Herrljunga tätort finns dock en hel gata med sju byggklara tomter sedan flera år. I Herrljunga tätort har en detaljplan för småhusbebyggelse som vann laga kraft 2014 möjliggjort för ca 30 nya tomter, vilka visats relativt stort intresse och antas vara slutsålda inom ett par år.
När det gäller flerbostadshus så finns inga kända byggrätter inom detaljplan i dagsläget, förutom de planer som kommunen just nu arbetar aktivt med eller där byggnation redan påbörjats, vilket gäller två planer i centrala Herrljunga tätort.

ANALYSBILAGA

Kommunen har en relativt god markreserv i anslutning till tätorterna. För att kommunen ska kunna utvecklas enligt ambitioner för långsiktig hållbarhet så finns det dock anledning att förvärva ytterligare mark i mer strategiska lägen.

Karta över kommunens markreserv 2016-03-03:

KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV

Bostadsbehov

I Herrljunga finns några definierbara befolkningsgrupper som har särskilda bostadsbehov som inte tillgodoses via bostadsmarknaden och kommunen har ett ansvar för att dessa grupper får möjlighet att leva i goda bostäder.

Det faktum att kommunens befolkning är åldrande och att kommunen kunde hysa över 9800 personer år 1993 visar på att bostadsbeståndet idag är underutnyttjat och att ett generationsskifte i villabebyggelsen inom kommunen kan innebära stora möjligheter för den demografiska utvecklingen.

Särskilda grupper

Äldre	Nyanlända	Ungdomar	Exkluderade
Som analysen över befolkningsutvecklingen och demografin visar, står kommunen inför utmaningen med en åldrande befolkning de kommande tio åren. Även om tendensen har varit att många kommuninvånare föredrar att bo kvar i sitt hem livet ut eller så länge det är möjligt så innebär den ökande kvantiteten av äldre i befolkningen att **bostäder anpassade för äldre måste byggas i större omfattning än vad som gjorts hittills**.	Som omvärldsanalysen pekar på, skapar just nu oroligheter, krig och förföljelse en omfattande migration till Europa och Sverige. Prognoserna är osäkra men det mesta talar för ett fortsatt ökande bostadsbehov för nyanlända under en lång tid framöver. Nationellt diskuteras nu hur en rimlig fördelning mellan landets kommuner kan göras. **Herrljunga behöver ha en beredskap för ett ökat mottagande jämfört med tidigare**.	För Herrljungas del så är det vanligt att unga lämnar kommunen för studier, arbete eller upplevelser på annan ort efter gymnasietiden, en del återvänder sedan vid familjebildning. Men det gäller inte alla och för att kommunen ska kunna behålla de som vill stanna är det viktigt att det finns bostäder till dem. **Ungdomar och unga vuxna är generellt inte en köpstark grupp och efterfrågar därför ofta mindre och billiga hyreslägenheter.**	Det finns alltid en grupp människor som av olika anledningar, så som sjukdom, missbruk eller kriminalitet, inte kan bo i det ordinarie bostadsbeståndet. För denna grupp behöver finnas ett bostadsutbud som är integrerat i samhället utan att negativt påverka kvaliteten i befintliga bostadsområden. **Bostaden är en grund för ett fungerande liv och kommunen bör ha en bostadsreserv i allmännyttan för exkluderade personer.**

Ett särskilt behov som sannolikt kommer att öka den närmsta framtiden sett till utvecklingen i omvärlden är bostäder för *unga nyanlända,* alltså en kombination av två av grupperna beskrivna ovan.

Särskilda bostäder

Bostadsanpassning är ett stöd för personer som har en funktionsnedsättning och som har behov av att ändra sin bostad och närmiljö så att den blir så funktionell som möjligt. Personer som har funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i sin egen bostad så långt det är möjligt.

ANMÄLAN

I Herrljunga finns **trygghetsboende** på Gäsenegården i Ljung som riktar sig till personer äldre än 70 år. På ett trygghetsboende är boendet en egen lägenhet med hög tillgänglighet samtidigt som det finns gemensamhetsutrymmen för social samvaro samt bemannas av personal under begränsade tider.

I Herrljunga kommun finns olika **särskilda boende tillgängliga för äldre**, så kallat vård- och omsorgsboende, så som **vårdboende** och **korttidsplats**.

Personer med en funktionsnedsättning och ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov kan ha rätt till **bostad med särskild service**. Det finns två nivåer av service: Gruppbostad eller Servicebostad. **Gruppbostad** är avsett för personer som har omfattande behov av stöd och service, med närvaro av personal dygnet runt. Boendeformen är organiserad så att ett mindre antal lägenheter är grupperade kring gemensamma utrymmen. **Servicebostad** passar personer som inte behöver så omfattande stöd som ges i gruppbostäder. Organiseras med ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och personal inom ett nära gångavstånd.

Ibland kan det bli så att barn och ungdomar, under kortare eller längre perioder inte kan bo hos sina föräldrar – de kan behöva bo i en annan familj, i ett så kallat **familjehem**.

Herrljunga kommun har två **boenden (HVB) för ensamkommande barn**, ett i Herrljunga tätort och ett i Ljung. Boendena är avsedda för ungdomar mellan 15-17 år. I nuläget är boendena inriktade på olika skeden i asylprocessen (före/efter PUT – permanent uppehållstillstånd) men detta är något flexibelt inför framtiden.

Kommunala bostadsbolagets roll

Den 1 januari 2011 trädde en ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag i kraft. Den innebär att bostadsföretagen måste drivas enligt affärsmässiga principer, men i kombination med samhällsansvar.

Herrljungabostäder AB är kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag och följande framgår av ägardirektiven antagna i Kommunfullmäktige 2012-12-11 § 156:

Verksamhetsmål

- Bolagets fastighetsbestånd ska präglas av ett brett utbud med hyresrätter och med stor valfrihet beträffande storlek, standard och läge.
- För att uppnå valfrihet för de boende kan, i begränsad omfattning, även försäljning och ombildning till bostadsrätt genomföras liksom bildande av så kallade kooperativ hyresrätt.
- Bolaget ska främja byggande av flerbostadshus och förtätning av centralorterna.
- Bolaget ska med sitt fastighetsbestånd vara en del i det kommunala mottagandet av nyanlända flyktingfamiljer och ensamkommande barn, i syfte att öka integrationen.
- Alternativa energikällor så som t.ex. solceller, ska användas som energialstrande komplement i alla de fall där så är rimligt och möjligt.
- Byggnader ska utformas i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Herrljungabostäder verkar för att bostäder anpassas i enlighet med socialtjänstlagens krav.

ANALYSBILAGA

Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen

– möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000

Nedan sammanställning visar på att det i kommunen finns goda möjligheter att bygga för den önskvärda befolkningsutvecklingen. Tidsplanen i tabellen utgår dock ifrån "best case scenario" och kräver dessutom utökade resurser för handläggning (uppskattningsvis en tredubbling av befintliga personalresurser). Med befintliga resurser kan planen användas som stöd för prioriteringar. Föreslagna områden har valts ut med hänsyn till både begränsande faktorer, såsom markägande och detaljplanestatus, och drivande faktorer, såsom marknadsintresse och politisk vilja, samt utifrån de mål och riktlinjer för hållbar utveckling som utgör kärnan i detta förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning.

Pp=Planprogram Dp=Detaljplan Ex=Exploatering By=Byggnation
FBH=Flerbostadshus MBH=Markbostadshus Blandat=Blandat V=Villa

Herrljunga

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Linden	Ex	By					20	FBH
Horsby etapp1	Ex	By	By				Ca 25	V/MBH
Horsby etapp2			Dp	Ex	By	By	Ca 20	V/MBH
Styrbjörn	Dp	By					Ca 10	FBH
Lyckan	Dp/By	By?	By?	By?	By?	By?	Ca 20	FBH
Parkgatorna		Pp/Dp	Ex	By	By		Ca 40-60	FBH
Vreta etapp1		Pp	Dp	Ex	By		Ca 20	V/MBH
Vreta etapp2		Pp		Dp	Ex	By	Ca 40	MBH
Vreta etapp3		Pp			Dp	Ex	Ca 50	FBH

Ljung- Annelund

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Klövervägen		Dp	Ex	By			4-6	FBH
Hjältes väg		Dp	Ex	By			2-5	MBH
Havrevägen		Ex	By				8	V
Mörlanda park"		Pp	Dp	Ex	By	By	8-24	Blandat
Parkvägen södra			Pp	Dp	Ex	By	10-30	Blandat

ANTAGBILAGA

Hudene

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Trollabo etapp1	By	By	By				7	V
Trollabo etapp2			Ex	By	By		10	V
Trollabo etapp3					Ex	By	16	V

Molla

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Kyrke			Pp	Dp	Ex	By	>80	Blandat

Od

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Prästegården 1:5		Dp?	Ex	By			4-8	MBH
Stenlyckan 1 o 2			Dp?	Ex	By	By	13	V/MBH
Holmen (Od 6:2)				Dp?	Ex	By	5	MBH
Sannum Sjövy”		By	By	By	By	By	16	V/MBH

Eggvena, Eriksberg, Fåglavik, Remmene samt övrig landsbygd

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
	By	By	By	By	By	By	20?	V

Områdenas lokalisering finns schematiskt redovisad i kartbilaga.

ANSLAGSBILAGA

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	Efter samråd
SENAST REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Ändringar efter samråd markerade

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

INLEDNING 2
Bakgrund 2
Process 2
Avgränsning 2
BOSTADSPOLITIK 3
Mål 3
Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer 4
MÅL 4
RIKTLINJER 4
Strategier 6
Verktyg för genomförande 7
Åtgärder, ansvar, tidsplan 9
Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer 10
Framtidsalternativ 11

ÄNDRINGAR EFTER SAMRÅD ÄR MARKERADE I GULT

Ändringar efter samråd markerade

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjnings-ansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokuments upplägg omfattar: mål, riktlinjer, strategier samt genomförande, medan analyser och underlag har sammanställts i en bilaga.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

Ändringar ej markerade

www.bobygget.se

BOSTADSPOLITIK

Mål

Kommunens mål av relevans för bostadsförsörjningen:

Bostadsbyggande

- Totalt 50 nya bostäder påbörjas (markarbeten) per år till år 2020, varav:
  - 25 nya hyresrätter per år, i snitt inom femårsintervall
  - 25 nya villor/bostadsrätter/äganderätter per år, i snitt inom femårsintervall
- Bostadsbyggande ska i huvudsak ske i kommunens tätorter och småorter (>60% av alla påbörjade bostadslägenheter)
- Bostadsbyggande på landsbygden ska i huvudsak ske i närhet av annan bebyggelse, kollektivtrafikhållplatser, skolor (>80% av alla påbörjade bostadslägenheter)

Planberedskap

- Minst ett 20-tal avstyckade kommunala villatomter på detaljplanelagt område
- Utpekade områden för flerbostadshus där detaljplan kan påbörjas omgående ska finnas i alla utvecklingsområden

Markreserv

- Kommunägd mark med goda lägeskvaliteter som totalt rymmer minst ett 50-tal villatomter
- Kommunägd mark lämplig för flerbostadshus ska finnas i alla utvecklingsområden

Bostadsbehov

- Viss nyproduktion ska direkt anpassas för de i analysen identifierade befolkningsgrupper med särskilda bostadsbehov som inte marknaden tillgodoser
- Vid nyproduktion av hyreslägenheter ska nytillskottet på bostadsmarknaden medge ett utrymme i det befintliga hyresrättsbeståndet där lägenheter öronmärks för de grupper som nämns ovan

Arbetsmaterial efter samråd markerad

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer

Social hållbarhet:

MÅL

- Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen
- Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra
- Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation
- Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter
- Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare

MÅL

- Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper
- Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet
- Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering

RIKT-LINJER

- Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor
- Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter
- Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt

Miljömässig hållbarhet:

MÅL

- Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav
- I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd
- Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad
- Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar

RIKTLINJER

- Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation
- Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar
- Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse
- Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas

MÅL

- Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv
- Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning

RIKTLINJER

- Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden
- Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder
- Naturområden ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv

Ändringar enligt remiss markerade

Ekonomisk hållbarhet:

MÅL

- Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto
- Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering

RIKT-LINJER

- Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas
- Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer

MÅL

- Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att underlag för detta upprätthålls.
- Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll
- Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt

www.herbo.nu

Strategier

- ***Flyttkedjor*** – fokusera kommunalt byggande på bekväma lägenheter som lockar dels äldre husägare med utflyttade barn att sälja sina villor till yngre familjer, dels hyresgäster med betalningsförmåga att byta sina äldre billigare lägenheter till nya dyrare vilket frigör lämpliga lägenheter för t.ex. ungdomar.

- ***Blandade upplåtelseformer*** – för en dialog med byggherrar om lämpliga upplåtelseformer vid varje exploateringstillfälle för att åstadkomma en blandning av upplåtelseformer i alla bostadsområden.

- ***Förtätning*** – bygg tätare i redan tätbebyggda lägen för att optimera värdet av de tillgångar som finns, inte minst infrastruktur.

- ***Livsstilsboenden*** – locka inflyttare med möjligheten att kombinera särskilda intressen eller behov med boendet.

- ***Kvalitet och identitet*** – locka inflyttare med en tydlig lokal prägel och hög kvalitet på bebyggelse och den bebyggda miljön.

- ***Handel och service*** – säkerställ att kommersiell och offentlig service bevaras och utvecklas för att behålla och stärka attraktiviteten som tillgången till service ger, i kombination med det lantliga boendet.

- ***Natur och kultur*** – värna befintliga, och möjligheten till nyskapande av, natur- och kulturvärden för en attraktiv och stimulerande livsmiljö.

- ***Regional samverkan*** – driv en bred samverkan med grannkommuner och regionala aktörer för att skapa gemensamma nyttor.

- ***Pendling, infrastruktur och kollektivtrafik*** – driv en aktiv och kontinuerlig politik i regionen och kommunalförbundet för att säkerställa ett vidmakthållande och en utveckling av både infrastruktur och kollektivtrafik som stärker Herrljunga som pendlingskommun.

www.bygggemenskap.se

Granskad efter sammanträdet markerade

Verktyg för genomförande

Det finns stora skillnader i vad kommunen som aktör kan påverka i bostadsbyggnadsprocessen – den största möjligheten till styrning finns i de tidiga skedena i processen med planberedskap, planläggning och exploatering. När det sedan kommer till byggande tar marknaden vid om det inte är det kommunala bostadsaktiebolaget som bygger, vilket uppskattningsvis bör gälla i drygt hälften av nyproducerade lägenheter enligt målsättning för bostadsbyggandet de kommande fem åren.

Följande är rekommendationer för hur kommunen bör nyttja verktygen för att skapa förutsättningar för måluppfyllelse.

Samhällsbyggnadsprocess

Det är en lång process som ska fungera från det att ett bostadsbehov uppstår eller blir känt till det att inflyttning kan ske. Kommunen är den centrala aktören i den processen stillsammans med andra myndigheter och privata intressenter. Även inom kommunen finns en rollfördelning där olika uppgifter är fördelade och det interna arbetsflödet är i sig en komplicerad process. För att optimera den interna processen bör den kartläggas och dokumenteras som en rutin i samförstånd mellan alla inblandade parter.

Det finns även ett stort behov av att strukturera informationen som finns om planer och byggrätter, på kommunal mark såväl som på privatägd mark, för att bättre ta tillvara markens potential. Detta arbete måste ske digitalt och centralt så att informationen blir tillförlitlig och enkelt kan hållas aktuell.

Strategiskt markförvärv

Kvaliteten (användbarhet, läge etc.) och kvantiteten på kommunens markinnehav påverkar i hög grad hur kommunen kan omsätta sina planer och strategier i praktiken och skapa det samhälle som utmålats i mål och visioner. Därför bör ett strategiskt arbete bedrivas när det gäller kommunens markpolitik.

Planberedskap

Genom det kommunala planmonopolet i Sverige råder kommunen helt och hållet själv över planläggningen, och det gäller därför att kommunen för en proaktiv planpolitik för att något ska hända. Kommunens suveränitet i frågan innebär också att det är viktigt att föra en god dialog och samverkan med övriga aktörer i samhällsbyggnadskedjan för ett ändamålsenligt resultat och så att processen kan fungera smidigt. Arbete med översiktsplan och planprogram bör användas för att åstadkomma detta.

Bygglov

Det är vid bygglovsskedet som detaljerna för ny bebyggelse avgörs och för att riktlinjerna för bostadsförsörjningen och den bebyggda miljön ska kunna omsättas i praktiken måste de vara konkreta men också kända och accepterade.

Tomtkö och bostadskö

Vid ett ökat tryck på tomtförsäljningen i Herrljunga kommun kan det bli aktuellt att inrätta en tomtkö. Till lägenheterna i allmännyttan finns en bostadskö som förvaltas av det kommunala bostadsbolaget.

Kommunalt bostadsaktiebolag

Nuvarande ägardirektiv för kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder AB är i stora delar stödjande för föreslagna riktlinjer för bostadsförsörjningen, men kan i vissa avseenden behöva skarpare formulering för att kommunen bättre ska kunna möta vissa behov.

Utformning av bebyggelse

Det nya förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen har ett större fokus på boendemiljöer i sin helhet

Ändringar efter samråd

och mindre på enskilda byggnader, jämfört med tidigare riktlinjer, därför bör detta tydligare framgå i ägardirektivet vid en kommande revidering, förslagsvis genom att ordet ”bostadsområden” införs jämte ordet ”byggnader”.

Bostadssociala frågor

För att säkerställa att alla i kommunen får möjlighet att leva i goda och ändamålsenliga bostäder är ägardirektivet till det allmännyttiga bostadsbolaget ett av de viktigaste verktygen kommunen har att tillgå. Det är därför av stor vikt att formuleringen är tillräckligt tydlig för att bli tillämpbar och att uppdraget är väl förankrat hos alla inblandade parter. I det avseendet behöver kommunledning, social-förvaltning och bostadsbolag komma överens om en rimlig och ändamålsenlig nivå.

Med utgångspunkt i analysen i detta dokument förordas att formulering rörande bostadssociala frågor utvecklas mot en mer konkret beskrivning och att åtgärder så som exempelvis förturssystem för särskilda grupper kan stödjas genom den nya formuleringen.

Ärende för samråd markerade

www.bobygget.se

Åtgärder, ansvar, tidsplan

Åtgärd	Ansvar	Tidsplan
Följa upp de bostadspolitiska målen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Årligen
Kartlägga den befintliga samhällsbyggnadsprocessen och besluta om hur den ska se ut i fortsättningen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen Kommunala bostadsbolaget Herrljunga elektriska &Vatten	2016
Ta fram strategi för kommunens markförvärv	Kommunstyrelsen	2016/2017
Strukturera och tillgängliggöra informationen om planer och byggrätter	Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen	2016/2017
Arbeta med planprogram för komplexa utvecklingsområden	Bygg- och miljöförvaltningen på uppdrag av Kommunstyrelsen	Löpande
Föra en rullande prioriteringslista över nya detaljplaner	Bygg- och miljöförvaltningen	Löpande
Ta fram detaljplaner i proaktivt syfte	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Kvartal
Följa upp hur riktlinjerna används	Kommunstyrelsen	Årligen
Förnya ägardirektiven till det kommunala bostadsaktiebolaget	Kommunstyrelsen Kommunala bostadsbolaget Socialförvaltningen	2016

Ändringar efter samråd markerade

Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer

Organisation:

ÖP, FÖP Översiktsplan, fördjupad översiktsplan – KS (Kommunstyrelsen) ansvar och utförande

PP, DP Planprogram, detaljplan – KS ansvar, BMN (Bygg- och miljönämnden) utförande

BL Bygglov – BMN ansvar och utförande

EX, drift Exploatering, anläggningsdrift – TN (Tekniska nämnden) ansvar och utförande

	MÅL	RIKTLINJER	GENOM-FÖRANDE
1.	Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav	Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation	ÖP, FÖP, PP, DP
2.	I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd	Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar	PP, DP
3.	Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad	Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse	ÖP, FÖP, PP, DP
4.	Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor	Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort	FÖP, PP, DP, EX, drift
5.	Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar	Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas	DP, BL, EX
6.	Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv	Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder, samt ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv	ÖP, FÖP, PP, DP, BL
7.	Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning	Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden	PP, DP, BL
8.	Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto	Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas	FÖP, PP, DP, BL
9.	Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering	Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
10.	Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att	Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida	ÖP, FÖP,

Ärendet är sammanställt markerande

	underlag för detta upprätthålls.	transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll	PP, DP, BL
11.	Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential	Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt	PP, DP, BL, EX
12.	Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen	Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
13.	Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra	Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare	PP, DP, BL, EX, drift
14.	Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper	Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation	DP
15.	Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper	Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor	PP, DP, BL, EX, drift
16.	Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet	Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter	FÖP, PP, DP, BL, EX
17.	Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering	Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt	PP, DP, BL, EX, drift

Ändringar efter samrådsmaterial

Framtidsalternativ

Nollalternativet

Med nuvarande tendenser för befolkningsutveckling och bostadsbyggande i kommunen är det mest troliga scenariot att det först uppstår en bostadsbrist som leder till att befolkningstillväxten åter stagnerar och sakta minskar till följd av åldersstrukturen i kommunen. En sådan utveckling får på sikt stora konsekvenser för den kommunala ekonomin och i förlängningen hela den kommunala servicen.

Utvecklingsalternativet

Om kommunen för en proaktiv plan- och byggpolitik samt bygger i enlighet med befolknings-prognoserna möjliggörs för en växande befolkning och ökat skatteunderlag. Genom att inrikta byggnationen mot den största behovsgruppen – den ökande andelen äldre – så möjliggörs så kallade flyttkedjor, vilket i det här fallet innebär generationsskiften i äldre småhus som blir tillgängliga på bostadsmarknaden och kan attrahera barnfamiljer. Risken med en snabb utbyggnadstakt kan vara att kvantitet går före kvalitet och att ett tillräckligt planeringsunderlag inte hinner tas fram som kan innebära bristfälliga miljöer och stadsrum, med konsekvenser för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Samrådsredogörelse

Riktlinjer för bostadsförsörjningen

Samråd har pågått i två månader, mellan 1/12 och 31/1.

Närmare 30 remissinstanser har tillfrågats om synpunkter.

Yttranden har inkommit från följande:

1. Borås stad - Inga synpunkter
2. Herrljunga vatten - Inga synpunkter
3. Ulricehamns kommun - Inga synpunkter
4. Länsstyrelsen i Västra Götaland
5. Bygg- och miljöförvaltningen
6. Od-Alboga byalag
7. Centerpartiet
8. Vårgårda kommun
9. Miljöpartiet
10. Liberalerna - Inga synpunkter
11. Socialdemokraterna
12. Kommunens väl - Inga synpunkter
13. Vara kommun - Inga synpunkter
14. Herrljunga elektriska - Inga synpunkter
15. Socialförvaltningen - Inga synpunkter

Läsanvisning: Vissa längre yttranden är förkortade. Gula markeringar har tagits i beaktande och de flesta av dem har föranlett ändringar i förslaget. Gröna markeringar är synpunkter som har yttrats av fler än en remissinstans och därför har haft en särskild relevans vid bearbetningen av förslaget.

Samrådsredogörelsen är sammanställd av planeringssekreterare Janna Petersson vid Kommunstyrelsens förvaltning.

Länsstyrelsen i Västra Götaland

- Riktlinjerna är gedigna och fyller väl kraven i 2 § av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

- Det är positivt att kommunen försöker fånga såväl kvalitativa som kvantitativa aspekter på bostadsförsörjningen, men kommunen bör försöka förtydliga denna del i riktlinjerna. Till exempel finns det en otydlighet kring begreppen mål respektive riktlinjer. Eventuellt kan kommunen också banta antalet mål/riktlinjer något. Exempelvis är det tveksamt om de kvantitativa befolknings- och demografimålen ska vara med, då de knappast kan ses som konkreta bostadsförsörjningsmål. Likaså kan kommunen överväga om några av de kvalitativa målen bättre lämpar sig som mål för översiktsplaneringen.

- Vad gäller mål inom planberedskap finns inga kvantitativa mål för flerbostadshus, utan bara villatomter. Om målen för bostadsbyggande ska nås bör det sannolikt också finnas planberedskap för fler flerbostadshus.

- Länsstyrelsen vill i sammanhanget ändå uppmärksamma kommunen på de nya miljömålen för Västra Götaland (beslutande september 2015), vilka bör uppmärksammas i avsnittet om regionala och program med relevans för bostadsförsörjningen i Herrljunga. Vidare har vissa mål förkortats, vilket Länsstyrelsen ifrågasätter. Det är t.ex. oklart varför kommunen valt bort ett förhållandevis aktuellt mål om *en väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn*.

- För de mål eller riktlinjer kommunen väljer är det viktigt med tydliga åtgärdsförslag och ansvarsfördelning av föreslagna åtgärder.[3] För att nå målen behöver kommunen hitta lämpliga åtgärder och fördela dessa på rätt förvaltning för att sedan kunna följa upp och utvärdera åtgärderna regelbundet. I denna del kan riktlinjerna utvecklas.

- Punktlistan (i bilagedelen) över mål och riktlinjer som står i relation till hållbarhet (social, miljömässig, ekonomisk) visar kommunens mål och rikt-linjerna. Länsstyrelsen ställer sig dock frågande till punktlistans placering som en bilaga. För att öka läsbarheten och förståelsen av kommunens mål och riktlinjer kunde punktlistan med fördel placeras i huvuddokumentet. Även här saknas en ansvarfördelning som kan redovisa vem som bär ansvaret för att föreslagna mål genomförs och följs upp. Återigen, det är viktigt att det blir helt tydligt vilka målen är, vilka åtgärder som ska göra att målen nås, vem som ansvarar för detta och hur uppföljningen ska ske.

- Kommunens analys av demografi och bostadsbebyggelse landar i att fyra gruppers situation på bostadsmarknaden lyfts särskilt.[4] Flera av målen och riktlinjerna för bostadsförsörjningen har dock ingen riktigt tydlig koppling till dessa grupper. Det vore värdefullt om kopplingen dem emellan kunde stärkas något.

- Hemlösas situation bör belysas med hänvisning till Socialstyrelsens definition av hemlöshet.[5] Vidare kan redovisningen av hemlösas situation vidareutvecklas genom att inbegripa siffror över antalet hemlösa i kommunen och vilka strategier kommunen har för att motverka hemlöshet och vräkningar.
- Utifrån det demografiska underlag som presenteras kan riktlinjerna också anlägga ett jämställdhetsperspektiv på bostadsförsörjningen.
- Under rubriken *Särskilda bostäder* redovisas några åtgärder respektive boendeformer. En viktig boendeform saknas här: särskilda boendeformer för äldre.
- Redovisningen [av bostadsbeståndet och kommunens byggande] skulle kunna kompletteras med hur beståndets kvaliteteter är, möjligheter och problem.

Bygg- och miljöförvaltningen

- Bygg- och miljöförvaltningen lämnar följande yttrande angående framtaget förslag till bostadsförsörjningsprogram:
- 1. En kort analys av vad som är specifikt för bostadsbebyggelsen i Herrljunga kommun, inte bara i siffror vore intressant.
- 2. Under rubriken "Verktyg för genomförande" kan med fördel arbetet med planprogram lyftas in.
- 3. (sid 3) Bostadsförsörjningsprogrammet har belysts under olika former vid möten, men någon regelrätt samverkan kring specifikt bostadsförsörjningsprogrammet har inte skett varför detta bör formuleras om.
- 4. (sid 12 mm) Flerbostadshusen behöver lyftas fram tydligare i målen.
- 5. (sid 21) Den långsiktiga Strategiska bostadsbyggnadsplanen för måluppfyllense är tydlig och användbar. Den är dock en "färskvara" som behöver aktualiseras ganska ofta. Ett tips är att lägga den som bilaga till riktlinjerna för bostadförsörjning.
- Bygg- och miljöförvaltningen är mycket positiv till att riktlinjerna för bostadsförsörjning uppdateras och tror att det kommer kunna bli ett bra redskap för samverkan och diskussion.

Od-Alboga byalag

- Od-Alboga Byalag vill påpeka att vi ställer oss väldigt positiva till utbyggnad av bostäder i Od och Alboga. Vi ser att de planer på områden som finns med i ert yttrande är samma som vi tillsammans med Bobygget arbetade fram som ide. Det ligger i detta årets arbetsplan för styrelsen som kommer att tas upp för beslut på årsmötet den 10/3-16 att arbeta vidare efter de idéer som togs fram.
- Vi vill påpeka att ett område inte var inritat, men som fanns med i vår ide som lämpligt område att bygga på.

- Vi har därför gjort dessa justeringar på bifogad bilaga (inritat med blåa ringar) som kallas, Bilaga 1.

- Vi tror även att det är viktigt att det i första omgången byggs trygghetsboende, därför att kunna få tillgång till befintliga hus för unga familjer. Vi har upptäckt att det är lättare för yngre familjer att köpa äldre hus än att få lån till nybyggnad.

- När det kommer upp ett hus till försäljning i Od eller Alboga så säljs det nästan innan huset annonseras ut, alla verkar vilja bo i vårt område.

- I styrelsen har vi tagit beslut om att vi nu på årsmötet i mars, ska presentera den ide som gruppen arbetade fram under våren -15 tillsammans med Bobygget. Vi planerar även att så snart som möjligt boka en träff med berörda personer inom Herrljunga kommun samt Herbo just för att diskutera hur vi bäst arbetar vidare från vårt håll i detta ämne. Vi har även efterlyst personer i Od och Alboga som vill vara med och arbeta vidare med projektet.

- Vi ser fram emot ett beslut i denna ”Riktlinjer för Bostadsförsörjningen i Od-Alboga” och byggnation kommer igång så snart som möjligt.

Centerpartiet

- Sid 4: Texten "Ambitionen för detta dokument är i grunden att uppfylla lagkrav" känns som ett trist anslag och kommunicerar att huvudanledningen är att uppfylla byråkratiska formalia och inte att göra någonting bra. Det här är ju något vi vill planera, att det är en lagkraft är ju väldigt sekundärt. En omformulering av texten behövs.

- Sid 10, tabell 2: Det är lite oklart var "Herrljunga kommuns befolkningsprognos" kommer ifrån - är den baserad på Nordregios modell eller är det en intern estimering? Hursomhelst så behöver vi en prognos som stämmer överens med våra mål (10 000 invånare). Antingen bör anpassas prognosen utifrån de satsningar som görs för att nå 10 000 invånare, eller så måste vi göra om våra övergripande mål om det inte är någon som verkligen tror på dem. Alternativt gör nödvändiga satsningar för att nå målen (vi måste se till att vi verkligen exekverar alla planer på nya bostadsområden som nämns i slutet på dokumentet).

- Det är väldigt viktigt att alla delar av kommunen har en samsyn och jobbar mot samma mål (alternativt är målen orealistiska och fel och behöver göras om).

- Ovanstående är kanske inte så mycket kritik till bostadsförsörjningsdokumentet i sig självt utan mer en känsla av att vi har övergripande mål som ingen riktigt verkar tro på? Kanske behöver vi en ordentlig diskussion kring hur vi får saker och ting att hända + att vi får saker att hända i tid.

- Generella synpunkter:

- - 1993 hade vi ett bostadsbestånd som räckte till 9800 personer, idag är vi bara ca 9400 personer. Har det försvunnit boenden i den omfattningen under den

tidsperioden eller har demografin ändrats så drastiskt att boendena som finns i kommunen är av helt fel typ eller på helt fel platser? Hur många tomma hus och lägenheter finns det i kommunen? Varför bor ingen där i så fall? Är en positiv befolkningstillväxt beroende av att vi bygger mer eller finns viss bostadsförsörjning för ökad befolkningstillväxt i existerande bestånd?

Vårgårda kommun

- Förvaltningens synpunkter
- Vårgårda kommun anser att förslaget till samrådsförslaget Riktlinjer för bostadsförsörjning i Herrljunga kommun belyser de delar som krävs och det som kan anses vara av relevans för kommunen på ett förtjänstfullt sätt.
- Vårgårda kommun anser att bostadsförsörjningen är en regional och framförallt mellankommunal fråga av stor vikt. Därför efterlyser kommunen Herrljungas uttalanden om mellankommunal samverkan samt regionens roll och dess påverkan på tillväxtmöjligheterna för enskilda kommuner som i sin tur har direkt inverkan på bostadsförsörjningen.
- I Vårgårda kommuns översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2006-06-21, betonas vikten av samverkan med grannkommunerna bl. a. i gemensamma infrastrukturfrågor och arbetsmarknadsfrågor. Det ligger i linje med översiktsplanen att Vårgårda och Herrljunga kommuner har ett gemensamt intresse att samverka för gemensam arbets- och bostadsmarknad, boendekvalitet och varierat utbud. I detta sammanhang ser Vårgårda stora vinster i samverkan kring infrastrukturfrågor som kan leda till utökade pendlingsmöjligheter, effektivare restider i alla huvudriktningar.
- Sammanfattningsvis eftersöker vi i det vidare arbetet med riktlinjerna för bostadsförsörjning att frågor kring hur kommunsamverkan kan vara en viktig del i bostadsförsörjningen lyfts fram. Bland annat kring vikten av transportinfrastruktur och kommunikationer och dess betydelse för möjligheterna till exploatering av nya bostäder.

Miljöpartiet

- Miljöpartiet har följande synpunkter:
- Hur hålls riktlinjerna aktuella förutom att de beslutas om i kommunfullmäktige varje mandatperiod? Vi tycker att riktlinjerna ska ses över av kommunstyrelsen varje år för att se om de fortfarande är aktuella eller om de behöver arbetas om. Detta bör stå med i dokumentet.
- Analysdel:
- Analysen bör läggas sist i dokumentet eller som en bilaga. Riktlinjerna bör lyftas fram och placeras först och för den som är mer intresserad finns analysen att läsa efteråt.

- Det vore intressant med en analysdel som visar hur mycket som har byggts i kommunen de senaste 10 (?) åren. Ex. nya flerbostadshus, antal lägenheter, antal nybyggda villor i samhället, antal nybyggda villor på landet.
- Planberedskapen behöver även lyfta fram behovet av flerbostadshus.
- Varifrån kommer uppgifterna om att kommunen har ett ”tyst” bostadsbehov, källa?
- Politikdel:
- Punkt 2-11 under befolkning och demografi kan strykas helt.
- Under planberedskap bör behovet att byggklara tomter för flerbostadshus finnas med och att de alltid ska finnas en planberedskap här.
- Lägg även till en punkt om att byggklara tomter ska finnas i alla tätorter.
- Strategisk bostadsbyggnadsplan tabeller. - Eftersom det är stort tryck på nya Horsbyområdet bör etapp 2 här prioriteras och flyttas till 2016.
- Vi önskar att nuläget lyfts fram på nästa kommunstyrelse för att kunna avgöra hur realistiska planerna är, eller om det behövs mycket mer resurser.
- Platsar kv. Lövsångaren i tabellen?
- Eventuellt bör de framgå på vilka områden kommunen äger mark.

Socialdemokraterna

- Herrljunga har en vision om att vi ska var 10 000 invånare år 2020. Idag är vi ca 9300 invånare och det innebär att det är en bit att gå till 10 000 och det är bara 5 år kvar. Det bostadsförsörjningsprogrammet som är presenterat räcker inte för att nå dit. Hur ska vi arbeta för att människor ska flytta hit om det inte finns bostäder att bo i? Vi måste visa en starkare vilja för att locka hit människor och då måste vi våga satsa för att växa!
- Om vi ska nå de människor som i framtiden ska bo i Herrljunga men som fortsätter att arbeta på annan ort och för att ge tätorterna mer liv och energi måste vi bygga fler flerbostadshus i nära anslutning till tågtrafiken.
- På sidan 16 under rubriken *Planberedskap* vill vi att det ska stå – Minst ett 30-tal byggklara kommunala tomter på minst tre områden (vi kan inte bara ha Vreta i beredskap, vilka håll ska vi växa åt?) Sen vill vi också lägga till en punkt där det ska stå att vi ska planlägga tomter på två platser i Ljungs tätort (förslagsvis runt gamla banken). Vi måste också planlägga så att vi kan bygga högre hus än det som är planerat idag.
- På sidan 21 vill vi tidigarelägga Horsby etapp 2 till 2016.
- Hur ser planen ut för Lyckan när vi kan flytta bort modulerna och använda det området att bygga på?
- Vi behöver också ha med i planen plats för ett nytt trygghetsboende.

KS § 53 DNR KS 64/2016 101

Framtidens Herrljunga - Vision 2035

Sammanfattning

Herrljunga kommuns utvecklingsplan "Växtkraft 10 000 – Våga – Vilja – Växa togs fram under tiden 2008 – 2009. Planen antogs av kommunfullmäktige i februari 2009. Det har nu gått ganska exakt sju år sedan planen antogs. Planen gäller med slutmål 2020.
De därtill hörande och styrande Inriktningsmålen och i målmodellen fastställda prioriterade mål, strukturförändrades och rationaliserades inför budgetåret 2015. Avsikten i kommunfullmäktiges beslut är att inriktningsmålen och de prioriterade målen ska gälla för mandatperioden 2015-2019, med smärre justeringar.
Det är angeläget att se framåt, förslagsvis med målbilden 2035 för "Framtid Herrljunga". För detta krävs genomförande av en utvärdering av Vision 2020 samt att metod och tidsplan för framtagandet av Vision "Framtid Herrljunga 2035".
Kommunstyrelsens förvaltning ska arbeta fram förslag till arbetsform, metod och budget för genomförandet av visionsarbetet Framtidens Herrljunga, Vision 2035.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet med bilaga daterad 2016-02-11 (bilaga 1 KS § 53/2016-03-21)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag, för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

Finn Svensson (L) bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag (bilaga 1 KS § 53/2016-03-21), för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

Bilaga 1, KS § 53/2016-03-21

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

2016-02-11
KS 64/2016 101

BILAGA

Vision 2035 (Vision 2041) Framtid Herrljunga – Herrljunga På Spåret ☺

En Vision ska vara framåtsyftande och ha "bäring" på flera mandatperioder.
Hur jobba med Vision 2035 – Övergripande mål – Prioriterade mål – Målmodellen?
Förslag!

Arbetsprocess för Vision 2035

	Vad?	När?	Vem?	Hur?
1	Utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa (2020), genomförande och bedömning måluppfyllelse	Feb – maj 2017	Intern/Extern	Enkät/Intervju Medborgardialog
2	Redovisning resultat av utvärdering Vision Våga-Vilja-Växa (2020) Förslag till metod och genomförande av arbetet med Vision 2035.	Oktober 2017	Intern/Extern	Rapport Föredragning Digitalt
3	Beslut om att starta arbetet med Vision 2035	December 2017	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
4	Arbete med framtagande av Vision 2035 (Val sept 2018) (Ny mandatperiod 2019)	Februari 2018 – Februari 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
5	Redovisning och fastställande av Vision 2035, Mål och Målmodell	Mars 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
6	Framtagande av Handlingsplan för genomförande av Vision 2035	Sept 2019	Intern/Extern	I enlighet med beslut
7	Vision 2035 kan börja gälla från och med verksamhetsåret 2020	Jan 2020	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut

Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga
Telefon 0513-170 00 • Telefax 0513-171 33

Besöksadress Torget 1, Herrljunga
org.nummer 212000-1520 • www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-02-11
KS 64/2016 101

Framtidens Herrljunga – Vision 2035

Sammanfattning

Herrljunga kommuns utvecklingsplan ”Växtkraft 10 000 – Våga – Vilja – Växa togs fram under tiden 2008 – 2009. Planen antogs av kommunfullmäktige i februari 2009.
Det har nu gått ganska exakt sju år sedan planen antogs. Planen gäller med slutmål 2020.

De därtill hörande och styrande Inriktningsmålen och i målmodellen fastställda prioriterade mål, strukturförändrades och rationaliserades inför budgetåret 2015. Avsikten i Kommunfullmäktiges beslut är att inriktningsmålen och de prioriterade målen ska gälla för mandatperioden 2015-2019, med smärre justeringar.

Det är angeläget att se framåt, förslagsvis med målbilden 2035 för ”Framtid Herrljunga”. För detta krävs genomförande av en utvärdering av Vision 2020 samt att metod och tidsplan för framtagandet av Vision ”Framtid Herrljunga 2035”.

Kommunstyrelsen föreslås fastställa tidsplan och arbetsprocess enligt förslag för arbetet med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbetet med framtagandet av Vision 2035, Framtidens Herrljunga.

Kommunstyrelsens förvaltning ska arbeta fram förslag till arbetsform, metod och budget för genomförandet av visionsarbetet Framtidens Herrljunga, Vision 2035.

Beslutsunderlag

Bifogad bilaga

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag, för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

Niels Bredberg
Kommunchef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse

KS 64/2016 101

Ekonomisk bedömning

Förgenomförandet av utvärdering och arbetet med Vision 2035 ska ekonomiska medel ställas till förfogande. Omfattning på erforderliga medel står i direkt proportion till arbetsprocess och metod. Det är lämpligt att kommunstyrelsens förvaltning lägger förslag till metod och kostnadsberäknar denna.

Juridisk bedömning

Lagstiftning anger att mål ska fastställas för verksamhetsåret.

Samverkan

Samverkan genomförs i samband med budgetarbetet.

BILAGA

Vision 2035 (Vision 2041) Framtid Herrljunga – Herrljunga På Spåret ☺

En Vision ska vara framåtsyftande och ha ”bäring” på flera mandatperioder.

Hur jobba med Vision 2035 – Övergripande mål – Prioriterade mål – Målmodellen?

Förslag!

Arbetsprocess för Vision 2035

	Vad?	När?	Vem?	Hur?
1	Utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa (2020), genomförande och bedömning måluppfyllelse	Feb – maj 2017	Intern/Extern	Enkät/Intervju Medborgardialog
2	Redovisning resultat av utvärdering Vision Våga-Vilja-Växa (2020) Förslag till metod och genomförande av arbetet med Vision 2035.	Oktober 2017	Intern/Extern	Rapport Föredragning Digitalt
3	Beslut om att starta arbetet med Vision 2035	December 2017	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
4	Arbete med framtagande av Vision 2035 (Val sept 2018) (Ny mandatperiod 2019)	Februari 2018 – Februari 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
5	Redovisning och fastställande av Vision 2035, Mål och Målmodell	Mars 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
6	Framtagande av Handlingsplan för genomförande av Vision 2035	Sept 2019	Intern/Extern	I enlighet med beslut
7	Vision 2035 kan börja gälla från och med verksamhetsåret 2020	Jan 2020	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut

KS § 54 DNR KS 85/2016 901

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler lyder under stiftelselagen och registreringsmyndighet är Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler instiftades 1962. Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.
I ärendet beskrivs bakgrund, bedömningsbakgrund, bedömning och konsekvenser samt ett antal bilagor.
I bedömningen betonas stiftelselagens bestämmelser avseende begreppet permutation, då permutation ska begäras hos Kammarkollegiet, om stadgar i stiftelse ska förändras. Kommunchefens bedömning är att Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ursprungsstadgar gäller, då permutation inte är begärd. Permutation kan enbart begäras av stiftelsens styrelse. Vidare är det viktigt att betona att efter att kommunen bildat stiftelsen, har kommunen ingen påverkan på stiftelsen utöver det som är angivet i stadgarna.
Lagstiftning angivet i ärendet har inte bifogats av praktiska skäl, men dessa finns att läsa på internet "lagen.nu".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-01
KF.s protokoll 1962-04-03 § 23, § 24
KF.s protokoll 1962-12-17 § 88
KF.s protokoll 1984-06-26 § 85
KF.s protokoll 1990-11-27/28 § 126
KF.s protokoll 1998-05-26 § 32
Kopia på avskrivet dokument avseende Ursprungsstadgar (KF.s protokoll 1962-12-17 § 88)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

Ärende 11

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Inledning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler lyder under Stiftelselagen och Registreringsmyndighet är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler instiftades 1962. Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.
I ärendet beskrivs bakgrund, bedömningsbakgrund, bedömning och konsekvenser samt ett antal bilagor.
I bedömningen betonas Stiftelselagens bestämmelser avseende begreppet permutation, då permutation ska begäras hos Kammarkollegiet, om stadgar i Stiftelse ska förändras.
Kommunchefens bedömning är att Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ursprungsstadgar gäller, då permutation ej är begärd. Permutation kan enbart begäras av Stiftelsens styrelse.
Vidare är det viktigt att betona att efter att kommunen bildat stiftelsen, har kommunen ingen påverkan på stiftelsen utöver det som är angivet i stadgarna.
Lagstiftning angivet i ärendet har ej bifogats av praktiska skäl, men dessa finns att läsa på internet ”lagen.nu”.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-01
KF.s protokoll 1962-04-03 § 23, § 24
KF.s protokoll 1962-12-17 § 88
KF.s protokoll 1984-06-26 § 85
KF.s protokoll 1990-11-27/28 § 126
KF.s protokoll 1998-05-26 § 32
Kopia på avskrivet dokument avseende Ursprungsstadgar (KF.s protokoll 1962-12-17 § 88)

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

Niels Bredberg
Kommunchef

Ärende 11

Bakgrund

Kommunchefen fick i mars 2015, uppdrag att genomföra en översyn och lägga förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Kontakter med Länsstyrelsen har föranlett en djupare efterforskning av bakgrundsformalia i form av protokoll och beslut. Granskning av protokoll i arkiv har medfört en helhetlig historiebeskrivning av ärendet Stadgar Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler från 1962 till dags dato.

1962-04-03
Urkunden för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler utgörs av Kommunfullmäktiges protokoll från 1962-04-03 § 23. Kommunfullmäktige beslutade bilda Stiftelsen Herrljunga industrilokaler.

1962-12-17
Stadgarna, ursprungsstadgarna, för Stiftelsen fastställdes av stiftaren kommunfullmäktige 1962-12-17 § 88. I fastställda ursprungsstadgar framgår under ”Övriga bestämmelser” i § 21 att Stiftelsens stadgar inte kan ändras utan medgivande av Herrljunga kommun.

1984-06-26
Nya stadgar för Herrljunga Industrilokaler fastställdes av Herrljunga kommunfullmäktige 1984-06-26.

1990-11-27
Kommunfullmäktige beslutade 1990-11-27 om tillägg § 17 i stadgarna.

1995-11-27
1995-11-27 beslutade kommunstyrelsen att omarbetning av stadgarna avseende de två stiftelserna Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler och Stiftelsen Herrljungabostäder ska ske.

1998-05-26
Därefter, 1998-05-26, har stadgarna justerats vid ett tillfälle avseende mandatperiodens längd, från tre år till fyra år.

Genom åren kan i kommunfullmäktiges handlingar utläsas att ärenden berörande Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler hanterats.

Styrelsens ordinarie ledamöter och revisorer har utsetts i enlighet med stadgarna dock ej suppleanter.

Enligt kommunfullmäktiges beslut avseende gällande stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler är dessa senast fastställda av Kommunfullmäktige 1998-05-26.

Då permutation ej är prövad eller begärd har de fattade kommunfullmäktigebesluten ej haft laglig påverkan på stiftelseförordnandet för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Ärende 11

Vidare väcktes frågan utifrån formuleringen avseende § 1 i stadgarna att ”Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser”.

Bedömningsbakgrund

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler lyder under Stiftelselagen och Registreringsmyndighet är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

I dialogen med länsstyrelsen har bland annat framkommit att hos Länsstyrelsen förvaras stiftelsers årsredovisningar, ändringar av styrelsen och andra uppgifter samt stiftelsens urkund och stadgar, även ändringar och permutationer. Detta är offentliga handlingar.

I Länsstyrelsens akt kunde utläsas följande:
Stiftelsen bildades den 18 mars 1962 genom ett beslut av kommunalfullmäktige. Stadgar från 1962 saknas i akten. Däremot så finns det stadgar antagna av kommunfullmäktige den 26 juni 1984. Länsstyrelsens handläggare/sakkunnige bedömer dock att dessa ej är giltiga eftersom ändringsbestämmelse saknas. Den 28 maj 1990 har kommunfullmäktige godkänt ett tillägg, ny § 17. Detta är också ogiltigt eftersom det inte gå att göra tillägg till stadgar.

Det som måste göras av stiftelsens styrelse innan man börjar ändra stadgarna är att ta reda på vilka som är de ursprungliga stadgarna och om det finns en giltig ändringsbestämmelse. Det är stiftelsens skyldighet att ha koll på viktiga dokument som rör stiftelsen såsom urkund och gällande stadgar.

Eftersom ärendet är av äldre valör, har undertecknad handläggares avsikt varit att rätta till det som inte varit rätt.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har varit namnregistrerad i Stiftelseregistret på Länsstyrelsen, men ej i korrekt omfattning, saknas stiftelseförordnande.
Registeringen av Urkund och ursprungliga stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler verkställdes av undertecknad 2015-10-29. Kvitto på registeringen finns diariefört i ärendet hos Herrljunga kommun.

Ang frågan avseende formuleringen i § 1 ”Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser”, hänvisas till förändringar i lagstiftning ”Stiftelselag 1994:1220”, ”Lag (1994:1221 om införande av Stiftelselagen (1994:1220), ”Stiftelseförordning (1995:1280) samt den till ursprunget hänvisade ”Lag (1929: 116) om tillsyn över stiftelser (författningen upphävdes 1996-01-01 genom SFS 1994:1220, behandlad i nya lagstiftningen ”Stiftelselagen 1994:1220”).

Bedömning

Kommunfullmäktige har efter 1962-12-17 fattat flera beslut om ändringar i stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Eftersom någon ändringsbestämmelse ej är meddelad till Länsstyrelsen och någon permutation ej är begärd eller genomförd, är det registrerade ursprungsförordnandet gällande.

Ärende 11

Stadgarna från 1962-12-17 är fortfarande gällande och till detta har Herrljunga kommun och Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler att förhålla sig.

Ursprungsstadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler reglerar i § 1 ”Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser”. Detta finns reglerat i ”Stiftelselag 1994:1220”, ”Lag (1994:1221 om införande av Stiftelselagen (1994:1220), ”Stiftelseförordning (1995:1280). Av lagsamlingen kan utläsas under särskild information att för ”Stiftelser som tidigare stått under begränsad tillsyn gäller undantaget endast om stiftelseförordnandet föreskrivit att stiftelsen ska ha begränsad tillsyn.

Konsekvenser

Urkunden med ursprungsstadgar gäller fortfarande.

Vid Kommunfullmäktiges val av styrelse ska ursprungsstadgarna gälla. I konsekvensens namn bör då även suppleanter utses som ett av kommunfullmäktige kompletterande beslut för mandatperioden 2015-2018.
Det är enbart Stiftelsens styrelse som kan begära förändring av stadgar i enlighet med lagar och bestämmelser i enlighet med Stiftelselagen.

Styrelserepresentanter i styrelsen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler är personligen ansvariga för att Stiftelsens ekonomiska åtaganden handhas med de förutsättningar som är angivna i stadgarna.

Bifogat underlag

Bilaga 1: Kopia KF.s protokoll 1962-04-03 § 23, § 24

Bilaga 2: Kopia KF.s protokoll 1962-12-17 § 88, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, ursprungsstadgarna

Bilaga 3: Kopia KF.s protokoll 1984-06-26 § 85, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Bilaga 4: Kopia KF.s protokoll 1990-11-27/28 § 126, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Bilaga 5: Kopia KF.s protokoll 1998-05-26 § 32, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Bilaga 6: Kopia på avskrivet (pga läsbarhet) dokument avseende Ursprungsstadgar (KF.s protokoll 1962-12-17 § 88)

Bilaga 7: Försök att kortfattat beskriva vad en stiftelse är i allmänhet och vad Herrljunga Industristiftelse är i synnerhet och vad som gäller.

Bilaga 8: Utförlig bakgrundsbeskrivning

Bilaga 9: Förutsättningar för att ändra ett stiftelseförordnande

Ärende 11

Bilaga 7:
Försök till att kortfattat beskriva vad en Stiftelse är i allmänhet och vad Herrljunga Industristiftelse är i synnerhet och vad som gäller.

Vad en Stiftelse är i allmänhet och vad Herrljunga Industristiftelse är i synnerhet.
Det finns olika former av Stiftelser.
Herrljunga Industristiftelse är en Verksamhetsstiftelse, vilken bedriver ekonomisk verksamhet, näringsverksamhet.

Stiftelsen lyder under Stiftelselagen.
En stiftelse är en egen juridisk person som bildas utifrån Stiftelselagens bestämmelser.
Det ska finnas en skriftlig Stiftelseurkund – Ursprungshandlingar.
Urkunden är en värdehandling.
Stiftelseförordnande omfattar stiftelseurkund och stadgar.

Stadgarna ska ange syfte och verksamhetsföremål.

En stiftelse ska vara registerad hos tillsynsmyndigheten.

Förvaltningsform bestäms av stiftaren i stiftelseförordnandet.
Herrljunga Industrilokaler har en egen förvaltning i form av en styrelse.
Styrelsen består av flera personer som åtagit sig att i enlighet med stiftelseförordnandet förvalta stiftelsen i enlighet med de fastställda stadgarna.
Ansvaret innebär att följa föreskrifterna i stiftelseförordnandet/stadgarna och följa dessa efter bästa förstånd. Styrelseledamöterna har ett personligt ansvar (skadeståndsansvar) och handlar utifrån styrelsens stadgar och tillämplig lagstiftning. Kommunen kan inte styra stiftelsen eller dess ledamöter. Antagna stadgar gäller.

Jävsbestämmelserna gäller även för stiftelsestyrelser.

Styrelsens/Förvaltarens huvuduppgifter är att;
- Uppfylla stiftelsens ändamål
- Företräda stiftelsen och teckna firma
- Sköta stiftelsens administration
- Vid behov begära permutation.

Protokoll ska föras över styrelsens/förvaltarens beslut.
Undertecknas av den som varit protokollsförare och justeras av ordförande.

Årsredovisning är offentlig och ska skickas till länsstyrelsen.

Arkivering ska skötas så att stiftelseförordnandet/urkunden och övriga handlingar avseende stiftelsen förvaras på ett ordnat och betryggande sätt, inom landet under minst 10 år från utgången av det räkenskapsår som räkenskapsmaterialet avser. Styrelsen ansvarar för detta. Ska förvaras av stiftelsens förvaltning.

Ärende 11

Bokföring ska ske i enlighet med bokföringslagen.
Vid årsavslut ska sammanställning över räkenskaperna, årsredovisning med resultat- och balansräkning, ska upprättas och översändas till länsstyrelsen.
Förvaltningsberättelse ska upprättas.
Godkänd eller auktoriserad revisor gäller.

Vid ändring av stadgar krävs permutation, varvid Kammarkollegiet är ansvarig myndighet.

Stiftelseregistret vid Länsstyrelsen tillhandahåller blanketter för ändringsanmälningar avseende namnändringar på stiftelsen, förändringar avseende styrelseledamöter, förändringar avseende revisorer, förändring avseende revisionsbolag, förändringar avseende firmatecknare, förändrat räkenskapsår och förändring av näringsverksamhet.

Det är viktigt att se att efter att kommunen har bildat Stiftelsen kan inte kommunen påverka stiftelsen mer än;

1. När kommunfullmäktige väljer ledamöter och suppleanter
2. Om stiftelsen vill ändra i sina stadgar. Det är enbart stiftelsens styrelse som kan väcka frågan om ändring av stadgarna.

Ärende 11

Bilaga 8: Kompletterande bakgrundsbeskrivning

Kommunfullmäktige 1962-04-03
Kommunfullmäktige beslutade 1962-04-03 § 23, genom bifall till den särskilt tillsalla kommitte´ns förslag att;

- bilda en stiftelse med namnet Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
- avsätta en grundfond om minst 100 000:-
- utse en styrelse om fem ledamöter och fem suppleanter att väljas på fyra år
- den utsedda styrelsen inom sig väljer ordförande och vice ordförande
- den sålunda utsedda styrelsen ingiver förslag till stadgar för stiftelsen
- frågan om finansiering av grundfond upptages i samband med att stadgar fastställes av stiftelsen

Kommunfullmäktige beslutade 1962-04-03 § 24 utse ledamöter till styrelsen 1962 - 1965.

<u>Utsedda ledamöter;</u>
Frisörmästare Orvar Dahlgren
Bankdirektör Knut Andersson
Tapetserare Arne Bergstrand
Skorstensfejarmästare Göte Andersson
Verkstadsägare Ivar Andersson

<u>Utsedda suppleanter</u>
Fabrikör Bror Björnberg
Fabrikör Torsten Blomdahl
Cementarbetare John Pålsson
Fabrikör Gunnar Jonsson
Lantbrukare Thore Andersson

Till sammankallande i styrelsen utsågs Herr Knut Andersson.

Kommunfullmäktige 1962-12-17
Kommunfullmäktige beslutade 1962-12-17 § 88, på förslag av kommunalnämnden, fastställa förslag till stadgar, vilka redovisas i bilaga 1 till angivet protokoll, för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Kommunfullmäktige 1984-06-26
Kommunfullmäktige beslutade 1984-06-26 § 85, på förslag av kommunstyrelsen, godkänna förslag till nya stadgar, för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Ärende 11

Kommunfullmäktige 1990-11-27
Kommunfullmäktige beslutade 1990-11-27 § 126, på förslag av kommunstyrelsen, godkänna förslag till nya stadgar, för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Kommunfullmäktige 1998-05-26
Kommunfullmäktige beslutade 1998-05-26 § 32, på förslag av kommunstyrelsen, justera stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.
Justeringen omfattade att styrelsens ledamöter utses för fyra år.

Niels Bredberg
Kommunchef

Bilaga 9

Förutsättningar för att ändra ett stiftelseförordnande

Styrelsen eller förvaltaren får ändra, upphäva eller i särskilda fall åsidosätta en föreskrift i stiftelseförordnandet, enligt 6 kap. SL. Detta gäller om föreskriften på grund av ändrade förhållanden

- inte längre kan följas
- har blivit uppenbart onyttig
- uppenbart strider mot stiftarens avsikter.

Det räcker att en av punkterna ovan är uppfylld.

Det krävs dock tillstånd från Kammarkollegiet för att beslutet ska få tillämpas. Kammarkollegiets beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. När man överklagar till kammarrätten krävs prövningstillstånd. Vid mindre detaljändringar är det tillräckligt med tillstånd från tillsynsmyndigheten, länsstyrelsen. På Kammarkollegiet finns en redogörelse över vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att de ska kunna godkänna en ansökan om ändring.

En stiftare kan i sitt förordnande ha föreskrivit att styrelsen eller förvaltaren ska ha rätt att göra vissa ändringar i stadgarna om det inte gäller stiftelsens ändamål (ändringsförbehåll). Ett beslut som fattas med stöd av ändringsförbehåll får inte tillämpas utan tillstånd från tillsynsmyndigheten. Detta gäller dock inte om det finns ett gammalt förbehåll, se 10 § IFL.

För stiftelser som har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun gäller 6 kap. SL kompletterad med 1, 10 och 11 §§ IFL.

Ändra ett stiftelseförordnande enligt permutationslagen

Permutationslagen (1 §) reglerar möjligheten att ändra en bestämmelse i ett stiftelseförordnande (permutation) eller en liknande handling för följande stiftelser:

- vinstandelsstiftelser (1 kap. 7 § SL)
- insamlingsstiftelser där tillgångarna bara får användas till förmån för bestämda fysiska personer (11 kap. 2 § sista stycket SL)
- församlingskyrkor och domkyrkor av stiftelsekaraktär (4 § andra stycket IFL)

Denna lag gäller inte stiftelser på vilka 6 kap. SL är tillämplig. Av 1 § IFL framgår att bestämmelserna i 6 kap. SL dock ska tillämpas först från och med den 1 januari 1997 på stiftelser som har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun.

§ 23. Dnr 64/62

Bildande av Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

I ärende beträffande uppförande av industrilokaler hade kommunalnämnden ingivit protokollsutdrag med följande utredning och förslag i ärendet.

"Upptogs på nytt fråga beträffande uppförande av industrilokaler. Den i ärendet tillsatta kommittén hade ingivit följande förslag i frågan:

Vid kommunalnämndens sammanträde den 27 februari 1962 utsågs undertecknade att utreda fråga och inkomma med förslag i vilken form köpingen skulle kunna uppföra och uthyra industrilokaler och eventuellt förrådslokaler.

Kommittén upptog till principdiskussion ändamålet med att uppföra lokaler såsom omnämnts av kommunalnämnden och såsom ävenledes påtalats i kommunalfullmäktige. Härvid befanns att den stora avgörande huvudfrågan var, att med dylikt initiativ kunna stanna befolkningsminskningen i den kringliggande bygden. Kommittén var på det klara med att den kunde bli ytterst svårt för kommunen att klara framtida driftskostnader av olika anläggningar, som är under uppförande, om befolkningssiffran skulle vara vikande. Det är redan nu mycket svårt för ungdom att erhålla arbeten i sin hembygd. Kommittén var på det klara med att detta var en av orsakerna till att frågan aktualiserats i olika sammanhang.

Av vad som under överläggningen framkommit framstod det som ett förstahandsproblem att anläggning av industrilokaler måste uppföras för att öka sysselsättningsmöjligheterna och därmed en oundgängligt nödvändig ändring i utflyttningsströmmen.

Kommittén är fullt medveten om att det finnes företag inom orten, som önskar bättre lokaler. I den situation som köpingen nu står måste frågeställningen bli sådan att frågan om sysselsättningsökning måste få förstahandsrang.

I anledning av vad som under överläggningen framkommit beslutade kommittén framlägga följande förslag,

att kommunalfullmäktige beslutar bilda en stiftelse med namnet Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler,

att köpingen sätter en grundfond om minst 100.000 kronor,

att köpingen utser en styrelse om fem ledamöter och fem suppleanter att väljas för fyra år,

att den utsedda styrelsen inom sig väljer ordförande och vice ordförande,

att den sålunda utsedda styrelsen ingiver förslag till stadgar för stiftelsen.

Herrljunga den 18 mars 1962

Per Körberg Orvar Dahlgren

Arne Bergstrand

Valter Ferm

Kommunalnämnden beslutade utan omröstning föreslå kommunalfullmäktige

att bifalla kommitténs härovan angivna förslag,

att anmoda valberedningen ingiva förslag till ledamöter och suppleanter i Stiftelsens styrelse,

att frågan om finansiering av grundfond upptages i samband med att stadgar fastställes för stiftelsen."

Signatur

Kommunalfullmäktige beslutade utan omröstning,

att bifalla det förslag den särskilt tillsatta kommittén härovan avgivit,

att frågan om finansiering av grundfonden skall upptagas i samband med att stadgar för stiftelsen fastställes.

§ 24. Dnr 64/62

Ledamöter och suppleanter i Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler 1962 - 1965

Sedan kommunalfullmäktige under § 23 beslutat bilda Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler beslutade kommunalfullmäktige utan omröstning att till ledamöter och suppleanter i stiftelsens styrelse utse följande: 1962 - 1965

Frisörmästare Orvar Dahlgren, Storgatan 28
Bankdirektör Knut Anderssen, Alingsåsvägen 8
Tapetserare Arne Bergstrand, St. Götgatan 59
Skorstensfej.mäst. Göte Andersson, Storgatan 39 B
Verkstadsäg. Ivar Andersson, Västergårdsgatan 42

Suppleanter:

Fabrikör Bror Björnberg, Ekevägen 8
Fabrikör Torsten Blomdahl, Nedergården
Cementarbetare John Pålsson, Solbacken
Fabrikör Gunnar Jonsson, Remmenedal
Lantbrukare Thore Andersson, Tåbol

Till sammankallande i styrelsen utsågs herr Knut Andersson.

Ärende 11

§ 88. Dnr 187/62

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler hade ingivit förslag till stadgar för stiftelsen, bilaga nr 1. På förslag av kommunalnämnden beslutade kommunalfullmäktige utan omröstning,
att fastställa förslaget till stadgar, bilaga nr 1.

§ 89.

Kommunalnämnden hade föreslagit kommunalfullmäktige bemyndiga lönenämnden, Lönenämnden bemyndigas besluta om lön vid tjänstledighet m.m.
att i enlighet med Landskommunernas Förbunds blivande rekommendation besluta om vissa ändringar i gällande bestämmelser om lön vid tjänstledighet för sjukdom, yrkesskada eller havandeskap, närmast föranledda av lagen om allmän försäkring.

Kommunalfullmäktige beslutade bifalla kommunalnämndens förslag.

§ 90.

Kommunalnämnden hade föreslagit kommunalfullmäktige bemyndiga lönenämnden Lönenämnden bemyndigas besluta om grupplivförmåner.
att i enlighet med Landskommunernas förbunds blivande rekommendation besluta om grupplivförmåner för kommunens arbetstagare.

Kommunalfullmäktige beslutade bifalla kommunalnämndens förslag.

§ 91. Dnr 166/62.

Herrljunga Hemvärn hade ansökt om anslag med 300 kronor för år 1963. Ansökan om anslag Herrlj. Hemvärn avslag.

Kommunalnämnden hade föreslagit kommunalfullmäktige, att avslå ansökan, dels med hänsyn till att den inkommit efter det budgeten upprättats, dels för att nämnda organisation under år 1963 tilldelats anslag med 5.000:- kronor.

Kommunalfullmäktige beslutade att i enlighet med kommunalnämndens förslag avslå ansökan.

§ 95. Dnr 187/62

Tomt till Stiftelsen Herrlj. Industrilokaler.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler hade anhållit att tomt måtte reserveras för stiftelsen åHHerrljunga Västergården 3^{99} samt del av 3^{116}. Efter senare planerade markförvärv har det befunnits lämpligt förlägga stiftelsens industribyggnad på fastigheterna Herrljunga Västergården 3^{102} och 3^{116}.

Kommunalnämnden hade i anledning härav anhållit om bemyndigande

att, därest köpingens förvärv av Herrljunga Västergården 3^{102} kan slutföras, till stiftelsen försälja tomt att avstyckas från Herrljunga Västergården 3^{102} och Herrljunga Västergården 3^{116} mot en köpeskilling av kronor 2:-/m^2,

att på köpingens vägnar underteckna erforderliga köpeöverenskommelser med Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Kommunalfullmäktige beslutade utan omröstning att bemyndiga kommunalnämnden försälja tomt enligt framställningen.

§ 96. Dnr 108/62

Tomtmark till Armaturfabriken Lampan.

Från Armaturfabriken Lampan förelåg följande skrivelse:

"Till Kommunalfullmäktige i Herrljunga.
Undertecknad från härmed underrätta om att jag önskar avstå tomtmark på tomten Herrljunga Västergården 3:101. Jag får härjämte anhålla om att köpingen måtte bereda mark på fastigheten Herrljunga Nedergården 5:3 för uppförande av vår planerade industribyggnad.

Högaktningsfullt
G.E. Johannessen"

Köparen hade härutöver uttalat önskemål om att mark reserveras intill ifrågavarande tomt för en kommande utbyggnad. I ärendet anmäldes att den tomt, som finnes tillgänglig mellan Herrljunga Nedergården 5:23 och gamla manbyggnaden till Herrljunga 5:3 omfattar c:a 3.800 m^2 enligt av kommunalingenjören upprättad karta, bilaga nr 2.

Kommunalnämnden hade ingivit anhållan om,

att, därest köpingen kan fullfölja förvärvet av detta tomtområde, kommunalfullmäktige bemyndigar kommunalnämnden verkställa avstyckning av denna tomt från Herrljunga Nedergården 5:3 till en

Ärende 11

§ 133.

Revisorer för Stiftelsen Herrlj. Industrilokaler.

Kommunalfullmäktige beslutade utan omröstning, på förslag av valberedningen, att till r e v i s o r e r för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler för år 1963 utse följande:

Revisorer:
Uins. Börje Hasselblad, Alterp
Jxp. Sven Andersson, Harabergsg. 8

Suppleanter:
Kamrer Arnold Svensson, Vegag. 7 A
Lantbr. Gereon Andersson, Gäddegården, Remmenedal

Sign

Beslutexpediering

Bilaga nr. I till Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers protokoll av [illegible] 1962.

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Stiftelsens benämning och ändamål.

§ 1.

Stiftelsens benämning är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

§ 2.

Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga förvärva fastigheter eller tomträtt till tomter i syfte att därå uppföra och förvalta industrifastigheter med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar.

§ 3.

Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga Köping.

Styrelsen

§ 4.

Stiftelsens verksamhet handhaves av en styrelse om fem, för fyra kalenderår i sänder valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöterna och suppleanterna utses av Herrljunga Köpings Kommunalfullmäktige.

§ 5.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

§ 6.

Styrelsen utser verkställande ledamot inom eller utom styrelsen.

Verkställande ledamot åligger att under styrelsens inseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Han skall ock leda driften av stiftelsens rörelse och utöva tillsyn över hos stiftelsen anställda.

§ 7.

Styrelsen sammanträder i regel minst en gång i kvartalet och dessutom på kallelse av ordföranden, när denne så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrka.

Förhinder att bevista sammanträde skall meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutför, då minst tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense. Eljest bliver vid omröstning den mening gällande, varom de flesta förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträtt.

§ 8.

[illegible]

§ 9.

Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av

minst två av styrelsen utsedda ledamöter gemensamt eller av en av dessa jämte annan person, som styrelsen därtill utser.

§ 10.

Styrelsens ledamöter äga åtnjuta skälig ersättning för sitt arbete. Ersättningen bestämmes av Herrljunga Köpings Kommunalnämnd.

§ 11.

Löner, arvode eller andra ersättningar åt i stiftelsens tjänst anställda må ej överstiga vad som kan anses skäligt och bestämmes av styrelsen.

§ 12.

Styrelsen äger företräda stiftelsen och själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Verksamheten.

§ 13.

Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga byggnader till lägsta möjliga pris.

Vid uppförandet av stiftelsens byggnader skall anlitas det offentliga entrepenadsystemet om ej särskilda skäl tala däremot.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny-eller ombyggnad av fastigheter m.m. anlita köpingens tekniska verk. Stiftelsen skall lämna köpingen skälig ersättning härför.

Stiftelsen äger, med iakttagande av vad som ovan sagts beträffande val av verkställande ledamot, att själv anställa annan erforderlig personal för skötseln och förvaltningen av stiftelsens verksamhet.

Stiftelsens tillgångar.

§ 14.

Stiftelsens grundfond är minst etthundratusen (100.000:-) kronor.

§ 15.

Hyror skola så beräknas, att inom stiftelsen kunna bildas en fond för reparationer och underhåll. Till fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestämmes av styrelsen.

Härefter uppkommande överskott avsättes till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av eventuellt uppkommet underskott.

§ 16.

Stiftelsen tillhörig fastighet eller tomträtt får stiftelsen icke avhända sig utan medgivande av Herrljunga köpings beslutande organ.

Räkenskaper och revisorer.

§ 17.

Stiftelsens räkenskaper skola per den 31 december varje år sammanföras i fullständigt bokslut. Bokslut skall vara verkställt senast den 1 mars påföljande år, då räkenskaperna jämte tillhörande handlingar tillsammans med styrelsens protokoll upp- av styrelsen avgiver särskild berättelse över stiftelsens förvaltning jämte vinst- och förlustberäkning

och kollationering skola två gånger överlämnas till revisorerna.

§ 18.

Revisorernas lön till antalet vare två jämte ersättning, vilka köpingens beslutande organ utser.

Revisorerna äga åtnjuta arvode, som bestämmes av köpingens beslutande organ.

§ 19.

Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag;

att granska stiftelsens böcker och andra räkenskaper;

att taga del av styrelsens protokoll;

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens kassa och övriga tillgångar;

att tillse huruvida stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande;

att sedan de redovisningshandlingar som i § 17 omförmälas avgivits för stiftelsen, granska nämnda redovisningshandlingar;

att tillse att stiftelsens byggnader äro till betryggande värden försäkrade; samt

att vidtaga de åtgärder i övrigt, som för ett behörigt fullgörande av revisionsuppdraget må vara erforderliga.

§ 20.

Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj. Det ankommer på köpingens kommunalfullmäktige att före utgången av juni månad fatta beslut i anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna.

Övriga bestämmelser.

§ 21.

Ändring av dessa stadgar må icke vidtagas utan medgivande av Herrljunga köpings beslutande organ.

§ 22.

Skulle stiftelsens upplösas skola dess tillgångar och skulder överföras till Herrljunga köping.

HERRLJUNGA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 1984-06-26

Blad: 179

Församlingshemmet, Herrljunga tisdag 84-06-26 kl. 18.30--21.15

Gunnar Ericson	Per Körberg	Gudrun Gustafsson
Orvar Dahlgren	Bertil Elofsson	tj. suppl.
Lars Larsson	Ove Holmberg	Karl-Henry
Rolf Melin	Inger Stjerna	Andersson tj.s.
Nils-Olof Halén	Bengt Brunnegård	Yngve Johansson
Carl-Gunnar Peterson	Ewa Vikingsson	tj. suppl.
Marja Wedrup	Karl-Johan Ferm	Bengt Wickman
Frank Jacobsson	Ragnar Emanuelsson	tj. suppl.
Ingemar Lundin	Helge Davidsson	
Alva Tinnert	Kurt Hårsmar	
Ulla Wendel	Lars Larsson	
Lars Johansson	Kurt Andréasson	
Lars-Ivan Gustavsson	Nils Hedén	
Lennart Larsson	Gun-Britt Falk	
Torsten Evertsson	Maj-Britt Lundberg	
Tore Hult	Bo Naumburg	
Inger Andersson	Arne Skäremo	
Tommy Löfgren	Sven-Erik Svensson	tj.suppl.

Göran Hedström sekr.

Gunnar Ericson, Lars Johansson

Kommunkontoret fredag 84-06-29 kl. 13.30

Sekreterare: Göran Hedström

Paragrafer: 85-97

Ordförande: Orvar Dahlgren

Justerande: Gunnar Ericson, Lars Johansson

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 1984-06-26

Datum för uppsättande: 1984-06-29

Datum för anslags nedtagande: 1984-07-20

Kommunkontoret, kansliavdelningen

Utdragsbestyrkande

forts. KF § 85

Vid ärendets behandling i fullmäktige yrkar Bo Naumburg att ordet "industri" i förslagets § 2 ändras till "småindustri".

Ragnar Emanuelsson yrkar att den nu gällande lydelsen av § 2 bibehålls samt att varje byggnadsobjekt skall underställas fullmäktige för beslut.

Vice ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att Ragnar Emanuelssons yrkande bifallits. Votering begärs.

Följande voteringsordning godkänns:
Den som tillstyrker Ragnar Emanuelssons yrkande röstar JA. Den som det ej vill röstar NEJ. Vinner NEJ har fullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Vid den efterföljande voteringen avges 3 JA-röster samt 37 NEJ-röster. Resultatet framgår av protokollet bilagd voteringslista.

Kommunfullmäktige beslutar således

att godkänna föreliggande förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.
Bil. nr 1

Mot beslutet reserverar sig Bo Naumburg och Ragnar Emanuelsson.

KF § 85
KS § 151
AU § 153 Dnr 32/84 018.264

Stadgar, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Arbetsutskottet har 1984-03-12 överlämnat förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler till dess styrelse för yttrande.

Styrelsen har nu inkommit med olika synpunkter på förslaget.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna bifogade förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Bil. nr 1

Under kommunstyrelsens överläggningar yrkar Frank Jacobsson bifall till arbetsutskottets förslag vad avser § 6 om val av ordförande.

Tore Hult yrkar bifall till arbetsutskottets förslag vad avser § 6 och § 25.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.

Enligt arbetsutskottets förslag.

STADGAR FÖR STIFTELSEN HERRLJUNGA INDUSTRILOKALER

Antagna av kommunfullmäktige i Herrljunga den 1984-06-26.

Firma

§ 1
Stiftelsens namn är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

Ändamål

§ 2
Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga kommun tillgodose hantverkets och industrins behov av arbetslokaler.

Huvudman

§ 3
Huvudman för stiftelsen är Herrljunga kommun.

Styrelsens säte

§ 4
Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga kommun.

Styrelse

§ 5
Stiftelsens verksamhet handhavs av en styrelse om 5, för tre år valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av Herrljunga kommunfullmäktige.

Styrelsens ordförande

§ 6
Herrljunga kommunfullmäktige utser ordförande och vice ordförande under den tid, för vilken de blivit invalda som ledamöter.

Verkställanda funktionär

§ 7

Styrelsen utser inom eller utom sig en verkställande funktionär. Verkställande funktionären skall under styrelsens överinseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Denna skall leda stiftelsens rörelse och den löpande förvaltningen samt utöva tillsyn över stiftelsens anställda.

Styrelsens sammanträden

§ 8

Styrelsen sammanträder minst en gång i kvartalet och dessutom när ordföranden så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det på yrkar. Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutsför då minst tre ledamöter är närvarande. Vid omröstning blir den mening gällande om vilken den flesta förenar sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträtt.

Protokoll

§ 9

Vid sammanträde skall föras protokoll, vars riktighet skall bestyrkas av ordföranden jämte ytterligare en av styrelsen därtill utsedd ledamot.

Firmateckning

§ 10

Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av en ledamot jämte annan person, som styrelsen utser därtill.

Arvoden

§ 11

Arvoden åt styrelseledamöter och suppleanter fastställs av Herrljunga kommunfullmäktige.

Anställda

§ 12
Löner och arvoden eller andra ersättningar för anställda i stiftelsens tjänst, bestäms av styrelsen.

Ombud

§ 13
Styrelsen företräder stiftelsen och äger själv eller genom ombud föra dess tala såväl vid som utom domstol.

Upphandling

§ 14
Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till lägsta möjliga pris. Vid upphandling skall tillämpas gällande upphandlingsreglemente för Herrljunga kommun.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m m anlita personal vid Herrljunga kommuns kommunkontor. Stiftelsen skall lämna kommunen skälig ersättning härför.

Grundfond

§ 15
Stiftelsens grundfond är minst 100 000 kronor som tillskjuts av Herrljunga kommun.

Hyror

§ 16
Hyror skall beräknas så att inom stiftelsen kan bildas en fond för reparationer och underhåll. Till fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestäms av styrelsen. Undantag för fondavsättningen må göras för hyressubjekt för vilka hyresgäst själv svarar för reparation och underhåll. Uppkommande överskott avsätts till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av ev uppkomna underskott.

Fast egendom

§ 17
Stiftelsen tillhörig egendom får ej avyttras utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige, såvida ej i upprättat hyresavtal hyresgästen medgives rätt att friköpa fastigheten.

Räkenskaper

§ 18
Räkenskapsår skall för stiftelsen vara kalenderår. Årsredovisningen skall av styrelsen överlämnas till revisorerna för granskning senast den 1 april påföljande år.

Revisorer

§ 19
Revisorerna skall vara två till antalet jämte suppleanter. Dessa utses av kommunfullmäktige i Herrljunga som även fastställer revisorernas arvode. Revisorerna, skall i sitt arbete biträdas av Svenska Kommunförbundets revisionsavdelning.

Revisorernas åligganden

§ 20
Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag:

att granska stiftelsens räkenskaper
att taga del av styrelsens protokoll
att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens tillgångar
att tillse att stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande
att granska ovannämnda redovisningshandlingar
att avgiva berättelse, innehållande redogörelse för resultatet av sin granskning med uttalande, huruvida anmärkning mot räkenskapernas förande eller förvaltning i övrigt kan göras eller inte. Framställes an-

märkning skall anledning till denna angivas i berättelse. Revisionsberättelsen skall också innehålla särskilt utlåtande huruvida ansvarsfrihet för förvaltningen tillstyrkes eller ej

Revisionsberättelse

§ 21
Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj.

Ansvarsfrihet

§ 22
Det ankommer på kommunfullmäktige i Herrljunga kommun att före utgången av september månad fatta beslut med anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna. Kommunfullmäktige har därvid att avgöra huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas eller laga åtgärd för bevarande av stiftelsens rätt skall vidtagas. Anställs ej talas inom ett år från det berättelsen framläggs, skall ansvarsfrihet anses ha blivit beviljad. Utan hinder härav må talan dock föras på grund av brottslig handling, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen avsett även den handlingen.

Information

§ 23
Det åligger stiftelsens styrelse och verkställande funktionär att i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde besvara frågor ang stiftelsens angelägenheter vilka till stiftelsen minst fjorton dagar dessförinnan framställts av ledamot i Herrljunga kommunfullmäktige. Stiftelsen skall i god tid informeras om tidpunkten för fullmäktigesammanträdet.

Ändring av stadgar

§ 24
Ändring av dessa stadgar får ej ske utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige.

Upplösning

§ 25
Skulle stiftelsen upplösas skall dess behållna tillgångar/skulder och lagfästa åtaganden övertagas av Herrljunga kommun.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

HERRLJUNGA KOMMUN		
Kommunfullmäktige	1990-11-27/28	253
Kommunstyrelsen	1990-11-05	346
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1990-05-28	228

KF § 126
KS § 230
AU § 180 64/90 006.264

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Kommunstyrelsen har till arbetsutskottet remitterat ett förslag från Ragnar Emanuelsson om översyn av stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler särskilt med tanke på stiftelsens rätt att "bygga och köpa industrilokaler utan kommunfullmäktiges godkännande".

Nuvarande stadgar antogs av kommunfullmäktige 1984-06-26.

Kommunstyrelsens presidium har tillsammans med kommunchefen och ordföranden i styrelsen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler gått igenom gällande stadgar och föreslår följande tillägg att kompletteras stadgarna.

"Stiftelsen får ej igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt utan kommunfullmäktiges medgivande."

ARBETSUTSKOTTETS FÖRSLAG

1. Kommunfullmäktige godkänner att en ny § 17 lägges till nuvarande stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Tillägget ska ha följande lydelse:

"Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

2. Bilagda stadgar ska gälla för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler fr o m 1991-01-01.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Enligt arbetsutskottets förslag. Stadgar bilaga nr 2.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunfullmäktige 1990-11-27/28 254

forts KF § 126

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Enligt kommunstyrelsens förslag.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

STADGAR FÖR STIFTELSEN HERRLJUNGA INDUSTRILOKALER

Firma

§ 1
Stiftelsens namn är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

Ändamål

§ 2
Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga kommun tillgodose hantverkets och industrins behov av arbetslokaler.

Huvudman

§ 3
Huvudman för stiftelsen är Herrljunga kommun.

Styrelsens säte

§ 4
Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga kommun.

Styrelsen

§ 5
Stiftelsens verksamhet handhavs av en styrelse om 5, för tre år valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av Herrljunga kommunfullmäktige.

Styrelsens ordförande

§ 6
Herrljunga kommunfullmäktige utser ordförande och vice ordförande under den tid, för vilken de blivit invalda som ledamöter.

Verkställande funktionär

§ 7
Styrelsen utser inom eller utom sig en verkställande funktionär. Verkställande funktionären skall under styrelsens överinseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Denna skall leda stiftelsens rörelse och den löpande förvaltningen samt utöva tillsyn över stiftelsens anställda.

Styrelsens sammanträden

§ 8
Styrelsen sammanträder minst en gång i kvartalet och dessutom när ordföranden så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrkar. Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutsför då minst tre ledamöter är närvarande. Vid omröstning blir den mening gällande om vilken den flesta förenar sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträtt.

Protokoll

§ 9
Vid sammanträde skall föras protokoll, vars riktighet skall bestyrkas av ordföranden jämte ytterligare en av styrelsen därtill utsedd ledamot.

Firmateckning

§ 10
Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av en ledamot jämte annan person, som styrelsen utser därtill.

Arvoden

§ 11
Arvoden åt styrelseledamöter och suppleanter fastställs av Herrljunga kommunfullmäktige.

Anställda

§ 12
Löner och arvoden eller andra ersättningar för anställda i stiftelsens tjänst, bestäms av styrelsen.

Ombud

§ 13
Styrelsen företräder stiftelsen och äger själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Upphandling

§ 14
Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till lägsta möjliga pris. Vid upphandling skall tillämpas gällande upphandlingsreglemente för Herrljunga kommun.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m m anlita personal vid Herrljunga kommuns kommunkontor. Stiftelsen skall lämna kommunen skälig ersättning härför.

Grundfond

§ 15
Stiftelsens grundfond är minst 100 000 kronor som tillskjuts av Herrljunga kommun.

Hyror

§ 16
Hyror skall beräknas så att inom stiftelsen kan bildas en fond för reparationer och underhåll. Till

fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestäms av styrelsen. Undantag för fondavsättningen må göras för hyressubjekt för vilka hyresgäst själv svarar för reparation och underhåll. Uppkommande överskott avsätts till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av ev uppkomna underskott.

§ 17
Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

Fast egendom

§ 18
Stiftelsen tillhörig egendom får ej avyttras utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige, såvida ej i upprättat hyresavtal hyresgästen medgives rätt att friköpa fastigheten.

Räkenskaper

§ 19
Räkenskapsår skall för stiftelsen vara kalenderår. Årsredovisningen skall av styrelsen överlämnas till revisorerna för granskning senast den 1 april påföljande år.

Revisorer

§ 20
Revisorerna skall vara två till antalet jämte suppleanter. Dessa utses av kommunfullmäktige i Herrljunga som även fastställer revisorernas arvode. Revisorerna skall i sitt arbete biträdas av Svenska kommunförbundets revisionsavdelning.

Revisorernas åligganden

§ 21
Det åligger revisorerna vid fullgörande av sitt uppdrag:

att granska stiftelsens räkenskaper

att taga del av styrelsens protokoll

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens tillgångar

att tillse att stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande

att granska ovannämnda redovisningshandlingar

att avgiva berättelse, innehållande redogörelse för

resultatet av sin granskning med uttalande, huruvida anmärkning mot räkenskapernas förande eller förvaltning i övrigt kan göras eller inte. Framställes anmärkning skall anledning till denna angivas i berättelse. Revisionsberättelsen skall också innehålla särskilt utlåtande huruvida ansvarsfrihet för förvaltningen tillstyrkes eller ej.

Revisionsberättelse

§ 22
Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj.

Ansvarsfrihet

§ 23
Det ankommer på kommunfullmäktige i Herrljunga kommun att före utgången av september månad fatta beslut med anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna. Kommunfullmäktige har därvid att avgöra huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas eller laga åtgärd för bevarande av stiftelsens rätt skall vidtagas. Anställs ej talan inom ett år från det berättelsen framläggs, skall ansvarsfrihet anses ha blivit beviljad. Utan hinder härav må talan dock föras på grund av brottslig handling, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen avsett även den handlingen.

Information

§ 24
Det åligger stiftelsens styrelse och verkställande funktionär att i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde besvara frågor ang stiftelsens angelägenheter vilka till stiftelsen minst fjorton dagar dessförinnan framställts av ledamot i Herrljunga kommunfullmäktige. Stiftelsen skall i god tid informeras om tidpunkten för fullmäktigesammanträdet.

Ändring av stadgar

§ 25
Ändring av dessa stadgar får ej ske utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige.

Upplösning

§ 26
Skulle stiftelsen upplösas skall dess behållna tillgångar/skulder och lagfästa åtaganden övertagas av Herrljunga kommun.

Justering av stadgar Stiftelsen Herrljungabostäder och Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

I kommunens stadgar för bostadsstiftelsen och industristiftelsen finns upptaget regler för respektive styrelsers mandatperiod. Härvid anges denna till tre år som tidigare gällde för kommunerna. Kommunfullmäktige har dock förrättat val med fyra års mandatperiod såsom nu gäller för kommunen.

ARBETSUTSKOTTETS FÖRSLAG

Kommunfullmäktige justerar stadgarna för Stiftelsen Herrljungabostäder (§ 5) och för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler (§ 5) så att respektive styrelsers ledamöter och ersättare skall utses för fyra år.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Enligt arbetsutskottets förslag.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Enligt kommunstyrelsens förslag.

Sida

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

HERRLJUNGA KOMMUN

UF 1990-11-27

Kommunstyrelsen	1990-11-05	346
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1990-05-28	228

KS § 230
AU § 180 64/90 006.264

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Kommunstyrelsen har till arbetsutskottet remitterat ett förslag från Ragnar Emanuelsson om översyn av stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler särskilt med tanke på stiftelsens rätt att "bygga och köpa industrilokaler utan kommunfullmäktiges godkännande".

Nuvarande stadgar antogs av kommunfullmäktige 1984-06-26.

Kommunstyrelsens presidium har tillsammans med kommunchefen och ordföranden i styrelsen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler gått igenom gällande stadgar och föreslår följande tillägg att kompletteras stadgarna.

"Stiftelsen får ej igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt utan kommunfullmäktiges medgivande."

ARBETSUTSKOTTETS FÖRSLAG

1. Kommunfullmäktige godkänner att en ny § 17 lägges till nuvarande stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Tillägget ska ha följande lydelse:

"Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

2. Bilagda stadgar ska gälla för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler fr o m 1991-01-01.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Enligt arbetsutskottets förslag. Stadgar bilaga nr 2.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

BILAGA NR 2
KS § 230/90
1

STADGAR FÖR STIFTELSEN HERRLJUNGA INDUSTRILOKALER

Firma

§ 1
Stiftelsens namn är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

Ändamål

§ 2
Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga kommun tillgodose hantverkets och industrins behov av arbetslokaler.

Huvudman

§ 3
Huvudman för stiftelsen är Herrljunga kommun.

Styrelsens säte

§ 4
Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga kommun.

Styrelsen

§ 5
Stiftelsens verksamhet handhavs av en styrelse om 5, för tre år valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av Herrljunga kommunfullmäktige.

Styrelsens ordförande

§ 6
Herrljunga kommunfullmäktige utser ordförande och vice ordförande under den tid, för vilken de blivit invalda som ledamöter.

Verkställande funktionär

§ 7
Styrelsen utser inom eller utom sig en verkställande funktionär. Verkställande funktionären skall under styrelsens överinseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Denna skall leda stiftelsens rörelse och den löpande förvaltningen samt utöva tillsyn över stiftelsens anställda.

Styrelsens sammanträden

§ 8
Styrelsen sammanträder minst en gång i kvartalet och dessutom när ordföranden så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrkar. Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutsför då minst tre ledamöter är närvarande. Vid omröstning blir den mening gällande om vilken den flesta förenar sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträtt.

Protokoll

§ 9
Vid sammanträde skall föras protokoll, vars riktighet skall bestyrkas av ordföranden jämte ytterligare en av styrelsen därtill utsedd ledamot.

Firmateckning

§ 10
Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av en ledamot jämte annan person, som styrelsen utser därtill.

Arvoden

§ 11
Arvoden åt styrelseledamöter och suppleanter fastställs av Herrljunga kommunfullmäktige.

Anställda

§ 12
Löner och arvoden eller andra ersättningar för anställda i stiftelsens tjänst, bestäms av styrelsen.

Ombud

§ 13
Styrelsen företräder stiftelsen och äger själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Upphandling

§ 14
Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till lägsta möjliga pris. Vid upphandling skall tillämpas gällande upphandlingsreglemente för Herrljunga kommun.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m m anlita personal vid Herrljunga kommuns kommunkontor. Stiftelsen skall lämna kommunen skälig ersättning härför.

Grundfond

§ 15
Stiftelsens grundfond är minst 100 000 kronor som tillskjuts av Herrljunga kommun.

Hyror

§ 16
Hyror skall beräknas så att inom stiftelsen kan bildas en fond för reparationer och underhåll. Till

fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestäms av styrelsen. Undantag för fondavsättningen må göras för hyressubjekt för vilka hyresgäst själv svarar för reparation och underhåll. Uppkommande överskott avsätts till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av ev uppkomna underskott.

§ 17
Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

Fast egendom

§ 18
Stiftelsen tillhörig egendom får ej avyttras utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige, såvida ej i upprättat hyresavtal hyresgästen medgives rätt att friköpa fastigheten.

Räkenskaper

§ 19
Räkenskapsår skall för stiftelsen vara kalenderår. Årsredovisningen skall av styrelsen överlämnas till revisorerna för granskning senast den 1 april påföljande år.

Revisorer

§ 20
Revisorerna skall vara två till antalet jämte suppleanter. Dessa utses av kommunfullmäktige i Herrljunga som även fastställer revisorernas arvode. Revisorerna skall i sitt arbete biträdas av Svenska kommunförbundets revisionsavdelning.

Revisorernas åligganden

§ 21
Det åligger revisorerna vid fullgörande av sitt uppdrag:

att granska stiftelsens räkenskaper

att taga del av styrelsens protokoll

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens tillgångar

att tillse att stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande

att granska ovannämnda redovisningshandlingar

att avgiva berättelse, innehållande redogörelse för

resultatet av sin granskning med uttalande, huruvida anmärkning mot räkenskapernas förande eller förvaltning i övrigt kan göras eller inte. Framställes anmärkning skall anledning till denna angivas i berättelse. Revisionsberättelsen skall också innehålla särskilt utlåtande huruvida ansvarsfrihet för förvaltningen tillstyrkes eller ej.

Revisionsberättelse

§ 22
Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj.

Ansvarsfrihet

§ 23
Det ankommer på kommunfullmäktige i Herrljunga kommun att före utgången av september månad fatta beslut med anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna. Kommunfullmäktige har därvid att avgöra huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas eller laga åtgärd för bevarande av stiftelsens rätt skall vidtagas. Anställs ej talan inom ett år från det berättelsen framläggs, skall ansvarsfrihet anses ha blivit beviljad. Utan hinder härav må talan dock föras på grund av brottslig handling, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen avsett även den handlingen.

Information

§ 24
Det åligger stiftelsens styrelse och verkställande funktionär att i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde besvara frågor ang stiftelsens angelägenheter vilka till stiftelsen minst fjorton dagar dessförinnan framställts av ledamot i Herrljunga kommunfullmäktige. Stiftelsen skall i god tid informeras om tidpunkten för fullmäktigesammanträdet.

Ändring av stadgar

§ 25
Ändring av dessa stadgar får ej ske utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige.

Upplösning

§ 26
Skulle stiftelsen upplösas skall dess behållna tillgångar/skulder och lagfästa åtaganden övertagas av Herrljunga kommun.

Renskrivet 2016-01-25, bilaga nr 1 till Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers protokoll den 2 okt. 1962.

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Stiftelsens benämning och ändamål.

§1. Stiftelsens benämning är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

§2. Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga förvärva fastigheter eller tomträtt till tomter i syfte att därå uppföra och förvalta industrifastigheter med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar.

§3. Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga Köping.

Styrelsen

§4. Stiftelsens verksamhet handhaves av en styrelse om fem, för fyra kalenderår i sänder valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöterna och suppleanterna utses av Herrljunga Köpings kommunalfullmäktige.

§5. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

§6. Styrelsen utser verkställande ledamot inom eller utom styrelsen. Verkställande ledamot åligger att under styrelsen inseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Han skall ock leda driften av stiftelsens rörelse och utöva tillsyn över hos stiftelsens anställda.

§7. Styrelsen sammanträder i regel minst en gång i kvartalet och dessutom på kallelse av ordföranden, när denne så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrka. Förhinder att bevista sammanträde skall meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant. Styrelsen är beslutsför, då minst tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense. Eljest bliver vid omröstning den mening gällande, varom de flesta förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträtt.

§8 Vid sammanträde skall föras protokoll.

§9. Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av minst två av styrelsen utsedda ledamöter gemensamt eller av en av dessa jämte annan person, som styrelsen därtill utser.

§10. Styrelsens ledamöter äga åtnjuta skälig ersättning för sitt arbete. Ersättning bestämmes av Herrljunga Köpings Kommunalnämnd.

§11. Löner, arvode eller andra ersättningar åt i stiftelsens tjänst anställda må ej överstiga vad som kan anses skäligt och bestämmes av styrelsen

§12. Styrelsen äger företräda styrelsen och själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Verksamheten

§13. Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga byggnader till lägsta möjliga pris. Vid uppförandet av stiftelsens byggnader skall anlitas det offentliga entreprenadssytemet om ej särskilda skäl tala däremot. Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m.m. anlita köpingens tekniska verk. Stiftelsen skall lämna köpingen skälig ersättning härför. Stiftelsen äger, med iakttagande av vad som ovan sagts beträffande val av verkställande ledamot, att själv anställa annan erforderlig personal för skötseln och förvaltningen av stiftelsens verksamhet.

Stiftelsens tillgångar

§14. Stiftelsens grundfond är minst etthundratusen (100.000:-) kronor.

§15. Hyror skola så beräknas, att inom stiftelsen kunna bildas en fond för reparationer och underhåll. Till fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestämmes av styrelsen. Härefter uppkommande överskott avsättes till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av eventuellt uppkommet underskott.

§16. Stiftelsen tillhörig fastighet eller tomträtt får stiftelsen icke avhända sig utan medgivande av Herrljunga Köpings beslutande organ.

Räkenskaper och revisorer

§17. Stiftelsens räkenskaper skola per den 31 december varje år sammanföras i fullständiga bokslut. Bokslut skall vara verkställt senast den 1 mars påföljande år, då räkenskaperna jämte tillhörande handlingar ävensom styrelsens protokoll och en av styrelsen angiven särskild berättelse över stiftelsens verksamhet jämte vinst- och förlusträkning och balansräkning skola för granskning överlämnas till revisorerna.

§18. Revisorerna skola till antalet vara två jämte suppleanter, vilka köpingens beslutande organ utser. Revisorerna äga åtnjuta arvode, som bestämmes av köpingens beslutande organ.

§19. Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag;

att granska stiftelsens böcker och andra räkenskaper ;

att taga del av styrelsens protokoll;

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens kassa och övriga tillgångar;

att tillse hurvida stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande;

att sedan de redovisningshandlingar som i § 17 omförmälas avgivits för stiftelsen, granska nämnda redovisningshandlingar;

att tillse att stiftelsens byggnader äro till betryggande värden försäkrade; samt

att vidtaga de åtgärder i övrigt, som för ett behörigt fullgörande av revisionsuppdraget må vara erforderliga.

§20. Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj. Det ankommer på köpingens kommunalfullmäktige att före utgången av juni månad fatta beslut i anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna.

Övriga bestämmelser

§21. Ändring av dessa stadgar må icke vidtagas utan medgivande av Herrljugna köpings beslutande organ.

§22. Skulle stiftelsen upplösas skola dess tillgångar och skulder överföras till Herrljunga köping.

Härmed intygas kopians överensstämmelse med originalet:

2016-03-02

Marie Nordqvist, 0513-17112

KS § 55 DNR KS 103/2016 264

Ansökan om att sälja fastighet Vreta 6:19 från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöker om att få sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr. Köparen har tänkt att på sikt ändra fastigheten till bostäder.

Beslutsunderlag
Ansökan inkommen 2016-03-09
Karta över situationsplan

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås bevilja Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ansökan att sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansökan att sälja fastigheten Vreta 6:19 för ett pris av 800 tkr.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
Box 31
524 21 Herrljunga

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -03- 09
Dnr 103/2016
Hänvisning 264

2016-03-09

Herrljunga Kommun
Kommunstyrelsen

Ansökan om att sälja fastighet.

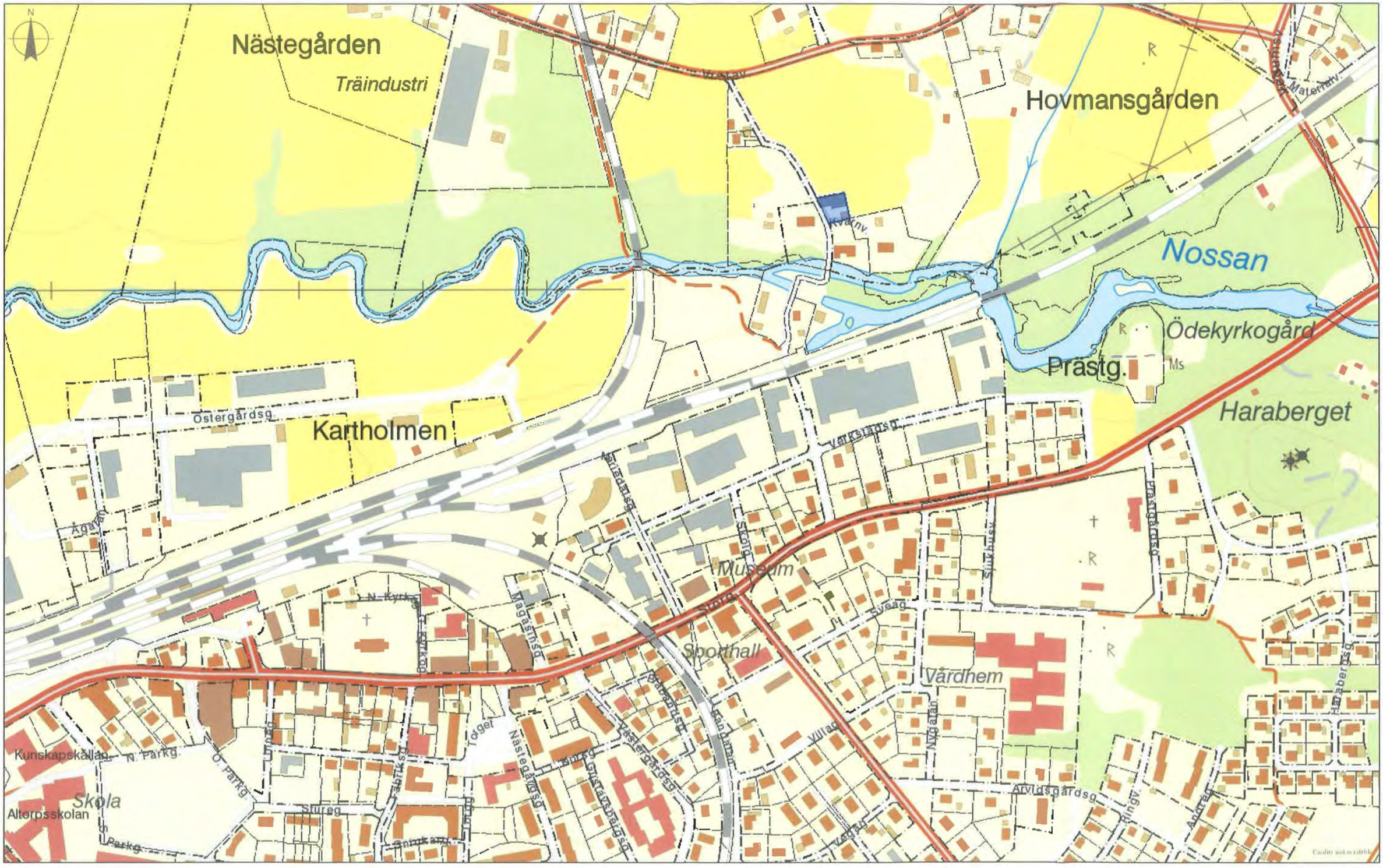
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöker om att få sälja fastigheten Vreta 6:19, för ett pris av 800 000 kronor
Köparen har tänkt att på sikt ändra fastigheten till bostäder.

2016-03-09
För stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Bengt Ottosson ordf

Situationsplan

mars 10, 2016

Vreta 6:19

1:4 000

KS § 56 DNR KS 98/2016 170

Förändring av taxor och avgifter 2016 för socialnämndens verksamhet

Sammanfattning

Riksdagen beslutade i december att ändra Socialtjänstlagens kap 8 § 5 som reglerar de avgifter som kommunen får ta ut av enskilda för hemtjänst, dagverksamhet och insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Ändringen innebär att kommunen har rätt att höja maxtaxan från högst en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till 0,5392. Beslutet börjar gälla från 1 juli 2016.
Beslutet innebär att kommunen kan höja maxtaxan från l juli samt att avgiften för nivå 3 hemtjänst, dagverksamhet, omsorgsavgift för korttidsplats och särskilt boende höjs. Beräknad ändring är från 1 772 kr/månaden till 1 991 kr. Förändringar kan ske med utgång från socialstyrelsens meddelandeblad som de släpper inför förändring av maxtaxan. Dagstaxan förändras från 59 kr till 63 kr.
I och med ändringen av avgiften för nivå 3 hemtjänsten bör även nivå 1 och 2 justeras uppåt. Detta skulle innebära en höjning från en tolftedel av 15% av prisbasbeloppet till 17 % för nivå l och från en tolftedel av 30% av prisbasbeloppet till 33 % för nivå 2. Detta innebär att nivå 1 höjs från 554 kr/månad till 628 kr/månaden och nivå 2 höjs från 1 108 kr till 1 218 kr.
I samband med lagändringen kommer kommunen få lägre skatteintäkter från staten. Idag finns en avgift för tvätt med i Taxor och avgifter. Tvätten ingår i omsorgsavgiften och kan därför inte tas ut separat.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 29/2016-03-01

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel 5392 gånger prisbasbeloppet Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
- Avgiftsnivå l för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
- Avgifter för tvätt upphör.
- Beslutet överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 56

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå
2. 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel 5392 gånger prisbasbeloppet Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
3. Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
4. Avgifter för tvätt upphör.
5. Beslutet överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

SN § 29 DNR SN 81/2015

Förändring av taxor och avgifter 2016

Sammanfattning

Riksdagen beslutade i december att ändra Socialtjänstlagens kap 8 5 § som reglerar de avgifter som kommunen får ta ut av enskilda för hemtjänst, dagverksamhet och insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Ändringen innebär att kommunen har rätt att höja maxtaxan från högst en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till 0,5392. Beslutet börjar gälla från 1 juli 2016.

Beslutet innebär att kommunen kan höja maxtaxan från 1 juli samt att avgiften för nivå 3 hemtjänst, dagverksamhet, omsorgsavgift för korttidsplats och särskilt boende höjs. Beräknad ändring är från 1772 kr/månaden till 1991 kr. Förändringar kan ske med utgång från socialstyrelsens meddelandeblad som de släpper inför förändring av maxtaxan. Dagstaxan förändras från 59 kr till 63 kr.

I och med ändringen av avgiften för nivå 3 hemtjänsten bör även nivå 1 och 2 justeras uppåt. Detta skulle innebära en höjning från en tolftedel av 15 % av prisbasbeloppet till 17 % för nivå 1 och från en tolftedel av 30 % av prisbasbeloppet till 33 % för nivå 2. Detta innebär att nivå 1 höjs från 554 kr/månad till 628 kr/månaden och nivå 2 höjs från 1108 kr till 1218 kr.

I samband med lagändringen kommer kommunen få lägre skatteintäkter från staten.

Idag finns en avgift för tvätt med i Taxor och avgifter. Tvätten ingår i omsorgsavgiften och kan därför inte tas ut separat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-02-10
Socialtjänstlagen kapitel 8 5§
Taxor och avgifter 2016, antagna KF § 178/2015-11-10

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
- Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
- Avgifter för tvätt upphör
- Beslutet överlämnas till Kommunfullmäktige för fastställande.

Fortsättning § 29

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
2. Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
3. Avgifter för tvätt upphör
4. Beslutet överlämnas till Kommunfullmäktige för fastställande.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

KS § 57 DNR KS 10/2015 730

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2015-12-31

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen får respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen får respektive beslut.
Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS.
Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser.
Det rapporterade ärendet gällande trygghetslarm är på grund av att det saknas fast telefoni. Personen är får närvarade ej heller hemma under en längre tid.
Gällande de rapporterade ej verkställda besluten gällande kontaktpersoner, är i ett ärende delvis verkställt och det andra ärendet pågår möten med möjlig kontaktperson

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 11/2016-02-02

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 läggs till handlingarna.

SN § 11 DNR SN 64/2015

Ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS.

Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser.

Det rapporterade ärendet gällande trygghetslarm är på grund av att det saknas fast telefoni. Personen är för närvarade ej heller hemma under en längre tid.

Gällande de rapporterade ej verkställda besluten gällande kontaktpersoner, är i ett ärende delvis verkställt och det andra ärendet pågår möten med möjlig kontaktperson

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-01-15
Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2015-12-31

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 till handlingarna.

Expedieras till: Kommunstyrelsen
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN
Socialförvaltningen

2016-01-15

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut[1] enligt SOL och LSS 2015-12-31

SOCIALTJÄNSTLAGEN – SOL

Äldreomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Parboende	2014-12-30		Vuxen	Kvinna**
Särskilt boende	2015-05-22		Vuxen	Kvinna*

Handikappomsorg

Individ och familjeomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Trygghetslarm	2015-03-24		Vuxen	Kvinna**

LAG OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE – LSS

Handikappomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Kontaktperson		2014-11-01	Vuxen	Kvinna**
Kontaktperson	2015-08-26		Ungdom	Man

I tjänsten

Heléne Backman Carlsson
TÖS/Kvalitetssamordnare

** Rapport kvarstår från föregående kvartal*
*** Rapport gjord två kvartal*
**** Rapport gjord tre kvartal*
***** Rapport gjord fyra kvarta kvartal*

[1] Beslut är, per definition, verkställda om verkställighet har skett inom 3 (tre) månader från beslutsdatum.

KS § 58 DNR KS 44/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2016

Sammanfattning
Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen i april varje år redovisa ej färdigberedda medborgarförslag.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-04

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna

HERRLJUNGA KOMMUN

AK- ENHETEN
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2016-03-04
DNR KS 44/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning skall KS i april varje år redovisa ej färdigberedda medborgarförslag.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna.

Mirjana Lind
Kansliassistent

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

AK-ENHETEN
Mirjana Lind

Ej färdigberedda medborgarförslag per den 4 mars 2016

- Utegym i Annelund
  Inkom 160127 från Marie Haraldsson, Herrljunga
  Diarienummer 16/16

- Juldekorationer vid Mörlanda och Stationsvägen i Ljung
  Inkom151214 från Roland Larsson, Ljung
  Diarienummer 237/15

- Rusta upp rastplats vid Orraholmssjön
  Inkom 150416 från Ingemar Ljungberg, Herrljunga
  Diarienummer 94/15

- Parker och planteringar
  Inkom 150330 från Birgitta Swahn, Herrljunga
  Diarienummer 88/15

- Kolonilotter i Herrljunga kommun
  Inkom 150330 från Birgitta Swahn, Herrljunga
  Diarienummer 87/15

- Bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda
  Inkom 140624 från Christina Johansson, Mörlanda
  Diarienummer 134/14

- Höja friskvårdsbidraget och ta tillbaka friskvårdstimmen för alla inom vården
  Inkom 140403 från Elisabeth Svensson, Ljung
  Diarienummer 70/14

KS § 59 DNR KS 45/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016

Sammanfattning
Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen i april varje år redovisa ej färdigberedda motioner.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-04

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
1. Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

HERRLJUNGA KOMMUN

AK-ENHETEN
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2016-03-04
DNR KS 45/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning skall KS i april varje år redovisa ej färdigberedda motioner.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

Mirjana Lind
Kansliassistent

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

AK-ENHETEN
Mirjana Lind

Ej besvarade motioner per den 4 mars 2016

- Motion om att avskaffa delade turer
  Inkom 160304 från Robert Andersson (S)
  Diarienummer 101/16
- Motion angående ungdomsgård i Ljung/Annelund
  Inkom 160209 från Ronnie Rexwall (KV)
  Diarienummer 38/16
- Motion om cykelväg Hudene-Herrljunga
  Inkom 151109 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 219/15
- Motion om cykelväg Herrljunga-Fåglavik
  Inkom 151109 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 218/15
- Motion om cykelväg Od-Annelund
  Inkom 151109 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 217/15
- Motion avseende långsiktig utveckling av äldreomsorgen i kommunen
  Inkom 151023 från Lennart Ottosson (KV)
  Diarienummer 208/15
- Motion angående vintervägh̊allning i Herrljunga kommun
  Inkom 130625 från Christina Glad (KV)
  Diarienummer 175/13
- Motion om att bygga ett utomhusgym i Stadsparken Herrljunga
  Inkom 150907 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 168/15
- Motion om att erbjuda kommunala ställplatser till husbilsgäster för att främja besöksnäringen i kommunen
  Inkom 150417 från Elin Alavik (FP)
  Diarienummer 97/15
- Motion om inrättande av personligt ombud
  Inkom 150401 från Elin Hegg (MP)
  Diarienummer 91/15

KS § 60 DNR KS 92/2016 109

PM och rapport avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända

Sammanfattning

I 183 av Sveriges 290 kommuner råder underskott på bostäder. Beroende på för lågt bostadsbyggande och låg rörlighet i de befintliga bostäderna. Motsvarande situation känns igen även för Herrljunga kommun. Kommunen har ett generellt bostadsförsörjningsansvar för alla invånare samt ett särskilt ansvar att få fram boende till de nyanlända, vilka får/ har fått anvisning till kommunen. Kommunen behöver öka takten i att skapa förutsättningar för bostadsbyggande, den nuvarande takten är för låg.

Det är nödvändigt att Herrljunga kommun skyndsamt förbereder/planerar och genomför ytterligare bostadsbyggande. Bland annat behövs bostäder för stödboende för ensamkommande, bostäder för anvisade flyktingar och flyktingar för eget-boende. Därtill kommer övriga behov av bostäder utifrån visionen Våga-Vilja-Växa.

Andra aktörer på bostadsbyggnadsmarknaden ska erbjudas möjligheter att medverka i bostadsbyggnadsgenomförandet.

För Herrljunga kommun gäller för 2016 ett mottagande av 31 anvisningsplatser. 31 anvisningsplatser innebär ett visst antal en-personshushåll och ett visst antal två- och fler-personshushåll. Uppskattningsvis bedöms hälften utgöra en-personshushåll och hälften flerpersonshushåll. Vidare prognostiseras för 2016 ett mottagande av 17 personer i eget-boende.

Det är av högsta vikt att samtliga berörda parter i Herrljunga kommun ökar takten i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet med rapport daterad 2016-03-02

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen delger PM och rapport till berörda parter i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion samt kommunfullmäktige

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen delger PM och rapport till berörda parter i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion samt kommunfullmäktige

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-03-02
KS 92/2016 109

PM och rapport avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända

PM.et avser att tydliggöra behovet av ökad bostadsproduktion i Herrljunga kommun.

Till PM.et bifogas Rapport ”Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända” Herrljunga Kommun.

PM med syfte att tydliggöra behovet av ökad bostadsproduktion i Herrljunga kommun.

I 183 av Sveriges 290 kommuner råder underskott på bostäder. Beroende på för lågt bostadsbyggande och låg rörlighet i de befintliga bostäderna.
Motsvarande situation känns igen även för Herrljunga kommun.

Inom Västra Götalands län bedöms samtliga kommuner ha behov av ökad produktion av bostäder.

Kommunen har ett generellt bostadsförsörjningsansvar för alla invånare.

Kommunen har därtill ett särskilt ansvar att få fram boende till de nyanlända, vilka får/ har fått anvisning till kommunen.

Den nuvarande ökningstakten för bostäder är inte tillräcklig. Kommunen behöver öka takten i att skapa förutsättningar för bostadsbyggande, den nuvarande takten är för låg.

Det är nödvändigt att Herrljunga kommun skyndsamt förbereder/planerar och genomför ytterligare bostadsbyggande. Kommunen behöver färdigställa fler detaljplaner för hyresbostäder. Planeringstakten behöver öka.

Kommunen genom det kommunala bostadsbolaget behöver öka takten i bostadsbyggandet.

Andra aktörer på bostadsbyggnadsmarknaden ska erbjudas möjligheter att medverka i bostadsbyggnadsgenomförandet.

Bland annat behövs bostäder för stödboende för ensamkommande, bostäder för anvisade flyktingar (Lagstiftning gällande från 2016-03-01, anvisas med två månaders varsel) och

flyktingar för eget-boende. Därtill kommer övriga behov av bostäder utifrån visionen Våga-Vilja-Växa.

För Herrljunga kommun gäller för 2016 ett mottagande av 31 anvisningsplatser. 31 anvisningsplatser innebär ett visst antal en-personshushåll och ett visst antal två- och flerpersonshushåll. Uppskattningsvis bedöms hälften utgöra en-personshushåll och hälften flerpersonshushåll.
Vidare prognostiseras för 2016 ett mottagande av 17 personer i eget-boende.

Det är av högsta vikt att samtliga berörda parter i Herrljunga kommun ökar takten i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion.

Beslutsunderlag

Rapport ”Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända” Herrljunga Kommun.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen delger PM och Rapport till berörda parter i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion samt kommunfullmäktige.

Niels Bredberg
Kommunchef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
Herbo AB
Plan- och byggenheten

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse

Rapport ”Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända” Herrljunga Kommun

Sammanfattning

Med anledning av det höga antalet asylsökande som kom till Sverige förändrades kraven på kommunerna och behoven av bostäder ökar. Från att Herrljunga kommun hade ett fördelningstal för ensamkommande barn på 10 platser i början av 2015 ökades det till 77 asylplatser för 2016.

Den 1 mars 2016 träder en ny lag ikraft som innebär ett gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända, lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Enligt lagen är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd.
Syftet med lagen är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun och påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.
Gällande anvisningsflyktingar har det införts ett fördelningstal som innebär 31 flyktingar för Herrljunga kommun 2016.

Bakgrund

Under hösten 2015 ökade antalet asylsökande som kom till Sverige drastiskt. Från att det, under våren/sommaren, kom in mellan 4 000-8 000 ansökningar per månad var talet på hösten uppe i som mest ca 10 500 ansökningar på en vecka. Totalt sökte nästan 163 000 människor asyl i Sverige under 2015, vilket är nästan dubbelt så många som under 1992 då Sverige tog emot många asylsökande från Balkankriget.

Med anledning av det höga antalet asylsökande som kom till Sverige förändrades kraven på kommunerna. Från att Herrljunga kommun hade ett fördelningstal för ensamkommande barn på 10 platser i början av 2015 ökades det till 77 asylplatser för 2016. Gällande anvisningsflyktingar (ABO) har det införts ett fördelningstal på 31 flyktingar som gäller från 2016-03-01 (Lag 2016:38).

Begreppsförklaring
ABO (anvisningsflyktingar):
Vanligast är att flyktingar som fått uppehållstillstånd väntar i anläggningsboenden (asylboenden) på att kommunplacering kan ske. Dagen som kommunen och Bosättningsfunktionen på Arbetsförmedlingen (alternativt på Migrationsverket) kommer överens om att ta emot flyktingen i kommunen blir kommunplaceringsdatum. En planering är att det avser ca 4 personer per månad för Herrljunga.

EBO (eget boende flyktingar)**:**
Nyanlända med uppehållstillstånd som bosätter sig i kommuner ’på egen hand’, bor ofta inneboende hos anknytningar. Vid ankomst till kommunen får de information om att introduktionsenheten inte kommer att förmedla någon lägenhet till dem.

ENSAMKOMMANDE:
Nyanlända barn och ungdomar som kommer ensamma utan någon nära anhörig.

FÖRDELNINGSTAL:
Det antal flyktingar som anvisas. Migrationsverket beslutar att utse en kommun till vistelsekommun enligt socialtjänstlagen. Det kan vara en kommun med eller utan en överenskommelse om mottagande av flyktingar Anvisningen sker utifrån en fastställd modell för anvisning. En kommun kan inte överklaga ett beslut om anvisning.

Nuläge

Ensamkommande:
Herrljunga kommun har idag 56 platser för ensamkommande fördelat på 3 HVB (hem för vård och boende).
Idag finns det 61 mottagna ensamkommande ungdomar (1 flicka och 60 pojkar) i Herrljunga kommuns varav 8 (1 flicka och 7 pojkar) fått permanentuppehållstillstånd.
47 av dessa bor i HVB som drivs av Herrljunga kommun.
Till dessa 61 ungdomar finns det ytterligare ca 10 ensamkommande ungdomar som bor i kommunen men där kommunplaceringen är annan kommun. De kan bo i familjehem eller privat HVB och går i Altorpskolan eller Kunskapskällan.

Anvisningsflyktingar (ABO):
2016 har det hittills anvisats 12 ABO.
Vi har fått 3 lägenheter från Herbo som ska användas till ABO samt att vi har ytterligare 2 större lägenheter som är avsedda till detta ändamål. 3 av dessa lägenheter finns tillgängliga för de som kommer framöver.

Eget boende flyktingar(EBO):
Det har hittills anlänt 5 EBO flyktingar.

Prognos 2016

Det är nästan omöjligt att göra en prognos då framtiden bygger helt och hållet på politiska beslut och ageranden på EU-nivå och i Sverige. Den prognos som beskrivs nedan är utifrån bästa möjliga fakta som finns att tillgå.

Ensamkommande:

Under våren räknar vi med att enligt överenskommelsen med Migrationsverket tillhandahålla 63 asylplatser. Dessa kommer att hanteras inom ramen för befintliga HVB och andra boendeformer.

Till hösten kommer enligt fördelningstalet antalet platser öka till 77 asylplatser samt utöver detta platser för de som fått permanent uppehållstillstånd.

Anvisningsflyktingar (ABO)
Under 2016 med start 1 mars ska 31 flyktingar anvisas till Herrljunga kommun. Enligt vad Länsstyrelsen har informerat oss om är 17 av dessa ensamhushåll. Planeringen som Länsstyrelsen har tagit fram innebär att det kommer 4 personer per månad.

Eget boende flyktingar (EBO)
Länsstyrelsens prognos säger att det under 2016 kommer ca 40 EBO.

Behov

Generellt kan man konstatera att bostadsbehovet är stort 2016 men även framledes.

Ensamkommande:
Hösten 2016 kommer det finnas behov av att starta ett nytt boende (HVB). Det finns en påbörjad plan att använda våningen under det HVB som idag finns på Kvarnvägen/Verkstadsgatan. Det kommer innebära ytterligare ca 15 platser.

Boendeformen stödboende ska kommunen tillhandahålla. Det är en ny placeringsform, stödboende, som är infört i socialtjänstlagen. Socialnämnden ska sörja för att barn och unga i åldern 16–20 år som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna, i hem för vård och boende (HVB) kan tas emot i ett stödboende. Avser främst de över 18 år men barn i åldern 16–17 år får tas emot i ett stödboende endast om det finns särskilda skäl. Ett stödboende ska bedrivas i samråd med socialnämnden.

Stödboende finns inte i Herrljunga idag och det krävs lägenheter/lokaler för detta. Planering och införande av stödboende behöver genomföras under 2016. Ett alternativ är att använda de ej uthyrda lägenheterna på trygghetsboendet på Stationsvägen/Ringvägen i Ljung till ändamålet.

Stor vikt behöver läggas vid att ordna möjlighet till boendekarriär för de ensamkommande, detta för att arbeta med inkludering, normalisering samt ge möjlighet till att frigöra platser för de nya som kommer.

Anvisnings flyktingar (ABO):
Bostäder till målgruppen måste tas fram. Det rör sig om ett flertal lägenheter. Även här är ett alternativ att använda de ej uthyrda lägenheterna på trygghetsboendet på Stationsvägen/Ringvägen i Ljung för ändamålet.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse

Ekonomisk bedömning

Prognos: Statliga medel täcker kostnader för ensamkommande i dagsläget.

Arbetet med inkludering i samhället är av stor vikt för att skapa hållbarhet både för individ, samhälle och ekonomi. Risk finns att kostnader för utanförskap ökar belastningen på skola och socialtjänst.

En överhängande risk är att om det inte finns bostäder till anvisade ABO flyktingar samt att EBO flyktingar blir utslängda och hamnar inom ramen för socialtjänstens område kommer kostnad för tillfälliga bostäder uppstå. Denna kostnad täcks inte av statliga medel från migrationsverket.

Elisabeth Skarnehall
Verksamhetschef Socialt stöd

HERRLJUNGA ELEKTRISKA AB

HERRLJUNGA VATTEN AB

HERRLJUNGA ELKRAFT AB

ÅRSREDOVISNINGAR

2015

KONCERNÖVERSIKT

Herrljunga Elektriska AB
Herrljunga Vatten AB
Herrljunga Elkraft AB

Verksamhet 2015

Moderbolaget Herrljunga Elektriska AB:s verksamhet består av fyra affärsområden, elnätverksamhet, el-/energiteknik, fjärrvärme och stadsnät, samt övrig verksamhet inom fastighetsförvaltning och tjänster.
Elnätverksamheten består av elförsörjning till kunder inom större delen av Herrljunga Kommun, samt delar av Vårgårda och Vara Kommuner.
Verksamheten innefattar nybyggnad och underhåll av elnätet, samt anslutning av nya kunder.
Verksamheten el-/energiteknik består av elservice och entreprenader av olika slag, energitjänster samt försäljning av elmaterial. Rörelsen har hög kapacitet och kompetens, vilket tillsammans med företagets övriga verksamhet, ger helhet och styrka som ett komplett allserviceföretag inom elbranschen, samt som stöd till koncernens övriga verksamheter.
Fjärrvärme distribueras i Herrljunga tätort och i Mörlanda.
Stadsnätet erbjuder svartfibertjänster i Herrljunga och Ljung, och är under utbyggnad till villaområden i tätort och till fiberföreningar runt om i kommunen.
Fastighetsförvaltningen uthyr lägenheter och lokaler till externa hyresgäster.
Herrljunga Elektriska AB utför tjänster åt dotterbolagen och Herrljunga Kraft.
Herrljunga Vatten AB sköter vatten- och avloppsverksamheten inom kommunens VA-områden.
Herrljunga Elkraft AB:s verksamhet är vilande.
Herrljunga Elektriska AB äger 50 % av Trollabo Kraft AB, som bedriver elproduktion i eget vattenkraftverk i Hudene, samt vindkraftproduktion vid Tolvmanstegen i Strömstad.
Den lokala elhandeln bedrivs av Billinge Energi AB genom varumärket Herrljunga Kraft.
För den lokala verksamheten svarar Herrljunga Elektriska AB genom ett tjänsteavtal.

Nyckeltal 2015 (Koncernen)

Omsättning	97 Mkr
Balansomslutning	153 Mkr
Resultat efter finansnetto	6,6 Mkr
Avkastning på just. eget kapital	8,4 %
Avkastning på totalt kapital	4,9 %
Soliditet	44 %
Antal anställda	43 st

Årsredovisning

för

Herrljunga Elektriska AB

556006-9816

Räkenskapsåret

2015

Innehållsförteckning

Styrelsemedlemmar	1
VD komenterar	2
Förvaltningsberättelse	5
Resultaträkning	8
Balansräkning	9
Kassaflödesanalys	12
Tilläggsupplysningar	13
Noter	15

Styrelsen och verkställande direktören för Herrljunga Elektriska AB, org nr. 556006-9816, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2015, bolagets 109:e verksamhetsår.

Koncernredovisning

Koncernredovisning upprättas av moderbolaget Nossan Förvaltning AB org. nr: 556637-5746, som också omfattar de av Herrljunga Elektriska AB helägda bolagen Herrljunga Elkraft AB org. nr: 556525-9206 och Herrljunga Vatten AB org. nr: 556739-5347.

Styrelsen

Ordinarie
Claes Unosson, ordf
Erik Alavik
Niklas Arvidsson*
Bo Fransson
Jörgen Holmberg
Linda Johansson*
Nils-Åke Johansson
Johan Martinsson
Ann-Mari Olsson

Suppleanter
Tomas Bayard*
Leif Fogel*

* Arbetstagarrepresentanter

Verkställande direktör
Anders Mannikoff

Revisorer

Ordinarie
Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

Lekmannarevisorer

Ordinarie
Sture Johansson
Ann-Christine Ljungberg-Snygg

Suppleant
Jan-Olof Olsson

VD komenterar

Stabilt i en föränderlig värld

Världen står inför stora utmaningar för att kunna ställa om till en fossilfri energiproduktion. Samtidigt behöver klimatförändringar orsakade av historiska utsläpp av växthusgaser hanteras.

Introduktionen av ny teknik ger global påverkan på marknader och samhälle, t ex genom högre kunskapskrav, ökad digitalisering och en mer väderberoende elproduktion. Politik och myndigheter kämpar med att utforma regelverk som på ett samordnat sätt kan möta utmaningarna.

WMO (World Meteorological Organization) meddelar att 2015 med bred marginal blev det varmaste året som uppmätts globalt. Detta blev också det första året som den globala temperaturavvikelsen överskred + 1°C jämfört med förindustriell tid.

Sverige har, vid internationell jämförelse, ett elsystem med mycket goda klimatprestanda. Elproduktionen består till 98 procent av el med låga utsläpp av koldioxid. Förnybar elproduktion utgörs av vattenkraft, biobränsleeldade anläggningar och vindkraft. På sikt kan solceller och vågkraft också byggas ut - men i dagsläget är produktionen från dessa produktionsslag ytterst begränsad.

Elnätsverksamheten fick natten mellan lördag och söndag den 10-11 januari känna på effekterna av stormen Egon. Stormen gick fram i stråk som drabbade kvarvarande luftledningar i skogsterräng tämligen hårt. Arbete med omkopplingar och grovlokalisering av fel pågick hela natten och när stormen framåt söndagen avtagit sattes omfattande reparationsresurser in. Under måndagen hade alla kunder fått strömmen tillbaka. Händelsen visar åter igen på den styrka som finns i vår organisation där elutbildad personal från El-/energiteknik finns redo att stötta elnätsverksamheten vid svåra störningar. I övrigt under året har elnätsverksamheten haft fullt fokus på förläggning av jordkabel, oftast i samförläggning med fibernät. Flera sträckor med luftledning har därmed kunnat tas ur drift och vi närmar oss nu 90 % nedgrävt och därmed stormsäkert ledningsnät.

Verksamheten El-/energiteknik har haft en hög beläggning under året. Den ökning av efterfrågan som märktes under 2014 har hållit i sig och ser ut att fortsätta även in i 2016. Arbetena är varierande inom ny- och tillbyggnad, industriell processtyrning, brand- och passagesystem, fiberentreprenader, solcellsanläggningar samt service och underhåll.

Samverkan med den lokala gymnasieskolan Kunskapskällan genererade tre nya avgångselever vid vårterminens slut. Extra glädjande var att alla tre kunde ges lärlingsanställning i företaget, två inom el-/energiteknik och en inom elnät. Ytterligare ett samverkansprojekt startades under året. Med ekonomiskt stöd från Vinnova ska vi tillsammans med gymnasieskolan under 2016 bygga en så kallad maker-miljö inriktad mot digital innovation. Kombinationen av väl utbyggda fibernät med billiga datorer och molntjänster öppnar för helt nya möjligheter utanför storstadsregionerna.

Vår samverkan för kunskapsuppbyggnad begränsas inte till gymnasieskolan. Under året bidrog vi med forskningsmaterial till en licentiatexamen vid Uppsala Universitet inom ämnet solel i eldistributionsnät. Forskarstudenten kommer nu att gå vidare mot sin doktorsexamen i ett projekt finansierat av Energimyndigheten. Forskningen baseras till stora delar på förhållanden i Herrljungas elnät eftersom det kan anses vara representativt för elnät på svensk landsbygd. Genom projektet får vi själva en oöverträffad kunskap om hur mycket solel det kan få plats i vårt elnät och därmed står vi väl förberedda för högre andelar lokal förnybar elproduktion.

Stadsnätsverksamheten är fortsatt inne i en utbyggnadsfas och verksamhetens resurser har förstärkts.

AM

Under året flyttades delar av resurserna för fiberutbyggnad in till tätorterna där ett villaområde i Herrljunga färdigställdes och alla villaområden i Annelund påbörjades. Utbyggnaden av fiber till villor kommer att fortsätta i oförändrad takt under 2016-2017. Utbyggnaden av fiberstamnätet på landsbygden har fortsatt, om än i en något lägre takt, då berörda fiberföreningar försenats i sin planering genom förändringar i regelverk och bidragssystem. Varefter fibernäten tas i drift så övergår arbetet mer mot förvaltning, drift och underhåll. Post- och telestyrelsens har under året gett ut nya föreskrifter om krav på driftsäkerhet som styr såväl det tekniska utförandet som organiseringen av resurser för t ex felsökning och reparation. Glädjande är att vårt ursprungliga byggsätt och vår organisering redan i förväg uppfyller föreskriftens krav.

Fjärrvärmeverksamheten påverkas av ett varmare klimat och energieffektivisering i bebyggelsen. Den levererade mängden värme hamnade på i stort sett samma nivå som för 2014 och 3-4 % lägre än femårsperioden dessförinnan. Andelen värme producerad med biobränsle ökade något, mycket på grund av ett kortare sommarstopp jämfört med året innan. Panncentralerna har fungerat bra liksom bränsleförsörjningen. På distributionssidan har åtgärder vidtagits för att göra systemet "smartare". Dels har fjärravlästa mätare installerats, ett arbete som fortsätter under första halvåret 2016. Dels har systemet med fuktlarm byggts ut så att läckor säkrare kan detekteras. Med fjärravlästa värmemätare blir det möjligt att se över avgiftsstrukturen och skapa incitament för t ex laststyrning och energibesparing. Verksamheten har under en period haft en praktikant från energiingenjörsutbildningen vid Högskolan i Borås.

VA-verksamheten har arbetat vidare med att reducera riskerna för källaröversvämningar vid extrema regn. Bl a har abonnenter med olämplig inkoppling av dagvatten blivit uppmanade att rätta till sin anläggning. Grundvattnet föll till ovanligt låga nivåer under 2015 men utan att det påverkat tillgången på råvatten för dricksvattenproduktion. Vattnet i Ljung-Annelund har stått under omfattande provtagning efter 2014 års förorening med etylenglykol. Inga spår av ämnet har kunnat konstateras under året. I slutet av oktober upptäcktes vid en rutinmässig provtagning förekomst av koliforma bakterier vid vattenverket i Remmene. Rekommendation om att koka vattnet utfärdades men efter fyra dygn försågs vattenverket istället med reservvatten ur tank så att tjänligt vattnet åter kunde levereras ur kranen. Efter desinficering och upprepad provtagning kunde ordinarie drift återställas några veckor senare. Under perioden med reservvatten ur tank har kunderna inte märkt något av störningen. Tanken har ställts upp och fyllts på av Räddningstjänsten enligt ett nytt avtal som ingåtts under året. Genom avtalet säkras nödvattenresurser och nära samverkan mellan Räddningstjänsten och Herrljunga Vatten. En ny blåsmaskin för luftning av avloppsvattnet har installerats i Annelunds reningsverk. Blåsmaskinen ersätter en tidigare maskin och åtgärden beräknas kunna spara ca 20 % av verkets totala energiåtgång. Samtliga reningsverk har uppfyllt sina utsläppskrav. Under året har anläggningsavgifterna analyserats med stöd av en extern konsult. En höjning för att nå skälig kostnadstäckning har föreslagits för införande under våren 2016.

Elproduktionen i Trollabo har varit sämre än normalt på grund av den torra väderleken. Under 2015 producerades 1 259 MWh (1 642 MWh). Produktionen i Tolmanstegens vindkraftpark har gett något mer än föregående år. Vår försäljningsandel under 2015 blev 1 661 MWh (1 486 MWh).

Det ekonomiska resultatet för 2015 blev sammantaget bra och klart över budget. Dotterbolaget Herrljunga Vatten är inne i en fas där såväl bruknings- och anläggningsavgifter varit i behov av höjning. Det tämligen omfattande arbetet med framtagning av nya avgifter går nu mot sitt slut med sikte på en budget i balans runt önskvärt nollresultat. Inom flera områden har betydande investeringar genomförts för att ytterligare öka driftsäkerheten i våra nät och förse kommuninnevånarna med snabbt bredband. Utdelning till våra ägare har skett enligt plan.

Ekonomi
Resultatet för 2015 blev bättre än förväntad budget.
Totalt för Herrljunga Elektriska AB, Herrljunga Vatten AB, och Herrljunga Elkraft AB blev resultatet 6,6 Mkr (6,1 Mkr) före bokslutsdispositioner och skatt.
Räntabilitet på justerat eget kapital 2015 var 8,4 % (8,5 %).
Soliditeten 2015 var 44 % (46 %) för hela koncernen.
Herrljunga Vatten AB ska drivas till självkostnad och har lämnat ca nollresultat i flerårsperspektiv.
Herrljunga Elkraft AB är vilande.

Prognos
Totalt beräknas 2016 års omsättning för koncernen till 94,5 Mkr, med resultat efter finansnetto ca 4,0 Mkr.

Jag vill rikta ett varmt tack till den gamla och den nya styrelsen, till personalen och våra samarbetspartners för ett gott samarbete och goda insatser under året.

Anders Mannikoff, VD

AM

Förvaltningsberättelse

Koncernen

Underkoncernen omfattar moderbolaget Herrljunga Elektriska AB,556006-9816, samt helägda dotterbolagen Herrljunga Elkraft AB, 556525-9206 och Herrljunga Vatten AB, 556739-5347.
Herrljunga Elektriska AB ägs till 99,8 % av Nossan Förvaltning AB.

Verksamhet

Moderbolaget Herrljunga Elektriska AB:s verksamhet består av fyra affärsområden, elnätverksamhet, el-/energiteknik, fjärrvärme och stadsnät, samt övrig verksamhet inom fastighetsförvaltning och tjänster.

Elnätverksamheten består av elförsörjning till kunder inom större delen av Herrljunga Kommun, samt delar av Vårgårda och Vara Kommuner. Verksamheten innefattar nybyggnad och underhåll av elnätet, samt anslutning av nya kunder.

Verksamheten el-/energiteknik (tidigare benämnd elinstallation) består av elservice och entreprenader av olika slag, energitjänster, samt försäljning av elmaterial. Rörelsen har hög kapacitet och kompetens, vilket tillsammans med företagets övriga verksamhet, ger helhet och styrka som ett komplett allserviceföretag inom elbranschen, samt som stöd till koncernens övriga verksamheter.

Fjärrvärme distribueras i Herrljunga tätort och i Mörlanda. Ett väl utbyggt stadsnät finns för bredbandstjänster och kabel-TV i Herrljunga och Ljung, samt under utbyggnad till fiberföreningar runt om i kommunen.

Fastighetsförvaltningen hyr ut lägenheter och lokaler till externa hyresgäster.

Herrljunga Elektriska AB utför tjänster åt dotterbolagen och Herrljunga Kraft.
Herrljunga Vatten AB sköter vatten- och avloppsverksamheten inom kommunens VA-områden.
Herrljunga Elkraft AB:s verksamhet är vilande.
Herrljunga Elektriska AB äger 50 % av Trollabo Kraft AB, som bedriver elproduktion i eget vattenkraftverk i Hudene, samt vindkraftproduktion vid Tolvmanstegen i Strömstad.
Den lokala elhandeln bedrivs av Billinge Energi AB genom varumärket Herrljunga Kraft.
För den lokala verksamheten svarar Herrljunga Elektriska AB genom ett tjänsteavtal.

Flerårsöversikt Mkr	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**
Nettoomsättning	85,1	85,3	79,8	78,2	77,2
Resultat efter finansiella poster	6,8	6,4	3,8	4,8	7,7
Balansomslutning	103,9	98,5	102,4	98,0	90,5
Soliditet (%)	51,0	49,0	44,0	44,0	50,0
Soliditet (%) Rensat värde*	56,0	56,0	50,0	51,0	58,0
Avkastning total kapital %	6,7	6,4	3,8	5,2	7,7
Avkastning justerat eget kapital %	10,9	11,5	6,6	8,1	16,0
Medeltal anställda	43,0	40,0	37,0	37,0	37,0

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.
* Exklusive kundfordringar för Herrljunga Kraft

Verksamhetens kommunala ändamål

Enligt ägardirektiven ska bolaget tillhandahålla lokalt etablerade, kvalitativa och prisvärda tjänster inom el- och värmeförsörjning, elinstallation, service samt IT-tjänster. Genom sin verksamhet ska bolaget bidra till att Herrljunga Kommuns utveckling stärks med långsiktig inriktning på ett hållbart samhälle. Bolagets ekonomiska mål ska vara att uppnå en avkastning på eget kapital som uppgår till 8 %, samt en soliditet av minst 35 %.

Dessutom ska till ägaren kommunen lämnas handlingar som informerar om den löpande verksamheten, som styrelseprotokoll, ekonomirapporter, budget, verksamhetsplaner mm.
Under 2015 har de kommunala ändamålen uppfyllts enligt direktiven.
I bolagets ISO-certifierade verksamhetssystem uppdateras löpande handlingsplaner med konkreta förbättringsåtgärder och mål, som följs upp inom bolaget samt vid ISO-revisioner. Handlingsplanerna omfattar kvalitets-, miljö- och arbetsmiljömål.

Nätverksamheten

Verksamheten följer fastställd eldistributionsplan.
Underhållsarbetet följer en fastställd underhållsplan.
Inköpet av elenergi har uppgått till 98.663 MWh (96.367 MWh).
Genomsnittliga förluster i nätet är 3,4 % (3,5 %). Antal nätabonnemang är 5177 st.

El- och energiteknik

El- och energiteknik (tidigare benämnd Installationsrörelsen) har haft årsomsättning 26,5 Mkr (28,9) och resultat 2,4 Mkr (2,7).

Fjärrvärmerörelsen

Värmeleveranserna uppgick till 20.636 MWh (20.553 MWh), varav
biobränsleproducerat 96 % (94 %).

IT-tjänster

Bredbands-, svartfiber- och kabelTV-tjänster omsatte under året 4,2 Mkr (2,3 Mkr).

Övrigt

Övriga verksamheter är fastighetsförvaltning för Brage 13 och tjänster till dotterbolagen Herrljunga Elkraft AB och Herrljunga Vatten AB, samt tjänster till Herrljunga Kraft.

Miljöpåverkan

Bolaget bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Anmälningsplikten avser produktionsanläggningar för fjärrvärme i Mörlanda Panncentral och Kartholmens Panncentral, samt värmeproduktion på Gäsenegården. Den anmälningspliktiga produktionen har nettoomsättningen 1,4 MKr.

Koncernen

Företaget är moderföretag men med hänvisning till undantagsreglerna i årsredovisningslagen 7 kap 2§ upprättas ingen egen koncernredovisning. Det överordnade moderföretaget Nossan Förvaltningsaktiebolag, organisationsnummer 556637-5746 med säte i Herrljunga upprättar koncernredovisning.

Förslag till vinstdisposition
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	8 564 554
årets vinst	1 728 961
	10 293 515
disponeras så att	
till aktieägare utdelas (100 kronor per aktie)	1 800 000
i ny räkning överföres	8 493 515
	10 293 515

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.

Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse:

Styrelsen motiverar yttrandet enligt 18 kapitlet 4 § aktiebolagslagen (2005:551) med att bolagets resultat och ställning är god, vilket framgår av senaste resultat- och balansrapporten.
Styrelsen bedömer att föreslagen utdelning har täckning i fritt eget kapital och ligger inom ramen för bolagets utdelningspolicy.

Styrelsen anser att den föreslagna utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet och bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med tilläggsupplysningar.

AM

Resultaträkning

	Not	2015-01-01 -2015-12-31	2014-01-01 -2014-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1	82 495 961	83 324 732
Aktiverat arbete för egen räkning		2 613 589	1 971 924
Summa rörelsens intäkter		**85 109 550**	**85 296 656**
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-35 195 950	-37 623 932
Övriga externa kostnader	2	-9 353 413	-10 114 010
Personalkostnader	3	-27 419 370	-24 967 330
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-6 410 072	-6 213 626
Summa rörelsens kostnader		**-78 378 805**	**-78 918 898**
Rörelseresultat	4	**6 730 745**	**6 377 758**
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	36 756	48 340
Räntekostnader och liknande resultatposter		-11 077	-57 166
Summa resultat från finansiella poster		**25 679**	**-8 826**
Resultat efter finansiella poster		**6 756 424**	**6 368 932**
Bokslutsdispositioner	6	-4 499 214	-3 931 149
Resultat före skatt		**2 257 210**	**2 437 783**
Skatt på årets resultat	7	-528 249	-536 312
Årets resultat		**1 728 961**	**1 901 471**

Balansräkning

	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	8, 9	2 123 220	2 519 648
Markanläggningar	10	50 526	50 526
El - anläggningar	11	36 377 410	33 900 056
Fv - anläggningar	12	21 425 543	22 116 151
IT - anläggningar	13	10 248 145	8 195 167
Maskiner och inventarier	14	856 307	730 493
		71 081 151	**67 512 041**
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	15, 16	1 000 000	1 000 000
Andelar i intresseföretag	17, 18	50 000	50 000
Fordringar hos intresseföretag	19	2 716 952	500 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	20	5 000	5 000
		3 771 952	**1 555 000**
Summa anläggningstillgångar		**74 853 103**	**69 067 041**
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		2 719 278	3 043 206
		2 719 278	**3 043 206**
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		20 526 481	23 238 825
Fordringar hos intresseföretag	19	0	1 938 610
Aktuella skattefordringar		0	16 298
Övriga fordringar		27 167	10 936
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	1 719 184	1 135 911
		22 272 832	**26 340 580**
Kassa och bank	22	4 052 496	20 505
Summa omsättningstillgångar		**29 044 606**	**29 404 291**
SUMMA TILLGÅNGAR		**103 897 709**	**98 471 332**

Balansräkning

	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	23		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (18 000 aktier)		900 000	900 000
Reservfond		1 800 000	1 800 000
		2 700 000	**2 700 000**
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		8 564 554	6 666 383
Årets resultat		1 728 961	1 901 471
		10 293 515	**8 567 854**
Summa eget kapital		**12 993 515**	**11 267 854**
Obeskattade reserver	24	51 251 951	48 201 737
Avsättningar	25		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		227 661	95 924
Summa avsättningar		**227 661**	**95 924**
Långfristiga skulder			
Checkräkningskredit	22	0	240 607
Skulder till koncernföretag	26	11 282 281	0
Summa långfristiga skulder		**11 282 281**	**240 607**
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		57 019	275 996
Leverantörsskulder		9 201 932	9 186 383
Skulder till koncernföretag		0	9 959 340
Avräkning till Herrljunga Kraft		10 573 675	11 717 591
Aktuella skatteskulder		347 783	0
Övriga skulder		3 642 273	3 593 048
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	4 319 619	3 932 852
Summa kortfristiga skulder		**28 142 301**	**38 665 210**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**103 897 709**	**98 471 332**

Balansräkning

	Not	2015-12-31	2014-12-31
Ställda säkerheter			
För egna skulder och avsättningar			
Företagsinteckningar		10 000 000	10 000 000
Fastighetsinteckningar		6 050 000	6 050 000
		16 050 000	**16 050 000**
Ansvarsförbindelser			
Bankgarantier för entreprenad		0	10 900
		0	**10 900**

Kassaflödesanalys

	Not	2015-01-01 -2015-12-31	2014-01-01 -2014-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat före finansiella poster		6 730 746	6 377 758
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		6 410 072	6 213 626
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**13 140 818**	**12 591 384**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		323 928	2 728 018
Förändring av kundfordringar		2 712 344	-528 640
Förändring av kortfristiga fordringar		-583 206	3 030
Förändring av leverantörsskulder		15 549	-662 317
Förändring av kortfristiga skulder		-579 118	-2 294 244
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**15 030 315**	**11 837 231**
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-9 979 182	-5 391 208
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	123 030
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-9 979 182**	**-5 268 178**
Finansieringsverksamheten			
Förändring avsättningar		131 737	-158 589
Upptagna lån		1 044 599	0
Amortering av lån		-240 607	-5 266 800
Utbetald utdelning		-3 300	-3 300
Ränteinbetalningar		36 756	48 340
Ränteutbetalningar		-11 077	-57 166
Erhållna (lämnade) koncernbidrag		-1 449 000	-1 386 000
Skatt		-528 249	-536 312
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-1 019 141**	**-7 359 827**
Årets kassaflöde		**4 031 991**	**-790 774**
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		20 505	811 279
Likvida medel vid årets slut		**4 052 496**	**20 505**

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning
Inkomsten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Pågående entreprenadarbeten och liknande
Företaget vinstavräknar entreprenadarbeten på löpande räkning i den takt arbetet utförs. Pågående, ej fakturerade entreprenadarbeten, tas i balansräkningen upp till det beräknade faktureringsvärdet av utfört arbete.

Företaget vinstavräknar entreprenadarbeten med fast pris när arbetet är avslutat. Pågående, ej fakturerade entreprenadarbeten värderas i balansräkningen till direkt nedlagda utgifter med tillägg för andelen för indirekta utgifter och med avdrag för fakturerade dellikvider. Nettovärdet redovisas i posten Pågående arbeten för annans räkning.

Anläggningstillgångar
Planenliga avskrivningar är baserade på tillgångarnas anskaffningsvärden och ekonomiska livslängder enligt branschpraxis.
För elanläggningar ligger anskaffningsvärden sedan 1978.
För att uppnå högsta möjliga skattemässiga avskrivning, har avskrivningar över plan gjorts enligt den bästa utfallet av skattemässiga 30 %- eller 20 %-regeln.

Förvaltningsfastigheter
Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter och /eller värdestegring. I begreppet förvaltningsfastigheter ingår byggnader, mark och markanläggningar.

Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till anskaffningsvärdet minskat med planenliga avskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Byggnad Brage 13	2 %
Övrigabyggnader	4 %
Markanläggningar	5 %
El- fjärrvärme-, och fibernät	4 %
Fjärrvärmecentraler	4 - 10 %
Mätare	6,66 - 10 %
Övriga inventarier	20 %

Varulager
Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Anskaffningsvärdet för varulager har beräknas enligt först-in-först-ut-principen. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Avsättningar
Som avsättning har redovisats förpliktelser gentemot tredje man som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen antingen är säkra eller sannolika till sin förekomst men oviss till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning
I företaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Företaget har förmånsbestämda pensionsplaner som beräknas och förvaltas av KPA pension.

Nyckeltalsdefinitioner
Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära intäkter och kostnader.

Balansomslutning
Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Noter

Not 1 Nettoomsättningens fördelning Mkr.

	2015	2014
Nettoomsättningen per rörelsegren Mkr.		
Nätverksamheten	31,3	30,3
El-/energiteknik	26,5	28,9
Fjärrvärme	16,2	16,9
IT.tjänster	4,2	2,3
Övrigt	6,9	6,9
	85,1	**85,3**
Resultat efter finansiella poster per rörelsegren Mkr.		
Nätverksamheten	2,6	2,5
El-/energiteknik	2,4	2,7
Fjärrvärme	0,5	1,0
IT.tjänster	1,2	0,1
Övrigt	0,0	0,1
	6,7	**6,4**

Not 2 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

För underkoncernen ingående bolag har kostnad för revisionsuppdragen belastat Herrljunga Elektriska AB.

	2015	2014
Helgusgruppen Revisionsbyrå AB		
Revisionsuppdrag	109 618	101 657
	109 618	**101 657**

Not 3 Anställda och personalkostnader

	2015	2014
Medelantalet anställda		
Kvinnor	3	3
Män	40	37
	43	**40**

Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	988 096	927 000
Övriga anställda	16 977 733	16 215 289
	17 965 829	**17 142 289**
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	241 020	322 863
Pensionskostnader för övriga anställda	2 453 173	1 436 630
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	5 929 045	5 603 401
	8 623 238	**7 362 894**
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	**26 589 067**	**24 505 183**
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	23 %	25 %
Andel män i styrelsen	77 %	75 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	0 %	0 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	100 %	100 %

Not 4 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Koncernintern fakturering har skett med 31.418 kr (19.457 kr) till Herrljunga Elektriska AB från Herrljunga Vatten AB, och med 6.949.500 kr (6.893.401 kr) till dotterbolaget.

	2015	**2014**
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	0,04 %	0,02 %
Andel av årets totala försäljningar som skett till andra företag i koncernen	8,16 %	8,63 %

Not 5 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2015	**2014**
Ränteintäkter från koncernföretag	0	0
Övriga ränteintäkter	36 756	48 340
	36 756	**48 340**

Not 6 Bokslutsdispositioner

	2015	2014
Förändring av periodiseringsfond	-798 576	-831 603
Lämnade koncernbidrag	-1 449 000	-1 386 000
Förändring av överavskrivningar	-2 251 638	-1 713 546
	-4 499 214	**-3 931 149**

Koncernbidrag lämnas till Nossan Förvaltning AB med 1.449.000 (1.386.000) kr.

Not 7 Skatt på årets resultat

	2015	2014
Aktuell skatt	528 249	536 312
Uppskjuten skatt	0	0
	528 249	**536 312**

Not 8 Byggnader och mark

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	11 151 093	11 151 093
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**11 151 093**	**11 151 093**
Ingående avskrivningar	-8 631 445	-8 235 017
Årets avskrivningar	-396 428	-396 428
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-9 027 873**	**-8 631 445**
Utgående redovisat värde	**2 123 220**	**2 519 648**
Bokfört värde byggnader	1 638 422	2 034 850
Bokfört värde mark	484 798	484 798
	2 123 220	**2 519 648**

Not 9 Taxeringsvärden KKr

	2015-12-31		
	Byggn.värde	**Markvärde**	**Summa**
Fastighet			
Brage 10	1 931	249	2 180
Brage 12	177	43	220
Brage 13	694	255	949
Brage 14	478	73	551
Tor 1	506	432	938
Total	**3 786**	**1 052**	**4 838**

Not 10 Markanläggningar

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	388 714	388 714
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**388 714**	**388 714**
Ingående avskrivningar	-338 188	-338 188
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-338 188**	**-338 188**
Utgående redovisat värde	**50 526**	**50 526**

Not 11 El - anläggningar

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	83 214 713	77 145 060
Inköp	5 408 170	6 069 653
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**88 622 883**	**83 214 713**
Ingående avskrivningar	-49 314 657	-46 391 721
Årets avskrivningar	-2 930 816	-2 922 936
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-52 245 473**	**-49 314 657**
Utgående redovisat värde	**36 377 410**	**33 900 056**

Not 12 Fv - anläggningar

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	45 412 020	44 763 669
Inköp	1 207 534	648 351
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**46 619 554**	**45 412 020**
Ingående avskrivningar	-23 295 869	-21 460 451
Årets avskrivningar	-1 898 142	-1 835 418
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-25 194 011**	**-23 295 869**
Utgående redovisat värde	**21 425 543**	**22 116 151**

Not 13 IT - anläggningar

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	13 805 356	7 483 728
Inköp	2 780 241	6 321 628
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**16 585 597**	**13 805 356**
Ingående avskrivningar	-5 610 189	-4 992 166
Årets avskrivningar	-727 263	-618 023
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-6 337 452**	**-5 610 189**
Utgående redovisat värde	**10 248 145**	**8 195 167**

Not 14 Maskiner och inventarier

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	12 179 500	12 264 040
Inköp	583 237	106 760
Försäljningar/utrangeringar	-252 387	-191 300
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**12 510 350**	**12 179 500**
Ingående avskrivningar	-11 449 007	-11 199 487
Försäljningar/utrangeringar	252 387	191 300
Årets avskrivningar	-457 423	-440 820
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-11 654 043**	**-11 449 007**
Utgående redovisat värde	**856 307**	**730 493**

Not 15 Andelar i koncernföretag

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 000 000	1 000 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**1 000 000**	**1 000 000**
Utgående redovisat värde	**1 000 000**	**1 000 000**

AM

Not 16 Specifikation andelar i koncernföretag

Namn	Kapital-andel	Antal andelar	Bokfört värde
Herrljunga Elkraft AB	100	5 000	500 000
Herrljunga Vatten AB	100	500	500 000
			1 000 000

	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
Herrljunga Elkraft AB	556525-9206	Herrljunga	552 618	-1 798
Herrljunga Vatten AB	556739-5347	Herrljunga	475 448	-6 030

Not 17 Andelar i intresseföretag

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**50 000**	**50 000**
Utgående redovisat värde	**50 000**	**50 000**

Not 18 Specifikation andelar i intresseföretag

Namn	Kapital-andel	Antal andelar	Bokfört värde
Trollabo Kraft AB	50	500	50 000
			50 000

	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
Trollabo Kraft AB	556486-7777	Herrljunga	638 508	0

Not 19 Fordringar hos intresseföretag

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	500 000	500 000
Tillkommande fordringar	1 985 425	0
Avgående fordringar	-1 707 083	0
Omklassificeringar	1 938 610	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**2 716 952**	**500 000**
Utgående redovisat värde	**2 716 952**	**500 000**

Not 20 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 000	5 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**5 000**	**5 000**
Utgående redovisat värde	**5 000**	**5 000**

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Ej kostnadsförda utgifter	1 719 184	1 135 911
	1 719 184	**1 135 911**

Not 22 Checkräkningskredit

	2015-12-31	2014-12-31
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	12 500 000	12 500 000
Utnyttjad kredit uppgår till	0	240 607
Ställda säkerheter		
Företagsinteckningar	10 000 000	10 000 000
Fastighetsinteckningar	6 050 000	6 050 000
	16 050 000	**16 050 000**

Not 23 Förändring av eget kapital

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	900 000	1 800 000	6 666 383	1 901 471
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:			1 901 471	-1 901 471
Utdelning			-1 800 000	
Ej utbetald utdelning*			1 796 700	
Årets resultat				1 728 961
Belopp vid årets utgång	**900 000**	**1 800 000**	**8 564 554**	**1 728 961**

*Utdelning till moderbolaget har ersatts med koncernbidrag.

Not 24 Obeskattade reserver

	2015-12-31	2014-12-31
Ackumulerade överavskrivningar	49 621 772	47 370 134
Periodiseringsfond avsatt vid 2015 års taxering	831 603	831 603
Periodiseringsfond avsatt vid 2016 års taxering	798 576	0
	51 251 951	**48 201 737**
Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	11 275 429	10 604 382
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	1 189	2 744

Not 25 Avsättningar

	2015-12-31	2014-12-31
Pensioner och liknande förpliktelser		
Belopp vid årets ingång	95 924	254 513
Årets avsättningar	196 184	0
Under året utbetalda belopp	-64 447	-158 589
	227 661	**95 924**

Pensionsskuld för nuvarande ålderspensionärerär 227.661 (95.924) kronor. Åtagande för nuvarande anställda utgörs av avtalspension och orsakar därför ingen pensionsskuld.

Not 26 Långfristiga skulder

	2015-12-31	2014-12-31
Förfaller senare än fem år efter balansdagen		
Skulder till koncernbolag	-11 282 281	0
	-11 282 281	**0**

Not 27 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Semesterlöneskuld	2 978 905	2 904 990
Sociala avgifter	1 164 423	991 295
Upplupna räntor	0	0
Övrigt	176 289	36 569
	4 319 617	**3 932 854**

Herrljunga den 24 februari 2016

Claes Unosson
Ordförande

Niklas Arvidsson

Erik Alavik

Bo Fransson

Jörgen Holmberg

Linda Johansson

Nils-Åke Johansson

Johan Martinsson

Ann-Mari Olsson

Anders Mannikoff
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats 2016-02-24

Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Herrljunga Elektriska AB
Org.nr 556006-9816

Rapport om årsredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Herrljunga Elektriska AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Herrljunga Elektriska ABs finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Herrljunga Elektriska AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Borås den 24 februari 2016

Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

Till styrelsen och årsstämman i Herrljunga Elektriska Aktiebolag,
org. nr. 556006-9816

Granskningsrapport för år 2015 enligt 10 kap aktiebolagslagen

Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2015.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god sed. Det innebär att vi har planerat granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

För uppdraget har vi tagit del av bolagsordning, ägardirektiv, arbetsordning för styrelsen/VD, styrelseprotokoll, budget, årsredovisning, och policydokument. Samtal om bolagets verksamhet, organisation, interna kontroll, resultat och samordning inom koncernen har genomförts med VD.

Vi ser det som positivt att det i årsredovisningen görs en avstämning mot det kommunala ändamålet med bolaget samt att samverkan med gymnasieskolan sker i syfte att underlätta rekrytering av personal.

Bedömning

Vi anser att vår granskning ger rimlig grund för uttalandet enligt nedan:

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig. Vi finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Herrljunga 2016-02-17

Anne-Christine Ljungberg-Snygg Sture Johansson

Av kommunfullmäktige i Herrljunga kommun utsedda lekmannarevisorer

Årsredovisning

för

Herrljunga Vatten AB

556739-5347

Räkenskapsåret

2015

Innehållsförteckning

Styrelsemedlemmar	1
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Tilläggsupplysningar	7

Styrelsen och verkställande direktören för Herrljunga Vatten AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2015.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Styrelsemedlemmar

Ordinarie
Claes Unosson, ordf
Erik Alavik
Niklas Arvidsson*
Bo Fransson
Jörgen Holmberg
Linda Johansson*
Nils-Åke Johansson
Johan Martinsson
Ann-Mari Olsson

Suppleanter
Tomas Bayard*
Leif Fogel*

* Arbetstagarrepresentanter

Verkställande direktör
Anders Mannikoff

Revisorer

Ordinarie
Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

Lekmannarevisorer

Ordinarie
Sture Johansson
Ann-Christine Ljungberg-Snygg

Suppleant
Jan Olof Olsson

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Verksamheten omfattar vatten-, dagvatten- och avloppsverksamhet inom Herrljunga Kommuns verksamhetsområde för VA.

Herrljunga Vatten AB (556739-5347) är helägt dotterbolag till Herrljunga Elektriska AB (556006-9816).

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess utgång

Koncernintern fakturering har skett med 31.412 kr till moderbolaget avseende vatten och avlopp, och med 6.949.500 kr från detsamma avseende tjänster och energi.

Bolaget saknar anställda, och några löner eller ersättningar har inte utbetalts.
Under 2015 har producerats 438.023 kbm dricksvatten. Det har mottagits och renats 1.090.663 kbm avloppsvatten, och 6.080 kbm septiskt slam.

Enligt ägardirektiven ska bolaget tillhandahålla VA-tjänster inom Herrljunga Kommuns verksamhetsområde för VA, enligt den kommunala självkostnadsprincipen. Dessutom ska till ägaren kommunen lämnas handlingar som informerar om den löpande verksamheten, som styrelseprotokoll, ekonomirapporter, budget, verksamhetsplaner mm. Förändrade VA-taxor ska också godkännas av Kommunfullmäktige.

Under 2015 har de kommunala målen uppfyllts enligt direktiven. Verksamhetens intäkter har motsvarat de samlade kostnaderna, vilket innebär att den uttagna VA-taxan varit riktig utifrån den kommunala självkostnadsprincipen.

Flerårsöversikt (Tkr)	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**
Nettoomsättning	11 674	10 918	10 853	11 321	10 966
Resultat e. skatt	-6	-7	-7	-5	0
Balansomslutning	49 372	49 043	49 263	47 382	41 836
Soliditet (%)	28,7	29,6	30,1	27,1	20,0

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

Miljöpåverkan

Bolaget bedriver tillståndspliktig avloppsrening vid 6 anläggningar. För Herrljunga och Annelunds ARV är Länsstyrelsen myndighet. För övriga Kommunens bygg- och miljönämnd. Tillstånden är inte föremål för någon omprövning. Verksamheten omfattar ungefär hälften av bolagets totala omsättning, och sysselsätter två personer.

Förslag till behandling av ansamlad förlust
Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten (kronor):

ansamlad förlust	-18 521
årets förlust	-6 030
	-24 551

behandlas så att	
i ny räkning överföres	-24 551

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

	Not	2015-01-01 -2015-12-31	2014-01-01 -2014-12-31
Nettoomsättning		11 673 960	10 917 675
Övriga rörelseintäkter		515 616	0
		12 189 576	**10 917 675**
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-6 054	-132 555
Övriga externa kostnader	1	-9 658 579	-8 577 029
Personalkostnader	2	-71 440	0
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-1 904 034	-1 770 912
		-11 640 106	**-10 480 496**
Rörelseresultat	3	**549 470**	**437 179**
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		970	478
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	-706 682	-707 998
		-705 712	**-707 520**
Resultat efter finansiella poster		**-156 241**	**-270 341**
Bokslutsdispositioner	5	150 211	263 341
Resultat före skatt		**-6 030**	**-7 000**
Årets resultat		**-6 030**	**-7 000**

Balansräkning

	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	6	826 751	856 380
Markanläggning	7	88 283	93 476
Maskiner och inventarier	8	288 722	0
VA - anläggningar och nät	9	37 293 749	38 479 407
		38 497 505	**39 429 263**
Finansiella anläggningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag	10	9 281 049	0
Summa anläggningstillgångar		**47 778 554**	**39 429 263**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		348 876	324 826
Fordringar hos koncernföretag	10	0	8 019 308
Aktuella skattefordringar		117 062	116 092
Momsfordran		1 113 389	1 132 007
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		14 033	21 986
		1 593 360	**9 614 219**
Summa omsättningstillgångar		**1 593 360**	**9 614 219**
SUMMA TILLGÅNGAR		**49 371 914**	**49 043 482**

Balansräkning

	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (500 aktier)		500 000	500 000
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		-18 521	-11 521
Årets resultat		-6 030	-7 000
		-24 551	**-18 521**
Summa eget kapital		**475 449**	**481 479**
Obeskattade reserver	12	17 535 510	17 685 721
Långfristiga skulder	13		
Övriga skulder		30 000 000	30 000 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 329 888	845 215
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		31 067	31 067
Summa kortfristiga skulder		**1 360 955**	**876 282**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**49 371 914**	**49 043 482**
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning
Inkomsten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Byggnader	3 %
Markanläggningar	5 %
Maskiner och inventarier	20 %
VA-anläggningar	4 %
VA-nät	2 %

Nyckeltalsdefinitioner
Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Balansomslutning
Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Noter

Not 1 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Verksamheten sköts av moderbolaget enligt avtal. I detta avtal ingår kostnad för revisionsuppdrag utfört av Helgusgruppen Revisionsbyrå AB.

Not 2 Anställda och personalkostnader

Bolaget har inte haft några anställda och några löner har ej utbetalats.

Not 3 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	2015	2014
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	59,70 %	69,40 %
Andel av årets totala försäljningar som skett till andra företag i koncernen	0,27 %	0,16 %

Not 4 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2015	2014
Räntekostnadsandel hänförligt till lån från Kommuninvest	706 682	707 998
	706 682	**707 998**

Not 5 Bokslutsdispositioner

	2015	2014
Förändring av överavskrivningar	150 211	263 341
	150 211	**263 341**

Not 6 Byggnader och mark

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	987 638	987 638
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**987 638**	**987 638**
Ingående avskrivningar	-131 258	-101 629
Årets avskrivningar	-29 629	-29 629
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-160 887**	**-131 258**
Utgående redovisat värde	**826 751**	**856 380**

Not 7 Markanläggningar

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	103 862	103 862
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**103 862**	**103 862**
Ingående avskrivningar	-10 386	-5 193
Årets avskrivningar	-5 193	-5 193
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-15 579**	**-10 386**
Utgående redovisat värde	**88 283**	**93 476**

Not 8 Maskiner och inventarier

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	70 249	70 249
Inköp	360 902	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**431 151**	**70 249**
Ingående avskrivningar	-70 249	-61 999
Årets avskrivningar	-72 180	-8 250
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-142 429**	**-70 249**
Utgående redovisat värde	**288 722**	**0**

Not 9 VA - anläggningar och nät

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	51 381 932	49 739 229
Inköp	611 374	1 642 703
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**51 993 306**	**51 381 932**
Ingående avskrivningar	-12 902 525	-11 174 685
Årets avskrivningar	-1 797 032	-1 727 840
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-14 699 557**	**-12 902 525**
Utgående redovisat värde	**37 293 749**	**38 479 407**

Not 10 Fordringar hos koncernföretag

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	8 019 308
Tillkommande fordringar	1 261 741	0
Omklassificeringar	8 019 308	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**9 281 049**	**8 019 308**
Utgående redovisat värde	**9 281 049**	**8 019 308**

Not 11 Förändring av eget kapital

	Aktie-kapital	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	500 000	-11 521	-7 000
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:		-7 000	7 000
Årets resultat			6 030
Belopp vid årets utgång	**500 000**	**-18 521**	**6 030**

Not 12 Obeskattade reserver

Överavskriningar är skillanden mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan.

	2015-12-31	2014-12-31
Ackumulerade överavskrivningar	17 535 510	17 685 721
	17 535 510	**17 685 721**
Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	3 857 812	3 890 859

Not 13 Långfristiga skulder

	2015-12-31	2014-12-31
Förfaller senare än fem år efter balansdagen		
Skuld till Kommuninvest	30 000 000	30 000 000
	30 000 000	**30 000 000**

Herrljunga 2016-02-24

Claes Unosson
Ordförande

Niklas Arvidsson

Nils-Åke Johansson

Linda Johansson

Jörgen Holmberg

Bo Fransson

Erik Alavik

Ann-Mari Olsson

Johan Martinsson

Anders Mannikoff
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats 2016-02-24

Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Herrljunga Vatten AB
Org.nr 556739-5347

Rapport om årsredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Herrljunga Vatten AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Herrljunga Vatten ABs finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Herrljunga Vatten AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Borås den 24 februari 2016

Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

Helgusgruppen Revisionsbyrå AB
Sandgärdsgatan 12-16
503 34 Borås
Tel. 033-48 89 00
Fax 033-48 89 29

E-postadress:
info@helgusgruppen.se

Organisationsnr:
556072-0418
Styrelsens säte:
Borås

Plusgiro:
68 17 67-0
Bankgiro
608-7373

Bank:
SEB
Borås

Till styrelsen och årsstämman i Herrljunga Vatten Aktiebolag,
org. nr. 556739-5347

Granskningsrapport för år 2015 enligt 10 kap aktiebolagslagen

Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2015.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god sed. Det innebär att vi har planerat granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

För uppdraget har vi tagit del av bolagsordning, ägardirektiv, arbetsordning för styrelsen/VD, styrelseprotokoll, budget, årsredovisning och policydokument. Samtal om bolagets verksamhet, organisation, interna kontroll och samordning inom koncernen har genomförts med VD.

Bedömning

Vi anser att vår granskning ger rimlig grund för uttalandet enligt nedan.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig. Vi finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Herrljunga 2016-02-17

Anne-Christine Ljungberg-Snygg

Sture Johansson

Av kommunfullmäktige i Herrljunga kommun utsedda lekmannarevisorer

Meddelande 4

HERRLJUNGA ELKRAFT AB

ÅRSREDOVISNING 2015

Styrelsen och verkställande direktören för Herrljunga Elkraft AB, org.nr. 556525-9206, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2015-01-01 – 2015-12-31, bolagets 21:e verksamhetsår.

STYRELSE
Ordinarie
Claes Unosson, ordf
Erik Alavik
Niklas Arvidsson*
Bo Fransson
Jörgen Holmberg
Linda Johansson*
Nils-Åke Johansson
Johan Martinsson
Ann-Mari Olsson

Suppleanter
Tomas Bayard*
Leif Fogel*

* Arbetstagarrepresentanter

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR
Anders Mannikoff

REVISORER
Ordinarie
Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

LEKMANNAREVISORER
Ordinarie
Sture Johansson
Anne-Christine Ljungberg-Snygg

Suppleant
Jan Olof Olsson

INNEHÅLL

Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Tilläggsupplysningar och underskrifter	6
Revisionsberättelse	7

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Herrljunga Elkraft AB (556525-9206) är helägt dotterbolag till Herrljunga Elektriska AB (556006-9816).
Bolagets verksamhet är vilande.
Bolaget saknar anställda, och några löner eller ersättningar har inte utbetalts.

Resultat och ställning

År	*2015*	*2014*	*2013*	*2012*	*2011*
Nettoomsättning Mkr	0	0	0	0	0
Resultat efter finansnetto Mkr	0	0	0	0	0
Balansomslutning Mkr	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Soliditet %	100	100	100	100	100
Avkastning på just. eget kap. %	0	0	0	-4,9	-0,7

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att de medel som står till förfogande disponeras enligt nedanstående specifikation

Till förfogande	
Balanserad vinst	0
Årets resultat kr	-1 798
Summa	*-1 798*
Disponeras enligt följande	
I ny räkning kr	-1 798

RESULTATRÄKNING

(i kronor)

	Not	2015	2014
Nettoomsättning		**0**	**0**
Rörelsekostnader			
Råvaror och förnödenheter		0	0
Övriga externa kostnader	1	-1 800	-1 800
Rörelseresultat		**-1 800**	**-1 800**
Resultat från finans. invest.			
Övriga ränteintäkter		2	2
Övriga räntekostn.			
Resultat efter finansiella poster		**-1 798**	**-1 798**
Bokslutsdispositioner			
Resultat före skatt		**-1 798**	**-1 798**
Skatt		0	0
Årets resultat		**-1 798**	**-1 798**

BALANSRÄKNING

(i kronor)

TILLGÅNGAR	Not	2015-12-31	2014-12-31
Kortfristiga fordringar			
Fordringar koncernföretag		552 232	554 032
Skattefordran		386	384
Kortfristiga placeringar			
Kassa o bank		0	0
		552 618	**554 416**
Summa Tillgångar		**552 618**	**554 416**

SKULDER OCH EGET KAPITAL	Not	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital	2		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		500 000	500 000
Reservfond		54 416	56 212
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat			2
Redovisat resultat		-1 798	-1 798
Summa eget kapital		**552 618**	**554 416**
Obeskattade reserver			
Kortfristiga skulder			
Summa skulder		**0**	**0**
Summa skulder och eg kapital		**552 618**	**554 416**
Ställda säkerheter		0	0
Ansvarsförbindelser		0	0

Tilläggsupplysningar

Värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna Råd.

Not 1 Revisionskostnader

Verksamheten sköts av moderbolaget enligt avtal. I detta avtal ingår kostnad för revisionsuppdrag från Helgusgruppen Revisionsbyrå AB.

Not 2 Förändring av eget kapital

5000 aktier kvotvärde 100 kr

	Aktiekap.	*Reservfond*	*Bal.vinst*	*Årets res.*	*Summa*
Belopp IB	500 000	56 212	2	-1 798	554 416
Vinstdisposition		-1 796	-2	1 798	
Årets resultat				-1 798	1.798
Belopp UB	**500 000**	**54 416**	**0**	**-1 798**	**552 618**

Herrljunga 2016-02-24

Claes Unosson
Ordf

Erik Alavik

Niklas Arvisson

Bo Fransson

Jörgen Holmberg

Linda Johansson

Nils-Åke Johansson

Johan Martinsson

Ann-Mari Olsson

Anders Mannikoff
VD

Min revisionsberättelse har avgivits 2016- 02-24

Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Herrljunga Elkraft AB
Org.nr 556525-9206

Rapport om årsredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen för Herrljunga Elkraft AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Herrljunga Elkraft ABs finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Herrljunga Elkraft AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om styrelseledamoten eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om styrelseledamoten eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamot och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Borås den 24 februari 2016

Gunnar Friman
Auktoriserad revisor

HerrljungaBOstäder

556508-0909

ÅRSREDOVISNING

2015

Förvaltningsberättelse

Styrelse och organisation

Styrelsen och verkställande direktören för Herrljungabostäder AB (org.nr.556508-0909) får härmed avge följande årsredovisning för verksamhetsåret 2015.

Herrljungabostäder AB är ett kommunalt bostadsföretag som äger och förvaltar fastigheter i Herrljunga kommun. Samtliga aktier ägs av Nossan Förvaltnings AB(org.nr.556637-5746)

Styrelse och revisorer

Styrelse och revisorer som utsetts av Herrljunga kommun är valda på bolagsstämma från 2015 till och med årsstämman 2018.

Styrelse

Ordinarie ledamöter

Karin	Carlsson	Ordf.(m)
Bert-Åke	Johansson	(s)
Ragnar	Emanuelsson	(c)
Kent	Johansson	(kv)
Christian	Reimer	(fp)

Revisorer

Anders Bergman	Aukt.revisor

Lekmannarevisorer

Ordinarie			Suppleanter
Jan-Erik	Frodelius	(kv)	Sture Johansson
Jan-Olof	Olsson	(s)	

Biträde i revisionen har lämnats av Erland Gustafsson, certifierad kommunal revisor.

Styrelsemöten

Styrelsen har under året hållit 6 protokollförda styrelsemöten.

Medlemskap

SABO	Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag
Fastigo	Fastighetsbranschens Arbetsgivareorganisation
HBV	Husbyggnadsvaror HBV Förening u.p.a.

Förvaltningsberättelse

Ansvarsområden

Herrljungabostäder AB har ett ansvar att erbjuda ett kundanpassat och varierat utbud av lägenheter till alla.
Lägenheter som passar för ungdomar, familjer och pensionärer.

Företagets strävan är att kunden skall känna trygghet och trivsel i sin bostad och i sitt bostadsområde.

Företagets fastigheter med lägenheter finns i Herrljunga, Ljung, Annelund och Od i Herrljunga kommun.

Uthyrning/Hyror

Uthyrningspolicy

Alla hyressökande skall för att erhålla ett eget hyreskontrakt kunna uppvisa en god och långsiktig betalningsförmåga med en varaktig försörjningsmöjlighet.
Detta krav bekräftas i första hand med en fast inkomst i proportion till utgående hyra och om så erfordras av ekonomiska säkerheter.

Marknad-Hyror

Under året har Herrljungabostäder AB arbetat aktivt med att kartlägga status av byggbar tomtmark. Denna kartläggning har skett i nära samarbete med planenheten på Herrljunga kommun.
Under hösten anordnades ett boendedialogmöte i Ljung som resulterade i en rapport med värdefulla uppgifter om boendeönskemål avseende läge, storlek, boendekvalité och pris. Rapporten utgör ett bra verktyg i besluten om ytterligare nybyggnadsprojekt för att kunna med ett klokt ekonomiskt marknadsunderlag uppfylla ägardirektivens mål om utveckling av kommunen.

Hyresdebitering i flertalet fastigheter består av varmhyra med individuell värmemätning samt i några fastigheter även varmvattenmätning. Årsvis avräknas kundens värme- och varmvattenförbrukning, mot under året preliminärt inbetald energidebitering.
Under året har utdebitering av verklig energikostnad kunnat ske efter uppgörelse med Hyresgästföreningen vilket även omfattar ett kostnadsuttag som ingår i den förhandlade hyreskalkylen.
Genomsnittshyran för bostadsbeståndet är 840 kronor per kvadratmeter och år.
Uthyrningssituationen har varit god under 2015.
Antalet hyressökande under året påvisar en efterfrågan av bostäder.

Fastighetsförvaltning

All inre fastighetsskötsel och administrativa tjänster sker med egen personal.
Serviceanmälan, besiktningar och underhållsplanering administreras och styrs genom handdatorer.
Yttre grönyte-vinterskötsel anlitas av entreprenör som kompletteras av vår egen personal.
Personal har genomgått fortbildning inom aktuella arbetsområden avseende arbetsmiljö, fastighetsförvaltning, besiktningar och kundtjänstfrågor.
Styrelsen och personal har under året ökat kompetensen genom deltagande på utbildningsdagar och olika konferenser.
Systematiskt arbetsmiljöarbete har skett under året.
Vårt nya kösystem för hyressökande fungerar alldeles utmärkt och frigör kvalitetstid på uthyrningssidan.
Vårt samarbete med socialtjänst och introduktionsenheten fungerar bra.
Herrljungabostäder AB deltar i två nätverk ;Nätverk Sjuhärad och Västra Regionen Skaraborg där samverkan sker beträffande kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Miljö

Miljövinster

Huvuddelen av alla fastigheter är anslutna till fjärrvärmenätet som inom Herrljunga tätort produceras till 98 % av biobränsle.

I de flesta bostadsområden finns miljöhus där källsorterade sopor lämnas. I hyresavtalet förbinder sig hyresgästen att källsortera enligt erhållen information och föreskrifter.

Alla produkter som används i fastighetsverksamheten är miljöcertifierade.

Energibesparande vvs - utrustning installeras alltid vid nyproduktion och utbyte.

Alla förbrukningsuppgifter avseende fjärrvärme och vatten dokumenteras och följs upp fastighetsvis varje månad.

Införandet av individuell mätning av värme- och varmvatten har skapat ett incitament för kunden att minska sin förbrukning och därmed även sin miljöpåverkan.

Varmekontroll A/S ansvarar för insamling och redovisning av förbrukningsuppgifter av värme och vatten.

Underhållsåtgärder/Nybyggnation

Nybyggnation
2 st Herbovillor à 90 kvm
Hyresrätt Kv. Ugglan 9

Invändiga byggnadsarbeten
Totalt har 47 (44) lägenheter renoverats varav 25(34) är helrenoverade under året.

Standardhöjning / Kök (7 st)	Styrbjörn 7,Violen 12,Vetet 1,Köpmannen 1 Enen 11
Kulvertbyte	Sötbäret/Syrenen
Vvs	Sötbäret/Syrenen, Styrbjörn 6
Tvättstugor	Enen 11
Vattenskador 18 st	Enen 17,Styrbjörn 7,Syrenen,Vetet 1, Enen 11,Mossen 3, Mörlanda 2:80

Målning

Tvättning/Utvändig målning	Mörlanda 2:80,Ljung 1:103,Enen 7,Lönnen 3,Mörlanda 2:66, Miljöhus, Blåklinten 5, Vetet 1 (garage) Styrbjörn 7 (garage)
Trapphus 8 st	Vetet 1
Målning/Panelbyte	Vingen 1

Utvändiga byggnadsarbeten

Takbyte	Mörlanda 2:64
Garageportar-Förrådsdörrar	Od 1:11, Od 1:12
Fönsterpartier –	Vetet 1
Fasader	Vetet 1, Ljung 1.202,Mörlanda 2:80
Entréer	Mörlanda 2:80
Terassavdelare	Vetet 1
Trappor	Annelund 6:4
Miljöhus alla	Renovering

Övrigt

Innegård	Vetet 1
Altaner	Blåklinten 5
Trapphusbelysning (Led,närvarostyrd)	Vetet 1
Passagesystem	Slöjdaren 5
Asfaltering, markarbeten	Vetet 1
Utebelysning	Vetet 1
Externa uppdrag	Herrljunga kommun, Herrljunga Hotell AB Privat fastighetsbolag

Därutöver har ca 1756 (1869) insatser utförts i form av serviceanmälningar och besiktningsarbeten under 2015. Åtgärdstiden i snitt från anmälan till återrapporterat utfört arbete är 11 timmar. Lägsta insatstid har varit 2 timmar.
73 kyl, frys, spis, tvm har bytts ut.
170 kbm avfall har lämnats till Åvc.
3700 meter hängrännor och stuprör har rengjorts.

Ekonomi

Avskrivning på inventarier utöver plan uppgår till 353 389 kronor.

Amortering av lån har skett under 2015 med 2 053 500 kronor.

Nytt lån har tecknats på 30 miljoner som finansiering till nybyggnation på kv.Linden i Herrljunga.

Företagets ränte- och lånepolicy samt ränteutveckling har inneburit att snitträntan för 2015 sjunkit till 1.03 % (2.27 %).

Vår kundtidning "Hemmaplan" som utkommer varje kvartal har skickats ut till alla våra hyresgäster.

Efterfrågan på uthyrningssidan har varit god vilket har möjliggjort stora underhålls-insatser under 2015.

Företagets målsättning att kunna erbjuda hyresmarknaden nya bostäder har kunnat uppnås då nybyggnation har slutförts av 2 st Herbovillor på området Ugglan. Vid halvårsskiftet påbörjades färdigställande av 20 nya lägenheter på kv.Linden. Inflyttning kommer att ske under augusti månad 2016.

Sabos avkastningsmodell används vid avkastningsberäkning för bolaget.
Soliditet för Herrljungabostäder AB är 14,35%(16,32%)

Borgensavgift och ränteskillnadsersättning är reglerad till ägarna under 2015 med 622 686 kronor.

Aktuellt 2016

Flerbostadshus med 20 lägenheter på Kv.Linden slutförs juni 2016.
Flerbostadshus med 16 lägenheter på Kv.Styrbjörn
Herbovillor på Nya Horsbyområdet
Fortsatta boendedialoger med presumtiva hyresgäster

Årsredovisning 2015-12-31
Herrljungabostäder AB

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	9.217.010
Årets resultat	977.912
	10.194.922

Styrelsen och verkställande direktör föreslår att vinstmedlen disponeras så

Att i ny räkning balanseras	10.194.922

Resultaträkning

för verksamhetsåret 1/1-31/12 2015

	Not	2015	2014
Nettoomsättning			
Hyresintäkter	1	35 443 067	35 144 918
Övriga förvaltningsintäkter	2	918 409	234 056
Summa nettoomsättning		**36 361 476**	**35 378 974**
Fastighetskostnader			
Driftskostnader	3,12	-18 183 291	-18 848 669
Underhållskostnader		-7 816 194	-6 215 897
Fastighetsskatt		-578 528	-535 469
Avskrivningar	4	-3 472 477	-3 381 535
Summa fastighetskostnader		**-30 050 490**	**-28 981 570**
Bruttoresultat		6 310 986	6 397 404
Centrala administrations- och försäljnings-kostnader			
Övriga kostnader		-2 863 841	-3 028 912
Rörelseresultat		**3 447 145**	**3 368 492**
Finansiella poster:			
Övriga ränteintäkter		15 334	39 125
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 364 718	-2 390 442
Borgensavgifter och ränteskillnadsersättning		-622 686	-622 686
Resultat efter finansiella poster		**1 475 075**	**394 489**
Resultat före bokslutsdispositioner		1 475 075	394 489
Bokslutsdispositioner	14	-217 366	-114 479
Resultat före skatt		**1 257 709**	**280 010**
Skatt på årets resultat	15	-279 797	-65 656
ÅRETS RESULTAT		**977 912**	**214 354**

Balansräkning

per den 31 december 2015

Tillgångar	Not	2015	2014
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för datorprogram	6	219 363	409 513
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och Mark	7	151 755 282	145 781 357
Pågående nybyggnad	7	9 742 139	1 382 311
Inventarier	8	757 442	801 006
		162 254 863	147 964 674
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		40 000	40 000
Andra långfristiga fordringar	13	0	13 668
Summa anläggningstillgångar		162 514 226	148 427 855
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Hyres- och kundfordringar		146 180	444 819
Övrig fordran		204 889	444 496
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		933 770	1 537 578
Kassa och bank		20 776 943	4 031 465
Summa omsättningstillgångar		22 061 782	6 458 358
SUMMA TILLGÅNGAR		184 576 008	154 886 213

Balansräkning

per den 31 december 2015

Eget kapital och skulder	Not	2015	2014
Bundet eget kapital	9		
Aktiekapital		14 800 000	14 800 000
Reservfond		262 254	262 254
Summa bundet eget kapital		15 062 254	15 062 254
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel		9 217 010	9 002 656
Årets resultat		977 912	214 354
Summa fritt eget kapital		10 194 922	9 217 010
Summa eget kapital		25 257 176	24 279 264
Obeskattade reserver	5	1 234 147	1 016 781
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	13	14 427	0
Långfristiga skulder	10		
Skulder till koncernföretag		13 200 000	13 200 000
Skulder till kreditinstitut		131 346 050	103 399 550
Summa långfristiga skulder		144 546 050	116 599 550
Kortfristiga skulder			
Kortfristig del av långfristig skuld	10	1 600 000	1 600 000
Leverantörsskulder		2 692 865	3 985 780
Skatteskuld		65 599	0
Övriga kortfristiga skulder		733 223	128 521
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	8 432 521	7 276 317
Summa kortfristiga skulder		13 524 208	12 990 618
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		184 576 008	154 886 213

Poster inom linjen

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Ställda panter	inga	inga
Ansvarsförbindelse	66 676	68 041

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1.
Årsredovisning och koncernredovisning
Fordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta.
Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärde och fördelas över den beräknade ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	50 år	2%
Markanläggningar	25år	5%
Inventarier	10 år	10%
Datorer	3 år	33%

Not 1,kkr **Hyresintäkter**

	Totalhyra 2015	Totalhyra 2014	Hyresbortfall 2015	Hyresbortfall 2014	2015	2 014
Bostäder	33 902 829	33 597 830	343 126	270 073	33 559 703	33 327 757
Lokaler	1 484 951	1 448 461	16 129	44 165	1 468 822	1 404 296
Garage	539 474	539 474	124 932	126 609	414 542	412 865
Summa	35 927 254	35 585 765	484 187	440 847	35 443 067	35 144 918

Not 2 **Övriga förvaltningsintäkter**

Ersättning hyresgäster	10 168	24 431
Övrigt	908 241	209 625
	918 409	234 056

Not 3 **Driftskostnader**

Reparationer	4 648 281	3 646 170
Skötselkostnader	2 344 000	2 290 145
Uppvärmning,el	5 638 095	6 645 358
Vatten och avlopp	1 752 275	1 604 872
Renhållning	1 056 055	1 133 518
Lokal administration	2 744 585	3 528 606
Summa	**18 183 291**	**18 848 669**

		2015	2014
Not.4	**Avskrivningar**		
	Immateriella anläggningstillgångar	190 150	190 149
	Byggnader	2 970 056	2 890 000
	Markanläggningar	188 189	163 000
	Inventarier	124 082	138 386
	Summa	**3 472 477**	**3 381 535**

Not 5 Obeskattade reserver

Periodiseringsfond

Tax 2010	0	114 000
Tax 2011	176 819	176 819
Tax 2012	129 000	129 000
Tax 2013	57 000	57 000
Tax 2014	37 094	37 094
Tax 2015	99 479	99 479
Tax 2016	381 366	0
Inventarier avskrivning utöver plan	353 389	403 389
	1 234 147	**1 016 781**

Not 6 Anskaffningsvärde mm på anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för datorprogram		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1 513 046	1 513 046
Nyanskaffning av anläggningstillgång under året	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**1 513 046**	**1 513 046**
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan för Datorprogram	1 103 533	913 384
Årets avskrivningar enligt plan	190 150	190 149
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**1 293 683**	**1 103 533**
Utgående bokfört värde datorprogram	**219 363**	**409 513**

Not 7 Byggnader

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	148 207 765	133 875 165
Nyanskaffning av anläggningstillgång under året	7 223 513	14 332 600
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**155 431 278**	**148 207 765**
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan för Byggnader	22 825 408	19 935 408
Årets avskrivningar enligt plan	2 970 648	2 890 000
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**25 796 056**	**22 825 408**
Utgående bokfört värde byggnader	**129 635 222**	**125 382 357**

		2015	2014
Not 7	**Markanläggning**		
	Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	4 269 015	2 246 015
	Nyanskaffningar av markanläggning	1 763 249	2 023 000
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**6 032 264**	**4 269 015**
	Ingående ackumulerade avskrivningar	458 403	295 403
	Årets avskrivningar enligt plan	188 189	163 000
	Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**646 592**	**458 403**
	Utgående bokfört värde markanläggningar	**5 385 672**	**3 810 612**
	Mark		
	Ingående ack.anskaffningsvärden	16 588 388	15 852 224
	Nyanskaffning	146 000	736 164
	Utgående ack.anskaffningsvärden	16 734 388	16 588 388
	Utgående bokfört värde byggnader och mark	**151 755 282**	**145 781 357**
	Pågående nybyggnation/ Linden/Herbovillan	**9 742 139**	**1 382 311**

		2015	2014
Not. 8	**Inventarier**		
	Ingående ackumulerade anskaffningsvärden inventarier	1 907 617	2 399 859
	Nyanskaffningar under året; inventarier	80 518	820 000
	Utrangerad o såld inventarie under året	-41 244	-1 312 242
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden inventarier	**1 946 891**	**1 907 617**
	Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan inventarier	1 106 611	1 922 342
	Årets avskrivningar enligt plan	124 082	138 386
	Utrangerad och såld inventarie under året	-41 244	-954 117
	Utgående ackumulerade avskrivningar enl.plan	**1 189 449**	**1 106 611**
	Utgående bokfört värde inventarier	**757 442**	**801 006**

Not.9 Eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets vinst	Totalt
Belopp vid årets ingång	14 800 000	262 254	9 002 656	214 354	24 279 264
Vinstdisposition			214 354	-214 354	
Årets resultat			977 912	977 912	977 912
Belopp vid årets utgång	**14 800 000**	**262 254**	**10 194 922**	**977 912**	**25 257 176**

		2015	2014
Not.10	**Långfristiga skulder**		
	Nossan Förvaltnings AB	13 200 000	13 200 000
	Kooperativa hyresrättsförening Ugglan Herrljunga	3 100 000	3 100 000
	Kommuninvest	129 846 050	101 899 550
		132 946 050	**104 999 550**
	Avgår;		
	Kortfristig del av lån(nästa års amortering)	-1 600 000	-1 600 000
	Summa långfristiga lån	131 346 050	103 399 550

Not.11	**Specifikation av lånestruktur och räntebindningstid**		
	Räntebindning till		
	Lån med rörlig ränta	120 168 050	73 126 525
	1 år	25 978 000	18 527 025
	2 år	0	26 546 000
	Totalt	146 146 050	118 199 550
	Snittränta	1,03%	2,27%

Not.12	**Löner, andra ersättningar och sociala kostnader**		
	Medelantalet anställda och fördelning män och kvinnor		
	antal anställda	9,00	9,00
	varav män	78%	78%
	varav kvinnor	22%	22%
	Löner och andra ersättningar		
	Styrelse o Vd	787 000	628 000
	Tjänstemän	301 221	350 553
	Fastighetspersonal	2 650 689	2 453 066
		3 738 910	3 431 619
	Sociala kostnader		
	Styrelse o Vd	306 930	245 000
	Tjänstemän	117 476	141 000
	Fastighetspersonal (inkl.uttagsbeskattning)	1 935 000	1 790 000
		2 359 406	2 176 000
	Summa löner.andra ersättningar och sociala kostnader	6 098 316	5 607 619

		2015	2014
Not. 13	**Uppskjuten skatt**		
	Avvikelse mellan skattemässigt restvärde och bokförda värden på fastigheter.	14 427	13 668
Not. 14	**Bokslutsdispositioner**		
	Inventarier avskrivning utöver plan	-50 000	15 000
	Återföring periodiseringsfond tax 2010	-114 000	0
	Periodiseringsfond Tax 2016/Tax 2015	381 366	99 479
		217 366	114 479
Not.15	**Skatt på årets resultat**		
	Uppskjuten skatt	28 095	0
	Årets skatt	251 702	65 656
		279 797	65 656
Not 16	**Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**		
	Förskottsbetalda hyror	3 019 253	2 774 920
	Upplupna kostnadsräntor	40 492	86 731
	Upplupna sociala avgifter	243 532	92 932
	Uttagsskatt	253 282	186 136
	Upplupna semesterlöner	467 000	483 174
	Övriga upplupna kostnader	4 408 962	3 652 424
		8 432 521	**7 276 317**

Herrljungabostäder AB
Årsredovisning 2015-12-31

Bostadsbestånd

Fastighet	Adress	Byggår	Antal lgh					Summa lgh	Lgh yta	Snitt hyra	Lokaler yta
			Ettor	Tvåor	Treor	Fyror	Fem				
Boken 7	Parkgatan 13	1957	8	17		1		26	1422	820	71
Styrbjörn 6-7	Nästegårdsgatan 4	1962	7	11				18	1001	1193	
	Torggatan 5			18	3	3		24	1555	841	
Violen 12-13	Torget 3	1965			34	8		42	3362	793	
	Korsgatan 1							0	0	0	
	Västergårdsgatan 51							0	0	0	
Vetet 1	Östergårdsgatan 2-4	1978	23	29	24	1		77	4948	824	
	Åkerstigen 1,3,5							0	0	0	
Flugsnapparen 1	Ringvägen 19-21	1965				17		17	1609	772	
	Andrégatan 19-21							0	0	0	
Falken 3	Villagatan 6	1964	2		4			6	340	820	
Sötbäret/Syrenen 1	Ånggatan 2-16	1964		9		4		13	943	783	
Enen 11	Torggatan 10	1969	6	18	2			26	1616	870	
	Nästegårdsgatan 8							0	0	0	
Lönnen 3	Östra Parkgatan 2	1983		6	4			10	702	871	491
	Storgatan 20							0	0	0	
Mossen 3	Arvidsgårdsgatan 6	1949		11				11	694	823	
Vingen 1	Stenbyvägen 1.3.5,7,9	1992		11	12	2		25	1916	817	125
Blåklinten	Västergårdsgatan 56-62	1977	6	6				12	660	1052	
Herrljunga 3:155	Gustavsbergsgatan	1987		14	2			16	1145	1058	
	Västergårdsgatan 50							0	0	0	
Ugglan 22-25	Berguvsgatan	2010				4		4	404	950	
Ugglan 10,14	Berguvsgatan	2011				2		2	202	970	
Ugglan 15,16	Berguvsgatan	2012				2		2	202	1000	
Oxeln 8	Bigatan 1,3,5	2014			6			6	426	946	
Ugglan 9	Berguvsgatan 15	2015			2			2	180	1033	
Ljung 16:2	Radhusvägen 4	1971	2	2	1			5	297	823	
Ljung 1:202	Ringvägen 4-10,16-26	1965-67	18			6		24	1375	953	397
Annelund 7:36-37	Mörlandavägen 1,3,5	1970	8	10	3	2	1	24	1595	879	
Annelund 6:5	Armaturvägen 2-8	1964	8					8	360	829	
Mörlanda 2:64	Nyponvägen	1972	8	14	6			28	1706	822	
	Lingonvägen							0	0	0	
	Blåbärsvägen							0	0	0	
	Vinbärsvägen							0	0	0	
Mörlanda 2:65	Krusbärsvägen	1983		7	8			15	1061	879	
	Hallonvägen							0	0	0	
Ljung 1:187	Elvägen 1,3,5,7,9	1982		8	4			12	840	574	
Mörlanda 2:66-75-77	Tornvägen 2,4,18	1987		6	6			12	846	562	
Mörlanda 2:80	Tornvägen 27,29,31	1990			6			6	456	544	
Annelund 6:4	Armaturvägen 12-20	1957	4		5			9	467	900	
Od 1:11	Stenlyckan 3	1985			2			2	180	480	
Od 1:12	Stenlyckan 4	1987			2			2	180	480	
Od 13:2	Lärarbostaden	2011				1		1	89	639	
Slöjdaren 5	Hantverksgatan 2-4	1991	0	20	17	7		44	3371	861	545
Enen 7	Torggatan 6	1991	0	3	3	0		6	398	882	0
Enen 17	Torggatan 8	1989	0	4	2	2		8	644	820	0
Köpmannen 4	Storgatan 44/Torget 2	1990	0	2	9	6	1	18	1586	779	1348
Herrljunga Mimer 19	Storgatan 74-78	1989	2	16	6	2		26	1688	871	0
Hagen 16	Sveagatan 16	2004	4	8	2	0		14	948	959	0
Ljung 1:201	Stationsvägen 16	2005	1	3	3	0		7	466	988	0
			107	253	178	70	2	610	41880	840	2977

Årsredovisning 2015-12-31
Herrljungabostäder AB
556508-0909

Fastighetsbilaga
Bilaga till not 8

Fastighet	Byggår	Anskaffn. värde Byggnad	Anskaffn. mark-anläggn.	Anskaffn. värde Mark	Årets avskrivn. Byggnad	Ack. avskr. Byggnad	Ack. avskr. markanl.	Bokf. värde Byggn.	Bokf. värde Markanl.	Bokf. värde
Boken 7	1957	894	677	160	30	171	70	723	607	1 490
Styrbjörn 6-7	1962	8 703	0	1 185	196	1 391	0	7 312	0	8 497
Violen 12-13	1965	3 388	908	520	73	514	139	2 874	769	4 163
Vetet 1	1978	11 364	3 109	1 867	244	1 360	163	10 004	2 946	14 817
Flugsnapparen 1	1965	2 367	0	287	54	325	0	2 042	0	2 329
Falken 3	1964	181	0	33	6	37	0	144	0	177
Sötbäret/Syrenen	1964	728	0	102	26	120	0	608	0	710
Enen 11	1969	1 645	0	265	41	266	0	1 379	0	1 644
Lönnen 3	1983	4 233	0	520	118	782	0	3 451	0	3 971
Mossen 3	1949	3 969	0	575	68	732	0	3 237	0	3 812
Vingen 1	1992	5 146	0	783	86	786	0	4 360	0	5 143
Blåklinten 5	1977	1 108	384	468	35	146	32	962	352	1 782
Herrljunga 3:155	1987	5 268	0	1 901	99	832	0	4 436	0	6 337
Ugglan 10,14.15,16,22	2011	16 559	0	881	270	1 351	0	15 208	0	16 089
Oxeln 8	2014	9 630	0	737	214	428	0	9 202	0	9 939
Ugglan 9	2015	4 350	0	146	62	62	0	4 288	0	4 434
Ljung 16:2	1971	367	0	53	10	63	0	304	0	357
Ljung 1:202	1965-67	5 592	0	516	98	836	0	4 756	0	5 272
Annelund 7:36-37	1970	3 155	0	270	54	408	0	2 747	0	3 017
Annelund 6:5	1964	334	0	47	11	64	0	270	0	317
Mörlanda 2:64	1972	4 964	0	383	106	500	0	4 464	0	4 847
Mörlanda 2:65	1983	4 414	0	546	90	713	0	3 701	0	4 247
Ljung 1:187	1982	1 557	0	723	31	250	0	1 307	0	2 030
Mörlanda 2:66-75-77	1987	3 675	0	488	106	620	0	3 055	0	3 543
Mörlanda 2:80	1990	2 925	0	774	57	472	0	2 453	0	3 227
Annelund 5:1	1963	0	0	31	0	0	0	0	0	31
Annelund 6:4	1957	2 135	0	290	37	322	0	1 813	0	2 103
Od 1:11	1985	452	0	117	8	68	0	384	0	501
Od 1:12	1987	554	0	186	10	84	0	470	0	656
Od 13:2		152	0	0	3	7	0	145	0	145
Slöjdaren 5	1991	16 543	0	732	276	4 669	0	11 874	0	12 606
Enen 7	1991	1 579	0	81	21	487	0	1 092	0	1 173
Enen 17	1989	2 210	0	120	29	679	0	1 531	0	1 651
Köpmannen 4	1990	5 237	523	647	86	1 321	43	3 916	480	5 043
H-a Mimer 19	1989	7 561	123	300	97	2 162	30	5 399	93	5 792
Hagen 16	2004	7 146	308	0	110	1 631	169	5 515	139	5 654
Ljung 1:201	2005	5 346	0	0	102	1 137	0	4 209	0	4 209
		155 431	**6 032**	**16 734**	2 964	25 796	**646**	129 635	**5 386**	151 755

Årsredovisning 2015-12-31
Herrljungabostäder AB

Herrljunga 2016-02-15

Karin Carlsson
Styrelseordförande

Bert-Åke Johansson

Ragnar Emanuelsson

Kent Johansson

Christian Reimer

Birger Sjöberg
Vd

Revisorspåteckning

Min revisionsberättelse har avgivits 2016-02-22

Anders Bergman

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Herrljungabostäder AB
Org.nr 556508-0909

Rapport om årsredovisningen
Jag har reviderat årsredovisningen för Herrljungabostäder AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden
Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Herrljungabostäder ABs finansiella ställning per 2015-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver min revision av årsredovisningen har jag även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Herrljungabostäder AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden
Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Herrljunga den 22 februari 2016

Anders Bergman
Auktoriserad revisor

Till styrelsen och årsstämman för Herrljungabostäder AB,
org. nr. 5565080909

Granskningsrapport för år 2015 enligt 10 kap aktiebolagslagen

Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2015.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god sed. Det innebär att vi har planerat granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

För uppdraget har vi tagit del av bolagsordning, ägardirektiv, arbetsordning för styrelsen/VD, styrelseprotokoll, budget, årsredovisning, och policydokument. Samtal om bolagets verksamhet, organisation, interna kontroll, resultat och samordning inom koncernen har genomförts med VD.

Plan för intern kontroll upprättas och innehåller relevanta kontrollområden. Omfattning och ansvar för genomförandet av planen bör tydliggöras. Resultatet av genomförandet skall också redovisas.

Enligt ägardirektiv skall direktavkastningen långsiktigt uppgå till 5%, årets direktavkastning stannar på 4,6%, soliditeten skall vara minst 15%,men uppgår till 14,35%.

Bedömning

Vi anser att vår granskning ger rimlig grund för uttalandet enligt nedan:

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen bör utvecklas. Vi finner ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Herrljunga 2016-02-11

Jan-Erik Frodelius

Jan-Olof Olsson

Av kommunfullmäktige i Herrljunga kommun utsedda lekmannarevisorer

Årsredovisning för

Herrljunga Hotellfastighets AB

556078-7573

Räkenskapsåret

2015-01-01 - 2015-12-31

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Herrljunga Hotellfastighets Aktiebolag, 556078-7573 får härmed avge årsredovisning för förvaltningen av bolaget avseende räkenskapsåret 2015.
Herrljunga Hotellfastighets AB är ett förvaltningsbolag som för närvarande förvaltar två fastigheter för hotellverksamhet.
Samtliga aktier ägs av Nossan Förvaltnings AB(org.nr.556637-5746)

Ekonomisk översikt

	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Nettoomsättning	682 536	676 466	674 235	678 084	631 349
Resultat före dispositioner	-42 700	-88 202	372	0	171 015
Resultat i % av omsättningen	0	0	0	0	27
Balansomslutning	7 363 199	7 418 943	7 569 663	7 906 327	9 903 911
Soliditet	8,21%	8,19%	9,19%	8,80%	7,02%

Förslag till vinstdisposition

	Belopp
Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel	
Balanserade vinstmedel	328 363
årets förlust	-42 700
Totalt	285 663
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att i ny räkning balanseras	285 663
Summa	285 663

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Nettoomsättning		682 536	676 466
Summa nettoomsättning		**682 536**	**676 466**
Rörelsens kostnader	1,2		
Övriga externa kostnader		-301 259	-278 959
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-390 772	-390 772
Rörelseresultat		**-9 495**	**6 735**
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		448	910
Räntekostnader och liknande resultatposter		-33 653	-95 847
Resultat efter finansiella poster		-42 700	-88 202
Resultat före bokslutsdispositioner		-42 700	-88 202
Resultat före skatt		-42 700	-88 202
Skatt på årets resultat		0	0
Årets resultat		**-42 700**	**-88 202**

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och Mark	**3**	6 248 206	6 628 876
Maskiner och inventarier	**4**	17 552	27 654
		6 265 758	6 656 530
Summa anläggningstillgångar		**6 265 758**	**6 656 530**
Omsättningstillgångar			
Hyresfordran		0	9 625
Övrig fordran		890	675
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 200	6 926
		5 090	17 226
Kassa o bank		1 092 351	745 187
Summa omsättningstillgångar		**1 097 441**	**762 413**
SUMMA TILLGÅNGAR		**7 363 199**	**7 418 943**

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital och skulder	5		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital(2000 aktier a´kvotvärde 100 kr)		200 000	200 000
Uppskrivningsfond		74 813	74 813
Reservfond		4 600	4 600
		279 413	**279 413**
Fritt eget kapital			
Balanserade vinst eller förlust		328 363	416 565
Årets resultat		-42 700	-88 202
		285 663	**328 363**
Summa eget kapital		**565 076**	**607 776**
Långfristiga skulder	6		
Skulder till kreditinstitut		6 600 000	6 600 000
		6 600 000	**6 600 000**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		10 125	35 110
Övriga kortfristiga skulder		24 955	24 328
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7	163 043	151 729
Summa kortfristiga skulder		**198 123**	**211 167**
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		**7 363 199**	**7 418 943**
		0	

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Ställda panter	inga	inga
Ansvarsförbindelse	inga	inga

Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen och BFNAR 2008:1 Årsredovisning i mindre aktiebolag.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Vad gäller materiella anläggningstillgångar så har BFNAR 2001:3 tillämpats. Dessa skrivs av linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden. Följande avskrivningsprocent har tillämpats.

Materiella anläggningstillgångar	
Byggnader	3%
Inventarier	10%

Noter

Not 1 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2015-01-01 2015-01-01	2014-01-01 2014-12-31
Män	-	-
Kvinnor	-	-
Totalt	-	-

Löner,andra ersättningar och sociala kostnader

Styrelse	0	26 803
Övriga ersättningar	0	20 310
Summa	**0**	**47 113**
Sociala kostnader	0	7 879

Not 2 Arvode och kostadsersättning till revisorer

A2 Revision		
Revisionsarvode	14 245	13 598
Övriga uppdrag	7 085	9 469
Summa	**21 330**	**23 067**

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter det ankommer på bolagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är övriga uppdrag.

Not 3 Byggnader och mark

Byggnader		
Ackumulerade anskaffningsvärden:	12 689 023	12 689 023
Överfört från pågående nyanläggningar	12 689 023	12 689 023
Ackumulerade avskrivningar enligt plan:		
Vid årets början	-6 160 359	-5 779 689
Årets avskrivning enligt plan	-380 670	-380 670
	-6 541 029	-6 160 359
Mark		
Ackumulerade anskaffningsvärden	100 212	100 212
Årets förändring	-	-
	100 212	100 212
Redovisat värde vid årets slut	**6 248 206**	**6 628 876**

Not.4 Inventarier

	2015-12-31	2014-12-31
Anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärde	509 780	509 780
Utgående anskaffningsvärde för inventarier	509 780	509 780
Avskrivningar enligt plan		
Ingående avskrivningar	-482 126	-472 024
Årets avskrivning på kvarvarande inventarier	-10 102	-10 102
Utgående avskrivningar enligt plan på inventarier	-492 228	-482 126
Utgående redovisat värde för inventarier	**17 552**	**27 654**

Not 5 Eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Uppskrivnings-fond	Fritt eget kapital
Vid årets början	200 000	4 600	74 813	328 363
Årets resultat				42 700
Vid årets utgång	**200 000**	**4 600**	**74 813**	**285 663**

Not 6 Skulder till kreditinstitut

	2015-12-31	2014-12-31
Kommuninvest	6 600 000	6 600 000
Totalt	**6 600 000**	**6 600 000**

Not 7 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna sociala avgifter	0	2 784
Förutbetalda hyror	70 243	70 043
Övriga kostnader	92 800	78 902
Totalt	**163 043**	**151 729**

Underskrifter

Herrljunga 2016-02-15

Karin Carlsson

Bert-Åke Johansson

Ragnar Emanuelsson

Kent Johansson

Christian Reimer

Min revisionsberättelse har avgivits 2016-02-22

Anders Bergman
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Herrljunga Hotellfastighets AB
Org.nr 556078-7573

Rapport om årsredovisningen
Jag har reviderat årsredovisningen för Herrljunga Hotellfastighets AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen
Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden
Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Herrljunga Hotellfastighets AB:s finansiella ställning per 2015-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver min revision av årsredovisningen har jag även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens förvaltning för Herrljunga Hotellfastighets AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden
Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Herrljunga den 22 februari 2016

Anders Bergman
Auktoriserad revisor

Till styrelsen och årsstämman i Herrljunga Hotellfastighets Aktiebolag,
org. nr. 556078-7573

Granskningsrapport för år 2015 enligt 10 kap aktiebolagslagen

Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2015.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god sed. Det innebär att vi har planerat granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

För uppdraget har vi tagit del av bolagsordning, ägardirektiv, styrelseprotokoll och stämmoprotokoll. Samtal om bolagets verksamhet organisation, interna kontroll och samordning inom koncernen har genomförts med verkställande tjänsteman (bolaget saknar VD).

Bolaget saknar aktuell arbetsordning för styrelsen.

Bolaget når inte ägarens krav om en soliditet om minst 10% (8,21%).

Bedömning

Trots att det inte finns krav i ABL att bolaget skall ha en arbetsordning för styrelsen, anser vi att styrelsen bör överväga att upprätta ett sådant dokument i syfte att klargör styrelsens ansvar för bolaget.

Vi anser att vår granskning ger rimlig grund för uttalandet enligt nedan:

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig. Vi finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter.

Herrljunga 2016-02-11

Anne-Christine Ljungberg-Snygg Jan-Erik Frodelius

Av kommunfullmäktige i Herrljunga kommun utsedda lekmannarevisorer

ÅRSREDOVISNING

2015-01-01 -- 2015-12-31

för

Nossan Förvaltningsaktiebolag
556637-5746

Årsredovisningen omfattar:	**Sida**
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4-5
Kassaflödesanalys	6
Tilläggsupplysningar	7-9

ÅRSREDOVISNING FÖR NOSSAN FÖRVALTNINGSAKTIEBOLAG

Styrelsen för Nossan Förvaltningsaktiebolag avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2015-01-01 -- 2015-12-31.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamhetens inriktning och väsentliga händelser under året.

Bolaget bildades i december 2002. Verksamheten består i att äga och förvalta de kommunala aktiebolagen på så sätt att kommunnyttan optimeras, samt vara verksam i näringslivsfrågor.
Herrljungabostäder AB, Herrljunga Elektriska AB och Herrljunga Hotellfastighets AB ingår i den koncernredovisning som visas i bokslutet. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden.
Bolaget har inte någon anställd personal utan avtal har tecknats med kommunen om administrativa tjänster för bolaget.
Under året har styrelsen beslutat om Herrljunga Elektriska skall lämna ett koncernbidrag till Nossan för att därigenom balansera årets resultat.
De uppgraderade ägardirektiven har förankrats i bolagen.
Ägardialoger med bolagen har genomförts under året.
Bolaget har övergått till att redovisa enl BFNAR 2012:1 (K3).

Miljöpåverkan
Herrljunga Vatten bedriver tillståndspliktig avloppsrening vid 6 anläggningar. För Herrljunga och Annelund ARV är Länsstyrelsen myndighet. För övriga kommunens bygg- och miljönämnd. Tillståndet är inte föremål för någon omprövning. Verksamheten omfattar ungefär hälften av bolagets totala omsättning, och sysselsätter två personer

Ägarförhållanden
Nossan Förvaltningsaktiebolag ägs av Herrljunga kommun.
Styrelse och revisorer utses av Herrljunga kommun.

Omsättning, resultat och ställning

			Koncern	Koncern
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Nettoomsättning tkr	0	0	127 684	118 824
Rörelseresultat tkr	-775	-472	3 910	-3 197
Resultat efter finansiella poster tkr	-1 451	-1 385	549	-7 895
Balansomslutning tkr	228 263	228 213	464 814	425 798
Soliditet	9,3	9,3%	-1,14%	-1,6%
Medelantal anställda	0	0	52	49

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel	
Aktieägartillskott/Fria reserver	21 100 540
Årets resultat	168
Styrelsen föreslår att i ny räkning balanseras	21 100 708

RESULTATRÄKNING

för verksamhetsåret 1/1-31/12 2015

				Koncern	
	Not	2015	2014	2015	2014
Nettoomsättning			0	127 684 144	118 824 389
Rörelsekostnader					
Råvaror och förnödenheter			0	-37 172 259	-37 756 487
Övriga externa kostnader	1	-774 920	-465 219	-37 618 774	-29 012 963
Personalkostnader	2	0	-7 023	-30 744 611	-30 581 972
Av- och nedskrivningar			0	-18 238 505	-24 669 845
Rörelseresultat		-774 920	**-472 242**	**3 909 995**	**-3 196 878**
Finansiella poster:					
Övriga ränteintäkter		66 983	313 400	53 510	88 865
Räntekostnader och liknande resultatposter		-743 151	-1 226 420	-3 414 983	-4 787 169
Resultat efter finansiella poster		-1 451 088	**-1 385 262**	**548 522**	**-7 895 182**
Bokslutsdispositioner					
Koncernbidrag		1 449 000	1 386 000	0	0
Minoritetsandel			0	0	-8 156
Skatt på årets resultat		2 256	-160	-679 266	-611 887
ÅRETS RESULTAT		**168**	**578**	**-130 744**	**-8 515 225**

Nossan Förvaltningsaktiebolag
556637-5746

BALANSRÄKNING

per den 31 december 2015

Tillgångar	Not	2015	2014	Koncern 2015	Koncern 2014
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	3				
Goodwill		0	0	0	2 293 950
Summa immateriella anläggningstillgångar		**0**	**0**	**0**	**2 293 950**
Materiella anläggningstillgångar	4				
Byggnader och Mark		0	0	175 703 429	161 154 600
Inventarier		0	0	222 205 611	224 145 021
Summa materiella anläggningstillgångar			**0**	**397 909 040**	**385 299 621**
Finansiella anläggningstillgångar					
Långfristiga värdepappersinnehav				595 000	608 668
Aktier i dotterbolag	8	**213 501 000**	**213 501 000**	**0**	0
Fordran dotterbolag		13 200 000	13 200 000	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		**226 701 000**	**226 701 000**	**595 000**	**608 668**
Omsättningstillgångar					
Varulager					
Råvaror o förnödenheter			0	3 604 278	3 043 206
Kortfristiga fordringar					
Externa kundfordringar			0	29 172 260	21 069 386
Fordringar hos moderbolag			0	1 951 191	2 074 872
Fordringar hos dotterbolag		1 449 000	1 386 000		
Fordringar hos intresseföretag			0	2 216 952	2 058 013
Skattefordran		72 060	0	191 705	1 436 920
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			0	1 733 217	2 703 076
Övriga fordringar		40 842	126 193	1 138 359	140 782
Kassa och bank			0	25 921 789	5 069 514
Summa omsättningstillgångar		**1 561 902**	**1 512 193**	**65 929 751**	**37 595 769**
SUMMA TILLGÅNGAR		**228 262 902**	**228 213 193**	**464 433 791**	**425 798 008**

Nossan Förvaltningsaktiebolag
556637-5746

BALANSRÄKNING

per den 31 december 2015

Eget kapital och skulder	Not	2015	2014	Koncern 2015	2014
Bundet eget kapital	5				
Aktiekapital		100 000	100 000	100 000	100 000
Reservfond/Bundna reserver			0	440 302	270 757
Summa bundet eget kapital		**100 000**	**100 000**	**540 302**	**370 757**
Fritt eget kapital	5				
Aktieägartilskott/Fria reserver		21 100 540	21 099 963	-6 141 425	1 199 330
Minoritetsandel				19 382	12 571
Årets resultat		168	578	-130 744	-8 515 225
Summa fritt eget kapital		**21 100 708**	**21 100 541**	**-6 252 787**	**-7 303 324**
Summa eget kapital		**21 200 708**	**21 200 541**	**-5 712 485**	**-6 932 567**
Obeskattade reserver		0	0	0	
Avsättningar för pensioner		0	0	**227 661**	**95 924**
Latent skatteskuld		0	0	**41 729 068**	**41 851 004**
Långfristiga skulder					
Skulder till moderföretag		135 487 000	135 487 000	135 487 000	135 487 000
Skulder till kreditinstitut		59 650 000	59 650 000	227 596 050	199 649 550
Summa långfristiga skulder		**195 137 000**	**195 137 000**	**363 083 050**	**335 136 550**
Kortfristiga skulder					
Externa leverantörsskulder			0	10 541 946	13 180 816
Leverantörsskuld moderbolag			0	517 648	120 729
Leverantörsskuld dotterbolag			0		0
Skatteskuld			0	413 382	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6	185 919	391 728	13 132 167	11 772 628
Övriga kortfristiga skulder		11 739 275	11 483 924	40 501 354	30 572 924
Summa kortfristiga skulder		**11 925 194**	**11 875 652**	**65 106 497**	**55 647 097**
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		**228 262 902**	**228 213 193**	**464 433 791**	**425 798 008**
Poster inom linjen					
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser					
Ställda panter			0	16 050 000	16 050 000
Ansvarsförbindelse			0	66 676	76730

Kassaflödesanalys		2015	2014	Koncern 2015	Koncern 2014
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		168	578	-130 744	-8 515 225
Justering för av- och nedskrivningar				18 238 505	24 669 845
Justering för gjorda avsättningar				1 700 010	-1 598 351
Medel från löpande verksamhet		168	578	**19 807 771**	**14 556 269**
Förändring av kortfristiga fordringar		-49 709	537 604	-6 920 635	-1 259 986
Förändring av förråd/lager				-561 072	2 728 018
Förändring av kortfristiga skulder		49 541	9 461 818	9 459 400	8 364 846
Förändring av rörelsekapital		-168	**9 999 422**	**1 977 693**	**9 832 878**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**0**	**10 000 000**	**21 785 464**	**24 389 147**
Investeringsverksamhet					
Investering i materiella anläggningstillgångar		0	0	-28 934 601	-14 727 817
Förs/utr av materiella anläggningstillgångar		0	0	41 244	
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0		
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		0	0	13 668	123 030
Kassaflöde från investeringsverksamheten			**0**	**-28 879 689**	**-14 604 787**
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån				28 187 107	
Amortering på lån	0		-10 000 000	-240 607	-16 282 510
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0		**-10 000 000**	**27 946 500**	**-16 282 510**
Förändring av likvida medel			**0**	**20 852 275**	**-6 498 150**
Årets kassaflöde					
Likvida medel vid årets början			0	5 069 514	11 567 664
Likvida medel vid årets slut			0	25 921 789	5 069 514

Nossan Förvaltningsaktiebolag
556637-5746

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper
Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd och god redovisningssed. Bolaget redovisar för första gången enl BFNAR 2012:1 (K3).
Fordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta.
Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärde och fördelas över den beräknade ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	33-50 år	2-3%
Markanläggningar	20 år	5%
Inventarier	10 år	10%
Datorer	3 år	33%
Koncernmässiga övervärden inventarier	40 år	2,5%
Goodwill	5 år	20%

				Koncern	Koncern
Not 1	**Upplysning om revisorns arvode och kostnadsersättn**	**2015**	**2014**	**2015**	**2014**
	A2 Revision i Göteborg AB revisionsuppdrag	**24605**	16 800		141 524

Not 2	**Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter**				
	Medelantalet anställda				
	Kvinnor	0	0	5	5
	Män	0	0	47	44
	Totalt	0	**0**	**52**	**49**
	Styrelse				
	Kvinnor	0	**0**	**3**	**2**
	Män	3	**3**	**19**	**19**
	Totalt	3	**3**	**22**	**21**
	Ledning (VD)	1	**1**	**3**	**3**
	Löner och ersättningar uppgår till				
	Styrelsen och VD	89791	5 031	1 775 096	1 586 834
	Övriga anställda		0	19 929 643	19 039 218
			5 031	**21 704 739**	**20 626 052**
	Sociala avgifter enligt lag och avtal				
	Styrelsen och VD + övr anställda		1 992	10 982 644	9 548 765
			1 992	**10 982 644**	**9 548 765**
	Totala löner, ersättningar o soc avg.	89791	**7 023**	**32 687 383**	**30 174 817**

	Anskaffningsvärde mm på anläggningstillgångar	2015	2014	Koncern 2015	Koncern 2014
Not 3	**Goodwill**				
	Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	**0**	0	45 879 000	45 879 000
	Nyanskaffningar under året	**0**	0	0	0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**0**	**0**	**45 879 000**	**45 879 000**
	Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan goodwil	**0**	0	43 585 050	34 409 250
	Årets avskrivningar enligt plan	**0**	0	2 293 950	9 175 800
	Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**0**	**0**	**45 879 000**	**43 585 050**
	Utgående bokfört värde Goodwill	**0**	**0**	**0**	**2 293 950**
Not 4	**Byggnader**				
	Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	178 593 032	174 055 326
	Nyanskaffningar under året	0	0	7 223 513	3 155 395
	Pågående nybyggnation	0	0	9 361 512	1 382 311
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**0**	**0**	**195 178 057**	**178 593 032**
	Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan för Byggnader	0	0	38 566 444	34 753 293
	Årets avskrivningar enligt plan	0	0	3 757 256	3 813 151
	Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	0	**0**	**42 323 700**	**38 566 444**
	Utgående bokfört värde byggnader	0	**0**	**152 854 357**	**140 026 588**
Not 4	**Markanläggningar**				
	Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0	4 761 591	2 738 591
	Nyanskaffningar under året	0	0	1 763 249	2 023 000
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	**0**	**6 524 840**	**4 761 591**
	Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan för Markanläggningar	0	0	806 977	638 784
	Nyanskaffningar under året	0	0		0
	Årets avskrivningar enligt plan	0	0	188 189	168 193
	Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	0	**0**	**995 166**	**806 977**
	Utgående bokfört värde markanläggningar	0	**0**	**5 529 674**	**3 954 614**
Not 4	**Mark**				
	Ingående ack.anskaffningsvärden	0	0	17 173 398	16 437 234
	Nyanskaffningar under året	0	0	146 000	736 164
	Utgående ack.anskaffningsvärden	0	**0**	**17 319 398**	**17 173 398**
	Utgående bokfört värde	0	**0**	**175 703 429**	**161 154 600**
	Taxeringsvärden	0	**0**		**166 782 000**
Not 4	**Inventarier**				
	Ingående ackumulerade anskaffningsvärden inventarier	0	0	354 253 957	347 968 429
	Nyanskaffningar under året; inventarier	0	0	10 059 700	7 430 945
	Pågående anskaffningar	0	0		
	Avyttringar	0	0	-41 244	-1 145 417
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden inventarier	0	**0**	**364 272 413**	**354 253 957**
	Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan inventa	0	0	130 108 936	119 741 654
	Avyttringar	0	0	-41 244	-1 145 417
	Årets avskrivningar enligt plan	0	0	11 999 110	11 512 699
	Utgående ackumulerade avskrivningar enl.plan	0	**0**	**142 066 802**	**130 108 936**
	Utgående bokfört värde inventarier	0	**0**	**222 205 611**	**224 145 021**

Not 5 Eget kapital

	Aktie-kapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	100 000	0	21 099 963	578
Resultatdisposition	0	0	578	-578
Koncernbidrag	0	0		0
Årets resultat	0	0		168
Belopp vid årets utgång	**100 000**	**0**	**21 100 541**	**168**

Eget kapital Koncernen

	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	100 000	270 757	1 211 901	-8 515 225
Resultatdisposition	0	0	-8 515 225	8 515 225
Justering	0	269 545	1 050 537	0
Årets resultat	0	0		-130 744
Belopp vid årets utgång	**100 000**	**540 302**	**-6 252 787**	**-130 744**

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015	2014	Koncern 2015	Koncern 2014
Förskottsbetalda intäkter		0	3 112 053	2 844 963
Ränteskuld	**185919**	377 767	226 411	484 498
Sociala avgifter		0	313 775	1 087 011
Övrigt		13 961	9 479 928	7 352 195
	185919	**391 728**	**13 132 167**	**11 768 667**

Not 7 Uppgift om moderföretag

Moderföretag i den koncern som Nossan Förvaltningsaktiebolag är dotterföretag i, är Herrljunga Kommun, Org nr 212000-1520.

Not 8 Uppgift om dotterföretag

Namn	Orgnr	Ägd andel %	Värde i BR	Eget kapital 2015-12-31	Resultat efter skatt 2015
Herrljungabostäder AB	556508-0909	100	15 664 000	25 257 176	977 912
Herrljunga Elektriska AB	556006-9816	99,82	197 637 000	13 021 582	1 721 113
Herrljunga Hotellfastighets AB	556078-7573	100	200 000	565 076	-42 700

Herrljunga den 14 mars 2016

Staffan Setterberg Patrik Benjaminsson Anders Andersson Niels Bredberg VD

Revisorspåteckning

Min revisionsberättelse har avgivits 2016-03-18

Anders Bergman

PB

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Nossan Förvaltnings AB
Org.nr 556637-5746

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen
Jag har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Nossan Förvaltnings AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen
Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden
Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per 2015-12-31 och av dessas finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens förvaltning för Nossan Förvaltnings AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden
Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 18 mars 2016

Anders Bergman
Auktoriserad revisor

Till styrelsen och årsstämman i Nossan Förvaltningsaktiebolag,
org. nr. 556637-5746

Granskningsrapport för år 2015 enligt 10 kap aktiebolagslagen

Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2015.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god sed. Det innebär att vi har planerat granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

För uppdraget har vi tagit del av bolagsordning, ägardirektiv, arbetsordning för styrelsen/VD, styrelseprotokoll och policydokument. Vårt sakkunniga biträde har vid möte med VD behandlat bolagets verksamhet, organisation, interna kontroll och samordning inom koncernen.

Den interna kontrollen har utvecklats. Kontrollplanen för 2015 innehåller relevanta kontrollområden. Dock saknas "Risk- och väsentlighetsvärdet " för de valda kontrollområdena. Vi noterar också att "Finansrådet" endast genomfört två möten mot beslutade fyra möten.

Bolaget har ej uppnått ägarens målsättning om en soliditet om minst 10% (9,2%).

Bolaget äger koncernen Herrljunga Elektriska AB. I den koncernen ingår Herrljunga Vatten AB. I balansräkningen för Herrljunga Vatten ingår en post om drygt 17 miljoner kr avseende obeskattade reserver (överavskrivningar). Med tanke på Nossan Förvaltningsaktiebolags övergripande ansvar för styrning och ledning vill vi fästa er uppmärksamhet på denna post.

Bedömning

Vi anser att vår granskning ger rimlig grund för uttalandet enligt nedan:

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig vi finner därför ingen anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Herrljunga 2016-03-17

Erik Nilstad Sture Johansson

Av kommunfullmäktige i Herrljunga kommun utsedda lekmannarevisorer